

T. C.
ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
1 NO. LU ASKERİ MAHKEMESİ

Evrak No. 1971/146
Esas No. 1971/ 13
Karar No. 1971/ 23

ANKARA
9 . 1 0 . 1 9 7 1

GEREKÇELİ HÜKÜM

(DENİZ GEZMİŞ VE ARKADAŞLARI HK.)

Ali ELVERDİ
Tuğgeneral
Başkan
(1944 -104)

Ahmet TETİK
Hâkim Albay
Üye
(1949 -P- 62)

Mehmet TURAN
Hâkim Yarbay
Üye
(1950-P-1)

GEREKÇELİ HÜKÜM

		SAYFA
BİRİNCİ BÖLÜM	GİRİŞ	4— 6
İKİNCİ BÖLÜM	1961 Anayasası'nın niteliği, öğrenci hareketleri ve sol cereyanlar	7 — 13 14 — 38
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kuruluş ve eylemleri	39— 45
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	T.C.K.nun 146 ncı maddesinin tartışması	46— 53
BEŞİNCİ BÖLÜM	Fiillerin hukuki tartışması	54 —127
YEDİNCİ BÖLÜM	Sonuç ve hüküm	128 — 129

T. C.
ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
1 NO. LU ASKERİ MAHKEMESİ

Evrak No. 1971/146
Esas No. 1971/ 13
Karar No. 1971/ 23

A N K A R A

9.10.1971

G E R E K Ç E L İ H U K U M

Türk Milleti adına yargı yetkisini kullanan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi :

Başkan : **Tuğgeneral Ali ELVERDİ** (1944 -104)
Üye : **Hâkim Albay Ahmet TETİK** (1949 - P - 62)
Üye : **Hâkim Yarbay Mehmet TURAN** (1950 - P - 1)
den kurulu ve iddia makamında
As. Savcı : **Hâkim Yb. Keramettin ÇELEBİ** (1954 - 9)
Tutanakta : **Hâkim Yüzbaşı Baki TUĞ** (1961 -1)
Tutanak Kâtibi : **Svl. Me. Halil KURT** (K - 407)

hazır buldukları halde :

Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs ve bu suçta fer'an iştirak eden aşağıda açık kimliği yazılı sanıklar :

1 — Hasan oğlu, 1948 doğumlu, Bursa Kemalpaşa ilçesi Karaoğlan köyü nüfusuna kayıtlı, Ankara Demirlibağçe Şafaktepe ikinci bölge 135'de oturur, Ankara Fen Fakültesi Kimya Bölümü 3 ncü sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu RECEP SAKIN,

2 — Beşir oğlu, 1947 doğumlu, Çekerek ilçesi Kuşsaray köyü nüfusuna kayıtlı, Ankara O.D.T.Ü. Fizik Bölümü 2 nci sınıf talebesi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu YUSUF ARSLAN,

3 — Cemil oğlu, 1947 doğumlu, Erzurum Ilıca nahiyesi Özlük köyü nüfusuna kayıtlı, İstanbul Selimiye Harem İskelesi Sokak Karlık Apt. No. : 9'da mukim, İstanbul Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Garnizon Cezaevinde tutuklu, DENİZ GEZMİŞ,

4 — Hıdır oğlu, 1949 doğumlu, Kayseri Sarız İlçesi Bahçeli Mah. nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur, O.D.T.Ü. İdarî İlimler birinci sınıftan ayrılma, halen müsnet suçtan Garnizon Cezaevinde tutuklu, HÜSEYİN İNAN,

5 — Mehmet Ali oğlu, 1947 doğumlu, Elbistan Köprübaşı Mah. nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur, Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Fakültesi 2 nci sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Garnizon Cezaevinde tutuklu MEHMET NAKİPOĞLU,

6 — Rifat oğlu, 1950 doğumlu, İzmir nüfusuna kayıtlı, İzmir Asansör üstü 311 nci Sokak, No. : 20'de oturur. O.D.T.Ü. Elektrik Bölümü 2 nci sınıftan ayrılma ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu MUSTAFA YALÇINER,

7 — İman oğlu 1944 doğumlu Kars Ortakapı Mah. Ordu Caddesi Çıkmaz Sokak No. : 5/A'da nüfusa kayıtlı, aynı yerde oturur, çiftçi, ilkokul mezunu ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu METİN YILDIRIMTÜRK,

8 — Safter oğlu, 1945 doğumlu, Afyon ili Medli Mah. nüfusuna kayıtlı aynı yer Fakı Paşa Mah. Sahabeler Sokak No. : 10'da oturur, O.D.T.Ü. İdari İlimler son sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu ATİLLÂ KESKİN,

9 — Ethem oğlu, 1947 doğumlu, Cihanbeyli Yeşilöz Mah. nüfusuna kayıtlı aynı yerde oturur, O.D.T.Ü. Matematik Bölümü 2 nci sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu, AHMET ERDOĞAN,

10 — İbrahim oğlu, 1947 doğumlu, Kayseri Develi İlçesi İbrahimağa Mah. nüfusuna kayıtlı, Ankara Aşağı Ayrancı Meneviç Sokak No. : 31/7'de mukim, O.D.T.Ü. İnşaat Bölümü son sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu, ERCAN ÖZTÜRK,

11 — Mehmet oğlu, 1951 doğumlu, Bursa Orhangazi İlçesi Teke Mah. nüfusuna kayıtlı, İstanbul İcadiye Mah. Hacı Bakkal Sokak Derya Apt. Daire 5'de (Kuzguncuk)da oturur. O.D.T.Ü. Fizik Bölümü İnci sınıf ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu. OSMAN AR- KIŞ,

12 — Kemal oğlu, 1951 doğumlu, Tunceli Fat Nahiyesi Putik köyü nüfusuna kayıtlı Ankara Aktaş Mah. de oturur. Elâziğ Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Makine Bölümü öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu, METİN GÜNGÖRMÜŞ,

13 — Süleyman oğlu, 1951 doğumlu, İstanbul Beylerbeyi Köprüce yolu No. : 17/3'de oturur, Fatih nüfusunda kayıtlı, O.D.T.Ü. Makine Bölümü 2 nci sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu SEMİH ORCAN,

14 — Fikret oğlu, 1951 doğumlu, Antalya Akseki İlçesi İbradı Nahiyesi nüfusuna kayıtlı, Ankara Sıhhiye Cihan Sokak, No. : 31/17'de oturur, O.D.T.Ü. Makine Bölümü 1 nci sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu MEHMET ASAL,

15 — Alibey oğlu, 1949 doğumlu, Malatya Akçadağ İlçesi Bölüklü Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur, Lise son sınıf öğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu MUSTAFA ÇUBUK,

16 — Hüseyin oğlu, 1951 doğumlu, Malatya Akçadağ İlçesi İkinciler Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur, Çiftçi, Orta Okul mezunu

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu HACI TONAK,

17 — Mehmet Ali oğlu, 1951 doğumlu, Malatya Akçadağ İlçesi Danca Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur. Orta okul mezunu, HÜSEYİN CEMAL ZDOğAN,

18 — Celalettin oğlu, 1947 doğumlu, Bursa nüfusuna kayıtlı, Ankara Bahçelievler 17'nci Sokak No. : 86/2'de oturur, O.D.T.. Kimya Bölümü 1 nci sınıftan terk ve halen Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu, METE ERTEKİN,

19 — Hilmi oğlu, 1941 doğumlu, Bursa nüfusuna kayıtlı, Ankara Bülbülderesi Caddesi No. 16/2'de oturur, Lise mezunu, Grafik ressamı ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK,

20 — Bahri kızı, 1926 doğumlu, Kadıköy nüfusunda kayıtlı, Kavaklıdere Rıza Őah Pehlevi Caddesi, İlbank Kooperatif Evleri C Blok, No. :64 de oturur ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu SEVİM ONURSAL,

21 — Esmer oğlu, 1948 doğumlu, Midyat Őıhlar Mah. nüfusuna kayıtlı, Ankara Sümer Sokak No. : 21/3'de oturur, O.D.T.. İnşaat Bölümü 2 nci sınıftan terk ve halen başka suçtan Ankara Kapalı Cezaevinde hükümlü, İBRAHİM SEVEN,

22 — Bayram oğlu, 1947 doğumlu, Kenan İlçesi AŞağı akmak Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 2 nci sınıf ğrencisi NECMETTİN BACA,

23 — Tayyar oğlu, 1947 doğumlu, Bolu nüfusuna kayıtlı, ankaya Yıldız Mah. No. : 229'da mukim, O.D.T.. Makine Mühendisliği Bölümü son sınıf ğrencisi ve halen müsnet suçtan Ankara Garnizon Cezaevinde tutuklu İRFAN UÇAR,

24 — Abdullah oğlu, 1947 doğumlu, Kastamonu Daday İlçesi Beyazlar Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur. Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi son sınıf ğrencisi CENGİZ BALTACI,

Haklarında icra kılman duruşma neticesinde serd edilen iddia mtalaas, müdafaa ve elde edilen deliller karşısında tahassül eden vicdan kanaata göre aŐađıdaki hükme varmıŐtır.

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ:

“Tarihi boyunca Bağımsız yaşamış hak ve hürriyetleri için savaşmış olan :

Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışları ile meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkım kullanarak 27 Mayıs 1960 devrimini yapan Türk Milleti :

Bütün fertlerinin, kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde, millî şuur ve ülküler etrafında toplayan ve milletimizi, dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak millî birlik ruhu içinde daima yüceltmeyi amaç bilen Türk Milliyetçiliğinden hız ve ilham alarak ve;

“Yurtta sulh cihanda sulh” ilkesinin, millî mücadele ruhunun, millet egemenliğinin, Atatürk devrimlerine bağlılığının tam şuuruna sahip olarak;

İnsan hak ve hürriyetini, millî dayanışmayı, sosyal adaleti, ferden ve toplumun huzur ve refahım gerçekleştirmeyi ve teminat altına almayı mümkün kılacak demokratik hukuk devletini bütün hukukî ve sosyal temelleri ile kurmak için;

Türkiye Cumhuriyeti Kurucu Meclisi tarafından hazırlanan bu Ana- yasa’yı kabul ve ilân ve onu asıl teminatın vatandaşların gönüllerinde ve iradelerinde yer aldığı inancı ile hürriyete, adalete ve fazilete âşik evlâtlarının uyanık bekçiliğine emanet eder.”

900 yılı aşan bir süreden beri dünyanın üç kıtasını birleştiren Anadolu Yarımadası üzerinde devletler kuran Türk Milleti tarihin bu uzun devri ve zaman süresi içinde çeşitli toplum hareketleri geçirmiş, gerek fert yaşayışı ve gerekse devlet düzeni bakımından en “iyiye” en “güzele” ulaşmak gayreti içinde bulunmuştur. Bütün milletlerde olduğu gibi Türk Milleti için de teokratik devlet düzeni zihniyeti tarih ufkunda gerilerde bırakılarak Anayasa hareketi olan 1807 sened-i ittifak ile ulusun devlet idaresine iştiraki yavaş yavaş millî şuur alanına çıkmaya başlamıştır.

Bunu uluslararası ilişkiler ve Türk Ulusunun jeopolitik durumunun zorlaması ile de olsa idare edenden idare edilene doğru kabul edilen haklar ve güvenlikler manzumesi mahiyetinde olan 1839 Gülhane Hat-ı Hümayunu takip etmiştir.

Nihayet 1876’da Birinci Kanun-u Esasiye ve 1908’de İkinci Kanun-u Esasi ihtiva ettiği hükümleri ile sistematik mahiyeti ve kısaca adıyla saniyle Anayasal birer hareket olarak kendilerini Türk Siyasî tarihine kabul ettirmişlerdir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Birkaç kelime ile bir çırpıda ifade ediliveren bu hareketlerin milletin kendini idare eden düzende hak ve söz sahibi olması doğrultusunda büyük ve kanlı mücadeleler teşkil ettiği bilinen bir gerçektir.

Bu mücadelelerle ulaşılmak istenen amaç 20 Ocak 1920 tarihli geçici Anayasa'da "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" şeklinde bütün açıklığı ile ifade olunmuş şaşmaz ve bozulmaz bir formül olarak modern devlet alanına ulusumuzun girdiği ve ebediyen bu alanda kalacağı tescil edilmiştir.

20 Nisan 1924 tarihli ve 491 sayılı Teşkilâtı Esasiye Kanunu bu temel prensip üzerine kurulmuş Devlet ve Hükümet düzenini bu düzende ferdin hak, vazife ve hürriyetler dengesini sağlam esaslara bağlamış, bu dengeyi nazari olmaktan kurtarıp fiilen iddia edilmeye elverişli âdeta müşahhas bir hale getirmiştir.

Ancak, 1911 yılından itibaren arka arkaya üç savaş vermiş olan Türk Ulusu her türlü maddî imkânlarını kaybetmiş, her anlamı ile yokluk içine düşmüş; bir milletin varlığını devam ettirebilmesi için gerekli her şeye muhtaç bir duruma girmiş olması sebebiyle 491 sayılı Teşkilâtı Esasiye Kanununun getirdiği hak ve hürriyetleri sadece yaşamıştır.

Zamanın değer yargıları açısından bu hak ve hürriyetlerin muhteva ve şümülünü tayin ile Demokratik rejim içindeki önemlerini takdir ve onlara tarihsel gelişimine uygun dinamizm verebilmek ancak zaman akışında birtakım denemelerle mümkün olmuştur.

Demokratik Devlet düzeninin açık bir rejim olarak gerektirdiği ve millet yararına olan her şeyin söylenilmesi, her şeyin açıkça tartışılması anlamına gelen fikir hürriyetinin tabii sonucunu teşkil eden çok partili hayata girmek amacı ile ciddi ve samimî teşebbüsler Cumhuriyetimizin ilk 10 yılında yapılmıştır.

Terakkiperver Cumhuriyet fırkası ve serbest fırka olarak tarihimizde yer alan bu siyasal teşebbüslerden ve aradan geçen İkinci Dünya Savaşının, hazırlık başlama ve bitim yıllarım içine alan 15 yıllık bir süreden sonra 1945 yılında Demokrat Partinin kurulması ile Cumhuriyetimizin gerçek anlamdaki dayanaklarını ve vazgeçilmez unsurlarını teşkil eden siyasal partiler doğmuş ve çok partili siyasî hayat başlamıştır.

Yeni partilerin 5 yıllık bir örgütlenmesinden sonra 1950 yılında siyasî iktidarın, onu 25 yıldır elinde tutan partiden devralan Demokrat Parti, ulusumuzun geri kalmışlık zincirinden kurtulup kalkınarak muasır medeniyet seviyesine ulaşmasının liberal bir İktisadî politikayla mümkün olabileceğine inanmış ve devlet gemisinin çarkını bu görüşle kullanmaya başlamıştır.

O andan itibaren bir İktisadî politikanın ulusumuzun coğrafi, etnik, jeopolitik, kültürel, sosyo ekonomik ve harsî yapısına nasıl uyacağı ve hangi ekonomik politikanın intibak edeceği tartışmaları iktidar partisi ile muhalefet partileri arasında ve bütün aydınlar çevresinde kendini göstermiştir.

Su yüzünde iktidar mücadelesi olarak görünen, kökeninde kitlelerin değer yargılarındaki değişikliği ifade eden bu devre 27 Mayıs 1960 devrimi ile son bulmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Toplumsal düzenin, devlet düzeninin her türlü ilişkilerini ifade eden ve onlara şekil veren normlar statiktir. Toplum ise dinamiktir. Hukukî normları, durmadan yürüyen ve başkalaşım gösteren toplumun ihtiyaçlarına uydurabilme zorunluğu 20 Temmuz 1961 tarih ve 334 sayılı Ana- yasa'nın doğmasına yol açmış bu Anayasa'da getirdiği yeni müesseseleri ve kitlevî baskı grupları ve yeni sosyolojik kavramlarla ulusumuzun hayatında ve kişilerin yaşantısında gerçekten bir devrim çıkırmı olmuştur.

Kitlelerin dikkatleri 1960 yılına kadar olan yönlerden başka yönlere, sosyoekonomik yönlere çevrilmiş, aydınlar bir Anayasa hükmünü anlamakta yorumlamakta görünüşte ikiye ayrılmışlardır.

Lafziyle, ruhuyla ve gerekçesiyle hiçbir iltibasa meydan vermiyecek şekilde açık olmasına rağmen Türkiye Cumhuriyetinin sosyal bir hukuk devleti olduğu yolundaki Anayasa'nın ikinci maddesi hükmü kendisine ters düşen belli bir istikamete çekilmek istenmiştir.

1960 öncesinde muhalefet partileri tarafından iktidardaki partinin düşürülmesi için kışkırtılan Üniversite öğrencisi, gençlik bu kerre yeni Anayasa'nın getirdiği geniş hürriyet düzeni içinde sosyal bir hukuk devleti hedefine doğru değil, Marksist - Leninist yahut Maoist bir rejim istikametine doğru çekilmiş veya itilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

1961 ANAYASA'NIN NİTELİĞİ VE BU TARİHTEN İTİBAREN TÜRKİYE'DEKİ ÖĞRENCİ HAREKETLERİ VE SOL CEREBANLAR :

1961 tarihli 334 sayılı Anayasa'mız devlet şeklini Cumhuriyetin niteliklerini açıkça belirtmektedir. "Türkiye Devleti bir Cumhuriyet'dir, Türkiye Cumhuriyeti İnsan haklarına ve başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan milli, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir. (Madde - 2)

Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Mille tinindir. Millet egemenliğini Anayasa'nın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisini kullanamaz. (Madde-4)

Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez. (Madde - 5)

Yürütme görevi kanunlar çerçevesinde Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir. (Madde - 6)

Yargı yetkisi Türk Milleti adına Bağımsız Mahkemelerce kullanılır. (Madde - 7)

Herkes dil, ırk, cinsiyet siyasî düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. (Madde -12)

Herkes vicdan ve dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Kamu düzenine veya genel ahlâka veya bu amaçlarla çıkarılan kanunlara aykırı olmayan ibadetler, dinî âyin ve törenler serbesttir. Kimse ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya dinî inanç ve kanaatlarını açıklamaya zorlanamaz. Kimse dinî inanç ve kanaatlarından dolayı kınanamaz. (Madde -19)

Herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Düşünce ve kanaatlarını, söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek basma veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir. Kimse düşünce ve kanaatlarını açıklamaya zorlanamaz. (Madde - 20)

Herkes meşru bütün vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma hakkına sahiptir. (Madde - 31)

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Aile Türk toplumunun temelidir. Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri ailenin ananın ve çocuğun korunması için gerekli tedbirleri alır ve teşkilâtı kurar. (Madde - 35)

Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar ancak kamu yaran amacıyla kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz. (Madde - 36)

Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Kanun bu hürriyetleri ancak kamu yararı amacıyla sınırlayabilir. Devlet özel teşebbüslerin millî iktisadın gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır. (Madde - 40)

İktisadî ve sosyal hayat adalete tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir. İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek; bu maksatla millî tasarrufu artırmak yatırımları toplum yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek ve kalkınma planlarını yapmak devletin ödevidir. (Madde - 41)

Çalışmak herkesin hakkı ve ödevidir. Angarya yasaktır. (Madde - 42)

* 1

İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde İktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacı ile toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler. (Madde - 47)

Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür. (Madde - 54)

Görüldüğü gibi 1961 Anayasası yapısı ve temel felsefesi itibariyle fertlere her alanda geniş hürriyet ve haklar getiren kuvvetlerarası dengeye önem veren reaksiyoner menşe ve muhtevaya sahip sosyal adalet ilkelerine bağlı hürriyetçi toplumsal bünyeye sahip bir Anayasa'dır.

Anayasa'mız Türkiye Cumhuriyetini demokratik, lâik, insan hak ve hürriyetlerine bağlı sosyal bir hukuk devleti olarak nitelemektedir. İkinci maddenin gerekçesi bu unsurları teker teker izah etmiş bulunmaktadır. Bu gerekçede sosyal devletin fertlere insan haysiyetine yaraşır geçim imkânları temini bakımından zarurî olan ihtiyaçlarının karşılanmasının devletin vazifeleri arasında olduğu hususu kabul edilmiş, sağlık, öğretim, eğitim imkânları, fırsat eşitliği öngörülmüş ve genel olarak refah devleti ve sosyal hukuk devleti niteliği önerilmiştir.

Temsilciler Meclisinde Komisyon sözcüsü "Anayasa'da doktrin olmadığım, ne devletçilik ne de liberalizm bulunmadığını Anayasa'nın renksiz kokusuz karakterde bulunduğunu, ancak karaktersiz olmadığını devletçiliği de liberalizmi de tatbik etmenin mümkün olduğunu, ancak ve asla Komünizmin tatbik edilemeyeceğini beyan etmiştir.

Başka bir konuşmacı sosyal adaletin mutlaka kolektivist, totaliter bir sisteme bağlanamayacağını, insan hak ve hürriyetlerin ortadan kaldıracak tarzda yorumlanarak zararlı ideolojilerin bu yolla millî bünyemize sokulmasının mümkün bulunmadığını, insan hak ve hürriyetleri ile totaliter sistemin bağdaşmayacağını, 12 nci maddenin hiçbir kişiye, aileye, zümre veya sınıfa imtiyaz tanımadığını, bu hale göre çalışma ve sosyal ada-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

let ilkelerini kabul etmiş olmanın bir sınıfın tercih edilerek, o sınıfın diktatörlüğü anlamına geleceğini belirtmiştir.

Anayasa Mahkemesi Türkiye İşçi Partisinin T. C. K. nun 141 ve 142 nci maddelerini Anayasa'ya aykırılığı iddiası ile açmış olduğu iptal davası dolayısıyla vermiş bulunduğu 26 Eylül 1985 tarih 1965/40 sayılı kararında özetle ve binnetice :

T. C. K. nun söz konusu olan maddeleriyle sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya memlekette komünist bir idareyi iş basma getirmek yolunda çaba sarfetmek üzerine dernek (Siyasî Parti dahil) kurulmasını veya gerek bu maksatla, gerekse anarşizm için propaganda yapılmasının yasaklanmış olmasında, dava dilekçesinde öne sürülen ve Anayasa'da yer aldıkları iddia olunan (Halkçılık, insan haklarına dayanan çağdaş anlamda demokrasi, devletçilik, Türk Milliyetçiliği ve lâiklik, devrimcilik, barışçılık) temel ilkelerinden herhangi birisi bakımından aykırılık bulunmadığı, başkaca bir açıklamayı gerektirmeyecek derecede meydandadır.

Esasen davacı tarafından bu konularla ilgili Anayasa'ya aykırılık iddiası, 141 ve 142 nci maddelerin yasakladıkları, yukarıda belirtilmiş olan eylemler bakımından, ileri sürülmüş olmayıp, bu maddelerle yasaklandığı sanılan sair eylemler açısından öne sürülmüş bulunmaktadır. Bu nedenlerle bu konulara ilişkin iddialar da yerinde değildir.

T. C. K. nun 141 nci maddesinin iptali istenen 1 No. lu bendinde :

- a) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye,
- b) Sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmağa,
- c) Memleket içinde müesses İktisadî ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun, kurmaya tevessül edenleri veya kuranları veya bunların faaliyetlerini sevk ve idare edenlerin ve bu hususlarda yol gösterenlerin;

Aynı kanunun 142 nci maddesinin yine iptali istenen 1 No. lu bendinde de;

- ç) Yukarıda a, b, c harfleri ile işaretlenen konularla,
- d) Devletin siyasî ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketme, konusunda her ne suretle olursa olsun propaganda yapanları cezalandıran hükümler yer almaktadır.

1 — İptal konusu hükümlerin ön gördüğü hallerden a, harfi ile işaretlenen fıkrada yer alan hükmün, Anayasa'nın da sınıf tahakkümünü kesin olarak yasaklaması, d harfi ile işaretlenen hükmün de anarşizme yol açan nitelik taşıması bakımından, Anayasa'ya aykırı olmadıklarına;

2 — b ve c harfleri ile işaretlenen hükümlerle bunlara muvazi olarak 142 nci maddenin 1 No. lu bendinde yer alan ve yukarıda ç harfi ile işaretlenen hükümlerin komünizmi benimseyen cemiyetler kurulmasını ve bu konularda propaganda yapılmasını yasaklamaları ve Anayasa düzenine uygun bulunan cemiyetlerle Anayasa'nın cevaz verdiği ölçüde sosyalizmi tahakkuk ettirmek amacını güden partileri kurma ve bu amacın

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

propagandasını yapma hallerinin ise bu hükümlerin kapsamı dışında kalmaları bakımından, Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve davanın reddine" karar vermiştir.

Görülüyor ki, Anayasa'mızın taşıdığı espri, lafız, mâna ve muhteva itibariyle komünizme, Marksizm ve Leninizm açık bulunduğu, bu görüşle hazırlandığı iddiaları temelden tutarsız ve geçersizdir.

1961 Anayasa'mız izah edildiği gibi fertlerin klasik hürriyetlerini en geniş anlamda teminat altına almış, ekonomik garanti ve özgürlüğe yönelen yeni hükümler getirmiştir.

Reaksiyoner Anayasa'ların tabii sonucu olarak bu hürriyetler ortamında çeşitli fikir akımları kendilerine muhatap bulmuş Leninist ve Marksist cereyanda bu hürriyet ortamını bir hakkın suistimali olacak derecede kullanmış, Marks, Engels, Lenin, Mao, Che Guveara gibi sosyalist dünya büyüklerinin bütün eserleri tercüme edilmiş ve bunlar vitrinlerden sokaklara taşınmış ve işporta malı olmuştur.

1961 yılından itibaren Marksist ve Leninist fikir cereyanları Legal çalışma alanı bulmuş ve örgüt 1961 Şubat'ında Türkiye İşçi Partisi olarak ve sosyalist fikirlerin parlamenter düzende savunucuları sıfatıyla ortaya çıkmıştır.

Bu parti 1965 seçimlerinde 15 Milletvekili ile Millet Meclisinde temsil edilme kudretini göstermiştir.

Ancak; fikir ve gaye çelişmezlikleri, anlaşmazlıklarının ve çeşitli fraksiyonların sol cephede parçalanmalara sebep olduğu da görülmeye başlanmıştır.

21 Ağustos 1968 tarihinde Sovyet Rusya ve Varşova Paktına dahil sosyalist devlet Silâhlı Kuvvetlerinin Çekoslovakya'yı işgalinden itibaren de parçalanma ve bölünmelerin uzlaşmaz bir düzeye geldiği görülmüştür. Parti Genel Başkan Mehmet Ali Aybar ve aynı fikirde olanlardan meydana gelen grup Çekoslovakya işgalini sert bir eleştiri üslubu içerisinde kınarken, karşı grup bu eleştirilere karşı çıkmış, işgale ve sosyalist bir devletin iç işlerinde uyguladığı metodları yok etme amacına yönelik işgal olayı eleştiri ve kınamaları, sağa sapma, sağa oportinizm ve ihanet olarak nitelemişlerdir.

Fikir ayrılıkları ve cereyanları Üniversite ve öğrenci kesimini tesiri altına almış, gruplaşma ve çeşitli fikir oluşumları birçok isimler altında dernek kisvesi veya maskesi ile örgütlenmek ve düşman kamplar olarak belli bir düzeye gelmişlerdir.

Üniversitelerin kendi içlerine dönük sorunlarının halline medar olabilecek tedbirlerin ve imkânların araştırılmasında yetersiz kalınması ve ciddi olarak bu sorunların hal tarzlarının pratik alana dökülememesi ve siyasî iktidarın Üniversite sorununu ele almakta gösterdiği lâkayt ve palyatif tutum, öğrenci kesiminde bunalımın artmasına sebep olmuş ve Üniversite iç sorunlarının hal tarzlarını arama istikametinde başlayan çeşitli boykot, gösteri, işgal gibi eylemler, daha sonraları memleketin genel sorunlarının hal tarzlarını arama ve kendi görüşlerine göre yol gösterme ve zorlama şekline dönüşen eylemler olarak tezahür etmiştir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Üniversitenin iç sorunları bugün de ehemmiyetinden bir şey kaybetmeksizin devam etmektedir.

İhtilâlcî Sosyalizm öğrenci kesimindeki ağırlaşan bunalımı vasıta olarak kullanmak maharetini göstermiştir.

Başlangıçta siyasî iktidara karşı olan gençliği bu defa devletin ve Cumhuriyetin temel nizamlarına karşı tahrik ettikleri müşahade olunmuştur.

1965 yılına kadar görünüşte demokratik sosyalizm taraflısı görüşlerin etkisinde bulunan fikir kulüpleri bu tarihten itibaren ihtilâlcî sosyalizm taraftarı görüş ve fikirlerin hâkimiyet ve nüfuz alanına girmeye başlamıştır.

1968 yılında Avrupa'da Fransa ve Almanya'da başlayan öğrenci hareketleri süratle yurdumuza sıçramış, yoğunlaşan gösteri, boykot ve işgal gibi eylemler şeklinde biçimlenmiştir.

1969 yılı Ocak ayında fikir kulüpleri federasyon seçimlerinde Yusuf Küpeli ve arkadaşları Fikir Kulüpleri Federasyonunun yönetimini elde etmiş, Burjuva Parlamenterizminin müsaade ettiği demokratik sosyalizm ve sağ sapma, sağ oportünizm olarak niteledikleri temsili sistemin ve metodun terkedilerek toprak işgali, fabrika işgali gibi köylü ve işçi eylemlerinin ve proleter iktidarın kuvvet ve cebir unsurunun hâkim kılınarak kurulmasını ön gören metodun izlenmeye başlandığı müşahade edilmiştir. (Kurtuluş Yayınları, Devrimci Mücadele ve Dev Genç, Sayfa : 16, 17)

İstanbul'da da Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının organize ettiği Devrimci Öğrenci Birliği (D. Ö. B.) adında aynı amaca yönelik yeni bir dernek kurulmuş ve faaliyete geçmişlerdir. Bunlara göre Türkiye Millî Talebe Federasyonu ve Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı birer Burjuva örgütüdür. Yeni teşekküller Marksizm - Leninizm'i eylem kılavuzu olarak kabul etmişlerdir. Sosyalizme gidecek yol, temsili Burjuva parlamenterizm yolu değil, işçi sınıfı önderliğinde köylüyü temel güç kabul eden Marksizm ve Leninizm'in gösterdiği ihtilâl yoludur. Emperyalizm'e savaş parlamentoda değil kırdı ve şehirde verilir. Emperyalizmin zincirleri sözle değil, zorla ve cebirle kırılır. Devlet çarkı parçalanmadan, mevcut düzen yıkılmadan sosyalizm kurulamaz. 1969 yılı Ekim ayında fikir kulüpleri federasyonu seçimlerinde Atilla Sarp Genel Başkanlığa getirilmiştir ve Federasyon, Türkiye Devrimci Gençlik Teşkilâtı (Dev - Genç) olarak bu görüşlerin tahakkükü gayesine matuf bir yol izlemeye başladı. işçi ve Köylü hareketleri işgaller ve grevler örgütçe fiilen desteklenmeye başladı. (Devrimci Mücadele ve Dev - Genç Sayfa : 36, 37)

Ekonomik sıkıntı, buhran, politik tutarsızlık, 26 milyonluk biraderler kredi yolsuzluğu, söylenti ve çalkantılarının ve bu şayiaların gün ışığına çıkması yolundaki çabaların baltalanması, engellenmesi yolundaki ayak oyunlarının, Marksist ve Leninist grup tarafından ustaca istismar edildiği bir vakıa ve gerçektir.

Sınıf çelişkileri, sosyal adalet ilkelerini zedeleyici intiba ve kanaatını yaratan, Şefeyan ortaklıkları, Gemel Zeytinyağı skandali, bu konuda adalet cihazının şaibe altında kalması ve kitlesel öfkeyi tahrik eden emeksiz kazanç, vurgun ve devlet eliyle fert zengin etme politikası bu grup için

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

tükenmeyen bir propaganda ve hazırlık sermayesi olduğunda şüphe ve tereddüt bulunmamaktadır.

Ferdî yolsuzluklar, politik yetersizlikler, mevcut düzenin hastalığına bağlandı, Sosyal adaletin tahakkuku Komünizan düzende arandı. Zannediliyordu ki, Marksist ve Leninist düzen geldiğinde köylüye toprak, herkese iş prensibi hemen uygulanacak, dünya cennete çevrilecektir.

Herkesin çalışacağı bir vakıdır. Fakat kime ve neye? ve ne karşılığında?

Sosyalist sistemi tatbik eden devletlerde kime ve neye çalıştıkları görülmektedir.

Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Come - Con'dan çıkmak ve millî ağır sanayinin kurmak ve ayakta tutmak için olağanüstü bir gayretin içinde bulunmaktadır.

Devletin egemenliği ilkelerini taviz vermeden uygulamanın söz konusu olmadığı 1956 Macaristan ve 1988 Çekoslovakya işgalleri göstermiştir.

Brejnev Doktrini ismi verilen "Üstün egemenlik" ve "Sınırlı egemenlik" Doğu - Avrupa Sosyalist Cumhuriyetlerinin bütün siyasî tercih haklarını ortadan kaldırmıştır.

Comecon, İktisadî egemenlik, Varşova Askerî anlaşması ve Brejnev Doktrini de Doğu - Avrupa sosyalist devletlerinin siyasî egemenliklerinin başında Demokles kılıcı olmuştur.

İşçinin daha iyi hayat şartlarına, bu düzende kavuşacağı iddiaları, üzerinde hayli münakaşa edilebilen bir konudur.

Talep hakkı bulunmayan bir fert, iş verenin sıfatı kim olursa olsun, verdiği ile yetinmek zorundadır. Bu ister fert, ister şirket ve özel teşebbüs, isterse devlet kapitalizmi olsun.

Parlamentar demokratik düzen içerisinde grev hakkı mevcut olan bir işçinin ücretini arzu edilen seviyede olmasa da, fiyat konjüktürüne göre ayarlayabilmesi yönünden elinde hukukî silâhı ve mekanizması mevcuttur.

İstihdam seviyesi yüksek ekonomik ortamda arzu ettiği bir işte serbestçe çalışma olanakları tabiidir.

Devlet ve vatandaş münasebetleri hukuk kuralları ile tanzim edilmiştir. Komünist tatbikatta klasik hürriyetler bir tarafa, ekonomik hürriyetlerden hangisinin kaldığını öğrenmek büyük tetkiklere ihtiyaç göstermeyecek kadar açıktır. "Kapitalist devlet, totaliter idare, susan talep ve söz hakkı bulunmayan toplum" münasebetler bu açıdan düzenlenecektir ve düzenlenmektedir.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti mecburi çalışma kamplarında ne kadar aydının, fikir ve kol emekçisinin çalıştığını öğrenmek için Rus aydınlarının solhyenith'nin ve diğer Rus aydınlarının" Demirperde dışına kaçırılabilmiş müşahadelerini ve yazılarını da okumağa gerek olmadığı kanısında bulunmakta, millet ve dünya efkârı ile ittifak halinde bulunduğumuzu ifadede tereddüt etmiyoruz.

Türkiye'de kurulmak istenen düzenin Marksist - Leninist düzen olduğu, çeşitli eylem, demeç, bildiri ve faaliyetlerden en ufak tereddüde ve şüpheye yer vermeyecek şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Bu amaca yönelik çalışmaların yoğunluk kazanmaya başlaması ile birlikte, buna engel olmak isteyen başka fikir cereyanları da örgütlenmiş, bunlar arasında şeriat düzeni kurmak isteyen Teokratik cephenin en güçlü olarak ortaya çıktığı görülmüştür.

Sosyal Demokrasi Dernekleri gibi orta yol izleyen örgütler iki aşırı uç arasında kalmış ve iki kamptaki öğrencilerin silâhlı mücadele adam kaçırma, adam öldürme gibi büyüyen olaylara fikren engel olabilecek müessiriyette gelişmemiştir.

1969 yılı sonlarından itibaren esas itibariyle proletarya iktidarının zor, cebir ve silâhla kurulmasını öneren Dev - Genç örgütünde de metod ayrılığı dolayısıyla parçalanmalar görülmektedir.

Bidayette "Millî Demokratik Devrim" sloganını işleyen ve amaçta beraber görünen Mihri Belli Grubunun da metodlardaki farklar dolayısıyla ayrı düştüğü ve "Türk solunda" bu temayı işleyen ve Millî Demokratik Devrim aşaması olmadan Sosyalist Devrim olamayacağını savunan bu gruptan 30 Ekim 1970 tarihinde Dev - Genç'in Ertuğrul Kürkcü, Mahir Çayan, Münir Ramazan Aktolga ve Yusuf Küpeli'nin temsilciliğini yaptığı grubun koptuğu görülmektedir. (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup sayfa : 14)

İsmi geçen grup 1971 yılı Ocak ayında yayınladıkları Aydınlık Sosyalist Dergi'ye açık mektup isimli broşürde şöyle demektedirler. "Gerçekten de ayrılmaların, bölünmelerin hoş olduğunu iddia edecek değiliz. Ne var ki, bütün gayretlerimize rağmen birlik amacı ile, birlik - eleştiri - birlik mekanizmasını kullanarak, Aydınlık Sosyalist Dergi'deki sağcı ideolojiyi bertaraf edemedik. Aydınlık Sosyalist Dergi'deki sağcı ideolojiyi tartışma ile bertaraf etmenin ortamı olmadığına ve de iki ideolojinin ortasının bulunamayacağına göre, ayrılık zorunlu olmuştur. Çünkü gerçek anlamda birlik, bilimsel sosyalizmin temeli üzerine kurulabilir. Birlik şu veya bu kişinin etrafında kümelenme değildir. Hareketin birliği Leninizmin ilkeleri üzerindeki birliktir. Bu uzlaşmaz durumdan dolayı Aydınlık Sosyalist Dergiyi bıraktık".

"Mihri Belli arkadaş kendi görüşleri ile bizimkiler arasında temelde önemli bir fark olmadığını söyleyerek milliyetçilik, revizyonizm, örgüt meselesi vesaire gibi konulardaki görüşlerini düzeltme yoluna gittiğini ima ediyordu. Böylece saflarımızdaki sağ görüşler arkadaşça yürütülen eleştiri mekanizması ile bertaraf ediliyordu. Ne var ki, olaylar umutlarımızı boşa çıkartan bir yönde gelişti ve 29 - 30 Ekim tarihindeki toplantıda Mihri Belli arkadaşım bu tutumunda samimî olmadığını ortaya koydu. (Aynı broşür sayfa : 8, 11, 12)

"Artık ayrılık parolamızdır. Proletaryanın devrimci ilkelerini her şeyden üstün tutan Devrimci şerefi ve namusu olan her devrimcinin yapacağı gibi Mihri Belli ve onun temsil ettiği akımla bütün organik bağlarımızı kestik". (Aynı broşür sayfa : 14)

Amaçta birleşen fakat eylem tarzı ve metodda farklılaşan ihtilâlcî grup 1970 Develüasyonundan itibaren ekonomik bunalımın artacağı, bilhassa az ve sabit gelirli işçi ve köylüler üzerindeki bu baskının şiddetini artıracak hesap ederek ihtilâlin objektif şartlarının geldiğine kanaat getirerek, bu yoldaki çalışmalarını artırmışlardır. Aralarında anlaşamadıklarından her grubun kendi başına hareket etmeye başladığı görülmektedir.

UÇUNCU BÖLÜM

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSUNUN KURULUŞU :

Sanıklardan Deniz Gezmiş 1969 yılı Haziran ayında Elfetih'e gitmiş, bir müddet eğitim gördükten sonra aynı yıl Eylül ayında dönmüş, beraberinde bir adet Carlo marka Mısır yapısı makineli tabanca, iki 4 el bombası ve tabanca mermilerini beraberinde getirmiş, bunları İstanbul'da Teknik Üniversitesi rasathanesi civarında toprağa gömmüş, 1970 yılı Eylül ayında silâh ve bombaları gömdüğü yerden çıkararak, yanına almış, Sivas'a askerlik görevine şevki sırasında kaçarak Ankara'ya gelmiş, O.D.T.Ü. 1 Numaralı yurdunda 201 ve 202 No. lu odalarına yerleşmiş, Yusuf Arslan, Sinan Cemgil, Alparslan Özdoğan, Hüseyin İnan'la birlikte bu odaları karargâh olarak kullanmağa başlamışlardır.

Hüseyin İnan El-Fetih Gerilla Teşkilâtından 1970 senesi başlarında aralarında Atillâ Keskin, Kadir Manga, Ahmet Erdoğan, Alpaslan Özdoğan ve Mustafa Yalçiner'in de bulunduğu 16 kişilik grupla beraber yurda avdet etmiş, bunların bir kısmı kendisi ile birlikte 7 Şubat 1970 tarihinde Diyarbakır'da yakalanmış ve tutuklanmışlardır. Bu sanıklar

8 Ekim 1970 tarihinde tahliye edilmişler, Mustafa Yalçiner, Hüseyin İnan, Atillâ Keskin O.D.T.Ü. yurtlarına yerleşmişlerdir. 201 ve 202 No. lu odaları karargâh haline getirmiş ve bu maksatla kullanmışlardır. Sanıkların kendi düşüncelerine göre Türkiye Amerikan emperyalizminin sermaye, askerî kontrol ve kısmen işgali altındadır. Türkiye Cumhuriyeti Amerika Birleşik Devletlerine bağlı yarı bağımlı bir ülkedir. İşbirlikçi sermaye feodal unsurlar, tefeciler, vurguncular, üretim araçlarına ve siyasî iktidara sahiptir. Devrimci güçler satılmış iktidarın polisi tarafından baskı altındadır. Sömürü düzenine, karşı çıkan gençler kasıtlı olarak öldürülmekte ve failer yakalanmak şöyle dursun, aranmamakta ve hattâ himaye görmektedir. Ağalara, tefecilere, finans - kapitale ve onların temsilcisi siyasî iktidara karşı mücadelede yasal yollar kapanmıştır. Bu mücadele silâhlı mücadele olacaktır. Gayri millî unsurlar zor ve cebirle tasviye edilecektir. Marksist - Leninist düzen silâh zoru ile getirilecektir. Halk Kurtuluş Ordusu bu mücadelenin başlangıçta öncülüğünü yapacaktır. Mücadele şehirden kır'a intikal ettikçe, kitleler bu mücadeleye sahip çıkacaklardır.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bidayette şehir gerillası olarak eyleme geçecektir. Lâzım olan silâhlar soyulacak Bankalar, kaçırılacak varlıklı şahıslara karşı ödenecek fidyelerden elde edilen paralarla temin edilecektir.

Görüldüğü gibi teori ve pratikte sanıklar Marksizm ve Leninizm'i eylem kılavuzu olarak kabul etmişler ve Komünist toplum düzeni kurmak amacı ile harekete başlamışlardır. Sanıkların her biri Marksist - Leninist görüşe sahip olduklarını saklamamaktadırlar. Bunu duruşmalar sırasında da açıkça ifade etmişlerdir. Ancak, bunun bir toplum düzeni, bir si-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

yasî rejim konusu olmadığını, ancak, toplum hadiselerini tahlil eden bir metod olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Marksın devrimci tarifini incelemekte fayda mülâhaza edilmektedir.

Marks'a göre "Devrimci Fransız kalbine ve Alman kafasına sahip olan savaşıdır. Proletarya partisi ise en küçük reformist hareketten Devrimci tedhişçiliğe kadar her çeşit eylem biçimini, yerinde ve zamanında gündem meselesi yapan, diyalektik ve tarihî materyalizmin temeli üzerinde kurulmuş olan bir savaşı örgüttür. (1971 kesintisiz devrim sayfa : 30)

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun dayandığı temel fikir, çalışma düzeni ve amacı tetkik edildiğinde; "Üretimin sosyal niteliği ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişki antagonizma kazanmadan kapitalizm üretici güçleri geliştirme imkânlarına sahipken, kapitalizmin devrevi ekonomik krizleri bir devrime yol açamazlar.

Açıktır ki, üretim düzeni diyalektik bir bütündür. Her diyalektik bütün gibi bu da birliği, beraberliği ve de ayrılmayı, zıtlığı ihtiva eder. Bir yandan belli bir tarihi anda mevcut üretim ilişkilerinin üretici güçlere uygun düşmesi, onları kamçılması, geliştirmesi, öte yandan başka bir tarihî anda aynı üretici güçlere ters düşmesi, gelişmesini frenlemesi, işte bir üretim düzeninin diyalektiği budur.

Üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında temel çelişmeden bir dizi çatışma doğar. Bu çatışmalar üretim ile tüketim arasında ekonomik sınıflar arasında, proletarya ve emekçilerle Burjuvazi ve Burjuvazinin çeşitli fraksiyonları arasında sosyal ve proletarya ile Burjuvazi arasında, **Burjuva devlet düzenini yıkmaya veyahut muhafaza etme mücadelesi şeklinde siyasal niteliktedir.** Devrim anı bu temel çelişkilerin son hadde varması dolayısıyla üç buhranın tek bir buhran halinde kaynaşıp derinleşmesi, yani devrimci buhranın var olması halidir. Ayaklanma ancak böyle bir durumun varlığı halinde söz konusu olabilir". (Kesintisiz Devrim sayfa : 34, 35)

Marxizm - Leninizm'in sadece olayları toplum açısından inceleyen, değerlendiren bir tahlil metodu olduğunu, sosyal bilim olduğunu, toplum düzeni, politik düzen ve ekonomik yapı konusu olmadığını iddia etmek pratik ve somut gerçeklerle bağdaşmadığı gibi, yukarıda açıklanan fikirlerle de bağdaşmamaktadır.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun temelde Millî Demokratik Devrim ilkesini benimsediğini, bunun Anayasa ile çatışan tarafı olmadığını, bütün sınıf ve zümrelerden oluşan, işçi - köylü - küçük Burjuva, öğrenci ve binnetice gayri millî üç sınıf (Emperyalizm, işbirlikçi sermaye ve feodal kalıntılar) dışında kalan tüm halkın iktidarını hedef aldığını ve bu gayeye varan silâhlı bir eylem örgütü olduğunu sanıklar sorgu ve savunmalarında ifade etmişlerdir.

Güdülen amaç bu olduğuna göre, millî demokratik devrim teorisinin incelenmesi, gerçek hedefin tayininde kesin yargılara varmaya yarayacak ve bu suretle de suç kastı ortaya çıkmış olacaktır.

Millî Demokratik Devrim sloganı sol cephedeki parçalanmada Mihri Belli tarafından işlenmiş ve geliştirilmiştir. Başlangıçta Doğan Avcıoğlu tarafından kapitalist olmayan yoldan kalkınma sloganı olarak kamuoyuna Yön Dergisinde işlenmeye başlanmıştır.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Mihri Belli ise bu teoriyi Türk Solu Dergisinde geliştirmiş, çeşitli konferans ve yayınlarla Üniversite gençliği üzerinde müessir olmuştur.

Adı geçenin 1970 yılı Nisan ayında yayınladığı kitaptan bazı pasaj ve bölümleri incelemekte bu teorinin gerçek maksadının ortaya çıkması bakımından fayda görülmektedir.

“Millî Demokratik Devrim Broşürü bundan birbuçuk yıl kadar önce Oportünizmin, Filip’in demokrasıcılığına bağlı Statükocu tutumuna devrimci bir görünüş verme amacını güden sekter çıkışlara karşı devrimci safları bölen ve sosyalist hareketi tecrit eden, sekter sloganlara karşı proleter devrimci çizgiyi savunmak amacı ile kaleme alınmıştır. O zamandan bu yana yürütülen mücadele sonuç vermiş ve Oportünizmin (hiç değilse bunun Aybar - Aren oportünizmi çeşidi) kesin bir ideolojik yenilgiye uğratılmıştır. Bugün Türkiye’de sosyalistliğin seçimden seçime politika yelpazesinin en solunda görünen partinin listesine oy vermekten ve bu partinin başındaki politikacıları miting meydanlarında alkışlamaktan ibaret olduğunu iddia eden cinsten bir oportünisti ciddiye alacak kimse pek kalmamıştır.

Oportünizmin bu çeşidi yenilgiye uğramıştır. Ama elbetteki bu oportünizmin sonsuzluğa dek kökünün kazındığı anlamına gelmez. Bundan böyle oportünizmin Filip’in demokrasıcılığına karşı çıkmak ve proleter devrimci hareketi birçok sloganlarını benimseyerek daha inandırıcı bir kisveye bürünmek zorundadır. Nitekim de öyle olmaktadır”. (Millî Demokratik Devrim sayfa : 4)

“Çağımız sosyalist devrimler ve Millî Kurtuluş Savaşları çağıdır. Sosyalist devrim insanın insan tarafından sömürülmesinin son biçimi olan kapitalist düzeni değiştirmek, üretim araçlarının özel mülkiyeti ile üretimin kolektif niteliği arasındaki çelişkiye, mülkiyeti de kolektif mülkiyet haline getirerek, son vermeyi amaç bilen, insanın insan tarafından sömürülmesi olanağını ortadan kaldıran, insanın maddî - manevî yönden açılıp gelişmesi şartlarını yaratan, gelişmiş toplum biçimidir.

Sosyalist Devrim sömürülen yığınların devrimi olduğuna göre ancak, proletaryanın ve yoksul köylülüğün devrime katılması ve bunların devrime damgalarını vurması ile gerçekleşebilir. Demokratik devrimin yerine getirdiği görevler, ulusal bağımsızlığın gerçekleştirilmesi ve bu amaçla emperyalizmin, işbirlikçi sermaye çevrelerinin ekonomi ve siyaset alanındaki etkilerinin önlenmesidir. Feodal ilişkilerin ortadan kaldırılması feodal sömürüye, bizce feodal düzenden miras kalan her çeşit kapitalizm öncesi sömürüye son verilmesi, bütün Türkiye’lilerin vatandaşlık hak ve özgürlüklerinden yararlanması, siyasî bakımdan eşit fertler payesine yükseltilmesidir.

Emperyalizm çağında her demokratik devrimci hareket emperyalist dünya sistemi ile bağlarını koparıp, sosyalizme yönelmedikçe kısır kalmak ve ergeç daha önce sağlamış olduğu millî ve demokratik kazançları yitirmek ve yeniden emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin kucağına düşmek tehlikesi ile karşı karşıyadır”. (Millî Demokratik Devrim sayfa : 20)

“Devrimde Hegemonya’nın artık millî burjuvaziye geçmesinin bu çağda söz konusu olamayacağını belirttik. Hegemonya’nın küçük burjuvazinin Millî Demokratik Devrimin sonuna kadar vardırılması konusunda du-

raksamalı hareket etmesi kaçınılmaz olan katlarında, **Orta köylüde ve şehir küçük burjuvazisinin de oluşu demokratik devrimin tam olarak gerçekleştirilerek toplumun sosyalist devrimin eşğine vardırılmasını tehlikeye düşürür.**

Milli Demokratik Devrimin zikzaklara çarpmadan, duraksamadan sonuna kadar vardırılabilmesi için, Hegemonyanın Türkiye toplumunun en devrimci güçlerinde olması şarttır.

Proleter, yoksul köylü hegemonyası, yani bu en devrimci güçlerin devresinde önderliklerini öteki devrimci sınıf ve zümlere kabul ettirmesi ve onların gönüllü desteğini ve ittifakını sağlaması devrim yolunda kesintisiz ilerlemenin teminatıdır. Bu olmadığı taktirde ve devrim zikzakların, duraksamaların hattâ geriye dönüşlerin kaçınılmaz alacağı şartlar içinde geliştiği taktirde millî demokratik devrimin kendisi tehlikeye düşer. Millî demokratik devrimin özelliği şudur ki, bu devrim kendi kendine yeten bir bütün değildir. **YA MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM TAMAMLANACAK VE TOPLUM SOSYALİST DEVRİM AŞAMASINA GEÇECEKTİR. YAHUT DA BAZI BOCALAMALARDAN SONRA GERİYE DÖNÜLECEK VE KARŞI DEVRİM GALEBE ÇALACAKTIR.** (Millî Demokratik Devrim sayfa : 24)

“Geçen yüzyılın ortalarında Avrupa şartlarında ortaya atılan “Bütün dünya işçileri birleşiniz, zincirlerinizden başka kaybedecek bir şeyiniz yok, fakat kazanacağınız koskoca bir dünya var” sloganını bugünün Türkiye’si şartlarına uygulayarak, diyebiliriz ki, biz de yoksul köylülüğün sömürü düzenine karşı birleşmekle kaybedeceği şey şehir işçisinin kaybedeceği zincirlerden daha da ağır bir zincirdir”.

“En köklü bir toprak reformu bile büyük toprak sahiplerinin tahakkümüne son veren en başarılı bir demokratik devrim uygulaması bile geniş yoksul köylü yığınlarına ancak kısa vadede bir nefes alma olanağı sağlayabilir. Ama yoksul köylülüğün meselesine bir çözüm getiremez.

KESİN ÇÖZÜMÜ SOSYALİST DEVRİM GETİRECEKTİR. ONUN İÇİN SOSYALİST DÜZEN TÜRKİYE YOKSUL KÖYLÜLÜĞÜNÜN DE DÜZENİDİR. (Millî Demokratik Devrim sayfa : 55)

“Her ne kadar Marksizm işçi sınıfının sömürüsü üzerinde yükselen kapitalizmin yarattığı yoksulluk ve soysuzlaşmaya karşı proletaryanın mücadelesinden hareket ederek kendinden önce birikmiş olan bilgi temeli üzerinde kurulduysa da, onu işçilerin tekelinde bir şey olarak düşünmek yanlıştır. **Bilimsel sosyalizm bütün ezilenlerin ideolojik silâhidir**”. (Millî Demokratik Devrim sayfa : 56)

“Ama Millî burjuvazinin işbirlikçi sermaye önünde boynu bükük durumu uzun zaman sürmeyebilir. Güçlü bir halk hareketi karşısında, emperyalizm - işbirlikçi sermaye - feodal mütegalibe ortaklığı gerilediği **anda bu** sınıfta yılgınlığından kurtulacak, milliyetçiliği akıma gelecek ve belki de Millî Demokratik Devrim saflarına katılacaktır. Ama katılsa da bu katılma bir süre için olacaktır. Millî burjuvazi devrimde ancak geçici bir müttefik olabilir. **Çünkü bu sınıf Türkiye toplumunu sosyalist devrim eşğine vardiyecek olan Millî Demokratik Devrimi sonuna kadar destekleyemez.** Onun için millî burjuvazi konusunda doğru strateji, bu sınıfı devrimin kuvvetlerinin arasına katma yolunda boş çaba harcamak değil-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

dir. Ama belli bir ölçüde millî nitelik taşıyan burjuvazinin de kucağına itmek değildir. Millî burjuvaziye bağımsız ve demokratik Türkiye uğruna mücadeleye katıldığı sürece saflarımızda yeri olduğunu usunmadan belirtmeliyiz ve devrimci saflara katılmaya razı olmadığı takdirde de hiç değilse bu sınıfı tarafsızlaştırmak için elimizden geleni yapmalıyız.” (Millî Demokratik Devrim sayfa : 68)

“Millî Demokratik Devrimde bir üçüncü defa çıkmaza sürüklenme tehlikesini önlemenin tek yolu devrimde proletaryanın ve yoksul köylülüğün hegemonyasını gerçekleştirmektir.

Proleter devrimcilerin bütün çabaları bu yönde olmalıdır. (Millî Demokratik Devrim sayfa : 71)

“Millî Demokratik Devrim toplumumuzdaki bütün millî güçlerin devrim yolunda güç birliği kurmaları ile gerçekleşecektir. Karşımızdaki güçler, devrimci safları bölme, proleter, devrimci hareketi tecrit etme çabasıdadırlar. Bizim görevimiz bu çabaları boşa çıkarmak, devrimci güç birliğini gerçekleştirmektir. Biz görevimizi proleter devrimci hareketin bağımsızlığını koruyarak, hangi kisveye bürünürse bürünsün saflarımızda her türlü teslimiyetçi tutuma karşı çıkararak küçük burjuva, radikal çevrelerden gelebilecek bilime ve gerçeklere aykırı her türlü çağ dışı çözüm önlenmelerini en sert biçimde eleştirerek, ama öte yandan radikal çevrelerin yurtseverliğini ve devrimci potansiyelini doğru değerlendirerek, sekteler ve bölücü davranışlardan arınarak, devrimci güç birliği politikasına başarı ile uygulamaktır.” (Millî Demokratik Devrim sayfa 77)

“Bir karşı devrim acı tecrübesinden geçmiş olan Türkiye devrimcileri geriye bağımsızlık ve sömür düzenine dönüş köprülerini uçurmada kusur etmeyecekler ve **Türkiye toplumunu sosyalist devrimin eşiğine getirecek olan Millî Demokratik Devrimi başaracaklardır.**” (Millî Demokratik Devrim sayfa 78)

Görülüyor ki, Millî Demokratik Devrim toplumda yer alan ve Anayasanın temel hak ve özgürlüklerinden faydalanan sermaye sınıfını ve üretim araçlarına sahip her türlü üretici sınıfı karşısına hedef olarak almaktadır. Millî Demokratik Devrim teorisinin hedef aldığı bu unsurları gayri millî sınıf ve zümreler olarak nitelemektedir. Yabancı sermaye ve işbirliği yapanlar ve geniş toprak sahipleri gayri millî sınıf ve zümredir. Toplum yaşantısında ekonomik güçlerini kırmak, parçalamak ve toplum üzerindeki bütün etkilerini topyekün kaldırmak ve bu suretle toplumu sosyalist düzenin eşiğine getirmek ve sosyalist düzeni ikinci aşama olarak kurmak gerekmektedir. Bu unsurlar toplumda etkisiz bırakılmadıkça, sosyalist düzen kurulamaz.

Sosyalist düzenden anlaşılan açıkça belirttikleri gibi Marksist - Leninist düzendir. Ve bu düzen kendilerine göre Anayasa'nın emrettiği düzendir.

Özel mülkiyetin kaldırılması, sermaye sınıfının yok edilmesi, miras hakkının keza tanınmaması, kişisel Özgürlükler, grev hakkı ve klasik hürriyetler, temsili ve parlamenter düzeni ve bütün bunları ortadan kaldırmak sanıklara göre Anayasa'ya uygun bir eylemdir.

Duruşmada açıkça belirttiklerine göre halen toplumda millî ve gayri millî güçler vardır. Bu gayri millî güçler emperyalizm - işbirlikçi serma-

ye - feodal mütegalibe'dir. Millî güçler ise tüm ezilen sömürülen işçi - köylü - öğrenci - asker ve yoksul halktır.

Düzen sömürü düzenidir. Anayasa toplumun refah ve saadetini temine yönelik hükümler vazetmiştir. Ancak bunlar hâkim sınıflar ve onun emrindeki iktidar ve uşakları tarafından rafa kaldırılıp uygulanmamıştır. Her türlü tartışma yolu ve ortamı da kapanmıştır. O halde tek yol ve vasıta silâhlî mücadele yolu ve vasıtasıdır.

Anayasa'nın Marksist ve Leninist toplum düzenine açık olduğu iddiası Anayasa'nın temel yapısı, espirisi ve Anayasa Mahkemesinin bu konudaki kararları ile havada kalmaya mahkûm ve tamamen hukuki temelden mahrum bulunmaktadır.

Anayasa'nın ikinci maddesinin gerekçesi aynen şöyledir :

“Türkiye Cumhuriyetinin vasıfları dört prensip içinde ifade edilmiştir.

1 — Türkiye demokratik bir Cumhuriyettir. Halk iradesi ve halk idaresine dayanır. Milletın kendi kendisini idare etmesi esası kabul edilmiştir. Demokratik tabirine aynı zamanda hukuk devleti prensiplerine riayet etme esası da dahildir.

2 — Türkiye Cumhuriyeti lâiktir. Dinin devlet işlerine karışmasını ve hukukun aklı olmayan “nakli” kaynakların tesiri altında bulunmasını reddeder. Bunun dini inkâr manâsına gelmediği ancak dinin fertlerin vicdanına terk edildiğini ifade ettiği şüphesizdir. “19'ncu maddede din ve vicdan hürriyeti hakkındaki hükme bakınız.”

3 — Türkiye Cumhuriyeti hürriyetçidir. insan hak ve hürriyetleri temeline dayanır. Her ne kadar batılı mânada demokratik mefhumu aynı zamanda hürriyetçiliği de kapsarsa da, bu iki mefhum muhakkak surette birbirinin içinde telâkki edilmek zorunda değildir. Veya hiç değilse bu yolda temayüller de mevcuttur. Onun içindir ki sadece millî irade ve seçim esasının kâfi gelmeyip millî iradenin dahi, ferdi hak ve hürriyetler esasına riayet etmesi lüzumunu ifade eden hürriyetçilik ilkesi ayrıca belirtilmiştir. Bu ilkenin belirtilmesi dördüncü vasıf olarak sosyalliğin asla totaliter istikamette tefsir edilemeyeceğinin de en sağlam teminatını teşkil eder.

4 — Nihayet Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir. Başka bir deyimle, çalışma ve sosyal adalet ilkelerine dayanır.

Sosyal devlet fertlere yalnız klasik hürriyetleri sağlamakla yetinmeyip aynı zamanda onların insan gibi yaşamaları için zaruri olan maddî ihtiyaçlarını karşılamalarını da kendisine vazife edinen devlettir. Modern Anyasa asgarî geçim şartlarından sıhhi bakımdan, öğretim imkânlarından ve hele barınacağı bir konuttan yoksun bir kişinin gerçek anlamda hür olamayacağını kabul eden zamanımızın hukuk ve siyaset ilmine ve devlet görüşüne uygun olarak fertlere ve vatandaşlara birtakım haklar tanımak zorundadır. Her sınıf halk tabakaları için refah sağlamayı kendisine vazife edinen zamanımızın devleti “Refah Devleti” iktisaden zayıf olan kişileri bilhassa işleri bakımından başkalarına tabi olan işçi ve müstahdemleri her türlü dar gelirli ve yoksul kimseleri himaye edecektir. Bu suretle hem insan şahsiyetine hürmet etmek vazifesini yerine getirecek, klasik hürriyetlerin gerçeklerle alay eden bir mahiyet almasına ma-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ni olacak, hem de çalışan geniş halk tabakalarının refaha kavuşması sayesinde toplum hayatı için daha verimli olmaları hedefine de ulaşacaktır. Gerçekten maddî “malî ve İktisadî” imkânlardan, yaşama için zarurî olan gelir kaynaklarından ve varlıktan mahrum olan halk tabakaları için klasik hürriyetler yalnız kâğıt üstünde kalan parlak fakat boş lâflardan başka değere sahip olamaz. Nihayet şurasını da kaydetmek gerekir ki, sosyal adalete karşı kaygısız kalan devletler, toplum hayatının müfrit sol veya müfrit sağ cereyanlara kapılarak totaliter istikamete sürüklenmesine engel olamamaktadırlar. Zamanımızın medenî memleketlerinde hemen hemen ittifakla kendini gösteren temayül “sosyallik” istikametindedir. Sosyal olmayan demokrasi toplum hayatının gerçekleri karşısında cevherini kaybetmeye ve neticede yıkılmaya mahkûmdur.

Bu sebeplerledir ki sosyal zihniyet yalnız fertlerin refah ve saadeti için teminat değil, aynı zamanda toplum hayatının geleceği bakımından da demokrasinin en şaşmaz garantisidir. Zira komünizme karşı en tesirli kalkan onu lüzumsuz hale getiren sosyal adaletin gerçekleşmesidir.”

ikinci maddenin Temsilciler Meclisindeki müzakeresi sırasında Komisyon sözcüsü Prof. Muammer AKSOY aynen şöyle demiştir. “Arkadaşlar bu Anayasa’da asla doktrin yoktur. Bu Anayasa’da hiçbir partinin programı yoktur. Ne devletçilik vardır, ne liberalizm ve ne de herhangi bir “izm” vardır. Bu Anayasa renksiz, fakat renksiz dediysek karektersiz değildir, karakter sahibi bir Anayasa’dır. Yirminci asrın ulaştığı medeniyet seviyesine uygun her parti programının tatbik edilmesine imkân veren bir Anayasa’dır. Orada devletçilikle tatbik edilebilir, Liberalizm de tatbik edilebilir. Fakat Komünistlik asla tatbik edilemez.”

Temsilciler Meclisi üyelerinden Coşkun KIRCA şöyle demektedir : “Muhterem arkadaşlar görülüyor ki sosyal adalet deyince bunu behemehal Kollektivist totaliter bir sisteme bağlamak doğru olmaz. O kadar doğru olmaz ki bizim ikinci maddemizde devlet ayrıca “İnsan haklarına ve hürriyetlerine” dayanır demektedir. Binaenaleyh insan hakları ve hürriyetleri diye bir kayıt koyduktan sonra burada çalışma ve sosyal adalet ilkelerinin en geniş tarzda insan hak ve hürriyetlerini ortadan kaldıracak tarzda tasvir edilmesi ve zararlı ideolojilerin bu yolda millî bünyemize sokulması mümkün değildir. Çünkü insan hak ve hürriyetlerine dayanan bir toplumda buna imkân yoktur. Yine tasarının 12’nci maddesinde kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz denmektedir. Şu halde çalışma ve sosyal adalet ilkelerini muayyen bir sınıfa diğerinin tercih edilmesi o sınıfın diktatörlüğü manâsında almaya imkân yoktur.

Görülüyor ki Anayasa’mızın herhangi bir sınıfın veya zümrenin kendi ekonomik ve siyasî çıkarlarının tahakkuku maksadiyle diğer sınıf ve zümreleri tasvire etmeye, **dikta idaresi kurmaya cevaz verdiği iddialarını hukuk mantığı açısından kabul etmek mümkün bulunmamaktadır.**

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSUNUN STRATEJİSİ VE ÇALIŞMA DÜZENİ

Bu konuyu incelemeden evvel Lenin’in ve Güney Amerika’da ihtilâl liderlerinden Carlos Marighella’nın ihtilâl ve gerilla tekniği ve stratejisi konularındaki düşünce ve fikirlerini kısaca incelemede sanıkların takip ettikleri metodun aydınlığa kavuşması bakımından fayda görmekteyiz.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Bir ülkede devrimin objektif şartlarının olabilmesi, için o ülkenin kendi millî bunalımını yaşaması gereklidir. Lenin'e göre devrim iki aşama halinde gerçekleştirilir.

- a) Evrim aşaması,
- b) Devrim aşaması.

EVİRİM AŞAMASI :

Uzun süreli aşamadır. Hitap dili Almanca'dır Bu dönemin devrimci çalışma tarzı proleteryanı bilinçlendirmek, örgütlemek, proletarya ile öncüsünün bağlarını sıklaştırmak, emekçi halk yığınlarını proletaryanın saflarına kazanarak, devrim için eğitmektir.

DEVİRİM AŞAMASI :

Kısa sürelidir. Hitap dili Fransızca'dır. Yani Silâhlı ayaklanma dönemidir. Geçiş dönemi ise Devrim döneminin bitiminden başlar. Kitlesele inancın kitlesele eyleme dönüştüğü devredir. (Lenin iki taktik)

Taktik taarruz devresi, şehir gerillası ve şehir eylemleri devresidir. Öncünün şehir eylemlerini öğrendiği, dolayısıyla halk kitlelerine önderlik etmeyi becerebildiği ve halk kitlelerine ayaklanmanın doğru taktiklerini öğrettiği devredir. Bu devrede başlıca amaç düşman saflarında yılgınlık ve panik yaratmak, karşı devrim cephesini dağıtmak ve yarıklar açmaktır. Şehir gerillasının çeşitli görevlerinden biri de halk kitlelerine ayaklanma taktiklerini öğretmektir.

Stratejik taarruz devresi ve nizami orduya geçiş : Parlamalar, gösteriler, sokak çarpışmaları, devrimci ordu birlikleri, bunlar halk ayaklanmasının gelişimindeki aşamalarıdır. Örgütün Marksist ve Leninist temele dayandığı ve bu çalışma tarzını benimsediğini olayların gelişmesi açıklığa kavuşturmaktadır.

Leninist ihtilâlcî metod genel hatları ile açıklanmıştır.

Sanıklar tarafından kurulan silâhlı Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün çalışma tarzı :

Büyük şehirlerde şehir gerillası olarak silâhlı saldırı, soygun, adam kaçırmak, fidye alma, çeşitli yerleri bombalama, dinamitleme ve anarşik ortam yaratma gibi eylemlerle belirlenmektedir. Bu hedefin ikinci aşamasıdır. Çeşitli hücreler halinde faaliyete geçmiştir.

Sanıklar eylemlerinde Carlos Marighella'mn şehir gerillası isimli kitapta topladığı prensiplere aynen uymuşlar ve bu prensip ve tavsiyelere göre hareket etmişlerdir. Adı geçen gerilla liderinin bu kitabından bazı kısımları sanıkların eylemleri ile karşılaştırdığımızda ortaya çıkmakta olan uygunluk bu keyfiyeti doğrulamaktadır.

"Tekelci Burjuvazinin diktasına karşı her türlü savaş mutlaka enternasyonal düzeye ulaşacak ve birden emperyalizmin salt egemenliğine bindirecektir.

Bugünkü çalışma çizgisi sadece demokratik ve halkçıl hedefler için birleşik cephe uzun süreli bir çalışma olmamalıdır; aynı zamanda kentlerde olduğu gibi kır'da da emekçilerin öncü örgütünün çabası ile patron

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

luğa ve hükümete karşı ekonomik savaşı geliştirerek, rejimi ve oportünizmin uzlaşmacı tutumunu düzenli bir biçimde açığa vurarak halkı silâhlendirmek, bu çalışmayı devrimci bir niteliğe kavuşturmak gerekir. Halk zaferinin tek garantisi budur.” (Şehir Gerillası sayfa 38)

“Bu sürekli siyasi buhranı kentlerde ve kır’da birtakım silâhlı hareketlere girişerek, silâhlı çatışmaya dönüştürmek gerekir. Bu da iktidarı ellerinde bulunduranları siyasi durumu askerî duruma dönüştürmeye zorlayacaktır. Dikta’nın yaratacağı bu düzen esasen bir sürü uygunsuzlukların sorumlusu olan rejimin polis ve ordusuna karşı kitlelerin baş kaldırmasına sebep olacaktır. Kitle ve gerilla öncüsünün birliği devletin bürokrat ve askerî mekanizmasını yok etmeye ve iktidarın ele geçirilmesine yönelecektir.

Bu hareket üç aşamadan geçer :

- 1 — Gerilla gruplarının hazırlanması ve örgütlenmesi;
- 2 — Gerillanın başlatılması ve kökleşmesi;
- 3 — Gerillanın gelişimi ve hareket savaşına dönüşümü (Ulusal kurtuluş ordusunun oluşumu ile beraber konvansiyonel savaşa dönüşümü).

Gerilla savaşını hazırlamak ilk olarak geleneksel sol partilerin yani silâhlı savaşa hazır olan oportünistlerin her türlü uzlaşmacılığında arınmış bir savaşçılar çekirdeğinin oluşumunu gerektirir. Bu savaşçılar ayrıca sol’un bu oportünistlerine karşı siyasal ve ideolojik savaşı yürütebilecek ve de seçtikleri yolu doğrulayabilecek yetenekte olmalıdırlar. Yarının bu savaşçıları gerillaya girişini istediği askerî tip eğitime tabi tutulacaklardır.” (Aynı eser sayfa 40)

“Devrimci savaş stratejimiz birbirini bütünleyen üç durumu göz önüne alır. Şehir gerillası, kır gerillası ve psikolojik savaş” (Aynı eser sayfa 46)

“İki taktikte halkların hayati sorunları ancak kuvvetle çözülebilir ve zafer ancak kitlelerin silâhlı gücü ile ve ayaklanma ile kazanılır. Yoksa şu ya da bu yasal ve barışçıl yolla değil” (Aynı eser sayfa 52)

“Benim seçtiğim yol kırlarda başlatılacak olan ve böylece benim de kesin olarak Lâtin Amerika devrimine katılacağım gerilladır.

Gerilla bence Birezilya’lı devrimcileri birleştirmek ve halkımızı ihtilâle götürmek için tek yoldur.” (Aynı eser sayfa 61)

“Niçin hiçbir zaman Alman veya Japon emperyalizmini değil de hep Amerikan emperyalizmini suçluyorsunuz?

— Çünkü askerî dikta ve burjuvazi en başta Amerikan emperyalizmine dayanıyor. Elbette diğerlerinin aşkından ölmüyoruz. Ama kırılması gereken ilk önce Amerikan Emperyalizmidir. Diğerleri bu yıkıntının ardı sıra geleceklerdir.

— Bazı sol klikler sizin yönettiğiniz büyük A.L.N. (Ulusal Kurtuluş Ordusu’nu anti - oligarşik ve ulusal kurtuluş mücadelesi yürütüpte sosyalist devrini yapmamakla suçluyorlar.

— Sosyalizmden önce karşı devrimcilerin bürokratik ve askerî mekanizmasını tasfiye etmek ve ülkeyi kuzey Amerikan işgalinden kurtar-

mak gereklidir. Bu konuda zaten O.L.S.'ın genel duyurusunu izliyoruz. Küba örneğinde olduğu gibi. Bu doğrultuyu izlemek ister istemez bizi sosyalizme götürecektir.” (Aynı eser sayfa 69)

— “İlk adımımız bir soygun eylemi için silâhlı bir küçük gurup yaratma koldu. Böylece başlattığımız devrimci eylem bize etkin bir savaş gücü kazandırdı. Devrimci eylemimiz bu küçük atılışlarla büyüdü. Bir veya iki silâhla işe başladık. Ateş gücümüzü büyüttük. Öncüyü eylem yaratır : İlkesinden çıkararak isim koymadan şehir gerillasını başlattık. İlk eylemler düşmanı hayrette bıraktı. Basit sokak zorbalılarının giriştiği vurgunlar sandı. Yanlış izleri izleyerek bir senesini yitirdi. Hatasını anladığında da artık çok geçti. Devrimci savaş başlamıştı bile”. (Aynı eser sayfa 74)

“İktidarı ele geçirmek için tek yolun devrimci savaş olduğunu unutmadık. İlkelerimizi.

1 — İktidarı ele geçirmenin ve emperyalizmi kovmanın gerilla savaşı stratejisi ile gerçekleşebileceğini ileri sürüyoruz. Bir evren savaşı ile karşı karşıya bulunmadığımız kapitalizmin genel buhranı aşamasında uygulanabilecek tek strateji budur.

2 — Gerilla sadece halkların kurtuluş stratejisi olmakla kalmamış, onların yaşantısına yerleşmiştir.

Dikta güçlerini yokedeabilecek tek araç olan Devrimci Ulusal Kurtuluş Ordusu ancak gerilla ile yaratılabilir. Devrimci savaşın bütünleyicisi olan gerilla, kitleleri iktidara götüren yoldur.” (Aynı eser sayfa 79)

(Devrimci savaşımıza şehir gerillası eylemleri ile başladı. Ağır fakat istikrarlı bir gelişmeyle yerli ve yabancı bütün kapitalistlerin çıkarlarına saldırdık. Egemen sınıflar için bir güvensizlik ve huzursuzluk ortamı yarattık. En önemlisi Goril’lerin askeri gücünü yıpratarak morallerini beş paralık ettik. Şehir gerillasından sonra kır gerillası ile lâtifün distalara karşı silâhlı savaşa başlayacağız. İşçi ve köylülerin silâhlı ittifakı ile, öğrencilerle taşrada hareketli gerillalarla Brezilya’nın dört bir yanına yayılacak ve devrimci ulusal kurtuluş ordumuzu askerî diktatörlüğün konvansiyonel ordusu ile karşı karşıya getireceğiz. Ulusal Kurtuluş hareketinde yer alan bizler inanıyoruz ki, hedefimiz iktidarı ele geçirilmesi ve halkın devrimci hükümetinin kurulmasıdır. O zaman Kuzey Amerikalıları Brezilya’dan kovacağız. Onlarla işbirliği yapan yerli özel teşebbüse el koyacağız. Latifün distalarının büyük topraklarına el koyarak, toprak reformunu sonuna kadar gerçekleştirecek, köylüleri özgürlüğe kavuşturacağız. Brezilya’yı politik ve askerî blokların bir peyki olmaktan kurtaracağız ve sömürgeciliğe karşı savaşan geri kalmış ülkeleri destekleyen kesin bir politik çizgi izlemesini sağlayacağız.” (Aynı eser sayfa 85)

“Şehir gerillasının eylem hedefleri ve eylem biçimleri :

- 1 — Saldırı,
- 2 — Bir yerin basılması,
- 3 — Bir yerin işgali,
- 4 — Pusu kurma,
- 5 — Sokak taktikleri,
- 6 — Grev ya da boykot eylemleri,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

- 7 — Silâh, cephane ve patlayıcı madde depolarının boşaltılması,
- 8 — Mahkûmların kurtarılması,
- 9 — İdamlar,
- 10 — Adam kaçırmalar,
- 11 — Sabotajlar,
- 12 — Terörizm,
- 13 — Silâhlı propaganda,
- 14 — Sınır savaşı” (Aynı eser sayfa 116)

“Saldırıların en isabetli hedefleri :

- a) Kredi kurumları,
- b) Ticari ve sınai teşekküller,
- c) Askerî tesisler,
- d) Karakollar,
- e) Hapishaneler,
- f) Resmî binalar,
- g) Kitle haberleşme araçları,
- h) Kuzey Amerika’lılara ait firmalar ve mülkler,
- i) Diktaya ait otomobiller, kamyonlar, zırhlı araçlar, para nakleden vasıtalar, Trenler, Gemiler ve uçaklar”. (Aynı eser sayfa 117)

“En popüler saldırı şekli banka soygunlarıdır. Brezilya’da şehir gerillası bankalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleri ile başlamıştır. Bugün bu saldırı biçimi çok yaygın şekilde uygulanmaktadır. Bir gerillacı için devrimci savaş tekniklerini öğrenmekte ilk eğitim teşkil etmektedir.” (Aynı eser sayfa 118)

“Öldürme, Amerikan casusları, dikta ajanları, işkence uzmanları, vatanseverlere karşı cinayet işlemekten sorumlu faşist kişiler, ispiyoncular, provokatörler, militanları ele verenler, diktaya bilgi toplayanlar, şehir gerillasının eline düşerlerse öldürülmelidirler.

Adam kaçırma : Dikta ajanı, Kuzey Amerikan casusu, politik bir şahsiyet veya devrimci harekete zararlı ve tanınmış bir düşman gizli bir yerde rehin tutulmalıdır. Kaçırılan kişi ancak kaçırılanların ileri sürdüğü koşullar sağlandığı takdirde serbest bırakılmalıdır. Hapisteki devrimcilerin tekrar serbest bırakılması veya diktanın zindanlarında yapılan işkencelerin kaldırılması gibi.

Brezilya’da oturan veya ziyarete gelen Amerikalı şahsiyetlerin kaçırılması ülkemize yerleşmiş Birleşik Devletler emperyalizmine karşı önemli bir propaganda şeklidir.

Silâhlı Propaganda :

Şehir gerillalarınca tekrar edilen eylemler, her silâhlı eylem genel olarak silâhlı propaganda çalışmasını oluşturur. Bu günün kitle haberleşme araçları, devrimcilerin ne yaptıklarını açığa kavuşturması açısından önemli propaganda araçlarıdır. Ancak bunların varlığı militanların kendi öz gizli yayınlarını, örgütlemelerini, satın alamazlarsa gasbedecekleri teksir makinalarına sahip olmalarını ikinci düzeye indirtmez. Çünkü halk arasında her zaman diktanın kötülüklerini açığa kavuşturan veya ajitasyonu artıran gizli gazete, duyuru ve bildiri dağıtmak gerekir. Bu yayının varlığı birçok kişinin dâvamıza katılmasına yararlı olur.”

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/28

Sinir Savaşı :

Sinir savaşı veya psikolojik savaş kitle haberleşme araçları ile veya fısıltı gazetesinin dolaylı veya doğrudan kullanılmasına dayanan bir savaş tekniğidir. Amacı diktanın moralini kırmaktır.

Bu amaca rejimin casusları arasında uydurma, çelişkili haberler yayarak, şaşkınlık, kuşku, kararsızlık tohumları ekilerek ulaşılır.

Psikolojik savaşta dikta zaafiyete sürüklenir. Ve hattâ haberleşme araçlarına sansür koyar. Bu sansür de kendisine karşı işler. Çünkü onu halk dışı ilân eder. Sinir savaşı araçları şunlardır :

a) Telefon ve mektupla asılsız ihbarlar yapmak, saatli bomba yerleştirildiğine, önemli bir kişinin kaçırılacağına, suikast yapılacağına dair uydurma bilgiler vererek baskı güçlerinin bir hiç için seferber olmasını, zaman kaybetmesini ve her şeyden kuşkulanmaya mecbur olmasını sağlamak.

b) Asılsız hücum planlarını polise ulaştırmak,

c) Aslı olmayan dedikodular yaymak,

d) Bazı yöneticilerin yolsuzluk, hata ve kötülüklerini istismar ederek bizzat kendilerinin sansür ettikleri haber araçlarını bu konuda açıklamalar yapmaya zorlamak.” (Aynı eser sayfa 126, 127, 130)

“Şehir gerillası, desteğini elde etmek amacı ile eylemini her zaman halkın çıkarları doğrultusunda sürdürecektir. Diktanın her yolsuzluğunun görüldüğü yerde, şehir gerillası buna karşı savaştığını göstermelidir. Hükümetin en büyük gereksinmelerinden birisi de çok yüksek vergi toplayabilmektir. Bu durumda gerilla hemen diktanın maliye sistemine saldırarak devrimci şiddetin tüm ağırlığı ile işleyişini baltalayacaktır. Yüksek fiat artışlarının sorumluları olan rejimin kuruluşlarına ve yetkililerine Brezilya’lı ve yabancı zengin tüccarlara büyük mülk sahiplerine, hayat pahalılığı, düşük ücretler ve fahiş kiralar sayesinde astronomik kârlar elde eden herkese saldırılmalıdır.

Gerillanın halkın yararına işe karışmada gösterdiği inatçılık onun desteğini elde etmenin en iyi biçimidir. Vatandaşların oldukça büyük bir bölümü eylemi ciddiye aldığı andan itibaren zafer garantilenmiştir. Dikta baskıyı artırmaktan başka bir şey yapamayacaktır. Bu da vatandaşların hayatım daha da dayanılmaz hale sokacaktır.”

“İşte böylelikle gerillalar kitlelerin desteğini kazanacaklar, diktayı devirecekler ve Kuzey Amerikan egemenliğini sarsacaklardır. **Şehirlerde başkaldırma başladığı andan itibaren, hazırlığı şehir savaşıma bağlı kır gerillasının harekete girişmesine çalışılacaktır.**” (Aynı eser sayfa 134-135)

Görüldüğü gibi temel fikir ve felsefede olduğu gibi, örgüt, strateji ve hedeflerde de değişmeyen Marksist - Leninist ihtilâlcî felsefe, diyalektik tarihî materyalizm, mevcut düzeni silâh zoru ile ve cebirle değiştirme yol, usul ve çabalan müşterek vasıflar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensuplarınca duruşmalar sırasında da inkâr edilmeyip, benimsenen ve yayımlanan bildiriler aynen şöyledir :

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSUNUN BÜTÜN DÜNYA HALKLARINA VE TÜRKİYE HALKINA ÇAĞRISI :

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun sesidir.

1 — Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun halkımızın kurtuluşu ve ülkemizin bağımsızlığının silâhli mücadele ile kazanılacağına ve bu yolun tek yol olduğuna inanır.

2 — Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bütün yurtseverleri bu kutsal mücadelede saflarına çağırır ve hainlere karşı giriştiği kavgada en son savaşçısına kadar devam edeceğini bildirir.

3 — Amacımız Amerika'yı ve bütün yabancı düşmanları temizlemek, hainleri yoketmek ve düşmandan temizlenmiş tam bağımsız Türkiye'yi kurmaktır.

4 — Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ezilen halkımızın öncü gücüdür. Halkımızın kurtuluşu dışında hiçbir harekete girişmez.

5 — Halkımıza şunun duyuruyoruz : Düşmanın zenginliğine, sayısına, imkânlarına ve dehşetine aldırmayınız. Düşmana boyun eğmeyiniz. Haklarımızı zorla alacağız. Çünkü onlar herşeyi bizden zorla alıyorlar.

Bütün yurtseverler : Şerefsiz yaşamaktansa şerefli ölmek, yalvarmak yerine zora başvurmak, başkasına değil kendin ve kendin gibi olanlara güvenmek, nerede ve nasıl olursa olsun hainlere boyun eğmemek parolamızdır.

Devrimciler : Barışçıl şartlar içinde mücadele metodlarını bırakınız. Halk kitlelerini kurtuluşa götürecek olan şiddet politikasını temel alan silâhli mücadeleye Halk Kurtuluş Ordusunun saflarında katılınız. Ulusal kurtuluş savaşının haklı bayrağını emperyalizmin saldırgan politikasına karşı hep beraber dalgalandıralım. İşçiler, köylüler : Hainler sürüsünün jandarması ve polisi her gün yeni katliamlar hazırlamağa devam ediyor. Doğudaki komando saldırılarından 16 Haziran'da Bosa'da ve daha birçok yerlerde kurşunlanan ve işkence edilen kardeşlerimizin intikamını henüz alamadık. Alın terimize el koyan hainler sürüsüne karşı isyan bayrağını hep beraber açalım.

Öğretmenler, küçük memurlar : Bir kuru ekmeğin parasını zorla ve ren hesabına gelmeyince diyar diyar sürgün çocuğu yapan ve sizleri elinin altında bir uşak gibi kullanmak isteyen bu satılmışlardan aman dilemiyesiniz. Ezilenlerin tek kurtuluş yolu ezenlere karşı giriştikleri kutsal isyandır.

Daha şimdiden polisinden devlet başkanına kadar hiç birisi evinde rahat uyuyamaz, çoğu ise evine rahat gidemez olmuştur. Onlar yarın ne olacağını çok iyi biliyorlar. Ve bugün biravuç savaşçı olan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun yarın binler ve milyonlar olduğu zaman ne yapacaklarını düşünüyorlar. Tekrar ediyoruz, düşmanın sayısına zenginliğine, dehşetine ve imkânlarına aldırmayınız. Onun elindeki silâh ve imkânlarını aldığımız zaman bizi durduracak hiçbir güç kalmıyacaktır. Kendimize ve kendimiz gibilere olan güvensizliği yok edelim. Şunu iyi bilelim ki, halkın yani bizlerin gücü karşısında hiçbir kuvvet dayanmaya muktedir değildir. Bu şerefli kavgada kutsal görevimizi alalım. Yarının Türkiye'si bi-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ze cennet, düşmana zindan olacaktır. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bu mücadeleye en son nefesine kadar ve kanının son damlasına kadar devam edeceğini bildirir” (2’nci Klasör 4’ncü Dosya, Sayfa 22)

Sanıklar tarafından yayınlanan ve radyo bültenlerinde ve günlük gazetelerde yer alan diğer bir bildiri ise aynen şöyledir :

“Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu TUSLOG det 18 Amerikan Üssünde görevli dört Amerikan Assubayı esir almıştır.

Esirler şunlardır : Astsubay Jimm Sekston, Çavuş Jeyms Holson, Çavuş Leri Hevner, Çavuş Rişart Carrasi, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu esir aldığı Amerikalıları serbest bırakmak için 36 saatlik bir süre tanımaktadır. Bu süre içinde aşağıda ileri sürülen şartların yerine getirileceği hükümet yetkililerince TRT. ve basın yolu ile duyurulmalıdır. Her türlü gelişme aynı haberleşme araçları ile yetkililerce açıklanmalıdır. Böyle bir duyuru yapılmaması halinde şartlar kabul edilmemiş sayılacak verilen sürenin sonunda Amerikalı esirler kurşuna dizilecektir.

ŞARTLAR:

1 — Esirlerin tümünün serbest bırakılması karşılığı A.B.D.nin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna 400.000 dolar fidye vermesi (Alış şekli sonradan bildirilecektir).

2 — Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bütün dünya halklarına ve Türkiye Halkına başlıklı bildirisi ile şartlarının verilen süre içinde TRT.de 7.30, 13.00 ve 19.00 haber ajanslarında eksiksiz okunması.

3 — Amerikalı esirlerin tutuklu bulunduğu süre içinde hiçbir devrimcinin bu olaydan dolayı tutuklanmaması.

NOT : Verilen süre 4 Mart 1971 sabahı saat 06.00’da başlamakta ve 5 Mart günü saat 18.00’de bitmektedir. Bu arada polisin girişeceği muhtemel arama çabalarının esirlerin can güvenliğini ortadan kaldıracığı bilinmelidir.” demektedirler. (Dâva dosyası 2’nci Klasör, 4’ncü dosya, sayfa 28)

Bu örgüt yayınladığı diğer bir bildiri de aynen şöyle demektedir :

“Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mücadeleye girdiği kısa dönem içinde yaptığı bütün eylemlerin sorumluluğunu üzerine alır ve halkımıza ilk açıklamayı yapar.

1 — 29 Aralık 1970 gecesi A.B.D. Büyükelçiliği önünde nöbet tutan toplum polisleri kurşunlanmıştır. Bu olay devrimcilere ve halka güven vermiş ve hainler Türkiye’de ilk defa ciddi bir devrimci terörle karşılaşmışlardır.

2 — 11 Ocak 1971 günü Türkiye İş Bankası Şubesindeki 124.000 liraya el konmuştur. Amaç bir taraftan sömürü çarkının devamını sağlayan bankaların iç mekanizmasını bozmak, diğer taraftan düşmanla daha iyi savaşabilmek için silâhlanmaktır. Bu yüzdendir ki olaydan sonra düşman şimdiedek görülmedik bir vahşetle halka ve savaşçılarımıza karşı baskıyı artırmıştır. Tam bir aylık kovalamacadan sonra düşman savaşçılarımızı yakalayamamış, fakat aksine kısa zamanda kahraman olmalarına yardımcı olmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/33

3 — Şubat ayı ortasında İstanbul'da bir Amerikan motoru bombalanmıştır. Motor batmaktan zorla kurtarılmıştır.

4 — 15 Şubat gecesi Amerika Birleşik Devletlerinin Ankara Balgat semtindeki üssüne girilmiştir. Tam dört saat üs savaşılarımızın kontroluna geçmiştir. Cephane diye girilen depoda ve nöbetçilerde silâh bulunamamıştır. Ayrılırken nöbetçi Amerikalı çavuşu yanlarına alan savaşılarımız, Türkiye'deki Amerikalılar hakkında gerekli istihbaratı sağladıktan sonra çavuşu serbest bırakmışlardır.

5 — 20 Şubat gecesi İstanbul'da Edirne kapıda nöbet bekleyen iki toplum polisi kurşunlanmıştır. Bu eylemimiz Ankara'da polislerin kurşunlanmasından sonra aynı taktik çalışma gereği yapılmıştır.

Bu olaylar şunu göstermiştir : Düşman zalim görüldüğünden çok korkaktır. Kuvvetli görünmesine rağmen zayıftır. Kuvvetli, yiğit ve cesur olan biziz. Birbuçuk aydır hain iktidarın polis teşkilâtı biravuç savaşılarımızın karşısında dize gelmiştir. Bütün baskı ve şiddete rağmen savaşılarımızdan bir kişiyi dahi yakalayamamış, fakat halkı kandırmak ve başarılı görünmek için olayla ilgili olmayan başka devrimcileri tutuklamış ve işkence etmiştir.

Subaylar, öğrenciler, teknik elemanlar : Elinizdeki silâhı ve bilimi vatanın kurtuluşu uğrunda kullanınız. NATO'nun emrindeki komutanların ve Amerikan beslemesi hainlerin çıkarlarına karşı dikiliniz. Esnaflar, zanaatkarlar, yetimler, dullar ve emekliler insanca yaşamaya ve insan yerine konmaya muhtaç olunuz. Sefalet her gün biraz daha belinizi büküyor. Yarma korku ile bakıyorsunuz. Sizlerin kurtuluşu halkımızın tümünün kurtuluşundan ayrı değildir. Sizleri bu hale sokan hainlerin sonu gelmeden rahata kavuşamayız.

Bütün yurtseverler Amerika ve onun emrindeki hainler yüzünden öz vatanımızda üvey evlât durumuna düştük. Hiç birimiz yarınımızdan emin değiliz. Ömrümüz aç, sefil, doktorsuz, ilâcsız, okulsuz, yolsuz geçiyor. Gelecek nesillere vatanı böyle terkedemeyiz. Kanımızı emen biravuç hain ve onların arkasındaki Amerika'ya karşı isyan etmek en kutsal görevimizdir. Bu talan düzeni böyle devam ettikçe, açlıktan ölen biz, işsiz kalan biz, insan yerine konmayan biz, hayat pahalılığı ve zamlardan inim inim inleyen biz ve köle muamelesi gören biz olacağız. Şimdiye kadar hep avuç açtık, elimize hiçbir şey geçmedi, aman diledikçe uçuruma doğru yuvarlandık. Yardımı onlardan bekledik, zararlı çıktık, öyleyse : Hainlere karşı başkaldırmaktan başka çare kalmadı. Bugün güçsüzsek birlik olmadığımız için, çünkü onlar bizi birbirimize düşürüyorlar. Gözlerimizi iyi açalım ve esas düşmanı hep beraber görelim. Esas düşman Amerika'dır, hain patronlardır, ağalardır, tefeci, bezirganlardır. Korkmayalım, vatanın kurtuluşu uğruna mücadele bir namus borcudur. Zaten kaybedecek bir canımız kalmıştır." (Dâva dosyası 2'nci klasör, 4'ncü dosya, sayfa 28/1)

Sanıklar eylemleri sırasında Federal Almanya Cumhuriyeti Büyükelçisini de kaçırmayı planlamışlar ve bu maksat tahakkuk ettiğinde, ileri sürecekleri şartları bir bildiri ile hazırlamışlardır. Bu bildiride aynen şöyledir :

"Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu kaçırıldığı Federal Alman Diplomatını serbest bırakmak için 72 saatlik süre tanımaktadır. Bu süre içinde

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

şartlarımızın yerine getirileceği, hükümet yetkililerince TRT. ve basın yolu ile duyurulmalıdır. Her türlü gelişme aynı haberleşme araçları ile yetkililer tarafından açıklanmalıdır.

Herhangi bir duyuru yapılmaması halinde şartlar kabul edilmemiş sayılacak verilen sürenin sonunda diplomat kurşuna dizilecektir.

ŞARTLAR :

1 — 500.000 dolar fidye (Alış şekli sonradan bildirilecektir)

2 — Almanya'dan halen turist pasaportu ile çalışmak üzere gitmiş Türk işçilerinin bu andan itibaren Almanya dışına sürülme işlemlerinin durdurulması ve diğer Türk işçilerine tanınan bütün hakların (çalışma izni vesaire) tanınması,

3 — Ankara Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan Sevim ONURSAL'ın serbest bırakılması.

4 — Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bütün dünya halklarına ve Türkiye Halkına başlıklı bildirisi ile şartlarının 72 saat içinde TRT.de 07.30, 13.00 ve 19.00 haber ajanslarında ve Köln radyosunun Türkçe yayınında eksiksiz okunması.

5 — Diplomatın tutuklu bulunduğu süre içinde hiçbir devrimcinin göz altına alınmaması." (Dâva dosyası 2'nci klasör 4'ncü dosya, sayfa 19)

Görülüyor ki; sanıklar temel fikir yapısı, strateji, taktik, örgüt ve eylemlerinde yukarıdan beri açıklanan Lenin ve Carlos Marighella'nın usullerini aynen benimseyip tatbik sahasına koymuşlardır.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu şehir gerillası olarak hücreler halinde faaliyet göstermiştir. Ankara'da eylemleri DENİZ GEZMİZ ve SİNAN CEMGİL liderliğindeki, hücre yürütmekte, İstanbul'da ise CİHAN ALPTEKİN, NAHİT TÖRE ve İBRAHİM ÖZTAŞ hücresi eylemleri sürdürmektedir.

Şehir gerillasına ilâve olarak MUSTAFA YALÇINER, TUNCER SÜMER, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA ÇUBUK Kır gerillasının hazırlıklarını yürütmekte, Akçadağ, Elbistan ilçeleri ve Nurhak dağları bölgelerinde başlatılmasına karar verilen kır gerillasının yerleşme, barınma, kaçma, silâh teçhizat temini gibi hazırlıklarını tamamlamaktadırlar.

Maksat köylüye mevcut düzene karşı silâhlı mücadele bilincini vermek, bunu yerleştirmek ve kırlardan başlayan silâhlı mücadele ile kentleri zaptetmek ve bu suretle kastettikleri mevcut düzeni getirmektir.

Şehir gerillasının banka soygunları, adam kaçırmalar ve fidye yolu ile temin edilen paralarla, ihtiyaçları bulunan silâh, teçhizat ve malzeme temini yoluna gittikleri de gerek yayınladıkları bildirilerden teyit eden ikrar ve hâdiselerin tarzı cereyanında anlaşılmalıdır.

Sanıklar sorgu ve savunmalarında sosyalist olduklarını, Marksist - Leninist fikrî yapıya sahip olduklarını açıkça belirtmişlerdir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSUNUN EYLEMLERİ :

Örgütün fikrî amacının tahakkuku maksadiyle yaptığı eylemler dizisi :

İSTANBUL GRUBU :

İstanbul Grubu CİHAN ALPTEKİN Başkanlığında teşekkül etmiş, ilk olarak girişilecek eylemler için aynı fikrî yapıya sahip militanlar aramış ve bunları bulmakta güçlük çekmemişlerdir. İstanbul'da yakalanan sanıklarla ilgili dâva İstanbul 1 Numaralı Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinde yürütülmekte olduğundan, bu grup hakkındaki eylemlere ve isnatlara sadece kronolojik olarak temas edilmiştir.

1 — 17 Ocak 1971 tarihinde Çapa Yüksek Öğretmen Okuluna dinamit atılması olayı,

2 — Philips Anonim Şirketinden tehditle para alınması olayı,

3 — Selami Çeşme Akbank Şubesi soygun olayı,

4 — Edip Turhan Targaç ismindeki vatandaşın evine 30 Mart 1971 tarihinde silâhlı baskın olayı,

5 — 15 Nisan 1971 tarihinde Hakan Duman'ın fidye karşılığı kaçırılması olayı,

6 — 19 Nisan 1971 tarihinde Gazi Osman Paşa İş Bankası Şubesinin soyulması olayı,

7 — 3 Mayıs 1971 tarihinde Ziraat Bankası Un Kapanı şubesinin soyulması ve odacı Tahsin Yaman'ın öldürülmesi olayı.

Bu olaylar ve sanıkları CİHAN ALPTEKİN, ÖMER AYNA, OSMAN BAHADIR, OKTAY KAYNAK, YAVUZ YILDIRIMTÜRK, ALİ AYDIN- ÇIL, ZERUK VAKIFAHMETOĞLU, RUKİYE DÜNGER, GÖNÜL TO- LON, İSMAİL TAYFUR CİNEMRE ile sanıklara yataklık yapan RİFAT GÜNEY hakkında yukarıda açıklandığı veçhile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesinde T. C. K.nun 146/1, 3. maddelerine muhalefet suçundan açılan dâva devam etmektedir.

ANKARA GRUBU :

1 — 29.12.1970 günü sanıklardan YUSUF ARSLAN tarafından çalınan 06 FR 888 Plaka No.lu araçla DENİZ GEZMİŞ, HÜSEYİN İNAN ve SİNAN CEMGİL'in A.B.D.leri seferati önünde saat 03.00 sıralarında Kenedi Caddesi tarafından geldikleri ve yakın mesafeden polis noktasını kurşunladıkları, bu sırada kulübede nöbet tutan polislerden Abdülnehit ÇINAR ve Nuri SELÇUK'un ağır şekilde yaralandığı (1'nci klasör, dosya 1)

2 — 11 Ocak 1971 tarihinde İş Bankası Bahçelievler Emek Şubesi soygunu :

Hâdise günü sanıklardan DENİZ GEZMİŞ, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN'ın ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın YUSUF ARSLAN tarafından çalınan Leman GÖKER'e ait 06 EF 109 plaka No.lu

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

araba ile saat 16.00 sıralarında İş Bankası Bahçelievler Emek Şubesine geldikleri, YUSUF ARSLAN'ın arabada beklediği, DENİZ GEZMİŞ, HÜSEYİN İNAN ve SİNAN CEMGİL'in Bankaya girdiği, silâh tehdidi ile vezneden 124.000 lirayı gasbettikleri, hâdise yerinden ayrılıp çalınan araba ile O.D.T.Ü. 1 No.lu yurdunda Karargâh olarak kullandıkları 201 ve 202 numaralı odalara geldikleri, Üniversitenin ve kaldıkları yurtların polis tarafından aranması ihtimaline binaen buradan ayrıldıkları, sanıklardan bazılarının OLCA ALTINAY'ın evinde gizlendiği, bazılarının da Siyasal Bilgiler Fakültesi yurduna gittiği; (1'nci klasör, 2 ve 3'ncü dosyalar)

14 — 15.1.1971 günü sanıklardan DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEM- GİL, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN ve KOR KOÇALAK'ın SEVİM ONURSAL'ın evine geldikleri, daha evvelce OLCA ALTINAY'ın evinde kalıp ve gizlenen sanıkların burada şüpheyi celbetmesi ihtimali üzerine şehir içinde saklanacak yer aradıkları, Ocak 1971 günü sanıklardan SİNAN CEMGİL'in KOR KOÇALAK ile SEVİM ONURSAL'ın evinde kalınması konusunda anlaşma temin ettiği, KOR KOÇALAK'ın bu konuda sanık ev sahibi SEVİM ONURSAL'a durumu izah ederek, eyleme geçen sanıkların polisten kaçtığını bildirdiği, SEVİM ONURSAL'ın da bu sanıkların durumlarını ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK vasıtası ile bildiği ve evinde kalmalarına rıza gösterdiği, bunun üzerine 14 Ocak 1971 günü ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın OLCA ALTINAY'ın evine giderek iki grup halinde olmak üzere Kavaklıdere İlbank Yapı Kooperatif evleri C Blokunda sanık SEVİM ONURSAL'a ait 64 No.lu daireye geldikleri, sanıkların yemek ihtiyaçlarının dışarıdan SEVİM ONURSAL tarafından temin edildiği, kendisinin polisçe aranan kimselerden bulunması sebebiyle, bu konuda güçlük çekilmediği, 15 Ocak 1971 Cuma günü saat 13.00 sıralarında Bülent AKKURT isimli ve bu dairenin evvelki sahibinin bir borcu sebebiyle Avukat Mehmet KARAÇALI'nın yanında İcra Memuru Nihat AKSOY, Polis Memuru Cemal ŞEKER, Çilingir Recep BAŞARAN, Şöför Mustafa YILDIRIM bulunduğu halde icra takibine geldiği, kapıcı Dursun KAYIKÇI'dan evin durumunu sorduklarında, SEVİM ONURSAL'a satılmış olduğunu beyan edildiği, bu sırada kapı önünde SEVİM ONURSAL ile karşılaştıkları ve Avukatın icra takibine geldiklerini beyan ederek içeri gireceklerini söylediği, SEVİM ONURSAL'ın kapı önünde bu duruma mümanaat ettiği, bu münakaşanın takriben 45 dakika kadar devam ettiği;

SEVİM ONURSAL'ın evin kendisine satıldığına dair belgeleri ibraz etmek istediği ve içeriye girerek buna dair noter senedi ve diğer belgeleri getirip Avukat Mehmet KARAÇALI'ya gösterdiği, ancak Avukatın ikna olmaması üzerine tekrar içeri girmesi için müsaade istediği, kapıcı açtığı anda, Avukatın da beraber girmek istediği ve ayağını kapamak üzere olan kapı aralığına koyduğu, kapının kapanmasına müsaade etmediği, SEVİM ONURSAL'ın içerde bulunan Sanıklara durumu söylediği, onların da içeriye al demesi üzerine icra takibine gelen Avukat. Polis ve İcra Memurunun içeri girdiği, görevlilerin içeriye girdiklerinde koridora geçip dipteki oda kapısını açtıklarında, yerde oturmakta olan ve DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN olduğu anlaşılan üç sanıkla karşılaştıkları, yerde içilmiş ve boşalmış alkol şişelerinin, yiyecek artıklarının olduğunu ve oturmakta olan kimselerin banka soygunu dolayısıyla aranan şüpheli şahıslardan olabileceğini tahmin eden ve DENİZ

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

GEZMİŞ'i teşhis eden polis memuru CEMAL ŞEKER'in merkeze telefonla ekip istemek maksadiyle Mehmet KARAÇALI ve Nihat AKSOY'un yanından ayrılıp salonda bulunan telefonun yanına doğru yürüdüğü sırada, sanıklardan YUSUF ARSLAN ve HÜSEYİN İNAN tarafından karşılandığı ve basma YUSUF ARSLAN tarafından tabanca kabzası ile vurulup yaralandığı;

Tabancasının, hüviyet kartının, banka cüzdanı ve içerisindeki 170 lira parasının gasbedildiği, Avukat Mehmet KARAÇALI'nın da hüviyet ve şapkasının gasbedildiği, her üç memurun bel kemerleri ve yırtılan çarşafarla sanıklar tarafından bağlandığı;

Bu sırada sanıkların SEVİM ONURSAL'a talimat vererek dışarıda bekleyen şöför Mustafa YILDIRIM, Çilingir Recep BAŞARAN ve kapıcı Dursun KAYIKÇI'nın da içeriye getirilmesini istedikleri, SEVİM ONURSAL'ın da sanıkların bu eylemlerine müzahir olarak ve yardım ederek dışarıda beklemekte bulunan ismi geçen üç şahsı çağırıp içeri aldığı ve bu şahısların da çarşaf ve kemerlerle bağlandığı, Çilingir ve kapıcının birlikte bağlandığı;

Bankadan gasbedilen 124.000 lira paranın gazete kâğıdına sarıh paket halinde HÜSEYİN İNAN tarafından taşındığı ve burada DENİZ GEZMİŞ'in sanıklara SEVİM ONURSAL hariç olmak üzere saymadan para dağıttığı, sanıkların iki grup halinde burayı terk ettikleri, SEVİM ONURSAL, HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın evvelâ ve beraber çıkarak OLCA ALTINAY'ın evine geldikleri, ancak burada şüpheli cel'bedecekleri endişesi ile beraberce terkedip SİBEL AY'ın evine gittikleri, geceyi orada geçirdikleri, ertesi gün ayrıldıkları, sanıklardan SEVİM ONURSAL'ın Necmettin KARAERKEK'in evine gittiği, diğerlerinin de O.D.T.Ü.sindeki karargâhlarına avdet ettikleri; (Dâva dosyası 2'nci klasör 3 ve 4'ncü dosyalar)

5 — 15.2.1971 tarihinde Amerikalı er Jimm R. Finley'in Kaçırılması :

Sanıkların gayelerinin tahakkuku bakımından silâha ihtiyaçları bulunmaktadır. Bunların bir kısmını soygunlardan elde edilen paralarla temin etmişler ise de, bunun kâfi gelmeyeceği kanısındadırlar. Silâh temin etmenin en iyi yollarından biri düşmanından almaktır. O halde muhafazası zayıf silâh ve mühimmat depolarına baskın yapıp, silâhlara el koymak gerekmektedir.

Balgat'daki Amerikan tesislerinde silâh bulunabileceği inancındadırlar.

HÜSEYİN İNAN'ın hâdiseden evvel keşif yapmış, depoların yerleri yaklaşma, baskın ve kaçış yollarını incelemiş bulunduğu anlaşılmaktadır.

15.2.1971 gecesini HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN, DENİZ GEZMİŞ, ALPASLAN ÖZDOĞAN, SİNAN CEMGİL, RECEP SAKIN'ın tesise girdiği, silâh deposu zannedilen yere baktıklarında buranın depo olmadığını gördükleri, bunun üzerine dışarı çıktıkları, bu sırada araba içerisinde nöbet tutan Amerikalı er Jimm R. Finley'i gördükleri, yavaşça yaklaştıkları ve kendisine cephaneliğin yerini sordukları, onun da cephanelik olmadığını beyan etmesi üzerine 691704 plaka No.lu arabayı da alarak nizamiye kapısından çıktıkları ve bu arada kapıda nöbet bekleyen Ame-

rikalı nöbetçi Donalt Pople ve Türk nöbetçi Cemil SIPOR isimli nöbetçilere ateş açtıkları, ancak yaralanan olmadığı;

Sanıkların O.D.T.Ü. civarında arabayı bırakıp, Amerikalı eri kaldıkları yurda getirdikleri, sorguya çektikleri, bir gece yanlarında tuttuktan sonra ertesi gün akşam Bahçelievler civarında serbest bıraktıkları, sanıklardan METE ERTEKİN'in de bu hâdiseye iştirak ettiği;

(Dâva dosyası 2 nci klasör 1 nci dosya)

6 — 27.2.1971 tarihinde O.D.T.Ü. Atölyeler Şefi Nihat ÇOKYÜCE'nin bağlanıp arabasının gasbı :

Sanıkların yeni bir soygun planladıkları ve bu maksatla bir araba temin etmek istedikleri, Nihat ÇOKYÜCE'nin arabasından faydalanmayı uygun görmeleri üzerine, 27 Şubat 1971 günü sanıklardan ALPASLAN ÖZDOĞAN ve HÜSEYİN İNAN'ın Kavaklıdere Bestekâr Sokaktaki evine geldikleri, HÜSEYİN İNAN'ın kapı zilini çaldığını, mağdur Nihat ÇOKYÜCE'nin kapıyı açması üzerine silâh tehdidi ile içeri girdikleri, mağduru bir sandalyeye oturur vaziyette bağlayıp, arabasının anahtarını sordukları ve mağdurun arabanın anahtarının pantolonunun cebinde olduğunu söylemesi üzerine, anahtarını aldıkları ve kapının önündeki arabaya binerek uzaklaştıkları; (Dâva dosyası ikinci klasör, 2 nci dosya)

7 — 4.3.1971 tarihinde dört Amerikalı çavuş ve erin kaçırılması :

Sanık DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN, METE ERTEKİN ve YUSUF ARSLAN'ın bidayette Federal Almanya Büyükelçisini kaçırıp, 500.000 dolar fidye almayı tasarladıkları, ancak sonradan bu plandan vazgeçerek, görevli Amerikalı personel kaçırmaya karar verdikleri, HÜSEYİN İNAN'ın 2 Mart 1971 tarihinde Kepekli Boğazı civarındaki Amerikan Hava Üssüne giderek keşif yaptığı ve O.D.T.Ü.deki karargâhlarına döndüğü, bu sanığın keşfe giderken METE ERTEKİN'e ait bodları kendisinden istediği ve aldığı, 3 Mart 1971 günü sanık DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL ve HÜSEYİN İNAN'ın akşamleyin karargâhlarından ayrılarak yaya olarak Kepekli Boğazına gittikleri, yolu kapatmak için malzeme hazırladıkları, sanık METE ERTEKİN ve YUSUF ARSLAN'ın da şehirden çıktıkları bir araba ile sonradan Kepekli Boğazına geldikleri, nöbet değiştirecek Amerikalıların saat 24.00'e yakın üsse gittikleri, bir müddet sonra da şoför İsmail OKŞAK idaresinde bulunan arabanın nöbetleri biten Amerikalı Astsubay Jimm Sekston, Er James M. Gholson, Er Lari J. Heavner, Er Richard Caraszi'i alarak döndüğü, sanıkların hazırladıkları çeşitli ağaç ve malmezeden yola barikat kurup kapadıkları, sanıklardan METE ERTEKİN'in aracı durdurmak için barikattan biraz ilerde durup işaret verdiği, Amerikalı çavuş ve erleri kaçırın 68 - 3002 plaka No.lu Chevrolet marka steysin tipi otoyolu kullanan şoför İsmail OKŞAK'ın arabayı durdurduğu, barikatın sağ ve solunda hazır vaziyette bekleyen sanıkların Amerikalı personeli evvelâ silâh tehdidi ile kontrol altına aldıkları, şoför İsmail OKŞAK'ı aşağıya indirip METE ERTEKİN'i yanma nöbetçi olarak bıraktıkları ve Amerikalıların takriben 200 - 300 metre uzakta duran getirmiş oldukları başka bir arabaya naklettikleri, bunu takiben HÜSEYİN İNAN'ın tekrar şoför İsmail OKŞAK ve sanık METE ERTEKİN'in yanına geldiği, işin tamam olduğunu söylediği,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık METE ERTEKİN'in 68-3002 No.lu arabanın düz kontakla çalışıp çalışmayacağını, farların nereden yandığını sorduğu, şöför İsmail OKŞAK'tan arabanın işletilmesine ve kullanılmasına ait özellikleri öğrendiği, bunu takiben şöför mahalline geçtiği, araç şoförü İsmail OKŞAK'ı hâdise yerinde bıraktıkları ve Amerikalıların bindirildiği otonun kendilerini beklediği, sanık HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN'in diğer sanıklar ve Amerikalı personelin bulunduğu otoyola yol göstermek maksadıyla öne geçtiği, 68-3002 No.lu aracı METE ERTEKİN'in kullandığı, Ankara istikametinde hareket ettikleri, arazideki tâli yol üzerinde birkaç defa yanlış istikametlere yöneldikleri, ancak sonradan ana caddeye çıktıkları ;

Mağdur İsmail OKŞAK'ın hâdise yerinde bırakıldığı, ancak yakın olan ana yola yaya olarak inen mağdur tanığın tesadüfen Ankara istikametinde gelmekte bulunan polis ekibine hâdiseyi ihbar ettiği, bu ekibin de durumu telsizle merkeze bildirdiği ve kaçırılan, gasbedilen araç numarasının ekiplere telsizle duyurulduğu, bu ekiplerden birinin Dikmen tarafında bulunduğu, kendi önlerinden Dikmen istikametinden gelerek Ankara'ya doğru geçen HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN'in bulunduğu aracın plaka numarasını gördükleri ve takibe başladıkları, T.B.M.M. civarına kadar arabayı takip ettikleri, Necati ÖZDEMİR, Hüseyin KARA-BUDAK, Molla YÜCE ve Sadık TORUN isimli polislerden teşekkül eden bu ekibin öndeki takip ettikleri sanıkların bulunduğu aracın, Meclis bahçesi güney duvarı arkasından Aşağı Ayrancı istikametine döndüklerinde, öndeki araca yaklaştıkları, HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN'in takip edildiklerinin farkında olmadığı, Amaç Apartmanının bulunduğu sokak civarına geldiklerinde arkadaki aracın bu sokağa sapması lâzım gelirken, saptığını ve peşlerinden takibe devam ettiğini gören HÜSEYİN İNAN'ın buna bir manâ veremediğini ve Meneviş sokakta durduğu, eliyle de arkadaki polis ekibini kendi arkadaşları zannederek işaret ettiği ve araçtan aşağı indiği, aynı anda polis ekibinin de aşağı indiği, sanık HÜSEYİN İNAN'ın durumu kavradığı ve sol tarafta bulunan inşaatlar istikametinde fırlayıp kaçtığı;

Sanık METE ERTEKİN'in ise arabada kaldığı, polis ekibinin arabayı sardığı ve METE ERTEKİN'i indirdikleri, bu sırada şöför mahallinde döşeme üzerinde namluya kurşun verilmiş, horozu kalkık, atışa hazır vaziyette tabancanın bulunduğu, sanık METE ERTEKİN'in üzerinde de bu tabancaya ait koltuk altı kılıfının bulunduğu ve sanığın bu hali ile yakalanarak Emniyet Sarayına getirildiği;

Diğer sanıklar ve dört Amerikalı personelin bulunduğu arabanın Aşağı Ayrancı Rüya Sokaktaki Amaç Apartmanı önüne geldiği ve Amerikalı personelin 3 No.lu daireye kapatıldığı ve burada 400.000 dolar olarak tespit edilen fidye verilmesi ve diğer şartları öneren bildirimlerin sanıklar tarafından hazırlandığı ve HÜSEYİN İNAN tarafından TRT.ye ve basma iletildiği;

Tespit edilen 36 saatlik sürenin geçmesi üzerine sanıklardan HÜSEYİN İNAN'ın Prof. Muammer AKSOY aracılığı ile Amerikan Büyükelçisi ile temas kurmak istediği, 8.3.1971 günü akşam üzeri Muammer AKSOY'u telefonla Fakülteye davet ettiği ve konuyu kendisine anlattığı, fidyenin Amerikalılar tarafından ödenmemesi halinde bu dört kişinin öldü-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

rüleceğini beyan ettiği, Prof. Muammer AKSOY'un sanıkların ellerinde bulunan rehineri öldürmemelerini tavsiye edip, Amerikan Büyükelçisi ile görüşmeye çalışacağını ve neticeler hakkında kendilerine bilgi vereceğini vadettiği ve başkanı bulunduğu Türk Hukuk Kurumunun telefon numarasını vererek, bu numaraya telefon etmelerini istediği,

Ancak, aynı gece başka bir hâdise sebebiyle Amaç Apartmanına bir polis ekibinin gelmesi üzerine sanıkların alelacele 3 No.lu daireyi terketmek zorunda kaldıkları ve biraz sonra da Amerikalı çavuş ve erlerin çıkıp gittikleri;

Amaç Apartmanı 3 No.lu Dairesinin Hûlagu Can isimli bir kimseye ait olup, 11 Şubat 1971 tarihinde sanıklardan İRFAN UÇAR tarafından bu gibi hâdiselerde kullanılmak maksadiyle tutulduğu ve Şubat ayma ait 15 günlük kira bedeli ile Mart ayma ait 1000 lira miktarındaki aylık kira bedelinin gönderildiği, sanık İRFAN UÇAR'ın kira mukavelesinin akdi sırasında Orhan SEL ismini kullandığı;

8 — Şarkışla ve Gemerek olayları :

Sanık DENİZ GEZMİŞ ve YUSUF ARSLAN'ın dört Amerikalının serbest bırakılması ve 12 Mart Muhtırasını takiben arama ve baskınların da sıklaştırılması ve Akçadağ ve Nurhak bölgelerinde kır eylemlerinin başlamak üzere bulunması sebepleri ile Ankara'dan ayrılarak Kır gerillası hareketine katılmak maksadiyle Ankara'yı terketmek istedikleri, esasen 1971 Mart ayı ortalarında planlanan kır harekâtı bölgesine kâfi miktarda militanın toplandığı, sanıkların İstanbul Grubundan Tayfur CİNEMRE'nin temin ettiği 08 EY 943 plaka sayılı Cava marka motorsikletle 15 Mart 1971 günü akşam üzeri Ankara'yı terkettikleri, 16 Mart 1971 günü akşam üzeri Şarkışla ilçesine geldikleri, hava muhalefeti sebebiyle bundan sonra harekât bölgesine doğru güney istikametinde yollarına araba ile devam etmek istedikleri, Bünyan ilçesine kadar bir pikap kiraladıkları, Motorsikleti pikapa yüklemeye çalışırlarken, görevli bekçilerin ve emniyet mensuplarının dikkatini çektikleri, karakola davet edildikleri, davete icabet etmiş gibi görünüp, Adliye binası yanında aniden silâhlarını çekerek, emniyet memurlarına ateş açtıkları, yapılan müsademede YUSUF ARSLAN'ın yaralanıp yere düştüğü, sanık DENİZ GEZMİŞ'in arkadaşının elinden siyah deri çanta ve tabancasını alarak kaçtığı, şehir içinde Astsubay İbrahim FIRINCI'nın evinin önünde 06 AE 827 plaka No.lu arabayı görüp, evin kapısını çaldığı, Astsubayın pijama ile kapıyı açtığı, sanığın kontak anahtarını istediği, mağdur astsubay İbrahim FIRINCI ve eşi Şengül FIRINCI'nın kapıyı kapadığı ve arkadan bastırdıklarında, sanığın makinalı tabanca ile dışarıdan kapının anahtar kısmına ateş edip, içerde kapıyı kapatmaya uğraşan Şengül FIRINCI'yı elinden yaraladığı, ve bu suretle içeri girdiği, tehditle Astsubayı arabaya bindirip Şarkışla'dan çıktıkları, Gemerek istikametinde ilerledikleri, Yeni Çubuk kasabasında yollarının emniyet kuvvetlerince kesildiği, kasaba dışındaki benzinlikte tekrar emniyet mensupları ile silâhlı olarak çarpıştığı, arabanın lâstiğinin bu çarpışmada isabet alıp patladığı, sanığın tehdide devam ettiği ve assubaydan yola bu şekilde devam etmesini istediği, biraz ilerde köprü civarında arabadan indiği, Gemerek yakınlarına kadar Astsubayı da beraber yürüttüğü,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Şehrin dışındaki benzinlikte gelen bir araba ile kaçmak istediği, jandarma birliklerine mensup bir arabanın gelmesi üzerine, araba içerisindeki jandarmalarla tekrar çarpıştığı ve yaya olarak başlangıçta tarlaların içine kaçtığı, sonradan yönünü Gemereke doğru değiştirdiği ve tekrar ana yola indiği ve Gemerek yakınlarında emniyet mensupları ve halk tarafından yakalandığı;

Sanık YUSUF ARSLAN'ın da Şarkışla'da yaralı olarak yakalanıp hastahaneye kaldırıldığı, (Dâva dosyası 1 nci klasör, 5 No.lu dosya)

9 — Kır Gerillası :

Sanıklar başlangıçta şehir ve kır harekâtını birlikte planlamış, şehir gerilla faaliyetinden ve soygunlarından, fidyelerden, elde ettikleri paraların büyük bir kısmını kır gerillası harekâtının ve eylemlerinin hazırlıklarına tahsis etmiş, hazırlıklar ihmal edildiğinde de "Gölbaşı" hareketinin tatbikine başlamışlardır.

Kır gerillası eylemlerine 20 - 30 arasındaki miktarda zaman zaman değişen sayılarda militanlar katılmıştır;

1970 yılı Eylül başlarında Malatya'da yapılan Haş Haş mitingine katılan militanlardan AHMET ERDOĞAN ve MUSTAFA YALÇINER bölge halkından MUSTAFA ÇUBUK, TESLİM TÖRE, HACI TONAK'la ilişki kurdukları, militanlardan TUNCER SÜMER'in esasen o bölgeden olup, harekât bölgesini iyi bildiği, gerilla faaliyetinin devam ettiği müddetçe de bütün maddî yaşantı olanaklarının, mahallen temin ve ikmalinde adı geçen sanığın temel unsur olduğu;

1970 senesi Aralık ayından itibaren Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun şehir eylemlerine katılmayan militanlarının, peyderpey bölgede toplandığı ;

İlk olarak MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, AHMET ER- DOĞAN'ın bölgeye geldikleri, TUNCER SÜMER'in esasen memleketi olan Besni ilçesinde beklemekte olduğu, kendisine evvelâ SEMİH ORCAN'ın iltihak ettiği, MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN'ın sanıklardan MUSTAFA ÇUBUK'u da aralarına aldıkları ve bu sanığın yardımı ile bölgenin keşfini tamamladıkları;

Sanık MUSTAFA ÇUBUK'un evinde kaldıkları sırada babası Alibey Çubuk'un Gaziantep ilinden avdetinde bu grupla karşılaştığı ve kendilerini evinden kovduğunu;

12 Mart muhtırasından sonra Akçadağ yöresindeki mağaralarda faaliyetin birden arttığı, kaçakçılardan sanık TESLİM TÖRE vasıtası ile alınan silâh, teçhizat ve malzemenin evvelce mahallen keşif ve tespiti yapılan mağaralara HACI TONAK ve MUSTAFA ÇUBUK'un yardımları ile depo edildiği, sanıkların Mart ayının ortalarına doğru bölgede toplanmağa başladıkları, SİNAN CEMGİL'in liderliği ele aldığı, RECEP SAKIN SADIK SOYSETENÇİ, CENGİZ BALTAÇI, METİN GÜNGÖRMÜŞ, SEMİH ORCAN TUNCER SÜMER, OSMAN ARKIŞ, Elâzığlı YUSUF ARSLAN, AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER ve KADİR MANGA'nın güvercinlik mağarasında toplandıkları, buradan Ilıcak mağarasına geçtikleri, burada buldukları sırada, 2 Nisan 1971 tarihinde MUSTAFA

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

YALÇINER'in Ankara'da beraberinde hareket eden diğer sanıklar ERCAN ÖZTÜRK, OSMAN BAHADIR, METİN YILDIRIMTÜRK, MEHMET ASAL, FEVZİ BAL ve ADEM TOPAL'ın iltihak ettikleri, Ilıcak mağarasında HACI TONAK ve HASAN KIRTEKE'nin TESLİM TÖRE vasıtasıyla geldiği, HASAN DALKILIÇ'ın TUNCER SÜMER vasıtasıyla geldiği, Liderlerinin ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın da burada grubu iltihak ettiği ve sanıkların 22 kişiyi buldukları, silâh ve mermilerin, ekmek torbası, sırt çantası, matra ve diğer teçhizatın ve bölgenin topografi haritalarının dağıtıldığı;

Kır gerillasının yöneldikleri gayenin tahakkukunda kullanılacak elverişli personel, silâh, teçhizat ve malzemesinin yeter seviyeye getirildiği, Ilıcak mağarasından Cibo mağarasına intikal ettikleri ve burada da eğitim noksanlığının giderildiği, 15 günden fazla bir müddetle çeşitli şekilde (pusu, keşif, nöbet, fizikî mukavemet, açlık ve mahrumiyete katlanma, idamei hayat gibi) eğitim yapılarak lüzumlu fizikî ve teknik formasyonu kazandıkları, Sanıklardan bu grupta bulunan MUSTAFA YALÇINER, ATİLLÂ KESKİN, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN'ın esasen evvelce Elfetih'te eğitim gördükleri, sanıkların bütün hazırlıkların ikmâl ettikten sonra taktik taarruz safhasına başlamak maksadiyle Cibo mağaralarından çıkarak kendilerince hareket ve maksatlarına uygun olarak gördükleri Sırkılı Yaylasına intikal ettiklerini ve burada "Gölbaşı harekâtının tahakkukuna karar verildiği, bu hareketin iki grup halinde ve iki yönlü olarak planlandığı;

Birinci safha harekâtın Kürecik'teki Amerikan Radar Üssünü tahrip etmek ve bu hareket icra edilirken planın ikinci safhasını da harekâtını müştereken yürütmek olarak planlandığı, planın ikinci safhasının çeşitli bankalardan Adyaman'a gönderilen paraların yolda soyulması olarak önerildiği,

Sırkılı yaylasının bölgeye hâkimiyeti sebebiyle tercih edildiği ve gerilla üssü olarak uygun görüldüğü, iki yönlü Gölbaşı planının tatbikini takiben Sırkılı Yaylasına dönülmesine karar verildiği;

Planın tahakkuku maksadiyle MEHMET ASAL, METİN YILDIRIMTÜRK Elâzığlı YUSUF ARSLAN, CEMAL (Elâzığlı) ve HAŞAN KIRTEKE'nin arazi üzerinden Kürecik'e giderek keşif görevi aldığını, SİNAN CEMGİL liderliğindeki vurucu kuvvetin tahrip ve imha hareketini gerçekleştirmeyi planladığı, vurucu ve imha grubunun MUSTAFA YALÇINER, AHMET ERDOĞAN, HACI TONAK, KADİR MANGA, ALPASLAN ÖZDOĞAN, METİN GÜNGÖRMÜŞ'ten teşekkül ettiği,

29.5.1971 tarihinde Gölbaşı harekât planının uygulanmasına geçildiği, vurucu kuvvetin 31.5.1971 günü sabahı İnekli köyü sırtlarına geldiği esnada köy bekçisi Vakkas UÇAN tarafından görülüp köy muhtarına haber verildiği, köy muhtarı Mustafa GÖKSU vasıtasıyla Gölbaşı İlçe Jandarma Birlik Komutanlığına durumun bildirildiği, Jandarma Astsubayı Selâhattin ÜNSAL komutasında köy civarına gelen jandarma birliğinin gerillayı teslim olmaya davet ettiği, ancak buna ateşle mukabele edildiği ve karşılıklı silâhlı çarpışmanın başladığı, sanıklardan AHMET ERDOĞAN ve METİN GÜNGÖRMÜŞ'ün birkaç atıştan sonra çarpışma mahallinden kaçmaya ve uzaklaşmaya muvaffak olduklarını,

Sanık HACI TONAK'ın gruptan ayrı düştüğü bu nedenle teslim olmak zorunda kaldığı, MUSTAFA YALÇINER, SİNAN CEMGİL, KADİR

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

MANGA ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın çarpışmaya devam ettikleri, MUSTAFA YALÇINER'in yaralı olarak, diğer üçünün ölü olarak ele geçtikleri;

Gölbaşı harekâtının başlaması ile üslerinden Göksün vadisine inmiş bulunan diğer grubun saat : 13.00 haberlerinde vurucu ve imha kuvvetinin akıbetini radyodan dinledikleri, durumu kendi aralarında tartıştıkları ve bir süre için dağılmaya şartlar müsait olana kadar izlerini kaybetmeye, şartlar müsait olduğunda toplanmaya karar aldıkları, bunun üzerine üç gruba ayrıldıklarını, SEMİH ORCAN, ERCAN ÖZTÜRK, OSMAN ARKIŞ, RECEP SAKIN'ın bir grup; TUNCER SÜMER, SADIK SOY- SETENCİ, OSMAN BAHADIR, CENGİZ BALTACI, FEVZİ BAL'ın ikinci grup YUSUF ARSLAN, MEHMET ASAL, CEMAL (Elâzığlı), HASAN KIRTEKE, METİN YILDIRIMTÜRK'ün üçüncü grup olarak bölgeden ayrıldıkları,

İlk ayrılan grubun Nurhak köyü istikametinde hareket ettiği, geceyi köyün güneyindeki dağlarda geçirdikleri, ertesi gün Elbistan İlçesi Pınarbaşı köyü civarına geldikleri, OSMAN ARKIŞ'ı Elbistan'a gönderip elbise ve vasıta tedariki ile vazifelendirdikleri, bu sanığın evvelden tanıdığı terzi Hüseyin ALTIN'ın evine geldiği ve burada polis tarafından yakalandığı, kalanların da Elbistan'da sanıklardan MEHMET NAKİPOĞLU'nun kardeşi RIFAT NAKİPOĞLU ile irtibat tesis ettikleri, üzerlerindeki silâh ve teçhizatı Nakipoğulları'na ait bağda toprağa gömdükten sonra bölge halkından İbrahim Akpınar isimli şahsın gösterdiği Hızır Atelyesine sığındıkları, ancak Rifat Nakipoğlu'nun ihbarı üzerine ertesi gün Hızır atelyesinde yakalandıkları;

METİN GÜNGÖRMÜŞ ve AHMET ERDOĞAN'ın silâh ve teçhizatlarını çarpışma bölgesinden ayrıldıktan sonra Engizek dağında gömdükleri, buradan Küçük Cerit Köyüne geldikleri ve köylüler tarafından kendilerinden şüphe edilmesi üzerine yakalandıkları;

MEHMET ASAL ve METİN YILDIRIMTÜRK'ün ise silâhlarını dağda gömdükten sonra Kayseri'ye kadar gelmeye muvaffak oldukları ve burada bir kahvede ele geçirildikleri;

CENGİZ BALTACI'nın ise bir ay kadar sonra 4 Temmuz 1971 tarihinde Doğum yeri olan Daday İlçesi Beyazlar köyünde emniyetçe ele geçirildiği ve sanıklara müsnet maddî vakıaların bu şekilde sübut bulduğu, tanık beyanları, dava dosyasında mevcut çeşitli zabıt varakaları, teyit ve itmam eden açık, kısmî ve tehvilli ikrar karşısında sübuta ermiş bulunmaktadır.

D Ö R D Ü N C Ü B O L Ü M

T. C. K. NUN 146 NCI MADDESİNİN TARTIŞMASI :

T. C. K. nun 146 nci maddesi, kanunun 2 nci Kitap, 2 nci Faslının Devlet Kuvvetleri aleyhine cürümler faslında yer almış bulunmaktadır.

Madde metninde Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun adı geçmekte ise bunun suçun işlendiği anda mer'î olan Anayasayı kastettiği ve olduğu her türlü izahtan varestedir. Esasen bu deyim sadece ve mücerret bir kanun olarak ele almamak gerekir. Maksud devletin hukukî ve siyasî temel kuruluşları, devletten temel nizamı ve Anayasa ile kurulmuş temel nizam ve devlet düzenidir.

Söz konusu madde ile korunmak istenen, devletin ülke unsurunun dışında kalan unsurları ve bilhassa yargı, idare ve yasama organlarıdır. Nitekim buna genel olarak "Anayasa Nizamı" adı verilmektedir ki, bundan maksud devletin kuruluşunu, temel organlarını; yasama, yürütme ve yargı yetkilerinden meydana gelen egemenlik yetkilerini, niteliklerini ve kullanma esas ve usullerini temel ve kamu haklarını düzenleyen hukuk örf ve adet kuralları bütünüdür. (A. Pulat Gözübüyük : T. C. K. nun şerhi Cilt : 2, sahife : 109)

Suçun tekevvünü için filin müelliflerce kısaca Anayasa nizamı adı verilen devletin temel nizamlarına müteveccih olması; mer'î Anayasa ile kurulmuş bulunan bu nizamın bir kısmına veya tamamına hedef olması gerekir. Anayasa cemiyetin zaman süreci içinde değişen ihtiyaçlarına uygun olarak şüphesiz ki, değiştirilebilir. Bu değişikliğin nasıl yapılacağı gene bizzat Anayasa tarafından gösterilmiştir. Böylece kanun yolundan olmayan gayri meşru ve hukuka aykırı bir şekilde Anayasa'nın ve Anayasa nizamının değiştirilmesi ceza tehdidi altına alınarak önlenmek istenmiştir. T. C. K. nun 146 nci maddesinde gayri meşru olarak, hukuka aykırı bir değişikliğin Anayasa'nın tamamına veya bir kısmına yapılması bir tutulmuştur. Örneğin sadece Meclisleri yok etmeye, yahut Meclislerden birini ortadan kaldırmaya veya hattâ diğer hükümleri baki kalmakla beraber Başbakanın yetkilerini de Başkanda toplamaya yönelmiş bir değişiklik ile Anayasa'nın tümünü ortadan kaldırmaya matuf bir eylem arasında suçun tekevvünü bakımından bir fark mevcut değildir.

Bu yönü ile sözü edilen suç hukuk tekniği bakımından tehlike suçudur. Aynı zamanda bir fikir suçu olmayıp maddî bir fiile lüzum gösteren bir suçtur. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. nun şerhi Cilt : 2, Sayfa : 111)

Lugati manâsı itibariyle tebdil, başka bir duruma sokmak, değiştirmektir. Tağyir, bozmak, aykırılaştırmak ve İlga'da yok etmek, kaldırmak anlamına gelmektedir. Birbirini tamamlayan bu deyimlerdeki ortak anlam Anayasa ile kurulmuş olan nizamı az veya çok; tamamen veya kısmen kanunun gösterdiği yollardan başka şekilde değiştirmektir. Burada

Evrak No. : 1971/146

Esas No. : 1971/13

Karar No. : 1971/23

bahse konu olan Anayasa nizamının hukuk dışı, meşru olmayan yollardan tamamen veya kısmen hükümsüz, fiilen işlemez hale getirilmesi sonucunu meydana getiren bütün hareketlerdir. (Prof. Faruk Eren T. C. Hukuku Hususî Hükümler, Sayfa : 75)

Nitekim Yüksek Adalet Divanı kararının 19 ncu sayfasında bu konuyu “Gerçekten Türk Anayasa’sını tebdil, tağyir ve ilga etmek hadisemizdeki hal bakımından ister aşağıdan, ister yukarıdan gelsin bazı fiil ve tasarruflarla mevcut Anayasa’nın fiilen tatbik edilemez hale getirilmesi onun ana prensiplerinin kısmen veya tamamen fiilî surette ortadan kaldırılması, kısaca hukukî rejim yanında ona ana çizgileri ve karakteri bakımından zıt bir fiilî rejimin yaratılmasıdır. Demek oluyor ki, sistemli ve kasıtlı olarak Anayasa’daki prensiplerin fiilen ortadan kaldırılması, yani fiilen Anayasa dışı bir rejim yaratılması bahis konusu ise bu takdirde 146 nci maddedeki suç işlenmiş demektir” şeklinde hükme bağlanmıştır.

İki kısımdan oluşan maddedeki diğer suç “Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanunu ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisinin ıskata veya vazifesini yapmaktan men’ e cebren teşebbüs etmek” suçudur. Mer’i Anayasamıza göre kurulmuş olan Senato ve Millet Meclisi’nden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin veya Senato yahut Millet Meclisi’nden birini devirmek, düşürmek veyahut da çalışamaz, vazifelerini yapamaz, yerine getiremez hale getirmeye maddî ve manevî cebirle teşebbüs etmek, söz konusu suçu ortaya çıkarır. Heriki Meclisi veya birini devirmek, düşürmek, onu dağıtmak, varlığına son verip ortadan kaldırmak, bu suçun maddî unsurlarını teşkil eder, Meclislerin mevcudiyetine rağmen onları Anayasa ve iç tüzükte hüküm ve esasa bağlandığı şekilde yasama, murakabe vesair görevlerini yapmasına engel olmak, yapamaz hale getirmek, maddedeki ‘...vazifesini yapmaktan men’ e cebren teşebbüs” demektir.

Gerek Anayasa’nın tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs, diğer bir deyimle Anayasa nizamını ihlâl suçu, gerekse Anayasa ile kurulmuş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men’ e cebren teşebbüs suçu herhangi bir kimse tarafından işlenebilir. Fakat genel olarak kabul edildiği üzere “146 nci maddede yazılı suç, bünyesi itibariyle tek kişi tarafından işlenmesine hemen hemen imkân olmayan bir suçtur”. (15 sayılı geçici kanun hakkında İlim Heyeti Raporu)

Bir örgüt ve Kollektif faaliyeti gerektirir; fail veya failer topluluğu diğer bir deyimle irtikâb edenler veya “doğrudan doğruya beraber işleyenler” idare edenlerden olabileceği gibi, idare edilenlerden de olabilir. Hattâ bir kısmı idare edenlerden, bir kısmını da idare edilenlerden olması mümkündür.

Fiilin tekevünü için cebirin bulunması şarttır. Cebir suçun mahiyeti ve bu madde ile devletin temel nizamının korunmak istenmesi itibariyle çok geniş bir anlam taşımaktadır. Maddî veya manevî olması arasında bir fark yoktur. Zira “Cebir cürmün unsuru değil niteliğidir. Cebir failin fiilinde değil, meydana gelen hukuk dışı değişikliktedir. Kısaca cebren deyimi niteliği bakımından Anayasa’ya aykırılık anlamını taşır”. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi, Cilt : 2, Sayfa : 111)

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Maddede “bahis mevzuu olan cebir madde ve manevî cebirdir. Korkutma, sindirme ve tehdit ile manevî cebir kullanılmış olabilir”.

“Cebir istenilen değişikliği gerçekleştirmek üzere gerek malî, gerek maddî, gerekse manevî her türlü vasıtanın kullanılmasını ifade eder”. (Cıvalı, Trattato, 2, 1912, P. 101 -104)

Fiilin ikmal edilip gayesine ulaşması halinde yeni bir nizamın ortaya çıkması sözkonusu olacağı cihetle, 148 nci maddede ceza tehdidi altına alınan fiile teşebbüs edilmesi gerekli ve yetkilidir. Kanunun umumî hükümler bölümünde, 61 ve 62 nci maddelerinde genel olarak teşebbüs hükümlerinin mevcut olması ve ceza tatbikatında bu hükümlerin, fiillerin işlenişindeki aşamalara göre, bütün hususî hükümlere uygulanması mümkün iken, 146 nci maddede ayrıca bir teşebbüsten bahsedilmesi karşısında, bu teşebbüsün T. C. K. nun 61 ve 62 nci maddelerinde ön görülen teşebbüslerden farklı anlamda kullanıldığı söz götürmez bir gerçektir. 146 nci madde devlet nizamını, Anayasal düzeni, devletin temel kuruluşlarını vikaye için konulmuş bir madde olduğuna göre, bu maddede geçen teşebbüs deyimini, kanun koyucunun konuya göstermek istediği hassiyet göz- önüne alınırsa, 61 ve 62 nci maddelerde öngörülen tam ve nakıs teşebbüs kavramlarından daha geniş bir anlam taşıdığı sonucuna ulaşılır. 146 nci maddede öngörülen teşebbüs 61 ve 62 nci maddelerde tarif edilen tam ve nakıs teşebbüsleri içine alır. Tam ve nakıs teşebbüslerde elverişli vasıtalarla fiilin icrasına başlanıldığı halde 146 nci maddedeki teşebbüste bundan önceki bir safha olan “fiilin işlenmesine yönelme” başka bir deyimle “fiili işlemeye kalkışma” dahi kapsam içine alınmıştır. Bu duruma göre suç teşkil eden fiilin safhaları, aşamaları, başlangıçtan tam fiile doğru 1) fiilin işlenmesine yönelme (teşebbüs öncesi) 2) fiilin icrasına elverişli vasıta ile başlama (teşebbüs) 3) fiilin işlenmesidir.

Bu genel prensiplerden ayrılmak demektir. Ancak “Toplum ve Devletin yüksek menfaatları için tehlike yaratan ve bu itibarla özelliği bulunan 146 nci maddedeki suç bakımından ayrı bir safhanın gözönünde tutulması gereklidir. Bu da suç işlemeye yöneltilen fiillerdir. Şu hale göre 146 nci maddedeki cürmün özelliği bakımından diğer suçlardan ayrı olarak üç safha bahse konu olacaktır.

“1) Suçun işlenmesi; 2) Suçun işlenmesine teşebbüs edilmesi; 3) Suçun işlenmesine yönelinmesi, yani suçun işlenmesine yönelme veya girişme niteliğindeki fiillerdir. Meselâ suçun işlenmesi için yardımcı bulmanın çalışılması gibi, bu halde toplumu tehlikeye koyacak suçu işlemeye girişme başlamıştır”. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi C. 2, S. : 110)

Bu anlayış sebebiyledir ki, “Mehaz kanunda teşebbüs tabiri kullanılmamıştır; muayyen bir gayeye matuf fiil ibaresi tercih edilmiştir. Teşebbüs tabirinin malûm ve muayyen teknik mânası (T. C. K. nun 61-67) Muayyen gayelere matuf fiil ibaresinden daha dardır. (Prof. Faruk Eren T. C. K. nun Hususî Hükümler, S. :78)

Fiili işlemeye kalkışma safhası tasavvur ve karar safhasından ilerde fakat icraya başlama safhasında beride bir safhadır. Şüphesiz ki, teknik anlamdaki tam ve nakıs teşebbüsler için aranan, a) Bir cürmün icrasına karar verilmesi; b) fiili işlemekte kullanılan vasıtaların elverişli olması;

c) Cürüm işleme kararının icrai safhaya intikal etmiş olması; d) Fiilin

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

elinde olmayan sebeplerden dolayı cürmün husule gelmemesi veya cürmün meydana gelmesi için gerekli fiillerin tamamlanmamış olması gibi unsurlar burada da söz konusudur. Gerçekten herhangi bir kastı suçun işlenmesi, önce sanıkta o yönde bir fikrin doğması ile başlar. Fail bu fikri bir süre düşüncesinde ve fikriyatında besleyerek tasarlar. Kendince olgun ve yapılabilir, işlenebilir bir duruma geldiğine kanaat getirince cür- mü işlemeye karar verir. Bundan sonra da verdiği kararı uygulamaya geçer. Bu maksatla bazı hazırlıklara girişir ki, cürmü icraya hazırlık eylemleri başlamıştır. Son safha ise fiilin icrası safhasıdır. Bundan sonra üç durum kendini gösterir.

1” Ya fail suçu tam olarak işlemiştir; suçu işlemekten beklediği bütün sonuçlar hâsıl olmuştur.

2” Yahut fail suçun bütün neticelerinin hâsıl olması için her hareketi yapmış olmasına rağmen elinde olmayan dış sebeplerin tesiri ile sonuç meydana gelmemiştir. Buna tam teşebbüs denilmektedir.

3” Veyahutda fail icrasına başlamış olduğu fiilî deruni sebeplerden ötürü kendiliğinden keser, durdurur (Vazgeçme) veya vesaiti mahsusa ile icrasına başlamasına rağmen elinde olmayan engellerden dolayı cürmün kemali ile meydana gelmesi için gerekli fiilleri tamamlıyamamıştır; buna da nakıs teşebbüs adı verilmektedir.

Görülmektedir ki, cürme teşebbüste bulunması şart olan unsurlar :

1” Suç kastı, 2” Vesaiiki mahsusa, 3” icraya başlama ve icra hareketinin bitmemiş olması, 4” Neticenin husule gelmemiş olması,

Suç kastı, failin düşüncesinde bir suç işleme fikri doğduktan bir süre fikriyatında beslenip tasarlandıktan sonra o cürmü işlemeye karar vermesidir. Suç kastının deruni bir kavram olduğundan şüphe bulunmamaktadır. Maddî eylemlerle tespit ve tayini mümkün bulunmaktadır.

Suç işlemeye kalkışmak o fiili ve fiilden beklenen neticeyi meydana getirmeye elverişli vasıtalarla olabilir. Vasıtanın elverişliliği için kıstas, suçun mahiyetidir, suç ile failin ulaşmak istediği gayedir. Bu sebeptir ki, “bir suç için elverişli olan vasıta başka bir suç bakımından elverişli olmayabilir”. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. nun Şerhi, C. : 1, S. : 61)

Elverişli vasıtanın neticenin meydana gelmesine yeterli olup olmadığı aranmaz ise de fail tarafından elverişli tarzda kullanıldığının da tespiti gerekir. Fakat fail “Elverişli vasıtanın elverişliliğini biliyorsa teşebbüsün vücudundan şüphe edilemez”. (Prof. Faruk Eren T. C. K. C. : 1, S. : 388)

Cürmün icrasına başlamak, o suçun meydana gelmesi için ifası gerekli ve suçun maddî unsurlarını teşkil eden hareketleri yapmaya başlamaktır. icrai hareketler hazırlık hareketleri demek değildir. Hazırlık hareketleri tasavvur ve karardan sonra fakat cürmün icrai hareketlerine başlamadan önce girişilen ön hareketlerdir, “icra hareketleri yapıcı, hazırlık hareketleri ise hazırlayıcıdır”. (Prof. Faruk Eren T. C. K. Genel Hükümler, C. : I, S. : 389)

Hazırlık hareketleri prensip olarak ceza tehdidi altında olmadığından ve ceza icrai hareketle birlikte başladığından icrai hareketlerin başlamış

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

olup olmadığını kesin ve açık şekilde tespit etmek gerekir. “Failin cürmî kastından şüphe edilemeyecek derecede fiile yaklaşmış olduğunu anlatan hareketler icrasına başlamış fiillerdir”. (A. Pulat Gözübüyük, T. C. K. Şerhi, C. : 1, S. : 61)

“İcra hareketleri tamamlandıkları zaman suç husule getirmeleri mümkün olan hareketlerdir. Halbuki ihzar hareketleri ne kadar devam veya tekerrür ederse etsin böyle bir netice husule getirmezler.” (Prof. Faruk Eren T. C. H. C. : 1, S. : 391)

Teşebbüste icra hareketlerinin elverişli vasıtaların başlamış olması şarttır. İcra hareketlerinin tamamlanmış olmasına rağmen neticenin husule gelmemesi tam teşebbüsü meydana getirdiği halde, icra hareketlerinin bitirilememesi nakıs teşebbüsü ortaya çıkarır. “Tam teşebbüsü tam cürümden ayıran nokta, teşebbüste bütün icra hareketlerinin bitirilmiş olmasına rağmen kastedilen neticenin meydana gelmemiş olmasıdır”. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi C. : 1, S. : 253)

Neticenin husule gelmemiş olması “Manî sebep” şeklinde teşebbüsün şartıdır. Manî sebep T. C. K. nun 61 ve 62 nci maddelerine göre sanığın ihtiyarı dışında olmalıdır. “Manî sebepleri şöylece tasnife tabi tutabiliriz :

a” Dış sebepler : Suçlunun hareketi veya kullandığı vasıta üzerine tesir edenlerdir.

b” İç sebepler : Haricî ve maddî hadiselerden neşet eden ve suçlunun iradesine müessir olanlardır” (Prof. Faruk Eren T. C. K. C. : 1, S. : 392)

Kasıt, cürmün manevî unsurudur. Genel prensip T. C. K. nun 45 nci maddesinde “Cürümde kastın bulunmaması cezayı kaldırır...” şeklinde konulmuştur. Her suçta olduğu gibi T. C. K. nun 146 nci maddesinde yazılı suçta da kastın kesin şekilde tespiti gerekir. Zira suçun mevcudiyeti veya ademi mevcudiyeti söz konusudur. “T. C. K. da mevcut hükümlerden anlaşıldığına göre kastın işlenmiş olan fiile ve aynı zamanda ondan doğan neticeye cürmün bütün unsur ve vasıflarına taalluk etmiş olması icabeder. Kısaca genelleşmiş bir taraf olan kast suçu teşkil eden fiili, neticelerini bilerek ve isteyerek işlemek iradesidir. Bu tarife göre kastın dayandığı unsurları şöyle sıralayabiliriz :

1 — Fiilin icrasında irade : İrade dışı işlenmiş bir fiilde kasıttan söz edilemez. Bir fiil irade ile işlenmişse onu işleyene yüklenebilir.

2 — Niyet : Failin işlediği fiille ulaşmak istediği amaçtır.

3 — Saik : Failin fiil neticesinde hâsıl olacağını umduğu menfaattir ki, onu fiili işlemeye iter.

4 — Failde suç işlerken hareketinin meşru olmadığı yolunda şuurun bulunmasıdır.

Bu unsurlardan özellikle saik üzerinde durmak gerekir. Saik Kanunumuzda kasıt gibi hükme bağlanmamıştır. “Bu sebeple kural olarak sa- ik’in, suçların manevî unsuru bakımından bir tesiri yoktur. Suç ister iyi, ister kötü saikle işlenmiş olsun netice birdir”. (Prof. Faruk Eren T. C. K. C. : 1, S. : 297)

Ancak saik kanunda maddî oluşları birbirine benzeyen bazı suçları tefrik hususunda nazara alınmıştır. Örneğin : Şehvet hissi ile adam kaçırma fiili ile bir örgüte maddî menfaat sağlamak veya isteklerini, prensiplerini kabule zorlamak için adam kaçırma fiillerinde saik'ler farklı olduğu halde fiil adam kaçırmaktır.

T. C. K. nun 146 ncı maddesinde öngörülen suçun tekevvünü için mevcudiyeti şart olan kast umumî kast'tır. "Fiilin bilerek ve isteyerek işlenmiş olması gerekir. Fiilin hedefi ve sebebi Anayasa nizamının değiştirilmesi olması itibariyle neticenin bilinmediği veya istenmemiş bulunduğu bahse sözkonusu olamaz. Failin cezai mesuliyeti için Anayasa nizamını değiştirmeye yöneltlen fiilleri bilerek ve isteyerek işlemiş olması yeter sayılır". (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi C. : 2, S. : 112)

T. C. K. NUN 146 NCİ MADDESİNDE YAZILI SUÇA FER'İ İŞTİRAK :

T. C. K. nun Umumî Hükümler Bölümünde, 65 nci maddesinde öngörülen fer'i iştirakin unsurları 146 nci maddede baki tutulmakla beraber, yeni bası unsurlar ele alınıp bilhassa fer'i şerik'e tayin edilecek ceza yönünden yeni hükümler getirilmiştir.

İştirakin genel şartlarının ve özellikle iştirak kastının araştırılması gerekir.

"Fer'i iştirak bir suçun işlenmesine 2 nci derecede sayılan hareketlerle katılmaktır. Fer'i fail, ikinci derecede ve bu kasıtle suça katılan bir yardımcıdır. Bu itibarla aslî maddî failin suç teşkil eden hareketleri ile yardımcı failin hareketleri arasında bir bağlantı vardır". (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi C. : 1, S. : 272)

Ceza Kanunumuzun kabul ettiği prensibe göre fer'i iştiraki aslî işti- rakta olduğu gibi fer'i, madde ve fer'i manevî iştirak olarak ikiye ayırmak zorunludur.

T. C. K. nun 65 nci maddesinin 2 nci ve 3 ncü bentlerinde tarifini bulan şekilleri sayılan fer'i maddî iştirak, suçun işlenmesinde ve işlenmesi sırasında aslî - maddî faile failin tekemmülü için vasıta tedarik etmek ve suçun işlenmesini kolaylaştırıcı yardımlarda bulunmaktır. Vasıta tedarik etmek mutlaka suçun işlenmesinden önce vuku bulmalıdır. Suçun işlenmesine yardımcı olacak vasıta ve işin ne olabileceği her fiilin mahiyet ve şumulüne göre ayrı ayrı hâkim tarafından takdir edilir. Vasıta menkul veya gayri menkul olabilir. Vasıtanın elverişli olması ve suçun işlenmesinde kullanılmış bulunması, fer'i maddî şerikin cezalandırılabilmesi için tespiti gerekli olan şartlardandır.

Suçun işlenmesinden evvel veya işlendiği sırada müzaheret ve muavenetle icrasını kolaylaştırmak faili desteklemek veya ona suçun hazırlanmasında veya veya icrasında kolaylaştırıcı hareketler yaparak yardım etmektir. Destekleme veya yardım, suçun işlenmesini kolaylaştıran fakat fail ile doğrudan doğruya işbirliği olmayıp ikinci derecede fiillerdir. Keza müzaheret ve muavenet hareketlerinin ne olduğunu da hadisenin mahiyet ve şartlarına göre hâkim serbestçe tayin ve taktir eder.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Fer'i manevî iştirak ise suçun işlenmesine ikinci derecede etkisi olan suç işlemeye teşvik; suç işleme kararını kuvvetlendirme ve aslî - maddî faile suçun işlenmesinden sonra müzaheret ve muavenette bulunmayı va- detmek, söz vermek ve nihayet suçun nasıl işleneceğine dair talimat vermektir.

“Suça teşvikte fer'i fail aslî failin suçu işleme kararını uygulamaya sürüklemekte onu kararını uygulamaya itelemektedir.

Suç işleme kararını kuvvetlendirme failin suçu işlemeye dair mevcut kararını icraya başlamasını sağlayacak tarzda telkin yapmak, cesaret vermek ve tavsiyede bulunmaktır.

Suç işlendikten sonra yardım edeceğini veya destekleyeceğini vadet- mek demek, failin suç işleme iradesini kuvvetlendirmek, cesaretini artırmak demektir”. (A. Pulat Gözübüyük T. C. K. Şerhi C. : 1, S. : 273)

Suçluyu teşvikin suç işleme kararının kuvvetlendirilmesinin yardım ve destekleme vadi ile ve talimat vermeyi aslî maddî failin fiili işlemeye başlamasından önce vuku bulması şarttır.

Fer'i maddî şerikin cezalandırılabilmesi için iştirak kastının mevcut olması gerekir. Fer'i şerik aslî failin fiiline bilerek ve isteyerek iştirak etmiş olmalıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

FİİLLERİN HUKUKİ TARTIŞMASI :

T. C. K. nun 146 ncı maddesi “Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını, tadil, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men’e cebren teşebbüs etmek” suçunu müeyyide altına almıştır. Yukarıda da izah edildiği veçhile bunun bir tehlike suçu olduğunda gerek doktrin gerekse tatbikatta tereddüt bulunmamaktadır. Kanunumuz hangi fiillerin bu madde ile suçlandığını açıklamamıştır. Yukarıda da kısaca izah edildiği veçhile Anayasal düzenin, Anayasa dışı usul, yol ve vasıtalarla değiştirilmek istenmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin vazifesini yapmaktan men’e cebren teşebbüs edilmesi hallerini kastettiği anlaşılmalıdır. beraber, tadadi veya tahdidi sınırlar çizmemiştir.

Hal böyle olduğuna göre hadisemizde maddenin tatbikinde bazı kıstaslar bulmak ve bu kıstaslara göre fiillerin yukarıda açıklanan madde metnine göre kanunilik prensiplerine uygun olup olmadığını incelemek gerekmektedir. Bunlar :

- a) Suç kastı,
- b) Elverişli vasıta,
- c) Cebir unsuru ve icra başlangıcı,
- d) Teşebbüs,
- e) Manî hal, olarak tezahür etmektedir.

a) Kasıt Unsuru :

Sanıklar gerek hazırlık ifadelerinde, gerekse son soruşturma sırasındaki beyanlarında mevcut sosyal, ekonomik ve politik düzenin sadece hâkim sınıfların çıkarlarına hizmet ettiğini, toplumda ezilen sınıfların hâkim sınıf tarafından sömürüldüğünü, mevcut düzen içerisinde bu sınıf çelişkilerinin daha da arttığını, ancak bu düzenin Yasal yollarla değiştirilmesinin mümkün bulunmadığını, silâhlı mücadele ile yoksul sınıfların haklarının zorla elde edebileceklerini ve bu yola başvurmanın en tabii hakları olduğunu dermeyeran etmişlerdir.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına yayınlanan bildirimlerinde de bunu açıkça ortaya koymuşlardır. Son soruşturma sırasında sanık müdafileri tarafından yapılan toplu savunmada müdafiler müvekkillerinin kasıtlarının yukarıda açıklanan mahiyette bulunmadığını, sadece Millî Demokratik devrim prensiplerinin uygulanması için mücadele ettiklerini ve bunun da Marksist - Leninist düzen olmadığını, esasen Marksizm ve Leninizm’in ekonomik, sosyal ve politik bir düzen değil, toplum olaylarını inceleyen, değerlendiren bir tahlil metodu olduğunu, Millî Demokratik Devrim mücadelesinin emperyalizme, onun yerli dayanaklarına karşı verilen mücadele olduğunu, bu mücadelenin emperyalizme karşı oluşunun,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ona millî nitelik vermekte, feodal kalıntılara karşı oluşuna da demokratik nitelik vermekte bulunduğunu beyan etmişlerdir. Ancak Millî Demokratik Devrimin sosyalizme geçiş için bir aşama olduğunu da yukarıda incelemiş bulunmaktayız.

Kaldı ki, toplumda yapılması önerilen ve yoksul halk yararına yönelecek birtakım yeni müesseseleri getirmek, birtakım tedbirler almak için silahlanmaya, gizli silâhli örgütler kurmaya, adamlar kaçırmaya, bankalar soymaya gerek bulunmamaktadır. Sanıklar tarafından yayınlanan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bütün dünya halklarına ve Türkiye halkına çağırışı ismini taşıyan bildiriden bazı kısımları incelediğimizde ; sanıkların maksat ve gayelerinin neye matuf bulunduğu tereddüde yer vermeyecek şekilde açıklığa kavuşmuş olur. “Haklarımızı zorla alacağız, çünkü onlar her şeyi bizden zorla alıyorlar,” “Yalvarmak yerine zora başvurmak”, “Devrimciler barışçıl şartlar içinde mücadele metodlarını bırakınız, halk kitlelerini kurtuluşa götürecektir olan şiddet politikasını temel alan silâhli mücadeleye Halk Kurtuluş Ordusunun saflarına katılmız”, “Ezilenlerin tek kurtuluş yolu ezenlere karşı giriştikleri kutsal isyandır”, “Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bu mücadeleye en son nefesine kadar ve kanının son damlasına kadar devam edeceğini bildirir”.

Görülüyor ki, gaye mevcut sosyal, politik ve ekonomik düzenin zor ve cebirle yıkılmasıdır. Failler silâhli mücadeleye, Marksist - Leninist fikirlere inanmışlar ve bunu bir eylem kılavuzu olarak seçmişlerdir.

Banka soygunlarına; el koyma, kamulaştırma demektirler. Duruşmaların bütün safhalarında da aynı tabirleri şuurlu olarak bilerek kullanmışlardır.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün 1970 senesi Ekim başlarında sanıklardan HÜSEYİN İNAN'ın Diyarbakır Cezaevinden 8 Ekim 1970 tarihinde tahliye edilip Ankara'ya gelmesi, DENİZ GEZMİŞ'in keza Bursa Cezaevinden tahliye edilip Sivas'a askere sevk edilir- ken firar edip aynı tarihlerde Ankara'ya gelerek O.D.T.Ü. 1 No. lu yurduna yerleşerek YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL ve HÜSEYİN İNAN'la müştereken 201 ve 202 numaralı odalarda karargâhlarını kurmalarından sonra teşekkül ettiği, olayların cereyanından anlaşılmaktadır.

Mahkememiz fiilleri bütünü ile değerlendirmiş ve suçun manevî unsurunu buna göre tayin etmiştir. Fiiller münferiden ele alındığında görünüşü itibariyle T. C. K. nun diğer maddelerinde gösterilen ve müeyyide altına alman adı zabıta vakası olarak karşımıza çıkar. Bu şekilde bir değerlendirme fiillerin temelinde yatan ideolojik gayeyi bertaraf etmek veya görmemek, bu temel gayeyi olaylardan ayrı tutmak demektir. Hadisemizde kast unsuru fillere vahdet ve bütünlük kazandırmaktadır. Faillerin fiilleri ile yöneldikleri istikamet Anayasa'nın temel ilkeleri ile belirtmiş olduğu toplum, ekonomik, politik düzeni kendi görüşlerine göre, kendi fikir yapılarına göre silâh zoru ile ve hukuk dışı yollarla değiştirmek istikametidir.

Şehir gerillası faaliyet ve eylemleri ile işçiye, kır gerillası faaliyet ve eylemleri ile köylüye öncülük etmek ve bu suretle onların iştirakini sağlayarak memlekette anarşi ortamı yaratarak devleti yıkmak, devlet çarkını parçalamak, işlemez hale getirmek ve bunun üzerine arzu ettikleri yeni bir düzeni kurmak, sanıkların gayesini teşkil etmektedir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanıklar ve müdafileri son soruşturma sırasında gayelerinin millî demokratik devrimi gerçekleştirmek, Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçilerini ve feodal kalıntıları temizlemek gayesine matufen hareket ettiklerini ileri sürmüşlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası herhangi bir emperyalizmi Türkiye’de öngörmemektedir. Ne sosyal emperyalizm, ne kapitalist emperyalizm, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası her türlü sömürü düzenine ve kapitalizme karşıdır. Birtakım anlaşmalarla Türkiye’nin egemenlik ilkelerini zedeleyici hükümler getirildiği iddialarının tartışma ortamı da mevcuttur. 1961 yılından itibaren bu iddialar tartışılmaktadır. Bunlara karar vermek yetkisi sadece Türk Mületine ait egemenlik hakkının temerküz ettiği ve kullanıldığı TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİNDİR.

Gerek sanıkların, gerek müdafilerinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını savunduklarına, Anayasayı ihlâl kastı ile hareket etmediklerine dair savunmaları Mahkememizce itibara ve kabule şayan görülememiş ve sanıkların eylemleri ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tadil, tebdü ve ilgaya cebren teşebbüs etmek kastı ile hareket ettikleri kanaat ve neticesine varılmıştır.

a) Elverişli Vasıta :

Gerek doktrinde, gerekse tatbikatta işlenmesine karar verilen fiilin elverişli vasıta ile icrasına başlanması suç teşebbüsünün unsurlarının tekevvünü bakımından gerekli görülmektedir. Elverişli vasıta gayeye ulaştırmak iktidarına sahip olan vasıta demektir. Vasıtanın bu iktidardan mahrum bulunması halinde mutlak veya nisbî elverişsizlik sebebiyle işlenmez suç konusunun ortaya çıkacağı izahtan varestedir.

Sanıklar bakımından durumu incelediğimizde :

Sanıklar Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütlerini kurmuşlar, çeşitli yerlerde kendi amaçlarına hizmet edecek personelleri tespit etmişler, gerek şehirlerde, gerekse kır gerillası harekât bölgesinde bütün hazırlıklarını ikmâl edebilme olanaklarına sahip olmuşlardır. İstanbul ve Ankara’da müteaddit eylemlerini sürdürmüşler ve bunları kamuoyuna duyurmaktan çekinmemişlerdir. Birkaç defa Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli bildirimlerini yayınlamışlar, eylemlerinden sonra da gizlenme ve tekrar faaliyete geçme ve faaliyetlerini sürdürme imkânına aylarca sahip olmuşlardır. Silâhları ve malzemeleri gerek yurt içinden, gerekse bir kısmı kaçakçılardan yabancı menşeli olmak üzere yurt dışından temin edilmiş ve bugün halen dahi Türk Silâhlı Kuvvetleri elinde bulunmayan 14’lü tabir edilen otomatik tabancalarla teçhiz edilmişlerdir. Tomson ve sten makineli tabancaları ve bunların yanında piyade tüfekleri mevcuttur ve bunların bir kısmı da Fransız ve Alman menşelidir. El bombaları vardır, bunların yanında tahrip maksadiyle çok sayıda dinamit ve kapsülleri mevcuttur.

Alttan gelecek bir halk ihtilâli için sanık müdafileri bunların yeterli olmadığı, müvekkillerinin elinde Orduda bulunan tank, uçak gibi ağır silâhların olmadığı kanısındadırlar.

Sanıkların ellerinde Tank, Uçak gibi ağır silâhların bulunması ve kullanılması halinde esasen teşebbüs fiili “men unsurlarının” incelenme

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

sine ihtiyaç kalmadan bir iç savaşa dönüşür ve hukuken ve fiilen harp hükümleri uygulanırdı.

Sanıkların ve müdafilerinin toplu savunmalarında dermeyen ettikleri bu görüşü Mahkememiz bu sebeple itibar ve kabule şayan bulamamıştır. Sanıkların malik buldukları vasıtalar işlemeyi kastettikleri cürmün icrasına her bakımdan yeterli ve elverişli bulunmaktadır.

b) Cebir Unsuru ve İcra Başlangıcı :

Anayasal düzenin kendi koyduğu yol ve usuller dışında her ne suretle olursa olsun değiştirilmesinde cebir unsurunun mevcut bulunduğu, doktrin kısmında incelenmiş bulunmaktadır. Sanıkların gayelerine varmak maksadıyla Anayasayı cebren ve silâh zoru ile tadil ve ilgaya yöneldikleri ise izahtan vareste bulunmaktadır. Gizli örgüt kuran, silâhlı eyleme girişen ve bunu planlı olarak yürüten failerin Anayasaya uygun hareket ettikleri cebren değiştirme, ilga veya tağyir gibi düşünceleri olmadığı, Anayasayı kendilerinin silâh zoru ile savundukları yolundaki savunmaları kabule şayan görülememiştir.

T. C. K. nun 146 nci maddesinin teşebbüs bakımından hem 61 nci maddeyi, hem de 62 nci maddeyi kapsadığı, yargıtay içtihatları ile de belirlenmiş bulunmaktadır.

T. C. K. nun 62 nci maddesi aynen şöyle demektedir :

“Bir kimse işlemeyi kastettiği cürmün icrasına teallük eden bütün fiilleri bitirmiş, fakat ihtiyarında olmayan bir sebepten dolayı o cürüm meydana gelmemiş ise...” bu hale göre kanunumuz hazırlık hareketlerini bizatihi suç teşkil etmediği ahvalde tecrim etmemiş, ancak icra hareketlerine teşebbüsün tekevvünü için şart koşmuş bulunmaktadır. Bu konuda Askerî Yargıtay 1 nci Dairesinin 31 Ekim 1963 tarih 1963/2171-998 sayılı kararında “İcra hareketleri Ceza Hukuku sahasında hazırlık hareketleri ile icra hareketlerinin yekdiğerinden tefriki mevzuu, büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. Zira hazırlık hareketleri kaide olarak cezalandırılmadığı halde, icra hareketleri cezayı müstelzim bulunmaktadır. Bu mevzuda ne kadar müellif mevcut ise o nispette de fikirler ortaya atılmış ve hattâ bu sebeplerdir ki, bazı müellifler hazırlık ve icra hareketlerinin yekdiğerinden tefriki dairesinin terbiî meselesine benzetmişlerdir.

İcra hareketlerinin müellifler (bir suçun hukukî tarifine göre maddî unsurunu teşkil eden bir hareketi yapmak), (failin cürmî kastından şüphe edilemeyecek derecede fiile yaklaşmış olmak), (İcraya başlamayı ifade eden hareketleri yapmak), (Suçun tamamlanmasına yakın olan hareketler), (Kanunî tarifi sahasına giren hareketler veya suçun kurucu unsurlarından veya ağırlatıcı sebeplerinden birini teşkil eden hareketleri yapmak), (Başkasının hakkının ihlâl edilmesinin başlangıcı), (Üçüncü şahısların himaye edilen menfaatları sahasına giren hareketler), (Ceza kaidesi ile himaye edilen hak ve menfaata tecavüzü ifade eden hareket) şekillerinde çeşitli tariflerini yapmışlardır. Bütün bu hareketlere ve mevcut nazariyelere rağmen **hazırlık hareketlerinin icra hareketlerinden katî surette ayırıcı, mutlak bir kıstas mevcut bulunmamakta, bu tefrikin daha ziyade her suçun maddî unsuru ve işlenişindeki hususiyetleri nazara alınarak tayininin uygun olacağı ileri sürülmektedir.**

T. C. K. nunumuz bu mevzuda 61 ve 62 nci maddelerindeki (bir kimse işlemeyi kastettiği bir cürmü) tabiri ile sübjektif nazariyeyi kabul etmiş bulunmaktadır. Fakat sırf sübjektif esastan hareket, hazırlık hareketlerinin de tecziyesine yol açabileceği gibi, yapılan bir hareket bir tarafa bırakılarak, sadece diğer delillerle kastda tespit edilemeyeceğinden, tatbikatta sübjektif esasın, objektif bir karakterle de itmam ve ikmalî zarurî görülmektedir. Şöyle ki, bir suçun kanunî tarifine göre maddî unsurunu teşkil eden bir fiili yapanın icra hareketini yaptığından tereddüt edilemezse de başlı başına bu esasla mesele halledilemediği taktirde ise sübjektif unsura da yani kastda yer vermek icabeder.

Faillerin bir suç işleme maksadını güttükleri önceden belli olsa dahi işlemeye kastettikleri suçun ne olduğunun iltibasa mahal bırakmıyacak şekilde bir tezahürü olmadıkça icra hareketlerinden bahsedilemez” demektedir. Görülüyor ki, Askerî Yargıtayın bu konuda belirlenen içtihadına göre faillerin işlemeye kastettikleri suçun ne olduğunun iltibasa mahal bırakmıyacak bir şekilde tezahürü gerekli görülmektedir.

Mahkememiz iştirak halinde işlenen hadisemizde faillerin eylemlerine göre icra başlangıcını değerlendirmiş bulunmaktadır. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun gizli olarak kurulmuş olması bir hazırlık safhası olarak tezahür etmektedir. Örgütsel ve planlı faaliyet hazırlık safhasının tamamlanmasından sonra başlamaktadır. Eylemler birbirini zincirleme olarak takip etmektedir. Eylemlerin başlama tarihini Mahkememiz icra hareketlerinin başlangıcı olarak kabul etmiştir. 29 Aralık 1970 tarihinde örgüt mensuplarından DENİZ GEZMİŞ, HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN tarafından çalman araba ile evvelâ keşfini de yaptıktan sonra Kavaklıdere Amerikan Sefareti karşısındaki polis noktasına gelmişler ve çok yakın mesafeden polis noktasını kurşunlayarak polislerden Abdulvahap Çınar ve Nuri Selçuk’u ağır şekilde yaralamışlardır. Örgütün silâhlı mücadelesi bu tarihten itibaren başlamaktadır. İkinci olarak 11 Ocak 1971 tarihinde İş Bankası Bahçeli- evler Emek Şubesinin silâh zoru ile ve tehdidi ile gasbedilmesi, gelmektedir. Bu hadiseye de faillerden DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN ve ALPASLAN ÖZDOĞAN’ın katıldığı anlaşılmaktadır. YUSUF ARSLAN Leman Göker’e ait 06 FL 109 No. lu arabayı çalarak, diğer faillerle birlikte hadise yerine gelmiş ve Bankayı soyduktan sonra eylemler kısmında izah edildiği gibi Karargâh olarak kullandıkları O.D.T.Ü. 201 ve 202 No. lu odalarına gitmişlerdir.

Üçüncü hadise olarak 15 Ocak 1971 tarihinde sanıklardan SEVİM ONURSAL’ın da fer’i, maddî fail olarak iştirak etmiş bulunduğu kendi evinde cereyan eden polis memuru Cemal Şeker, İcra Memuru Nihat Ak- soy, Avukat Mehmet Karaçalı, Şöför Mustafa Yıldırım, Çilingir Recep Başaran, Kapıcı Dursun Kayıkcı’nın silâh tehdidi ile bağlanmaları, Polis memurunun müessir fiile maruz kalması, tabanca, hüviyet kartı, 170 lira parasının Avukat Mehmet Karaçalı’nın hüviyet ve şapkasının gasbedilmesi olayları fiiller zincirine eklenmiş bulunmaktadır. Bu hadisede sanıklardan DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN’ın aslî maddî fail, ŞÜKRÜ KORKO- ÇALAK ve SEVİM ONURSAL’ın da fer’i maddî fail olarak olaylara iştirak ettikleri tezahür etmektedir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

15 Şubat 1971 tarihinde Amerikalı Çavuş Jimm Finley'in Balgat. Amerikan tesislerinden silâhli bir gurup tarafından kaçırılması, O.D.T.Ü. 201 numaralı odaya getirilmesi filler zincirinin halkalarından birisini teşkil etmektedir. Bu olaya sanıklardan ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın hazırlık ifadesinde belirttiği gibi on kadar failin iştirak ettiği anlaşılmaktadır. DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN, RECEP SAKIN, METE ERTEKİN'in de bu olayda asli maddi fail oldukları anlaşılmaktadır.

27 Şubat 1971 tarihinde O.D.T.Ü. Atelyeler Müdürü Nihat Çokyü- ce'nin Kavaklıdere Bestekâr Sokak 47 No.daki evine silâh tehdidi ile girilmesi, bağlanması ve arabasının gasbedilmesi olayı filler zincirine eklenmektedir. Hadisenin asli - maddi faili olarak HÜSEYİN İNAN ve ALPASLAN ÖZDOĞAN görülmektedir.

4 Mart 1971 tarihinde dört Amerikalı Çavuş ve Erin Ahlatlıbel Üssünden kaçırılarak Aşağı Ayrancı Şair Nedim Sokak Amaç Apt. 3 No. lu dairesine kapatılmaları; Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu gizli örgütü adına bildiri yayınlanması olayları şehir gerillası eylemlerinin Ankara'daki son halkasını teşkil etmektedir. Bu olayda DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, METE ERTEKİN, SİNAN CEMGİL asli- maddi fail olarak, İRFAN UÇAR fer'i maddi fail olarak görülmektedirler.

Şarkışla ve Gemerek'te YUSUF ARSLAN ve DENİZ GEZMİŞ'in iştirak ettiği zabıtayla silâhli çatışma ve yaralama olayları Ankara dışında adı geçen iki sanık yönünden şehir gerillasının son eylemleri olarak görülmektedir.

Gizli örgütün İstanbul'da sürdürdüğü olaylar zincirinin ayrı dava konusu olduğundan ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No. lu Askerî Mahkemesinde bu davaya devam edildiğinden Mahkememiz örgütün İstanbul eylemlerine inceleme konusu yapmamıştır. Şehir eylemleri kapanırken, kır gerillası faaliyete geçmekte ve zincirin halkalarına kır gerillası eklenmektedir. Nurhak ve Akçadağ bölgelerinde hazırlıkları tamamlanan ve militanlar 12 Mart Muhtırasının verilmesini takiben adı geçen bölgede toplanan gerilla; sanıklardan SİNAN CEMGİL'in Mart ayı ortalarında bölgeye gelmesi ile liderine de kavuşmuş ve gerilla bir bütün olarak şekillenmiş bulunmaktadır. Ilıcak mağaralarında SİNAN CEMGİL'in lideri olarak katılması ve silâhların dağıtılması ile gerilla yönünden icraî hareketlerinin örgütün planlarına göre faaliyeti başlamış olmaktadır. Bu örgüt Gölbaşı harekâtı ile dağdaki eylemine de geçmiş bulunmaktadır. Adıyaman'a gönderilen banka paralarının soyulması ve Karahan Gediğindeki Amerikan Radar Üssünün havaya nüçurulmesi planlarını uygulama alanına koymuş bulunmaktadır. Sanıklardan HACI TONAK, SİNAN CEMGİL, CENGİZ BALTACI, AHMET ERDOĞAN'ın Radyolink tesislerini basarak çobanlar tarafından bulunup PTT Memuru Ali Lâçin'e teslim edilen Piyade Tüfeği mermilerini silâh tehdidi ile almaları eylemleri arasında bulunmaktadır. Sanıklardan MUSTAFA YALÇINER, ALPASLAN ÖZDOĞAN, ATİLLÂ KESKİN, MEHMET NAKİPOĞLU'nun dağ ve şehir arasında irtibatı tesis ettikleri, şehirden soyulan paraları dağa aktardıkları, bu arada ATİLLÂ KESKİN'in bir defasında 150.000 lira, bir defasında da ALPASLAN ÖZDOĞAN'la birlikte 35.000'er olmak

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

üzere iki defa kır gerillasına para aktardığı, MUSTAFA YALÇINER'in iki defa para ve militan götürdüğü, MEHMET NAKİPOĞLU'nun sanık HÜSEYİN İNAN'ı dağa götürmek maksadiyle Ankara'ya geldiği hadiselerin tarzı cereyanından anlaşılmaktadır.

29 Mayıs 1971 tarihinde baskın için iki koldan faaliyete geçen gerilla, 31 Mayıs 1971 tarihinde İnekli Köyü yakınlarında yedi kişilik SİNAN CEMGİL gurubunun jandarma ile çarpışma sonucunda üçünün ölü, MUSTAFA YALÇINER'in yaralı, HACI TONAK'ın sağ olarak ele geçirilmesi, METİN GÜNGÖRMÜŞ ve AHMET ERDOĞAN'ın çarpışma yerinden kaçmak mecburiyetinde kalmaları ve gerilla bölgesinin jandarma birliklerince çember içine alınması neticesinde dağılmak zorunda kalmışlardır. Gerillaya iştirak eden, silâhlanıp dağa çıkan sanık RECEP SAKIN, OSMAN ARKIŞ, SEMİH ORCA, ERCAN ÖZTÜRK, MEHMET ASAL, METİN YILDIRIMTÜRK, AHMET ERDOĞAN, METİN GÜNGÖRMÜŞ, MEHMET NAKİPOĞLU, MUSTAFA ÇUBUK, HACI TONAK, MUSTAFA YALÇINER, ATİLLÂ KESKİN ve CENGİZ BALTACI hadisede aslî - maddî fail olarak görülmektedirler.

Kır gerillası harekâtı Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu örgütünün eylemler zincirinin son halkasını teşkil etmektedir. Örgüte mensup olan militanların bilâistisna hepsi silâhlı mücadeleye taraftar ve bu yolda şuurulu ve bilinçli kimselerdir. Marksist ve Leninist fikir yapısına sahiptirler. Örgütsel faaliyete tesadüfen değil bilerek ve şuurla iştirak etmişlerdir. Bu sebeple Mahkememiz hadisenin özelliğini de nazara alarak icra başlangıcını silâhlı ilk eylemin vukua geldiği olay olarak ele almıştır.

c) Teşebbüs :

T. C. K. nun 146 nci maddesindeki teşebbüsten ne anlaşıldığı yukarıda doktrin ve uygulama görüşleri de ele alınarak açıklanmış bulunmaktadır. 146 nci madde kanunumuzun nakıs ve tam teşebbüs kavramlarını ihtiva etmektedir. Sanıklar elverişli vasıtalarla icra hareketlerine başlamışlar, fiile teşebbüs etmişler, ancak ellerinde olmayan sebeplerle neticeye ulaşmamışlardır. Sanık müdafileri müvekkillerinin teşebbüs safhasında kalan eylemleri bulunmadığını, her fiili tamamladıklarını ve bu tamamlanmış fiillerin teşebbüs olarak kabul edilemeyeceğini dermeyan etmişlerdir. Bidayetten beri açıkladığımız gibi fiiller birbirine eklenmiş bir manzume arzetye ve bir tek kastî cürmiye bağlanmaktadır. Bu da Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tadil, tebdil veya ilgaya teşebbüstür. Fiilleri birbirinden ayırmaya ceza hukuku tekniği yönünden imkân görülememektedir.

Sanık müdafilerinin her bir fiilin tamamlandığı ve bunların münferit ve müstakil birer eylem olduğu yolundaki savunmaları izah edilen durum karşısında itibar ve kabule şayan görülememiştir.

c) Mâni Hal :

İzah edildiği gibi Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu gizli örgütüne mensup failer kastettikleri cürmün icrasına elverişli vasıtalarla başlanmış, bu maksada yönelen bankalar soyulmuş, adamlar kaçırılmış, polisler kurşunlanmış, birtakım tesisler basılmış ve arzu ettikleri anarşik ortam da yaratılmış, ancak Türk Silâhlı Kuvvetlerinin 12 Mart Muhturasını vererek

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

idareye müessir bulunması, hükümetin değişmesi, asayişin teminine yönelik tedbirlerin artırılması, ancak bütün bunlara rağmen örgüt faaliyetinin durmaması üzerine Sıkıyönetim ilân edilmesi ve 11 11'de emniyet ve asayişin Sıkıyönetim idaresine devredilmesi, bunların neticesi olarak da sanıklardan bir çoğunun yakalanması (DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN 16 Mart 1971 tarihinde, HÜSEYİN İNAN, MEHMET NAKİPOĞLU 23 Mart 1971 tarihinde) faillerin işçi ve köylü kesiminden olduğu kadar Silâhlı Kuvvetler mensuplarından da ümit ettikleri desteği bulamaması sebepleri ile gayelerine yönelik fiillerinde başarıya ulaşamamışlardır.

Sanık müdafilerinin gerek ortak savunmalarında, gerekse münferiden yaptıkları savunmalarında müvekkillerinin eylemlerinin Anayasa'nın ilgasına yönelmediği, sübuta erdiğini beyan ettikleri eylemlerinin münferit fiiller olduğu, bu fiillerin T. C. K. nun 146 nci maddesi ile ilgili bulunmadığı yolundaki savunmaları izah edilen durum karşısında Mahkememizce kabule şayan görülememiştir. Fiillerin tüm olarak değerlendirildiğinde, T. C. K. nun 146 nci maddesinde yazılı suça uygunluğu da tespit edilmiş, sanık müdafilerinin ortak savunmalarında dermeyan ettikleri iddianın kanunilik prensibinden yoksun bulunduğu dair savunmaları kabule şayan bulunamamıştır.

Sanıklara müsnet "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cehren teşebbüs" suçu bütün manevî ve maddî unsurları ile tekevvün ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

Sanıkların ve müdafilerinin bugünkü ortama gelmesinin, olayların gerçek müsebbiplerinin politik iktidar ve emrindeki militanlar oldukları, bunlara karşı çıkanların meşru müdafa halinde buldukları yolundaki beyanları ve hadisede T. C. K. nun 51. maddesinin tatbikini talep eder istikametteki savunmaları, haksız tahrik müessesesindeki hukukî unsurlardan mahrum bulunduğundan, hukukî yönleri itibariyle kabule şayan görülememiş bu detaylı eleştiri ve iddialar hakkında Mahkememiz kişisel görüşlerini mahfuz tutmuş, müessese olarak bunlar üzerinde hüküm vermeyi, kamu vicdanına, tarihe ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdir ve yetkisine bırakmayı uygun görmüştür.

T. C. K. nun 59. maddesinin tatbikine dair talepler, sanıkların mahkemedeki tutum ve davranışları itibariyle kabule şayan görülememiştir.

ALTINCI BÖLÜM

SANIKLARIN KİŞİSEL SORUMLULUKLARI :

1. RECEP SAKIN :

Askerî Savcılığı 29.6.1971 tarih ve 1971/60 - 47 sayılı iddianamesinde sanığın öğrenci hareketlerinden 'bir çoğuna katıldığı, Fen Fakültesi önünde tabanca ile vurularak yaralandığı, Amerikan Çavuşu Jimm R. Finley'in kaçırılması eylemine ve bilâhare kır gerillası harekâtına katıldığı, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olup, Marksist - Leninist doktrine inandığı ve silâhlı mücadeleye karar verdiğinin sübutundan bahisle, hakkında T. C. K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep edilmiş. As. Savcı Esas hakkındaki mütalaasında sanığın Ankara'da sağ sol çatışmalarında kendi iddiasına göre sağcılar ve bir polis memuru tarafından Fen Fakültesi önünde tabanca ile vurulmak suretiyle yaralandığını, bunun neticesi devrimcilere hayat hakkı olmadığını düşünerek, silâhlanıp dağa çıkmağa karar verdiğinin, 5 Mart 1971 tarihinde O.D.T.Ü. öğrencileri ile Güvenlik Kuvvetlerinin dokuz saat süren silâhlı çatışmalarında öğrenci yurtlarında bulunduğu, öğrencileri tahrik edenlerden olduğu söylentilerinin mevcut olduğunun, Dev - Genç Merkez Yönetim Kurulu üyesi olduğunun, Kır gerillası eylemlerine iştirak ettiğinin, neticede arkadaşlarından yedi kişinin jandarma ile silâhlı çatışmaya girip, üçünün ölmesi, birinin yaralı, diğerinin de sağ olarak ele geçmesi sonucu, gerillanın küçük gruplara ayrılarak izlerini kaybetmek istediklerinin, sanığın da içlerinde dahil bulunduğu gurubun taşımakta oldukları silâh, cephane ve malzemeyi toprağa gömdükten sonra Elbistan'da bir Hızır atelyesinde yakalandığının, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunun sübutundan bahisle, eylemine uyan T. C. K.nun 146/1. maddesi uyarınca cezalandırılması talebinde bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmasında :

6 Haziran 1971 tarihli Maraş İl Jandarma Alay Komutanlığınca tespit edilen ifadesinde özetle; "1968 Mayıs ayında Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğumu, çeşitli öğrenci hareketlerinin hepsine iştirak ettiğimi, bir ara yakalandığımı, serbest bırakıldığımı, 26 Aralık 1970 tarihinde okuldan çıkarken sağcıların hücumuna maruz kaldığımı, beş yerinden yaralandığımı, şehirlerde yaşama hakkı olmadığına kanaat getirdiğimi, fikirlerimin tahakkukunun silâhla olacağı kanaatına vardığımı, diğer arkadaşları gibi kendisinin de şehri bırakıp kır'a çıkmağa karar verdiğini, Sadık SOYSETENCİ ile birlikte Malatya'ya gittiğimi, buradan Akçadağ'a, oradan da Güvercinlik Mağarasına geldiklerini, MUSTAFA YALÇINER, TUNCER SÜMER, METİN GÜNGÖRMÜŞ, SİNAN CEMGİL'i burada bulduğumu, bu tarihin 12 Mart muhtırası sıraları olduğumu, Mağaraya geldiklerinde çeşitli silâhların mevcut olduğumu, bir hafta sonra bir gurup arkadaşımın daha geldiğini, Cibo Mağarasına intikal ettiklerini, burada sayılarının 20'yi

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

bulduğunu, birkaç gün sonra ALPASLAN ÖZDOĞAN'm geldiğini, planlanan eğitimi tatbik ettiklerini, gayelerinin kır gerillasının bünyesini teşkil etmek olduğunu, SİNAN CEMGİL'in 15 Piyade tüfeği getirdiğini, bir tane de METİN YILDIRIMTÜRK'ün getirdiğini, Ankarada'dan Yarı Otomatik Av Tüfeğinin geldiğini, bir taarruz bombası, iki savunma bombasının mevcut olduğunu, ayrıca Dinamit lokumlarının bulunduğunu, Ankara'dan para yardımı yapıldığını, paranın SİNAN CEMGİL'e gelmekte olduğunu, bunun da Grup Başkanlarına tevzi ettiğini, kendi guruplarının Başkanlarının ilk sıralarda KADİR MANGA olduğunu, HACI TONAK, SADIK SOYSETENCI ve OSMAN BAHADIR'ın kendi guruplarında bulunduğunu, İkinci Grup Başkanlığını SINAN CEMGİL'in yaptığını, bu gurupta da ALPASLAN ÖZDOĞAN, ERCAN ÖZTÜRK, CEMAL, CENGİZ BALTAÇI, MEHMET ASAL'ın bulunduğunu, Üçüncü Gurup Başkanının MUSTAFA YALÇINER olduğunu, bu gurupta YUSUF ARSLAN, METİN GÜNGÖRMÜŞ, METİN YILDIRIMTÜRK ve OSMAN ARKIŞ'ın bulunduğunu, Dördüncü Grup Başkanının TUNCER SÜMER olduğunu, kalan arkadaşlarının da bu gurupta olduğunu, arkadaşlarının Gölbaşı harekâtını tahakkuk ettirmek için ayrıldıklarını, kendilerinin aynı gün akşam yola çıkarak Göksu vadisine indiklerini, öğle ajansında İnekli Köyü civarında arkadaşlarından üç kişinin öldüğünü öğrendiklerini, etraflarındaki çemberi gurplara ayrılarak yarmayı düşündüklerini, niyetlerinin muhtelif istikametlerden giderek, Ankara'da buluşmak olduğunu ortalık durulunca alacakları karara göre harekete karar verdiklerini, bunun için silâhları üstüne yemin ettiklerini, üç guruba ayrıldıklarını, neticede kendi guruplarının Elbistan'da Hızır atelyesinde yakalandığını;

13 Haziran 1971 tarihli As. Savcıya verdiği ifadesinde :

6 Haziran 1971 tarihinde vermiş olduğu ifadeye ilâve edecek bir husus bulunmadığını, Türkiye'de işçi, aydın, köylü ve sermaye sahipleri, toprak ağalan olmak üzere sınıfların mevcut olduğunu, sermaye sahiplerinin sömürü neticesi meydana gelen bir sınıf olduğunu, Toprak ağalarının feodalitenin kalıntısı olduğunu, aydının vazifesini işçi ve köylüyü bilinçlendirerek iktidara gelmesini temin etmek olduğunu, kendisinin devrimci olduğunu, 26 Aralık 1970 tarihinde tabanca ile yaralandığını, NAİL KARAÇAM isimli arkadaşının öldüğünü, bu olaydan sonra devrimcilere hayat hakkı olmadığına kanaat getirdiğini, arkadaşları ile beraber silâhlanarak dağa çıkmağa karar verdiklerini, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, SINAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN, MUSTAFA YALÇINER, ALPASLAN ÖZDOĞAN, ismindeki arkadaşları ile daima görüşmekte olduğunu dört Amerikalının kaçırılması, polislerin kurşunlanması, İş Bankası Emek Şubesi soygunu olaylarında bulunmadığını, Amerikalı er Jimm Finley'in kaçırılmasında bizzat bulunduğunu, yakalanmadan 2-3 ay kadar önce Elbistan ve Nurhak Dağlarına gittiğini, orda 'başka arkadaşlarının da bulunduğunu, silâhlandıklarını, bu silâhların soyulan banka paraları ile temin edildiğini, Devrim yapmak için icabederse silâh kullanmak lâzım geldiğini, görüşünde olduğunu, İş Bankası Emek Şubesi soygununu HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN, DENİZ GEZMİŞ ve YUSUF ARSLAN tarafından yapıldığını, bütün arkadaşlarının bildiğini, Dört Amerikalının kaçırılması olayında METE ERTEKİN, SİNAN CEMGİL, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN olduğunu, ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın da bulunabileceğini beyan etmiştir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık 17 Temmuz 1971 tarihli duruşma sırasında; maddi vakıaların İddianamede zikredildiği gibi genellikle doğru olduğunu, ancak kendisinin Jimm Finley'in kaçırılmasına katılmadığını, ayrıca dağda Gölbaşı harekâtı olarak zabta geçen kısmın da doğru olmadığını, beyan etmiştir. Sanığın fikir ve eylemleri tüm olarak değerlendirildiğinde Marksist - Leninist düzeni silâh zoru ile ve cebirle getirme amacına dayanan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun yaptığı eylemlerden bir kısmına katıldığı (Jimm Finley ve kır gerillası) ve katılmış bulunduğu eylemlerin vüs'at, mahiyet ve niteliği bakımından Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının tamamını veya bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİ İSKATA VEYA VAZİFESİNİ YAPMAKTAN MEN'E CEBREN TEŞEBBÜS ETMEK SUÇUNA ASLİ FAİL OLARAK iştirak etmiş olduğu kanaat ve neticesine varılmıştır.

2. YUSUF ARSLAN :

Askerî Savcılığın İddianamesinde Sanığın Kavaklıdere'deki polis kulübesinin kurşunlanması, İş Bankası Bahçelievler Emek Şubesinin soyulması, Amerikalı çavuşun Jimm Finley'in ve diğer dört Amerikalı çavuşun kaçırılması, SEVİM ONURSAL'ın evinde resmî görevlilerin bağlanması ve polisin yaralanması, tabancasının gas'bedilmesi, olaylarına katıldığının, bu olaylarda kullanılan arabaları çaldığının, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunun, Örgüt adına bildiri yayınladığının, Kır gerillası teşkilâtına katılmak üzere 'DENİZ GEZMİŞ ile birlikte Ankara'dan ayrıldıklarını ve ŞARKIŞLA'da silâhli çarpışma neticesinde yakalandığının, profesyonel Devrimci ve Marksist - Leninist olduğunun sübutundan bahisle, eylemine uyan T. C. 'K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas Hakkındaki Mütalaasında; sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu kurucularından olup, çeşitli öğrenci hareketlerine katıldığının, Dev - Genç Merkez Yönetim Kurulu üyesi olduğunun, Ankara'da polis kulübesinin kurşunlanması, İş Bankası Emek Şubesinin soygunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde görevli memur ve yardımcılarının bağlanması, polisin tabancası, kimlik belgesi, 170 lira parasının, Avukatın kimlik belgesi ve şapkasının gasbedilmesi, Amerikan Çavuşu Finley'in ve dört Amerikan çavuşunun kaçırılması olaylarına fiilen katıldığının, birçok otomobiller çaldığının, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına bildiri yayınladığının, DENİZ GEZMİŞ ile birlikte kır gerillası karargâhına katılmak üzere Ankara'dan ayrıldıktan sonra Şarkışla'da emniyet mensupları ile silâhli çatışmaya girdiğinin ve yaralanarak yakalandığının, sübutundan bahisle sanığın asli, maddi fail olduğundan eylemine uyan T. C. K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi mütalaasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; 27.3.1971 tarihli ifadesinde; 29.12.1970 tarihinde HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL ve DENİZ GEZMİŞ ile kendisinin çaldığı ve kullandığı araba ile Amerikan sefareti karşısında bulunan polis noktasına ateş ettiklerini, kendisinin direksiyonda bulunduğunun, öldürmek maksadıyla ateş etmediklerini, yıldırım maksadıyla arkadaşlarının ateş ettiğini,

11 Ocak 1971 günü kendisinin temin ettiği çalıntı bir araba ile HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, DENİZ GEZMİŞ olmak üzere Banka

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

soymak kastı ile öğleden sonra Bankanın önüne gittiklerini, SİNAN CEMGİL, DENİZ GEZMİŞ ve HÜSEYİN İnan'ın bankadan içeri girdiklerini, bir müddet sonra para paketi ile çıktıklarını, bu paketin HÜSEYİN'in elinde olduğunu, arabayı kendisinin kullandığını, OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini buradan ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın kendilerini alıp SEVİM ONURSAL'ın evine götürdüğünü, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın OLCA ALTINAY'ın evinde banka soygunundan haberdar olup olmadığını bilmediğini, arkadaşlarının söylemiş olabileceklerini, SİNAN'la konuştuğunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde bir gece kaldıklarını, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın soygun şeklinde izahatın dışında aranmakta olan Devrimci Gençler olarak saklanmaya ihtiyaçları bulunduğunu söylediğini, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN, DENİZ GEZMİŞ ve ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın bulunduğunu, polisin telefona gideceği sırada arkadaşlarının tabancalarını çektiklerini, kendisinin de çektiğini, kendisinde iki tabanca olduğunu, KOR KOÇALAK'ın da oradan bir tabanca aldığını, bankadan çalman paranın bir kısmını daha önce paylaştıklarını, KOR KOÇALAK'a bu paradan verilip verilmediğini hatırlamadığını, dışarıda kalan üç kişiyi de SEVİM ONURSAL vasıtasıyla çağırttıklarını, OLCA ALTINAY'ın evinin tehlikeli olabilir düşüncesiyle o gün KOR KOÇALAK, HÜSEYİN İNAN, OLCA ALTIN AY, 'SEVİM ONURSAL ile beraber SİBEL AY'ın evine gittiklerini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ünvanı ile bir örgütlerinin olduğunu, METE ERTEKİN'in de bu örgütle ilgisi bulunduğunu, Zenci Amerikalının kaçırılmasını evvelce tasarlamadıklarını, Amerikan tesislerinde silâh deposunun yerini öğrendiklerini, geceleyin silâh bulmak maksadiyle gittiklerini, Amerikalı zenciye rastladıklarını, durdurup yakaladıklarını, ve telsizle beraber getirdiklerini, malûmat almak maksadiyle kaçırdıklarının, KOR KOÇALAK'ın O.D.T.Ü. yurdunda kendileri ile beraber kaldığını, tabancasını kendilerine teslim ettiğini ve teslim olacağını söylediğini, Amaç Apt.da HÜSEYİN İNAN'la beraber kiraladıklarını, kiralarırken subay elbisesi giydiğini ve ismini Mithat Orhan olarak söylediğini ve evi tuttuğunu, Amerikalı personel kaçırmayı düşündüklerini, bu maksatla yolu kapattıklarını, Amerikalıları arabadan alarak kaçırdıklarını, şoförü bıraktıklarını, METE ERTEKİN'in yakalandığını, fidye almak gayesiyle kaçırdıklarını fidyenin de politik gayesinin bulunduğunu, başlangıçta Amerikalıları öldürmeyi düşündüklerini, yayınlanan bildiriye SİNAN CEMGİL, DENİZ GEZMİŞ ve HÜSEYİN İNAN'la beraber hazırladıklarını, yayınlama görevinin HÜSEYİN İNAN'a ait olduğunu, aralarında takma isimler kullandıklarını, DENİZ'in isminin Aziz, Hüseyin'in isminin Dede, Sinan'ın isminin Hulusi, kendi isminin Rıfkı olduğunu, İrfan Uçar ve Kor Koçalak'ın bu hâdiselere karışmadığını beyan etmiştir.

Duruşma sırasındaki sorgusunda; Kendilerinin bugüne kadar Anayasayı savduklarını, Anayasa'nın tam olarak tatbik edilmesini istediklerini, Anayasaya saygı mitingi tertip ettiklerini, bu mitingde A. P. militanlarının ve Milletvekillerinden Hamit FENDOĞLU'nun saldırılarına uğradıklarını, bu hâdiselerin emniyet kuvvetlerinin gözü önünde cereyan ettiğini, hattâ saldırcılara yardımcı olduklarını, Anayasa'yı değiştirmek, tadil etmek, tağyir etmek gibi kasıtlı, katiyen ilgilerinin mevcut olmadığını, Türkiye'yi bugünkü koşullar altında bağımsız olarak kabul etmediklerini, Türkiye'nin ekonomik, askerî ve kültürel sahalarda bağımlı bulunduğunu, bir takım tazyitler altında bulunduğunu, Türkiye'yi bağımlı kılan

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

müesseselerin başında Türkiye İş Bankasının geldiğini, bu maksatla İş Bankasını hedef aldıklarını, ayrıca Amerikalıları hedef aldıklarını, bu konularda evvelce ifade verdiğini, şimdi de açık ve samimi olarak maddi vakıaları beyan ettiğini, delil olmadığı halde ikrarda bulduklarını, yaptıkları eylemlerin Anayasa'nın çizdiği sınırlar içinde kaldığının, hattâ

12 Mart Muhtırası ile de çelişmediğini, İş Bankası soygununda ALPASLAN ÖZDOĞAN'm da kendileri ile beraber olduğunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde de keza kendileri ile beraber olduğunu, METE ERTEKİN'in SEVİM ONURSAL'ın ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın, bu hâdiselerle doğrudan ilgisi bulunmadığını, Amaç Apartmanını kendisinin tuttuğunu, SİNAN CEMGİL ile beraber olduklarını, Ankara'dan çıkmalarının sebebinin Elâzığ civarında SİNAN CEMGİL ile buluşmak maksadına dayandığını, Yurt- dışına kaçmayı düşünmediklerini, beyan etmiş, 14.8.1971 tarihli duruşma sırasında Amaç Apt.nı 3 No.lu Daire sahibi tanık HÜLAGÜ CAN'la yaptırılan teşhis ve yüzleştirmede sanık YUSUF ARSLAN tanığı tanımadığını, beyan etmiş, tanık ta YUSUF ARSLAN'ı evvelce görmediğini ve tanımadığını, daireyi tutanın İRFAN UÇAR olduğunu beyan etmiştir.

Sanığın katıldığı 29.12.1970 tarihindeki polis kulübesinin kurşunlanması, 11 Ocak 1971 tarihindeki İş Bankası Emek Şubesinin silâh tehdidi ve zoru ile soyulup 124.000 liranın gasbedilmesi, 15 Şubat 1971 tarihinde Amerikalı Çavuş Jimm Firey'in ve 4 Mart 1971 tarihinde 4 Amerikalı Çavuş ve erin kaçırılması, Şarkışla'da emniyet mensupları ile yapılan silâhlı çarpışma, yayınlanan bildirimler, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütü kuranlardan kimse bulunması gibi eylemler tüm olarak değerlendirilmiş ve sanığın Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının tamamını veya bir kısmını tadil, tebdil tağyir veya ilgaya cebren teşebbüs suçuna asli fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

3. OSMAN ARKIŞ :

As. Savcılığın tarih ve sayısı musarrah iddianamesinde sanığın Ankara ve diğer şehirlerdeki eylemlerle ilgisinin tespit edilemediği, zikredilmiş, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına Akçadağ yörelerinde örgütlenen silâhlı faaliyete geçtiği belirtilmiş, eylemine uyan T. C. K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep edilmiştir.

As. Savcı Esas hakkındaki mütalaasında sanığın şehir faaliyetine katıldığına dair delil bulunmadığına, Dev- Genç üyesi ve Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, Akçadağ - Elbistan yörelerinde sayıları otuza varan arkadaşları ile Kır Gerillası Grubunu teşkil ettiklerini, İneklı Köyü çarpışmasından sonra RECEP SAKIN, ERCAN ÖZTÜRK, SEMİH ORCAN'la birlikte Elbistan yönüne hareket ettiklerini, sanığın daha önceden tanıdığı HÜSEYİN İNAN'ın akrabası olan terzi Hüseyin ALTIN'ın evinde yakalandığını, tezahür eden eylemine göre asli, maddi fail olduğundan eylemine uyan T. C. K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi mütalaasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmasında :

1968 -1969 Ders yılında O.D.T.Ü.ne girdiğini, Üniversitede mevcut olan örgütün fikirlerini benimsediğini, Rektörlük binasının işgalinde bulunduğunu, bu işgale örgütteki bütün öğrencilerin iştirak ettiğini, Sosya-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

list Fikir Kulübüne üye olduğunu, O.D.T.Ü.de çalışan işçilerle ilgilendiğini, bunları örgütlemek istediğini, Sendika kurmak istediğini, zahiren sendikayı kurduğunu ve inşaatlardaki işçilerle birlikte direnişte bulunduğunu, Ali Ağa Rafinerindeki grevi başlatmak için altı ay uğraştıklarını, sonunda muvaffak olduklarını, hâdiselerde polisin taraf tutması ve karşı tarafın himaye görmesi üzerine Türkiye’de fikir mücadelesinin yersiz olduğuna kanaat getirdiğini, ideolojilerinin silâh kuvveti ile tanıtılabileceğine inandığını, AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER, ALPASLAN ÖZDOĞAN, KADİR MANGA, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL’in 201 ve 202 numaralı odalara gelip gittiklerini, Banka soygununu DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL tarafından planlandığını, bir icraat olacağını bildiğini, ne şekilde yapılacağını bilmediğini, sonradan bankanın soyulduğunu öğrendiğini, soygundan 15 gün sonra KADİR MANGA ile Ankara’yı terke- dip Elâzığ’a gittiklerini, burada METİN GÜNGÖRMÜŞÜ bulduklarını, sonra KADİR MANGA’nın Ankara’ya döndüğünü, bir müddet sonra AHMET ERDOĞAN’ın geldiğini, bir aydan fazla bir süre aynı ev- de kaldıklarını, bu arada Zenci Amerikalı Jimm Finley ve dört Amerikalının kaçırılması olaylarının vuku bulduğunu, arkasından 5 Mart 1971 O.D.T.Ü.deki cereyan eden olayların meydana geldiğini, kendisinin Elâzığ’da iken KADİR MANGA, METİN GÜNGÖRMÜŞ ile hareketin başlayacağı ve Cibo mağaralarında buluşulacağını bildirildiği, DENİZ GEZMİŞ yakalanmadan evvel SEMİH ORCAN’ın da yanlarına Elâzığ’a geldiğini, 12 Mart Muhtırasından birkaç gün sonra SEMİH ORCAN, AHMET ERDOĞAN, METİN GÜNGÖRMÜŞ ile Elâzığ’dan ayrıldıklarını ve Güvercinlik mağarasına geldiklerini, Buradan Ilıcak mağarasına intikal ettiklerini, KADİR MANGA, MUSTAFA YALÇINER, TUNCER SÜMER’le karşılaştıklarını, burada da Cibo mağarasına intikal ettiklerini, Cibo mağarasında diğer arkadaşlarla karşılaştıklarını, silâhların daha önceden getirilmiş olduğunu, burada silâh, mermi ve teçhizatın dağıtıldığını, HACI TONAK ve HAŞAN KIRTEKE’nin burada kendilerine iltihak ettiğini, silâh ve mermilerin TESLİM TÖRE ve TUNCER SÜMER tarafından kaçakçılardan temin edildiğini, bu mağarada kaldıkları müddetçe pusu kurmak, pusuya düşürmek gibi eğitimler yaptıklarını, Ali Şükran Tepesinde Darıca’lı Hüseyin’in silâhını bırakarak kaçtığını ve bir daha gelmediğini, Haşan Dalkılıç’ın istihbarat işlerinde kullanıldığını, ALPASLAN ÖZDOĞAN’ın Ali Şükran tepesinde kendilerine katıldığını, Sırkılı Yaylasında planın tatbikine karar verdiklerini, SİNAN CEMGİL, MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN, HACI TONAK, METİN GÜNGÖRMÜŞ ve ALPASLAN ÖZDOĞAN’ın radar tesislerini tahrip ederek Sırkılı Yaylasına döneceklerinin planlanmış olduğunu, 29 Mayıs 1971 günü saat 21.00 sıralarında hareket ederek gittiklerini, kendilerinin de o gece Göksu’yu karşı tarafa geçerek Krüt köylerinin bulunduğu bölgeye intikal edeceklerini, Göksu’yu geçerek karşı yamaçlara çıktıklarında SİNAN CEMGİL Grubunun çarpışmaya tutuştuğunu, üç arkadaşlarının öldüğünü, ikisinin yaralandığını, birisinin kaçtığını öğrendiklerini, Lidersiz kalınca TUNCER SÜMER’in bir şey yapmamıza imkân yok, bu sebeple ayrılalım, çemberi yarmağa çalışalım dediğini, teslim olmamağa karar verip, silâhları üzerine yemin ettiklerini, ve o bölgeden gruplar halinde dağıldıklarını, geceyi Nurhak nahiyesi karşısındaki yamaçlarda geçirdiklerini, ertesi gün Elbistan’ın Pınarbaşı mevkiine geldiklerini, arkadaş-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

larını orada bırakarak Elbistan'a indiğini, evvelce tanıdığı HÜSEYİN İNAN'ın akrabası olan terzi Hüseyin Altın'ın dükkânına geldiğini, dükkândan eve gittiklerini, arkadaşlarına Ankara'ya dönmek maksadiyle sivil elbise temin etmek istediğini, başarmış oldukları taktirde bir vasıta ile Ankara'ya geçecek olduklarını, beyan etmiştir.

Sanık duruşması sırasında; İddianamenin eleştirisini, Türkiye'nin bu günkü hale gelmesine sebep olanlarla, onların yaptığı ihanetleri, Türkiye'yi yarı bağımlı hale getiren pazarlıkları Anayasayı değiştirme çabalarını şu anda sanık mevkiinde kendilerinin neden bulunduğunu anlyamadığını, Türkiye'yi kurtarmak için hayatlarını ortaya koyduklarını, Atatürk'ün sadece Mustafa Kemal tarafını benimseyip, Atatürk tarafını benimsemedikleri iddiasının kasten ifade edildiğini, diğer yurtseverlerle aralarını açmak düşüncesiyle iddianın ortaya atılmış olabileceğini, bu iddianın temelden yanlış olduğunu, Mustafa Kemal'in başlattığı bağımsızlık savaşını kendilerinin sürdürdüğünü, Amerikan emperyalizmine ve yerli işbirlikçilerine karşı savaşmakta olduklarını, Elbistan ve Maraş'ta işkenceye maruz kaldığını, iki sayfalık ifadenin sekiz günde alındığını, bu ifadelerinde belirttiği örgütün Sosyalist Fikir Kulübü olduğunu, 100.000 lira olarak geldiğini söylediği paranın tahmine dayandığını, kesin bir şey bilmediğini, beyan etmiştir.

Sanığın silâhlı olarak katıldığı kır gerillası harekâtına Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli örgütün amaç ve felsefesine inanmış militanı olarak katılması, suç kastı, gayesi, mahiyet ve niteliği itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının tamamını veya bir kısmını, tağyir, tebdil ve cebren teşebbüs suçuna asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği, kanaat ve neticesine varılmıştır.

4. SEMİH ORCAN :

As. Savcı tarih sayısı musarrah İddianamesinde sanığın -şehir eylemlerine katıldığının tesbit edilemediğini, dağdaki harekâta silâhlı olarak iştirak ettiğinin sübutundan bahisle eylemine uyan T. C. K. nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâasında; sanığın Sosyalist Fikir Kulübü ve Dev Genç Üyesi ve Dev Genç Tüzüğü'nün 3 ncü maddesi gereğince bu kuruluşunda tabii üyesi olduğunu, Akçadağ yörelerinde silâhlı eyleme geçtiğini, TUNCER SÜMER'le beraber Besni'de kalmış olduklarını, buradan harekât bölgesine geldiklerini, aslı maddi fail durumunda bulunduğnun sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nu 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Sanık 6 Haziran 1971 tarihli Maraş İl Jandarma Alay Komutanlığınca tesbit edilen ifadesinde, 1969 yılında Üniversiteye girdiğini, Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğunu, Elfetih'ten dönen HÜSEYİN İNAN, KADİR MANGA, TUNCER SÜMER, ALPASLAN ÖZDOĞAN, ATİLLÂ KESKİN, ERCAN ENÇ, MÜFİT ÖZDEŞ, HAMİT YAKUP, BAHTİYAR EMANET, ALİ T'ENK ve TEOMAN ERMETE adındaki şahısların Diyarbakır'da yakalanıp yargılanmaları sonunda, serbest bırakıldıklarında bunlarla ilişki kurduğunu, çeşitli il ve kasabalara gittiklerini, TUNCER SÜMER'le beraber Besni'de birbuçuk ay kaldığını, buradan Elâzığ'a gel

Evrak No. : 1971/14:6
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

diğini, KADİR MANGA, OSMAN ARKIŞ, AHMET ERDOĞAN'la bir müddet kaldığını, SİNAN CEMGİL'in Malatya'ya gelinceye kadar Elâzığ'da kaldıklarını, daha sonra altı kişi olarak Güvercinlik mağarasına geldiklerini, burada SİNAN CEMGİL, RECEP SAKIN, METİN GÜNGÖRMÜŞ, TUNCER SÜMER, OSMAN ARKIŞ, KADİR MANGA'yı gördüklerini, burada dört adet Tomson, bir otomatik silâh aldıklarını, daha sonra Ilıcak Mağarasına geldiklerini, silâhları gömüldüğü yerden arkadaşlarının çıkarıp mağaraya getirdiklerini, buradan da Cibo mağarasına geçtiklerini, 21 kiş olduklarını, daha sonra (Çizildi) Ali Şükran Tepe-sinde ALPASLAN'ın iltihak ettiğini, dağda buldukları müddet içinde Ankara'dan para gelmekte olduğunu, bir defasında 60.000 lira, bir defasında da 70.000 lira geldiğini duyduğunu, bunların SİNAN CEMGİL'- de toplandığını, paralarla silâh aldıklarını, mavzerlerin ikibinyediyüz liraya, tomsonların 3 veya 4 bin, akabelerin 2.400 liraya alındıklarını duyduğunu, kendisinin ayrıca taarruz el bombası taşıdığını, silâhları sık sık bir birleriyle değiştirdiklerini, fikirlerinin silâhla tatbik edileceğine inandıklarını ve bu bakımdan silâhlı eyleme geçmeğe karar vererek kır gerillası olarak araziye çıktıklarını, HLT.ye ikibuçuk saat mesafede Göksu vadisinin doğusunda bulunan Başyurt tepesi civarına geldiklerinde vazife taksimi yaptıklarını, Gölbaşı harekâtının iki kısım halinde cereyan edeceğini, bunlardan birincisinin Adıyaman'a gönderilecek banka paralarının soyulması, İkincisinin de Kürecik Bölgesinde bulunan Amerikalılara ait radar tesislerinin tahrip edilmesi işi olduğunu, Başyurt tepesi civarında SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER, METİN GÜNGÖRMÜŞ, HACI TONAK ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın harekâtı tatbik etmek için gruptan ayrıldıklarını, kendilerinin de Göksu ırmağına geldiklerini, 31.5.1971 günü sabahı ırmağı batıya doğru geçtiklerini, bir müddet istirahat ettiklerini, SİNAN CEMGİL grubunun akibetinin radyodan duyduklarını, Binboğalara intikal etmek için bu istikamete geldiklerini, Çobanlardan etrafta komandoların dolıştığını duyduklarını, çember içersinde olduklarını anladıklarını, ortalık duruluncaya kadar dağılmaya ve dinlemede kalmaya bilâharede yapılacak işleri kararlaştırmaya karar verdiklerini, silâhları üzerinde yemin ederek ayrıldıklarını, kendi gruplarının OSMAN AKIŞ, RECEP SAKIN, ERCAN ÖZTÜRK'ten müteşekkil olduğunu, ikinci grupta TUNCER SÜMER, SADIK SOYSETENCİ, OSMAN BAHADIR ve Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencisi CENGİZ BALTACI ile FEVZİ BAL'ın bulunduğunu, diğer grupta YUSUF ARSLAN, MEHMET ASAL, Elâzığ'lı CEMAL, HAŞAN KIR-TEKE'nin bulunduğunu, beyan etmiştir.

Sanık 13 Haziran 1971 tarihli As. Savcılıkça tesbit edilen ifadesinde; Evvelki ifadesinde yataklıklarla ilgili hususlar hariç, diğer tarafların tamamen doğru olduğunu, buna ilâve edilecek bir husus bulunmadığını, Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğunu, 1970 senesinde de emperyalizmle savaşın sadece ve sadece silâhla olacağına karar verdiklerini, aynı senenin yazında Diyarbakır'da yapılacak mitingler için beyanname götürdüğünü, burada Elfetih'ten dönen ve yakalanan devrimcilerin ziyaretine gittiğini, buradan döndükten sonra O.D.T.Ü. yurtlarındaki 202 numaralı odada dört ay kaldığını, 1971 senesi Ocak ayında ayrılıp TUNCER SÜMER'le birlikte Besni'ye gittiğini, bir müddet burada kaldık

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

larını, MUSTAFA YALÇINER'in Elâzığ'a gelerek AHMET ERDOĞAN, OSMAN AKIŞ ve kendisini alıp Akçadağ'a götürdüğünü, gittiğinde silahların hazır bulunduğunu, kır gerillasına başlayacak olduklarını, silâhların kaçakçılardan temin edildiğini, İş Bankası Emek Şubesi soygunundan temin edilen parayı KADİR MANGA'nın dağa getirdiğini, ve silâhların bu paralarla temin edildiğini, beyan etmiştir.

Duruşma sırasında Türkiye'nin sosyoekonomik ve sosyopolitik yönden eleştirisini arkadaşlarının yaptığını, buna iştirak ettiğini, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının tamamını veya bir kısmını tağyir tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs suçunu ve fiilini kabul etmediğini, böyle bir gayesi olsa bunu mahkemede de çekinmeden ve korkmadan söyleyeceklerini, kendisinin Devrimci Yurtsever olduğunu, bağımsızlık savaşçısı bulunduğunu, devrimcilerin stratejik hedeflerini halktan hiçbir zaman gizlemediklerini, Elbistan'da ifadesinin alındığını, bunu kabul etmediğini, Dev Genç üyesi olmadığını, kendisini dağa götüreni kat'i olarak hatırlıyamadığını, ya METİN GÜNGÖRMÜŞ veya KADİR MANGA'nın Elâzığ'dan kendisini aldığı beyan etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun silâhlı bir militanı olarak katıldığı kır gerillası harekâtı suç gayesi, mahiyet ve niteliği itibarıyla T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

5. ERCAN ÖZTÜRK :

As. Savcılığın tarih sayısı yukarıda musarraff iddianamesinde bu sanığın Kır gerillası harekâtına katılarak silâhlı mücadeleye iştirak ettiğinin sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talep edilmiştir.

As. Savcılığın tarih sayısı yukarıda musarrah iddianamesinde bu sa- ve Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, 5 Mart 1971 tarihinde O.D.T.Ü. deki öğrenci ve güvenlik kuvvetleri çatışmasında müsademeyi idare edenler arasında bulunduğunu, Öğretim üyelerinden CAHİT ÇIRA'yı bir grup arkadaşı ile tehdit ettiğini ve 2 Nisan 1971 tarihinde Kır gerillası harekâtına katılmak üzere Ankara'dan hareket edip, dağda silâhlı eyleme geçtiğinin, dağda iş bölümü yaparak çeşitli gruplara ayrıldıklarının, bir grubun Amerikan radar üssünü uçurmaya giderken, diğer grupların da soygun görevi aldığı, radar üssüne giden gurubun çarpışma neticesi üç kişinin öldürülmesi, birinin varalı, birinin sağ ele geçirilmesi, ikisinin kaçmasıyla dağılması üzerine, kendilerinin de dağılmaya karar verdiklerinin ve kendi grubundaki arkadaşları ile kaçma plânlarını uygulama imkânları bulamadan, Elbistan'da Hızır Atelyesinde yakalandığının sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmasında :

O.D.T.Ü. de Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, 1967 seçimlerinde SİNAN CEMGİL'in başkan seçildiğini, kendisinin de İdare Heyetinde vazife aldığını, haklarında dava açıldığını beraet ettiklerini, şehir eylemlerine katılmadığını, Elfetih'ten dönen arkadaşlarının Diyarbakır'-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

da yakalandığını, bunlarla arasına gidip konuştuğunu, fikirlerinin silâhla tatbik cihetine gidileceğine inandıklarını, 8 Ekim 1970 tarihinde arkadaşlarının tahliye edildiğini, beraberce Ankara'ya geldiklerini, O.D.T.Ü. yurtlarında 201 ve 202 No.lu odalarda çalışmalarını devam ettirdiklerini, burada DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN, HÜSEYİN İNAN gibi arkadaşlarıyla daima temaslar yapıp ve yapacakları işleri kararlaştırdıklarını, Emek İş Bankası Şubesini HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN ve ARSLAN ÖZDOĞAN'ın soyduklarını, sonradan duyduğunu, Ankara Ziraat Bankası Esat Şubesini soyanların kendi gruplarına dahil olmadığını, Amerikalı zenciye HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, METE ER-TEKİN, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN ve RECEP SAKIN'ın kaçırdığını, Dört Amerikalıyı kaçırma plânının 201 numaralı odada hazırlandığını, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL'in plânın tatbikçisi, METE ERTEKİN ve HÜSEYİN İNAN'ın da bunların yardımcısı olduğunu, polislin çalışmalarını HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN'in üzerine çekeceklerini, nitekim akşam karanlık kavuştuktan sonra harekete geçildiğini, hadisede muvaffak olunduğunu, METE ERTEKİN'in yakalandığını, bundan sonra HÜSEYİN İNAN'ın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bildirisi adı altında bir yazı hazırladığını, O.D.T.Ü. den telefonla bir yere bildirdiğini, sonrada TRT. ye bunun metnini gönderdiğini, 25 Aralık 1970 tarihinden 1971 Mart ayma kadar Ankara'da beklemede kaldıklarını, MUSTAFA YALÇINER'in geldiğini ve 2 Nisan 1971 tarihinde ALPASLAN ÖZDOĞAN'la temas ederek OSMAN BAHADIR, METİN YILDIRIMTÜRK, MEHMET ASAL, FEVZİ BAL, adındaki arkadaşları ile kendisini alarak Malatya'ya götürdüğünü, Akçadağ'da indiklerini, YALÇINER'in yolları bildiğini, Ilıcak Mağarasında bir gece kaldıklarını, buradan Cibo mağarasına geldiklerini, Ilıcak mağarasında, SİNAN CEMGİL, SEMİH ORCAN, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN, TUNCER SÜMER, METİN GÜNGÖRMÜŞ, CEMAL, CENGİZ BALTAÇI, SADIK SOYSETENCİ, Elâzığ'lı YUSUF ARSLAN, OSMAN ARKIŞ, RECEP SAKIN adındaki arkadaşları ile buluştuklarını ve Cibo mağarasına geldiklerini, burada HACI TONAK ve HAŞAN KIRTEKE'nin katıldığını, TUNCER SÜMER'in de HASAN DALKILIÇ adlı şahsı getirdiğini, ALPASLAN ÖZDOĞAN'm da kendiliğinden geldiğini ve 22 kişi olduklarını, silâhları Ilıcak mağarasında aldıklarını, Ankara'da Banka soygunundan sonra para geldiğini, kaçakçılardan sekiz adet Tomson ve Akabe Otomatik tüfek, 3000 mermisi, 15 adet Piyade Tüfeği ve 1000 adet mermisinin alınarak getirildiğini, METİN YILDIRIMTÜRK'ün de bir adet Piyade Tüfeği daha getirdiğini, mevcut piyade tüfeğinin 16 adet olduğunu, ayrıca bir de av tüfeklerinin bulunduğunu, Tomson tabancaları üçer bin, piyade tüfeklerini 2700, Akabeleri 2400'er liraya aldıklarını, dinamit lokumu ve fünyesi olduğunu, bir adet taarruz, bir adet savunma el bombası olduğunu, Cibo mağarasında 16 gün kaldıklarını Gölbaşı harekâtının iki kısım halinde cereyan edeceğini, birinci kısım bankalardan Adıyaman'a gönderilen paraların yolda soyulması, İkincisi kısım ise Amerikalılara ait radar tesislerinin tahrip edilmesi, olduğunu, ve her iki eylemin birden Gölbaşı harekâtı olarak isimlendirildiğini, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN, KADİR MANGA, HACI TONAK, MUSTAFA YALÇINER, AHMET ERDOĞAN, METİN GÜNGÖRMÜŞ, HASAN DALKILIÇ adındaki arkadaşlarının ayrıldığını ve

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Başyurt tepe civarında harekât için ayrıldıklarını kendilerinin Göksu deresini batıya geçtiklerini, öğle ajansında ayrılan arkadaşlarının akıbetini radyodan duyduklarını, parçalar halinde ayrılarak büyük şehirlerde toplanmaya, etraf durulduktan sonra tekrar buluşup yapacakları işleri tayin etmeye karar verdiklerini, bu maksatla gruplara ayrıldıklarını, kendi gruplarının onlardan bir saat evvel Nurhak köyü istikametinde ilerlediğini, geceyi Nurhak köyü sırtlarında geçirdiklerini, Sırtlarda komando faaliyetlerinde görüldüğünü, Elbistan Pınarbaşı mevkiine üç saatlik bir mesafede OSMAN ARKİŞ'in tanıdık adam bulmak ve kendilerini salimen Ankara'ya göndermek maksadiyle Elbistan'a gittiğini, saat 08.00'e kadar gelmek üzere anlaştıklarını, ancak gelmediğim, sonradan yakalanmış olduğunu duyduklarını, kendilerinin kalkıp Pınarbaşı bölgesine gitdiklerini, burada SEMİH ORCAN'ın Elbistan'a geldiğini ve kendilerine yiyecek getirdiğini, İbo isimli bir şahsın da geldiğini, yemekleri yedikleri sırada polislerin yanlarından geçtiğini, yakınlarında bulunan bir evin üst katına çıkıp saklandıklarını, polislerin gelip alt katı aradıklarını, üst katma merdiven olmadığını ve arka kapının da kilitli bulunduğunu, bu sebeple aramadan ayrıldıklarını, saat 19.30 sıraları olduğunu, RECEP SAKIN'la SEMİH ORCAN'ın silâhları alıp MEHMET NAKİPOĞLU'larına ait bağa getirdiklerini, orada toprağa gömdüklerini ve beraberce kasabaya geldiklerini, Hızır atelyesinde saklandıklarını ertesi gün sabahleyin yakalandıklarını, beyan etmiştir.

Sanık 13 Haziran 1971 tarihinde As. Savcı tarafından tesbit edilen ifadesinde; evvelce 6 Haziran 1971 tarihinde vermiş olduğu ifadesinin doğru olduğunu, buna ilâve edecek bir husus bulunmadığını, 2 Nisan 1971 tarihinde MEHMET ASAL, METİN YILDIRIMTÜRK, FEVZİ BAL, OSMAN BAHADIR ve MUSTAFA YALÇINER'le beraber Akçadağ bölgesine gittiklerini, burada SİNAN CEMGİL, AHMET ERDOĞAN, YUSUF ARSLAN, KADİR MANGA, METİN GÜNGÖRMÜŞ, TUNCER SÜMER, soyadını bilmediği CEMAL, SADIK, CENGİZ isimli arkadaşlarının olduğunu, oraya gittiklerinde silâhların hazır olduğunu, MUSTAFA YALÇINER'in o bölgeden kendilerini almak maksadiyle Ankara'ya geldiğini, silâhların İş Bankası Emek Şubesi soygunundan elde edilen paralardan 70-80 bin lirası ile alındığını, bu paranın MUSTAFA YALÇINER vasıtasıyla kendilerinden önce gönderilmiş olabileceğini, gayelerinin Türkiye'deki Amerikan emperyalizmine karşı silâhlı mücadeleyi başlatmak olduğunu, kendisinin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, silâhlı mücadele ile Amerikalıları ve onun yerli ortaklarını kovuncaya kadar devam edeceklerini, örgütün kurulması fikrini 1970 senesi Ekim ayında HÜSEYİN İNAN'la münakaşa ettiklerini, bunların kaldıkları 201 ve 202 numaralı odalara gidip gelmekte olduğunu, 1971 senesi Ocak ayında asıl olarak aralarına katıldığını, o zamana kadar kendisine aktif bir görev vermediklerini, 2 Nisan 1971 tarihinde Kır Gerillası teşkilâtında görev aldığını, kırdaki başkanın SİNAN CEMGİL olduğunu, İstanbul'daki Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi ile ilgileri bulunmadığını, beyan etmiştir. (Dava dosyası 4 ncü Klasör 3 ncü dosya).

Sanık duruşma sırasında tesbit edilen ifadesinde; (Duruşma zabtı 35) Anayasa'yı cebren ilgaya teşebbüsle suçlandığını, bunu kabul etmediğini, Anayasaya aykırı her hangi bir davranışı olmadığını, Dev Genç üyesi olduğunu, kendileri hakkında profesyonel devrimci terimi kullanıl

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

diğını, bundan ülkesinin bağımsızlığı için savaşanlar kastedildiği taktirde bu manada profesyonel devrimciliği kabul ettiğini, Devrimciliğin bir meslek olmadığını, bağımsızlık ve halk için savaşanlara devrimci dendiğini, Elbistan'da ve Askeri Savcılıkta ifade verdiğini, ilk ifadesinin Jandarma tarafından tesbitinde işkence gördüğünü, bu sebeple bu ifadeyi kabul etmediğini, Ankara'da, ifadeden evvel ve sonra işkence yapılmadığını, MUSTAFA YALÇINER'in Ankara'ya geliş sebebini bilmediğini, ayrıca Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun varlığını da bildiri yayınlandıktan sonra haberdar olduğunu, ayrıca şehirdeki eylemlere dair ifadesinde doğru olmadığını, Gölbaşı harekâtını izah ettiğini, ancak bunu SİNAN CEMGİL'in bilebileceğini beyan etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün silâhlı bir militanı olarak katıldığı kır gerillası harekâtının suç kastı, gayesi, mahiyet ve niteliği itibariyle T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

6. DENİZ GEZMİŞ :

Askeri Savcı tarih sayısı yukarıda açıklanan İddianamesinde sanığın Kavaklıdere'deki polis kulübesinin kurşunlanması ve iki toplum polisinin yaralanması, İş Bankası Emek Şubesi soygunu, Amerikan Çavuşu Jim Finley ve diğer dört Amerikan Çavuşunun kaçırılması, O.D.T.Ü. Atelyeler Müdürü NİHAT ÇOKYÜCE'nin bağlanıp arabasının zorla alınması, SEVİM ONURSAL'ın evinde görevli İcra Memuru, Polis ve yardımcılarının bağlanması, polisin yaralanıp, tabancasının gasbedilmesi, Şarkışla ve Gemerek'te zabıta kuvvetleri ile silâhlı mücadele, Astsubay İbrahim Fırıncı'nın eşinin yaralanması, Astsubayın arabası ile birlikte kaçırılması, olaylarına katıldığının sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâasında; sanığın İstanbul Hukuk Fakültesi 3 ncü sınıfından çıkarıldığını, İstanbul'da bir çok öğrenci hareketlerine katılmış olduğunun, tutuklanıp mahkum edildiğinin, askre şevki sırasında firar ettiğinin, bunu takiben O.D.T.Ü. ne gelerek 201 numaralı odayı ikâmetgâh olarak kullandığının, Kavaklıdere'deki polis kulübesinin kurşunlanmasının, iki toplum polisinin yaralanması, Türkiye İş Bankasının Emek Şubesinin soyulması, SEVİM ONURSAL'ın evinde resmi görevli memurlarla yardımcılarının bağlanıp, üzerlerindeki hüviyet, şapka ve tabanca gibi eşyanın gasbedilmesi, Amerikalı Çavuş Jim Finley'in ve dört Amerikalı Çavuşun kaçırılması, Astsubay İbrahim Fırıncı'nın eşinin yaralanması ve bu şahsın Otomobili ile birlikte kendisinin kaçırılması, zabıta kuvvetleri ile Şarkışla ve Gemerek'te silâhlı bir mücadeleye girişilmesi gibi olayların asli faili durumunda olduğunun, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına bildiri yayınladıklarının, Ankara'dan YUSUF ARSLAN'la birlikte Akçadağ'daki Dağ Karargâhına katılmak üzere ayrıldığının, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kurucularından olup, gizli örgütün lideri olarak görüldüğünün, silâhlı mücadeleye başlamalarının ikinci kurtuluş savaşı olarak tavsif ettiğinin, beyanları ve eylemleri değerlendirildiğinde, T.C.K.nun 146/1. maddesinin emuhalefetten ve bu suça asli fail sıfatı ile katıldığının sübuta erdiğinden, aynı madde gereğince tecziyesi mütalâa (Çizildi) sında bulunmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/23

Sanık sorgu ve savunmalarında; 17 Mart 1971 tarihli Emniyetçe tesbit edilen ifadesinde; (Dava dosyası 1 nci Klâsör, 1 nci Dosya, 42 dizi) İstanbul'da Yıldız Mimarlık ve Mühendislik Akademisinde yakalanan dürbünlü tüfekten dolayı tutuklandığını, on ay tutuklu kaldığını, Bursa Cezaevinden tahliye edildiğini, 1970 yılının Eylül ayı sonlarında çıktığını, Ankara'ya geldiğini, YUSUF ARSLAN'la daha evvelce tanışmış olduğundan Ankara'ya gelmeyi tercih ettiğini, O.D.T.Ü. 1 numaralı yurt ibnasının 201 ve 202 numaralı odalarında kaldığını, Dev Genç üyesi olduğunu, arkadaşlarının da Dev-Genç'e kayıtlı üyeler olduğunu, 29.12.1970 günü Dev Genç üyesi İLKER MANSUROĞLU'nun öldürüldüğünü, bundan polisi sorumlu tuttıklarını, intikam almak istediklerini, YUSUF ARSLAN'ın çaldığı Ford Pikap Steysin tipi arabayı bu işte kullanmaya karar verdiklerini, kendisinde 14'lü tabir edilen Barabellüm mermisi **atan** tabanca, YUSUF ARSLAN'da aynı çap ve marka tabanca, SİNAN CEMGİL'de 7,62 çapında Takorof Yarım Otomatik silâh olduğunu, o gece saat 03.00 sıralarında yurttan çıktıklarını, Amerikan sefaretinin karşısında bulunan içinde toplum polislerinin nöbet beklediği kapının önünden geçerek evvelâ keşif yaptıkları, nasıl ve ne şekilde atış edeceklerini plânladıklarını, niyetlerinin polislerin ayaklarına doğru ateş etmek olduğunu, dönüşte sokak aralarından geçerek su deposunun önünden geçip noktaya bir metre kala ateş etmeye başladıklarını, ateş ede ede noktanın karşısına isabet eden Amerikan seferathanesinin yan köşesine isabet eden sokaktan geçerek Kepekli Boğazına geldiklerini, ve buradan O.D.T.Ü. yurduna girdiklerini, niyetlerinin polisin gözünü yıldırmak ve korku vermek olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına bildiri yayınladıklarını. bunu YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL ile beraber hazırladıklarını, HÜSEYİN İNAN'ında bildirinin dağıtımını üzerine aldığını, yakalandığı zaman üzerinden çıkan 14'lü tabancanın bu sırada kullandığı tabanca olduğunu, Mısır yapısı Karlo marka otomatik makinalı tabancayı Filistin'den dönerken dört şarjör, 144 mermi ve dört adet el bombası ile beraber alıp getirdiğini, bu el bombalarından bir tanesini çarpışmada kullandığını, Bahçelievler Emek İş Bankası Şubesinin SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN, ve HÜSEYİN İNAN'la birlikte soyduklarım, Amerikalılara ait Balgat'taki siteden Jimm Finley'i silâh tehdidi ile kaçırıp O.D.T.Ü. deki 201 numaralı odaya getirip bir gece muhafaza ettiklerini, Dört Amerikalıyı kaçırarak, Kavaklıdere Şair Nedim Sokak Amaç Apartmanı 3 No.lu daireye götürüp 4 gün hapsederek, Amerikan sefaretinden 400.000 dolar fidye istediklerini, ve bu dairede buldukları sırada Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu diye bildiri yayınladıklarını, 16 Mart 1971 tarihinde YUSUF ARSLAN'ın temin ettiği Motorsikletle Ankara'dan ayrıldıklarını, Şarkışla'da görüldüklerini, müsademe YUSUF ARSLAN'ın yaralandığını, beyan etmiştir.

Sanık aynı tarihli Emniyetçe tesbit edilen diğer bir ifadesinde; (1 nci Klasör, 2 nci dosya, sayfa 63) kendilerinin düzene karşı baş kaldırdıklarını, ayaklanmış durumda olduklarını, kendileri için hükümetin ehemmiyeti olmadığını, gayelerinin düşündükleri düzeni tahakkuk ettirmek için paraya ve silâha ihtiyaçları bulunduğunu, bunun için de banka soymayı düşündüklerini, Marksist ve Leninist olduğunu, düşündükleri düzeni tahakkuk ettirmek için silâha ihtiyaçları bulunduğunu, bu silâhı gerektiğinde polise, halka ve orduya karşı da kullanacaklarını, şayet

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Ordu Faşist bir diktatörlük getirirse, Orduya karşı da kullanacaklarını, soygunla elde edecekleri para ile temin edecekleri bu silâhların tank'ta olabileceğini, bunları evvelce depolamayı düşündüklerini, silâhların cins ve kalitesini HÜSEYİN İNAN'ın plânladığını, kendisinin paranın teminine yardımcı olduğunu, bu maksatla 11 Ocak 1971 günü YUSUF ARSLAN'ın çaldığı Ponciak Otomobil ile HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL ile saat 10.00 sıralarında Bahçelievler 4 ncü Caddedeki İş Bankasının önüne yanaştıklarını, arabayı YUSUF ARSLAN'ın kullandığını, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL ve kendisinin içeri girdiğini, paraları HÜSEYİN İNAN'ın getirdiği çantaya doldurduğunu, bundan sonra O.D.T.Ü. ne gittiklerini, arabayı Fizik Bölümünün arkasında terkettiklerini, geceleyin araziden yürüyerek Bahçelievlere geldiklerini, buradan da OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini, tehlike anında toplanma ve bulunma yeri olarak OLCA ALTINAY'ın evini kararlaştırmış olduklarını, kaldıkları evin uzun müddet barınmaya müsait olmadığını, giriş ve çıkışların her an için görülebildiğini, bu bakımdan SİNAN CEMGİL'in ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ı bulduğunu, bu sanığın da kendilerin SEVİM ONURSAL'ın Kavaklıdere İbank Yapı Kooperatif evlerindeki dairesine götürdüğünü, ertesi gün sabahleyin SEVİM ONURSAL'ın geldiğini, kendisinin evvelce KOR KOÇALAK vasıtasıyla geleceklerinden haberi olduğunu, uzun müddet saklanmayı düşündükleri için SEVİM ONURSAL'ın bakkaldan yemeklik siparişi verdiğini, öğleden sonra kapı (Çizildi) çalındığını, açmadıklarını, arkadaşlarından birinin kapı dürbününden dışarıya baktığını, dışarıdaki konuşmalardan içeride arama yapılacağını duyduğunu, bundan sonra SEVİM ONURSAL'ın içeriye girip icra memurlarının gelip içerde mutlaka arama yapacaklarını söylediğini, kendilerinin de gelsinler dediğini, SEVİM ONURSAL'ın dışarı çıktığını, bilâhare SEVİM ONURSAL, Avukat, İcracı ve Polis Memurunun girdiklerini, kendilerinin dipte sol tarafta son odada oturmakta olduklarını, Avukatın bunlar kim diye sorduğunu, SEVİM ONURSAL'ın da icraya mı geldiniz, hüviyet tetkikine mi diye cevap verdiğini, Polis Memurunun gidip iki arkadaş daha getireyim dediğini, bu yüzden de silâhlarını çektiklerini, görevlileri bağladıklarını, evvelâ ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK, HÜSEYİN İNAN ve SEVİM ONURSAL'ın evi terkettiğini, bağlama işini bitirdikten sonra kendisinin SİNAN CEMGİL'in YUSUF ARSLAN'ın takriben evvelki gruptan bir saat sonra evden ayrıldıklarını, hava karardığında OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini, o gece SEVİM ONURSAL'a yer bulmak için SEVİM ONURSAL, OLCA ALTINAY, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK ve HÜSEYİN İnan'ın evden ayrılıp SİBEY AY'ın evine gittiklerini, ertesi gün uyandığında OLCA ALTINAY ve KOR KOÇALAK'ın evde bulunduğunu gördüğünü, SEVİM ONURSAL'a Sema adlı kadının yanında yer bulduklarını işittiğini, ertesi akşam saat 18.00 sıralarında SEVİM ONURSAL'ın Cumhuriyet Savcılığına giderek teslim olduğunu, (Çizildi) işittiklerinde OLCA ALTINAY'ın evini terketmek zorunda kaldıklarını ve O.D.T.Ü.ne gittiklerini, bir kaç gün sonra İRFAN UÇAR'ın Rektörlük binasında yakalandığını ve Jandarmanın elinden kaçtığını, Üniversitenin de aranacağını tahmin ederek evvelce hazırladıkları yer altı tüneli içersinde üç dört gece kaldıklarını, daha sonra arazide fevkalade haller için hazırladıkları barınakta saklandıklarını, burada saklanmakta iken YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL'in Amaç Apartmanı

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

3 No.lu dairesini kiraladıklarını, HÜSEYİN İNAN'ın evi hazırladığını, ve bu eve gittiklerini, SİNAN CEMGİL'in bazen Bahriye Subayı bazen Kara Subayı elbisesi giydiğini, bir ara banka soygunu olayına bu elbiselerle yapmayı düşündüklerini, bu evi kiraladıkları süre içinde Balgat tesislerinden zenci Amerikalı ve diğer dört Amerikalı askeri kaçırdıklarını, evin hazırlanmasında METE ERTEKİN ile HÜSEYİN İNAN'ın meşgul olduklarını, anlattıklarının tamamı ile doğru olduğunu, bu beyanlarım hiç bir tesir altında kalmadan verdiğini, ifade etmiştir.

18 Mart 1971 tarihli C. Savcısı tarafından tesbit edilen ifadesinde; (Dava dosyası 1 nci klasör, 2 nci dosya, 73 dizide) Poliste beş olay hakkında ifade verdiğini, bu ifadelerin dışında ifade vermeyeceğini, poliste verdiği ifadede ilişkisi bulunduğu olayları teferruatı ile anlattığını, bunların dışında her hangi bir surette diğer olaylarla ve sorulmak istenen faili meçhul kalmış patlama olayları ile ilgisi bulunmadığını, 11 Ocak 1971 günü İş Bankası Emek Şubesindeki gasp olayında otoyolu YUSUF ARSLAN'ın temin ettiğini, SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN ve HÜSEYİN İNAN olmak üzere soygunu yaptıklarını, pol steki ifadesinde huzurla okuduğunu, 24 saatten beri ifade vermekte olduğunu, bunların dışında fazla veya eksik bir şey ifadede yazılmış olmadığını, verdiği ifadeyi aynen tekrar ettiğini, bankadan 124.000 lira aldığını, bu paranın örgütün parası olduğunu, ve örgüte verdiklerini, bu hareketi suç olarak kabul etmediklerini, örgütçe kabul ettikleri fikre göre bu paranın finans-kapitalin parası olduğunu, bu nedenle paraya el koyduklarını, ve arkadaşları ile beraber soygunu hazırladıklarını, bu hareketlerinin suç olmadığını, soygundan sonra SİNAN CEMGİL'in tanıdığı ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın temin ettiği SEVİM ONURSAL'ın evine gittiklerini, bundan SEVİM ONURSAL'ın haberi olduğunu, SEVİM ONURSAL'la ilgilerinin tehditle alâkası bulunmadığını, burada buldukları sırada gelen görevlilerden polis olanının arkadaş çağıracağını dediği için kendilerini bağladıklarını, bağlanma sırasında polisin parasını almadıklarını taban- c ve hüviyetini aldıklarını, avukatın şapkasını gasp niyeti ile almadıklarını, gasp niyeti ile olsaydı cebinde bulunan 10.000 liraya yakın parasını alabileceklerini, kendilerinin sadece hakim çevrelerin hiç bir zaman meşru olarak düşünmedikleri paralara el attıklarını, kendisine gösterilen şahıslardan icra memuru, avukat, şoför, çilingir, kapıcıyı tanıdığını, banka memurlarından veznedarı tanıdığını, SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerle NECMETTİN BACA, İBRAHİM SEVEN hatta, hatta İRFAN UÇAR'ın ilgisi olmadığını, 29.12.1970 tarihinde polis noktasını SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN ve kendisinin kurşunladığını, 15.2.1971 tarihinde Amerikalı zenci Jimm Finley'in kendisi, HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN'la beraber kaçırdıklarını, silâh elde etmek maksadıyla bu üsse girdiklerini, evvelce HÜSEYİN İNAN'ın basit bir kroki elde etmiş olduğunu, Amerikalıyı 201 numaralı odaya getirdiklerini, ve gereken bilgiyi aldıktan sonra bıraktıklarını, dört Amerikalıyı kaçırdıklarını. Amaç Apartmanındaki daireye getirdiklerini, bu daireyi YUSUF ARSLAN'ın kiraladığını, İRFAN UÇAR veya başka bir şahsın kiralamadığını, METE ERTEKİN'in Jimm Finley'in kaçırılması sırasında ilgisi olmadığını, bunun yanlış olarak zabta geçmiş olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kararı gereğince, 4 Mart 1971 tarihinde dört Amerikalıyı kaçırdıklarını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun Türkiyede

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesi veren ve ülkenin bağımsızlığını ancak silâh yolu ile sağlanacağına inanan ve bu yolda silâhlı mücadele yapan bir örgüt olduğunu, bu örgütün başka bir örgütle ilgisi olmadığını, kendisinin bu örgütün bir savaşçısı olduğunu, örgütteki rolü, mevki ve çalışmaları hakkında suale cevap vermeyeceğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun Amerikalıları kaçırma hususundaki kararını kendisi YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN olarak uyguladıklarını, aralarında görev bölümü yaptıklarını, SİNAN CEMGİL ve HÜSEYİN İNAN'ın keşif ve plânlamayı yaptığını, Otoyolu YUSUF ARSLAN'ın temin ettiğini, Amerikalıları Amaç Apartmanındaki daireye yan pencereden soktuklarını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adına yayınlanan bildiriye bu evde hazırlayıp daktilo ettiklerini, ve kendilerinin hazırladığını, Amerikalıların kaçırılmasından evvel bir Alman diplomatının kaçırılmasının düşünüldüğünü, dosyadaki belgenin bununla ilgili olduğunu ve kendileri tarafından yazıldığını, ancak uygulanmadığını, Prof. Muammer Aksoy'la temasları olmadığını, Türkiye Kurtuluş Savaşçıları örgütü imzası ile ilgileri bulunmadığını, kimin tarafından yazıldığının bilinmediğini, Kamu oyuna duyuru başlıklı Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu Genel Komutanlığı imzasını taşıyan bildiri ile ilgilerinin olmadığını, Dev Genç örgütü ile kendi örgütleri arasında ilgi olmadığını, Dev Genç'in gençlik örgütü olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun gizli örgüt olduğunu, bunun gayesini de açıkladığını, yaptıkları eylemlerin sorumluluğunu üzerine aldıklarını, Şarkışla'da çarpışmada havaya ateş ettiklerini, ancak Jandarmaların 15 metre kadar mesafeden ve karşıdan ateş ettiklerini, evvelce Jandarmaları enterne ettikleri halde dönüp kaçmaları hususunda talimat verip serbest bıraktıklarını, YUSUF ARSLAN'ın yaralandığını, bundan sonra oradan uzaklaşmak istediğini, bir adaba gördüğünü, kapıyı çaldığını, kapıyı açan erkeği dışarı davet edip kontak anahtarını da almasını söylediğini, evin içinde bu şahsın ailesinin bulunduğunu, kapıyı kapatıp kitlediğini, kendisinin de kapı kilidine ateş ettiğini, yaralamak kastı ile ateş etmediğini, Ankara'dan bir motosikletle çıktıklarını, bunu YUSUF ARSLAN'ın temin ettiğini, Gemerek yakınlarında benzin istasyonunda çarpışma sırasında arabanın lâstiğinin patladığını ve arabayı terkettiğini, terketmeden evvel Astsubaya üzerinde bulunan 500 lirayı karısının yaralarının tedavisi karşılığı olarak bıraktığını, 5-6 kilometre ötede bir benzin istasyonuna araziden gittiğini, araba bulmak için beklediğini, bir Jandarma ekibinin geldiğini, onları teslim aldığını, silâhlarını yere attirdiğini, sonra serbest bıraktığını, benzin istasyonunun arkasına geçerek jandarmaların etrafını sardığını, karşılıklı çarpışma olduğunu, el bombasını kullandığını, çemberi yarıp Gemerek'e çıktığını, Belediye Reisinin evine gittiğini, jandarma komutanının evinin önünde bulunan jandarma jipini aldığını, Çukura düşünce bıraktığını, ve sonra teslim olduğunu beyan etmiştir.

18.3.1971 tarihinde Emniyet 1 nci Şube Müdürlüğü tarafından tesbit edilen başka bir ifadesinde; (Dava dosyası 2 nci klâsör, 4 ncü dosya, sayfa 44) «3500 kişi kalan yurttan benimde kalmam bir mana ifade etmezdi, isteyen arkadaşı, akrabası veya dostunu getirir, kaçak olarak yurtlardan birinde yatırabilirdi. O sıralar ben asker firarisi idim. İdare bu mevzuda bana muhatap olmadı, yani sen aranan bir kimsesin, burada

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

yatma şeklinde bir beyanda bulunmadı. 201 ve 202 No.lu odalarda kalan veya arasına gelip giden yukarıda isimlerini söylediğim veya sizin söylediğiniz talebe arkadaşlarım benim tabi olduğum örgütlerin birine mensup olup olmadıklarını bilmiyorum. Ancak bunların devrimci olduklarını biliyorum. Ayrıca gene bunların dün de ifade ettiğim **gibi Türkiye** Halk Kurtuluş Ordusunun savaşçıları olduğunu, benim de bu örgütte bir savaşçı olduğumu biliyor ve söylüyorum. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN ve benden teşekkül eden şahıslarını biliyorum. Biz dördümüz Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensubu ve savaşçılarıyız. Bu örgüte bu ismi kimin verdiğini bilmiyorum. Bundan iki üç ay evvel YUSUF ARSLAN bana sen Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensubusun ve savaşçısıydın demişti. O yüzden ben bu örgütün varlığını öğrenmiş oldum. YUSUF ARSLAN'a bu örgütün kimlerden teşekkül ettiğini, ne zaman kurulduğunu, kaç kişi olduğunu sormadım. Bu örgüt hakkında hiç bir şey söylemek istemiyorum. Bu örgüt düzeni değiştirmeye matuf fizli bir örgüttür. Yayınladığımız bu bildiri ile hükümete isyan ettik. Bu örgüt silâhlı mücadeleyi benimsemiş bir örgüttür.» «Bu silâhları devrimci **arkadaşlarla** birlikte hükümete karşı olan düşmanlık yüzünden **kullanacaktım**. Benim anlayışına göre devrimci, ihtilâlcî demektir. Bu silâhları İstanbul'da Teknik Üniversite Rasathanesi civarında bir yerde toprağa gömdüm. 1970 Eylül ayında silâh ve bombaları gömdüğüm yerden çıkararak hükümete karşı kullanmak üzere yanıma aldım. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu beyannamesini SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN ve ben üçümüz kaleme aldık, kimin daktilo etiğini bilmiyorum veya hatırlamıyorum. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bildirisini TRT. ye ve Anadolu ajansına HÜSEYİN İNAN götürmüştü. Beyannameyi aynen kabul ediyorum. Okudunuz dinledim, bu devletin yürüttüğü düzeni silâhlı mücadele ile devirmeye matuf bir hareket olduğunu, esasen beyanname de yeteri kadar açıklanmıştır. Bu gayeye daha fazla açıklayıcı bir ifadeye lüzum görmüyorum. Yukarıda belirttiğim gibi beyanname tarafımızdan hazırlanmıştır. İştirakim vardır» şeklinde beyanda bulunmuştur.

Sanık duruşma sırasındaki sorgusunda (Duruşma zabıtları sayfa 9) İddianamenin leştirisini yapmış, iddianamede yapılan tahlillerin yanlış olduğunu, hatalı bulunduğunu, değerlendirmelerin isabetsiz olduğunu, kendilerini hiç bir karşılık beklemeden Türk halkına armağan ettiklerini, beyan etmiş, Türkiye'nin tarihi, sosyal ve ekonomik yapısı ve gelişimini kişisel görüşü açısından eleştirmiş, Anayasayı ilgaya kasıtları olmadığını, böyle bir amaç gütmüş oldukları takdirde açıkça ifade edeceklerini, söylemekten çekinmeyeceklerini, düşmanlarının Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileri, yani bildiride açıkladıkları patronlar, feodal mütegalibe, tefeciler, toprak ağaları ve diğer işbirlikçiler olduğunu, bütün eylemlerinin bu hedefe yöneldiğini, bunların dışında başka hedefleri olmadığını, beyan etmiş, maddi vakıalar kısmında Kavaklıdere Amerikan Sefareti önünde nöbet bekleyen polisleri kurşunladıklarını, öldürmek kastı ile ateş açmadıklarını, mesafenin çok yakın bulunduğunu, istemiş oldukları takdirde öldürebileceklerini, bunu ikrar ettiklerini, İş Bankası Emek Şubesindeki 124.000 liraya el koyduklarını, bunun doğru olduğunu, kendi şahısları için almadıklarını, fakat kendi şahsı ve kardeşleri için 30 milyon çalanlar olduğunu, bunların da ortada dolaş

tıklarını, İş Bankasının finans kapitalin temsilcisi durumunda olduğunu, bu maksatla tercih ettiklerini, nerede Türkiye halkını sömüren ve zararına çalışan müessese varsa İş Bankasının bunlarla iştirak halinde bulunduğunu, banka soygununda YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın bulunduğunu, SİNAN, HÜSEYİN İNAN ve kendisinin içeri girdiğini, YUSUF ARSLAN'ın arabada kaldığını, bu olayların YUSUF ARSLAN'ın anlattığı gibi cereyan ettiğini, SEVİM ONURSAL'ın evinde 6 kişi olduklarını, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN ve KOR KOÇALAK'ın olduğunu, KOR KOÇALAK'ın her hangi bir hadiseye karışmadığını, polis memuru CEMAL ŞEKER'in 170 lira parasını almadığını, bu iddianın doğru olmadığını, sadece tabancasını aldıklarını. Avukatın şapkasını almadıklarını, cebinde 10.000 lira para olduğu halde paraya dokunmadıklarını, kimlerin parasını alacaklarını gayet iyi bildiklerini, zenci Amerikalıyı kaçırdıklarını, üsse girdiklerini, bunun doğru olduğunu, silâhlara el koymak istediklerini, keşfettiklerinde buraya girdiklerini ancak silâhları bulamadıklarını, zenci çavuşu arabası ile beraber alıp üstten çıkardıklarını, kapıdan çıkarken nöbet bekleyen nöbetçilerin silâh çektiklerini, kendilerinin de korkutmak maksadiyle ateş ettiklerini, ve bu suretle çıktıklarını, zenciyi 201 numaralı odaya getirdiklerini, bir gece misafir bıraktıklarını, kendisinden bilgi aldıklarını, ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın da bu hadisede kendileri ile beraber olduğunu, RECEP SAKIN'ın Jimm Finley'in kaçırılması hadisesinde bulunmadığını, Nihat Çokyüce'nin arabasını HÜSEYİN İNAN'la SİNAN CEMGİL'in gasbettiğini, bu hadisede kendisinin bulunmadığını, dört Amerikalıyı kendisi, HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL'in kaçırdığını, METE ERTEKİN'in boş arabayı şehre getirdiğini, Amaç Apartmanındaki daireyi YUSUF ARSLAN'la SİNAN CEMGİL'in tutmuş olduklarını, İRFAN UÇAR'ın bu olaylarla ilgisinin mevcut bulunmadığını, NECMETTİN BACA ve İBRAHİM SEVEN'in SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerle ilgisi bulunmadığını, 8 Mart 1971 tarihinde dört Amerikalıyı serbest bıraktıklarını, bildiriye Amaç Apartmanında hazırladıklarını, bunun HÜSEYİN İNAN'ın dağıtmasına karar verildiğini, o zaman deşifre olmadığını, müddet geçtikten sonra Amerikalıların öldürülmesi konusunda verilen kararı uygulamadıklarını, sonradan dağıldıklarını, HÜSEYİN İNAN'ın evvela ayrıldığını YUSUF ARSLAN'ın beraber temin ettikleri motosikletle güç şartlar altında Şarkışlaya gittiklerini, SİNAN CEMGİL ile bir köprü civarında buluşmayı kararlaştırmış olduklarını, Şarkışla da teşhis edildiklerini, kendilerini teşhis edenleri silâh kullanamaz hale getirme imkânına sahip olduklarını, bu yola baş vurmadıklarını, arkalarına döndüklerinde bu yola baş vurmadıkları kimseler tarafından arkadan açılan ateşle YUSUF ARSLAN'ın yaralandığını, Astsubayın hanımını kasten yaralamadığını, kendisini görmediğini, bunların dışında cereyan eden olayların İddianamede yazıldığı gibi olduğunu, ancak silâhı halka, Orduya karşı kullanmadığını, vatan hainlerine karşı kullanmak maksadiyle taşıdığını, halka ve orduya karşı kullanırım şeklinde beyanda bulunmadığını, Marksizm ve Leninizm'in her şeyden evvel bir dünya görüşü, bir metod olduğunu, gerçeğe varmak için kullanılan diyalektik mantığı kullanan bir metod olduğunu, Marksist ve Leninist metodun içinde bulunduğu şartları tahlil edip o şartlara göre değerlen

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

dirme yaptığını, durum böyle iken Marksist Leninist düzen kurulacağı iddiasının bunun iyi bilinmemesinden doğduğunu, aralarında Dev Genç üyesi olmayan arkadaşlarının da bulunduğunu, kaldı ki Dev Gence üye olmanın suç olmadığını, bunun bir legal örgüt olduğunu, Marksist Leninist düzen kurmak istedikleri iddialarının varit bulunmadığını, mesnetsiz olduğunu, Türkiye halkını bir takım etnik guruplara ayırmak iddialarının doğru olmadığını, Misak-ı millî sınırları içinde Türkiye Birinci Büyük Millet Meclisinin kararında iki kardeş kavmin yaşadığını, bunların Türk ve Kürt kavmi olduklarının belirtildiğini, Türkiyede iki kardeş kavmin ve unsurun yaşadığını, birinci Büyük Millet Meclisinin bu suretle kabul ettiğini, bunun bölücülük olmadığını, bölücülük olarak kabul edildiği taktirde birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Mustafa Kemal'i bölücü olarak kabul etmek gerekeceğini, bu iki kardeş unsurun birinci Kurtuluş Savaşını müştereken başardıklarını, omuz omuza savaştıklarını, bu topraklar üstünde birlikte ve kardeşçe yaşayacaklarını, asıl bölücülüğün bu gerçeği görmeyen ve kabul etmeyenler olduğunu, memleketin huzurunu kendilerinin bozmadığını, memleket huzurunu devlet hâzinesini kardeşlerine peşkeş çekenler 30 milyon çalanların, Anayasayı uygulamayanların bozduğunu, kişi güvenliğini ihlâl etmediklerini, kendilerinin karakollarda işkence gördüklerini, meydanlarda kurşunlandıklarını, buna rağmen Anayasa diye bağırdıklarını, mülkiyet hakkını ortadan kaldırmak gibi niyetleri bulunmadığını, Anayasa'nın esasen mülkiyet hakkını toplum yararına kısıtlamış olduğunu, mutlak mülkiyet hakkını tanımadığını, elli köye sahip bir toprak ağasını Anayasanın kabul etmediğini, egemenlik ilkelerine karşı çıkmadıklarını, asıl bu ilkeye karşı çıkanların halkın sırtından geçinenler olduğunu, millî bütünlüğe karşı çıkmadıklarını, 101 Amerikan üssünün bulunduğu ülkede millî bütünlüğü bozmak istemekle itham edilmiş olmalarının gülünç olduğunu, kendilerinin ulusun zulme karşı direnme hakkını kullandıklarını ve bu sebeple Anayasal bir davranışta bulduklarını, yaptıklarının haklı olduğuna ve halen de bu inancı taşıdığını beyan etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün kurucularından bulunması 29.12.1970 tarihinde polis kulübesinin kurşunlanması, iki polis memurunun ağır yaralanması, 11.1.1971 tarihinde İş Bankası Emek Şubesinin soygun olayını ve 124.000 liranın silah tehdidi ile gasbedilmesi, 15.1.1971 tarihinde SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan eden görevli memur ve yardımcılarının bağlanması, polis yaralanması, tabancasının gasbı, para ve hüviyet kartının ve avukatın şapka ve hüviyet kartının gasbedilmesi olaylarına katılması, 15.2.1971 tarihinde Amerikalı Çavuş Jimm Finley'in kaçırılması ve nöbetçilere ateş edilmesi, 4.3.1971 tarihinde dört Amerikalı Çavuş ve erin kaçırılması, gizli örgüt adına bildiri yayınlanması gibi eylemler zinciri ile tezahür eden suç kastı, mahiyeti ve niteliği itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmı tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçuna aslî fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

7. MEHMET ASAL :

As. Savcı İddianamesinde sanığın kır gerillası hareketi için hareket bölgesine gittiğini, ve devrimin silâhla başarılabilceği inancı içerisinde

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

silahlı faaliyete geçtiğinin sübutundan bahisle T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâasında; sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgüte mensup olduğunu, kır gerillası yolu ile devrim mücadelesinin kazanılacağına inandığından, bu maksadın tahakkuku için kır gerillası harekâtına silâhlı olarak iştirak ettiğinin sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; Türkiye'nin kurtuluşunun sol düzende olacağına inandığını, Ankara'da yapılan bütün eylem ve talebe hareketlerine katıldığını, 2.4.1971 tarihinde Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna iltihak ettiğini, DENİZ GEZMİŞ ve diğre arkadaşlarının bu örgütte bulunduğunu bildiğini, yakalanan arkadaşlarının çoğunu evvelce tanıdığını, Orta Doğu çarpışmasında 2 No.lu yurtta olduğunu, ateşin daha ziyade üst katlardan yapıldığını, 2.4.1971 tarihinde ERCAN ÖZTÜRK, METİN YILDIRIMTÜRK, FEVZİ BAL, MUSTAFA YALÇINER'le beraber trenle kır gerillası bölgesine hareket ettiklerini, ALPASLAN ÖZDOĞAN'm hareketten bir gün evvel kendisine ertesi gün gideceklerini ve hazırlanmasını söylediğini, MUSTAFA YALÇINER'in daha önceden bu bölgeye gelmiş olduğunu ve Ankara'dan kendilerini götürmek üzere görevlendirildiğini, Akçadağ'dan hareketle Cibo mağaraları istikametinde bulunan bir Mezra evinde bir gece kaldıktan sonra ertesi gün Ilıcak mağarasına gittiklerini, burada SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA SEMİH ORCAN ve AHMET ERDOĞAN'ın olduğunu, bu mağarada silâh cephane, sırt çantası gibi malzemelerin dağıtıldığını, ertesi gün Cibo mağarasına gittiklerini, 17 gün kadar kaldıklarını, çeşitli tatbikatlar yaptıklarını, daha hakim ve ormanlık bölgesi olması nedeniyle Sırıklı yaylasına taşınmayı uygun gördüklerini, Cibo mağarasında iken Darıcalı HÜSEYİN CEMAL ÖZDOĞAN'ın İsmail isimli bir kimse ile birlikte geldiklerini, SİNAN'la konuştuklarını, aynı gün tekrar ayrıldıklarını, İsmail'in bir ara tekrar geldiğini, yanında Cengiz isimli kimse olduğunu, İsmail'in ertesi gün ayrıldığını, diğre şahsın kaldığını, ZEYNEL isimli şahsın da Cibo'ya geldiğini, ertesi gün gittiğini, bir ara kend okullarından atılan Adem ismindeki şahsın geldiğini, 10 gün kadar kalıp gittiğini, İaşeyi TUNCER SÜMER ve AHMET ERDOĞAN'ın sivil giymek suretiyle temin ettiklerini, Mayıs ayının ortalarına doğru Sırıklı Yaylasına vasil olduklarını, 30 Mayıs'a kadar yaylayı tanımak için devamlı yer değiştirdiklerini, bu tarihte SİNAN CEMGİL, AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, HACI TONAK, METİN GÜNGÖRMÜŞ, ALPASLAN ÖZDOĞAN Körecik Amerikan radar üssünü tahrip edip tekrar Sırıklı yaylasına dönmek üzere ayrıldıklarını, kendisinin METİN YILDIRIMTÜRK, YUSUF ARSLAN, CEMAL ve HASAN'ın arazi üzerinden Kürecik'e kadar giderek keşif görevi aldıklarını, SİNAN CEMGİL ve grubu Çeltikli istasyonunda buluşacak olduklarını, Nurhak taraflarına kendi grupları geldiğinde yanlarında bulunan radyodan SİNAN CEMGİL gurubunun çarpışmaya tutuşarak üç arkadaşlarının öldüğünü, öğrendiklerini, bundan sonra bir eylem yapmanın gereksiz olduğuna karar vererek Kürecik'e gittiklerini ve orada dağılmaya karar verdiklerini, bu sebeple evvelâ silâhlarını toprağa gömdüklerini, yanlarından evvelâ soyadını bilmediği Akçadağ bölgesinden HASAN'ın (KIR-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

TEKE) ayrıldığı, Kürecik civarında YUSUF ARSLAN ile Elâzıgı CEMAL'in de yanlarından ayrıldığı, nereye gittiklerini bilmediğini, METİN YILDIRIMTÜRK'le kendisinin yola inerek Harput Otobüsüne binip Kayseri'ye geldiklerini, orada bir gece geçirdiklerini ve sabahleyin gittikleri kahvede yakalandıklarını beyan etmiştir. (4 ncü Klâsör, 9 ncu Dosya, Sayfa 6).

Sanık As. Savcı tarafından tesbit edilen 13 Haziran 1971 tarihli ifadesinde; evvelce Jandarma tarafından tesbit edilen 10 Haziran 1971 tarihli ifadesinin doğru olduğunu, buna ilâve edecek beyanı bulunmadığını, düzeltilmesi lâzım gelen bir husus olduğunu, 30 Mayıs 1971 tarihinde METİN YILDIRIMTÜRK, YUSUF BÜYÜKARSLAN, Elâzıgı CEMAL ve HASAN isimdeki arkadaşı ile gruptan ayrıldığını, jandarmaya verdiği ifadede silâhsız olduğunu söylediğini, gayelerinin silâhları vermemek olduğunu, fakat sonradan verdiklerim, 2 Nisan 1971 tarihinde MUSTAFA YALÇINER, ERCAN ÖZTÜRK, METİN YILDIRIMTÜRK, ve FEVZİ BAL ile birlikte Ankara'dan hareket ettiklerini, bir gün MUSTAFA YALÇINER gelerek götürmek istediğini söylediğini, kendilerinin de kabul ettiğini, irtibatı ALPASLAN ÖZDOĞAN'm kurduğunu, kendisinin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, Kır gerillası yolu ile devrim mücadelesinin kazanılacağını düşündüğünü, şehirde güvenilir adam olarak ALPASLAN'ın olduğunu, örgütün nasıl kurulduğunu bilmediğini, başkanlarının SİNAN CEMGİL olduğunu, gayelerinin halkı örgütleyerek emperyalizme ve toprak ağalarına karşı mücadele vermek olduğunu, devrim anlayışlarının tahakkuku için silâhlı mücadele vermek lâzım geldiğine kani olduklarını, bütün dünya devletlerindeki mücadele sisteminin de bu olduğunu, beyan etmiştir. (4 ncü klâsör, 9 ncu dosya, sayfa 10).

Sanık duruşma sırasındaki ifadesinde (Duruşma zabtı sayfa 39). Türkiyenin bu günkü durumuna ve bunun nedenlerinin tahliline girişmeyeceğini, İddianamenin de eleştirisini arkadaşlarının yaptığını, bu tahlillerin yeteri kadar yapıldığını, eleştirilere aynen katıldığını, kendilerine yüklenmek istenen Anayasayı tadil, tağyir ve ilgaya cebren teşebbüs fiilini kesinlikle reddettiğini, esasen böyle bir durumun ortada mevcut olmadığını, İddianame içersinde kendilerinin Anayasayı ilgaya cebren teşebbüs edeceklerini gösterir delillerin mevcut olmadığını, tek yazılı delilin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun Türkiye halkına hitaben başlıklı bildirisini olduğunu, kendilerinin Türkiyenin bağımsızlığını savunduklarını, Türkiyenin Amerikan emperyalizmine satılmasına bilfiil iştirak edenleri ve hatta bu işden komisyon alanları halk ve ülke düşmanı ilân ettiklerini, Anayasanın öngördüğü reformları, bilhassa toprak reformunu Büyük Millet Meclisinden çıkmamasını sağlayan feodalleri ve bunların artıklarını ve tefecileri halk düşmanı ve hain ilân ettiklerini, bunları söylediklerini, şerefle kabul ettiklerini, ancak bunlardan faydalanarak kendilerinin Anayasayı cebren ilgaya teşebbüs etmekle suçlanamayacaklarını, saydıkları eylemlere girişmenin T.C.K.nun 146 nci maddesini ihlâl olmadığını, kendilerinin Türkiye'nin bağımsızlık savaşçıları olduklarını, Anayasanın ön gördüğü düzenin tesis edilmesi için çalıştıklarını, evvelce polis ve jandarmada iki ifade verdiğini, dağda geçen olayların doğru olduğunu, bunun haricinde polisçe tesbit edilen ifadesini kabul etmediğini Elbistan'da işkence içinde ifadesinin tesbit edildiğini, bu

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

bakımdan bunu da kabul etmediğini, 2 Nisan 1971 tarihinde beş kişi olarak Elbistan bölgesine gittiklerini, bu konuyu hatırında kaldığına göre ALPASLAN ÖZDOĞAN'la konuştuğunu, Askeri Savcıya ifade verirken baskı yapılmadığını beyan etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün silâhlı bir militanı olarak katıldığı kır gerillası harekâtının suç kastı gayesi mahiyet ve niteliği itibarıyla T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

8. METİN YILDIRIMTÜRK :

As. Savcılığın tarih sayısı yazılı İddianamesinde sanığın Kars halkından olduğunu, Dev Genç üyesi bulunduğunu, diğer Dev Genç üyeleri ile temas halinde olup, Nurhak dağlarında faaliyete geçen gerilla eylemine silâhlı olarak katıldığının sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep edilmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında; Sanığın Dev Genç örgütü kurucularından olduğunu, CENGİZ BALTACI ve MEHMET NAKİP- OĞLU gibi Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin Yıldırım Beyazıt Dev Genç idarecilerinin iştiraki ile 22 Mart 1970 tarihinde seminer düzenlemiş bulunduğunu, Türk Halklarına başlığını taşıyan bildiri yayınlamış olduklarını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olup, CENGİZ BALTACI ile Kars'tan ayrıldığını, Nurhak dağlarındaki silâhlı faaliyete katıldığını, bilâhare Ankara'ya gelerek MUSTAFA YALÇINER'in de dahil olduğu bir gurupla birlikte tekrar gerilla faaliyetine katılmak üzere gittiğini ve faaliyete katıldığını, Marksist-Leninist olduğunu, devrimciliğin silâh zoru ile istenilen düzeni kurmak tarzında anlamakta olduğunu, halk savaşı vermek gayesiyle faaliyete geçtiğinin ve babasına ait mavzerle gerilla faaliyetine katıldığının, asli fail olduğunun sübutundan bahisle T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmasında; (nci Klâsör, 7 nci dosya, sayfa 16) kendisinin 1969 yılında Kars'ta bulunan Dev Genç örgütü şubesine resmen girdiğini, bu şubenin sekreterliğini yaptığını, önceden bu örgütten sadece MEHMET NAKİPOĞLU'nu tanıdığını, bunun Erzurum Üniversitesi sağcılar tarafından basıldığında Kars'a geldiğini, orada tanıştığını, davaları aynı olduğundan, anlaştıklarını, bir çok sol yayın okuduğunu, memleketin kurtuluşunun solcu gurubun silâhlı bir ihtilâli ile mümkün olacağına inandığını, Dev Genç üyesi olduğu sürece Kars'taki tefeci ve sömürücülere karşı Kars içinde ve köylerinde faaliyetlerde bulunduğunu, 1970 senesinin Ekim ayı içersinde MEHMET NAKİPOĞLU'nun tekrar Kars'a geldiğini ve kendisine Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun teşkil edilmeye başlandığını, dağlara silâhlanarak çıkacaklarını, bir çok eylemlerde bulunacaklarını, ve Türkiyeyi bu sömürücülerin elinden kurtaracaklarını, söylediğini ve kendisini ikna etmesi üzerine kendisinin de bu konuda üzerine düşen görevi yapacağını beyan ettiği, Kars Dev Genç örgütünden Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna sadece kendisinin dahil olduğunu, bir kaç gün sonra MEHMET NAKİPOĞLU'nun Ankara'ya döndüğünü, DENİZ GEZMİŞ'in yakalandığı tarihten bir gün evvel CEN-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

GİZ BALTACI'nın Kars'a gelerek kendisini bulduğunu, ve hazırlan gideceğiz dediğini, ertesi günü kendisinin sivil olarak CENGİZ'le bareber trene binip Malatya'ya geldiklerini, trenle yola devam ederek Akçadağ'da indiklerini, buradan CENGİZ BALTACI ile birlikte bir mağaraya kadar gittiklerini, orada yattıklarını, ertesi gün Cibo mağarasına geldiklerini, bu bölgeyi kendisinin bilmediğini, Cengiz'in daha önce gelmiş olduğunu ve kendisinin bu sebeple getirdiğini, bu mağarada SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN, AHMET ERDOĞAN, KADİR MANGA, MUSTAFA, METİN GÜNGÖRMÜŞ, ERCAN ÖZTÜRK, RECEP SAKIN, SEMİH ORCAN, OSMAN ARKIŞ, MEHMET ASAL, SADIK, TUNCER SÜMER, OSMAN BAHADIR, YUSUF ARSLAN, FEVZİ BAL, CEMAL, HASAN KIRTEKE'nin olduğunu, bilahare HACI TONAK'ın da geldiğini, saydıklarından sadece CENGİZ vce SADIK'ı tanıdığını, buraya gelirken babasının besikalı olan mavzerini yorgana sarılı olarak getirdiğini ayrıca 40 kadar da mermi aldığını, mağarada SİNAN CEMGİL'in kendisine matıra, bot, parka ve teçhizat verdiğini, mağarada 15 gün kadar kaldıklarını, daha sarp ve ormanlık olan Sırlıklı yaylasına intikal etmek istediklerini, yollarını keşif yaparak tesbit ettiklerini, geceleri yürüdüklerini, Sırlıklı yaylasına yürüdükleri sıralarda mağaralara ve civar araziye komandoların geldiğini, duyduklarını, fakat hiç tesadüf etmediklerini, Sırlıklı Yaylasına vardıktan sonra, 10-15 gün kaldıklarını devamlı yer değiştirerek araziye tanıdıklarını, 30 Mayıs 1971 günü SİNAN CEMGİL, AHMET ERDOĞAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN, HACI TONAK, MUSTAFA YALÇINER, METİN GÜNGÖRMÜŞ, KADİR MANGA'nın kendilerinden ayrılarak, İnekli köyünün sırtlarına doğru gittiklerini, ertesi günü radyodan SİNAN CEMGİL gurubunun çarpışmaya tutuşarak üç arkadaşlarının öldüğünü, duyduklarını, bölgeyi terketmeye karar verdiklerini, kendilerinin Nurhak nahiyesi istikametinde hareket ettiklerini, Hasan'ın Kürecik mıntıkasında kendilerinden ayrıldığını, MEHMET ASAL ile beraber Harput otobüsü ile Kayseri'ye geldiklerini, YUSUF ARSLAN ve CEMAL'in de Malatya ve Elâzığ istikametinde gidecek olduklarını, Kayseri'ye geldiklerinde otele indiklerini, ertesi günü kahvede yakalandıklarını, kendi guruplarının hepsinde mavzer olduğunu, bu mavzerleri Ercan Tepesi civarında gömdüklerini, bilâhare kendilerini Elbistan'a sevk ettiklerini, araziye giderek silâhları bulduklarını, yalnız bir tanesinin olmadığını kendi tahminine göre HASAN KIRTEKE'nin gelerek silâh ve mermileri almış olabileceğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bir neferi bulunduğunu, beyan etmiştir.

Sanık 13 Haziran 1971 tarihli As. Savcılıkça tesbit edilen ifadesinde (4 ncü klâsör 7 nci dosya, sayfa 21) Evvelce 10 Haziran 1971 tarihinde Jandarma Yarbay Rifat Ercan tarafından alman ifadesinin doğru olduğunu, buna ilâve edecek bir beyanı bulunmadığını, 4.4.1971 tarihinde CENGİZ BALTACI ile birlikte Kars'tan Malatya'ya hareket ettiklerini, burada yirmi kişi olduğunu, CENGİZ BALTACI'nın daha evvel oraya gitmiş olduğu için yerlerini bildiğini, gayelerinin meşru hakların temini için gerilla olarak halk savaşı vermek olduğunu, Amerikan emperyalizmini, feodal ağaları yok edebilmek için silâhlı mücadeleden başka çıkar yol bulamadıklarını, gerilla eğitimi görmediğini, dağa gittiğinde orada bulunanlardan sadece SADIK SOYSETENCİ'yi tanıdığını, bu şahsı Erzurum Ziraat Fakültesinde öğrenci bulunduğu sırada sağcılar tarafın-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/23

dan Üniversitenin basıldığında Kars'a gelip sığınmış olduklarım, bir kaç gün kendi yanında kaldığımı, sonra Ankaraya gittiğimi, yanında CENGİZ BALTACI olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu örgütünün 1971 senesi içersinde kurulduğunu, bunlara iltihak etmeden önce her hangi bir faaliyetinin olmadığını, örgüt başkanı SİNAN CEMGİL olduğunu, kendi taşıdığı mavzerin babasına ait bulunduğunu, beyan etmiştir.

Sanık duruşmada sorgusunda; (Duruşma zabtı sayfa 31) Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun nefer ve savaşçısı olduğunu, hedeflerinin belli olduğunu, hedeflerinin Amerikan emperyalizmi ve yerli işbirlikçileri olduğunu, bunun eylemleri ile isbat edildiğini, hedeflerinin Amerikan üssü olduğu halde 146 nci madde ile tecziyeleri istenmesinin ilgisini anlamadığını, bunların birbiri ile bağdaşmadığını, bu isnadı reddettiğini, İddianamenin arkadaşları tarafından eleştirildiğini, bunlara aynen iştirak ettiğini, bunlara ilâve edecek başka şey bulunmadığını, aleyhlerinde tek delilin bildirileri olduğunu, Marksist-Leninist düzen getirmek istediklerinin bu bildiri ile isbat edilemeyeceğini, evvelce verdiği ifadelerin genel hatları ile doğru olduğunu, MEHMET NAKİPOĞLU'nu tanımadığı halde tanıdığını söylemek zorunda kaldığını, örgüte ALPASLAN ÖZDOĞAN vasıtasıyla girdiğini, bunun zabta geçmemiş olduğunu, sol ihtilâlle iktidara geleceklerine dair beyanda bulunmadığını, ifade etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün militanı olarak kendi babasına ait piyade tüfeği ile katıldığı kır gerillası harekâtında müsnet fiilin suç kastı, gayesi, mahiyet ve niteliği itibariyle T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

9. AHMET ERDOĞAN :

Sanık hakkında As. Savcılığın tarih sayısı yazılı iddianamesinde sanığın şehirdeki öğrenci hareketlerinin başından itibaren aktif rol oynadığını, Nurhak dağlarındaki gerillanın kurucularından bulunduğu ve silâhlı eyleme geçtiğinin sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 148/1. maddesi gereğince tecziyesi talep ve iddia edilmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında; Sanığın öğrenci kuruluşlarının gayelerine uygun olarak yönetilen gösterilerine katıldığının, Malatya ve yörelerinin haşhaş mitingleri sebebiyle civarda faaliyet gösterdiğinin ve bu sebeple bölgeyi tanıdığının, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensubu olduğunun, antiemperyalist ve antifeodal kavga vermek için silâhlanmanın şart olduğu inancı içersinde, KADİR MANGA, SEMİH ORCAN ve OSMAN ARKIŞ ile birlikte Nurhak dağlarına gittiğinin ve dağ karargâhını teşkil edenlerden biri olduğunun, Karahan gediğindeki Amerikan radar üssünü havaya uçurmak maksadiyle yedi kişilik bir gurupla hareket ettiğinin, İnekli köyü civarında Jandarma ile silâhlı çarpışmaya giriştiğinin, METİN GÜNGÖRMÜŞ ile birlikte kaçmağa muvaffak olmuşsa da Küçük Cerit köyünde yakalandığının, sanığın 1969 senesi sonlarında Filistin'de Elfetih gerilla örgütünde eğitim gördüğünün, yurda girişlerinde 16 kişilik gruptan bir kısmı ile birlikte yakalandığının silâhlı eyleme ideolojik nedenlerle başladığının, işlenen suçta asli fail olduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 143/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık sorgu ve savunmasında; (4 ncü Klâsör, 5 nci dosya, sayfa 5) Yakalandığı tarihte üç ay kadar evvel KADİR MANGA ile beraber otobüsle Ankara'dan Malatya'ya geldiklerini, Akçadağ'a geçtiklerini, Güvercinlik Mağarasında kendilerini beklemekte olan SİNAN CEMGİL Grubuna dahil olduklarını, kendisi, SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA, MUSTAFA YALÇINER, SEMİH ORCAN, OSMAN ARKIŞ ve iki arkadaşlarının daha olduklarını, Güvercinlik mağarasından Nurhak Dağına çıktıklarını, gruplarının 22 kişiyi bulduğunu, buradan Sırkılı dağlarına çıktıklarını, 31.5.1971 tarihinde İnekli Köyüne HELETE'nin üst tarafındaki bir dağdan yedi kişi olarak indiklerini, buraya niçin geldiklerini SİNAN CEMGİL'in bildiğini, İnekli'de bir çobanın ihbarı üzerine Jandarma Müfrezesinin bastırıldığını, kaçmaya çalıştıklarını, SİNAN CEMGİL, ALPASLAN ÖZDOĞAN, KADİR MANGA, MUSTAFA YALÇINER'in kurtulmak için çarpışma yaptığını, METİN GÜNGÖRMÜŞ ile kendisinin çarpışmaya katılmadan müfrezenin göremeyeceği araziden çıkıp müsademe sahasından kurtulduklarını, çarpışma olurken dağın arkasına geçtiklerini, kendilerini görmediklerini, arkadaşlarının ne sebeple çarpışmaya girip teslim olmadıklarını bilemeyeceğini, çarpışma günü muntikadan çıkarak Engizek dağına geçtiklerini, burada bir iki gün kaldıklarını, sonra silâhlarını bir mağaraya koyarak köylü kıyafetinde köylerden geçip yola çıkarak uzaklaşmak istediklerini, muvaffak olamadıklarını, Küçük Cerit köyünde köylüler tarafından yakalandıklarını, Dev Genç mensubu olduğunu, gayelerinin bağımsız Türkiye kurmak, toprak reformunu sağlamak, Amerikaya karşı koyup memleketten bunları temizlemek, sömürüden Türkiye'yi kurtarmak olduğunu, elinden geldiği taktirde Amerikalıları Türkiyeden kendisinin atacağını, şehir içinde şehir gerillacılığı yapmadığını, Elfetih'te bir ay silâh eğitimi gördüğünü, Diyarbakır'da gıyaben tutuklandığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olmadığını, Dev Genç'li olduğunu silâhların SİNAN CEMGİL tarafından temin edildiğini, liderlerinin SİNAN CEMGİL olduğunu, günü sabahı İnekli köyünde yapılan baskında kendisinin METİN GÜNGÖRMÜŞ ile beraber kaçtığını, kendisinde iki adet tomson olduğunu, bunun birisinin HACI TONAK'a ait olduğunu, bu sten ve tomsonların arızalı olup, mermi sıkıştırdığını, ateş ettiğini, ve bu arıza nedeni ile ancak bir tarama yapıp başka yapmadığını, tıkanıklık yaptığı için de oradan kaçıp uzaklaştığını, METİN GÜNGÖRMÜŞ'te ise yanında bir mavzer bir tabanca, iki dinamit olduğunu, iki dinamitin de kendi yanında olduğunu, Ankara'dan silâhsız olarak çıktıklarını, SİNAN CEMGİL ile buluştuktan sonra silâhlarının verildiğini, devrim kurallarına göre teslim olmanın olmadığını, kurtulup kaçabildikleri taktirde kaçtıklarını veya öldüklerini, gene örgüt kurullarına göre her hangi bir işte veya vazifede suistimali, ihmali görülenlere grup karşısında sorgusu yapılarak suçuna göre bir öğün yemek vermemek ve buna benzer cezalar verildiğini, ağır suç görülenler ihbar niteliğinde hareketi görülen veya bu yola sapanların da yargılanıp kurşuna dizildiğini, şimdiye kadar bu duruma düşen olmadığını, beyan etmiştir.

Sanığın As. Savcı tarafından tesbit edilen 13 Haziran 1971 tarihli ifadesinde (4 ncü Klâsör, 5 nci dosya sayfa 10).

8 Haziran 1971 tarihinde tesbit edilmiş olan ifadesine ilâve edecek bir husus bulunmadığını, Ankara'dan üç ay kadar önce KADİR MANGA

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ile beraber Akçadağ yöresine gittiğini, daha önce Haşhaş mitingi sebebiyle gittiğinden, o civarı bildiğini, KADİR MANGA'nın da bildiğini, kendileri gitmeden önce orada pek kimse olmadığını, silâhları SİNAN CEMGİL'in temin ettiğini, nasıl temin ettiğini bilmediğini, silâhların tedarik edildiği paranın banka soygunundan geldiğini tahmin ettiğini, bunu sorumludan başka bir kimsenin pek bilmediğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, başlarının SİNAN CEMGİL olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu hareket yapmış olan kimseler örgüt adına beyanname yayımlayabildiğim, gayelerinin Türkiyeyi Amerikan emperyalizminden kurtarmak, antiemperyalist antifeodal bir kavga vermek olduğunu, bu kavganın silâhsız olacağı imkânına inanmadıklarını, bu sebeple silâhlanmış olduklarını, Karahan gediğindeki Amerikan radar üssünü havaya uçurmakla işe başlayacak olduklarını, bu kabil hareketlerin devam edip gidecek olduğunu, yönetici kadronun devrim içinde çıkması gerektiğini, hiç bir gayelerinin şu anda veya kısa bir sürede tahakkuk edeceğine inanmadıklarını ve yöneticiliği ile düşünemediklerini, devlet yönetici kadrosunun 35 milyon halk içersinden çıktığını, kimler olacağıının bilinemiyeceğini, beyan etmiştir.

Sanık duruşması sırasındaki ifadesinde özetle; (Duruşma zabtı sayfa 34).

Kendisinden evvel sorgusu yapılan arkadaşları tarafından iddianamenin yapılan eleştirilerine katıldığını, kendilerinin Anayasayı savunduğunu, 1861 Anayasasını ilga, tağyir, tebdil gibi bir düşünce taşımalarının mantık harici bulunduğunu, Askeri Savcıya verdiği ifadeyi kabul ettiğini, doğru olduğunu, Dev Genç üyesi olmadığını, beyan temıştır.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün militanı olarak katıldığı kır gerillası harekâtı müsnet fiilin suç kastı gayesi mahiyet ve niteliği itibariyle T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

10. METİN GÜNGÖRMÜŞ :

As. Savcılığın tarih sayısı yazılı iddianamesinde Elâzığ'dan bir kaç arkadaşı ile birlikte dağdaki karargâha katıldığının ve silâhlı faaliyete geçtiğinin sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep ve iddia edilmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında; sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bir mensubu olduğunu, 1970 senesinde Elfetih'te eğitim görüp gelen ve Diyarbakır'da silâh ve patlayıcı maddelerle yakalanan HÜSEYİN İNAN, KADİR MANGA ve diğer arkadaşları ile tanıştığının, SİNAN CEMGİL'in daveti üzerine MUSTAFA YALÇINER'in refakatinde Nurhak dağlarına giderek mağaralardaki arkadaşlarına katılmış olduğunun, yedi kişilik bir grupla Karahan gediğindeki Amerikan radar üssüne sabotaj yapmak üzere yola çıktıklarının, İnekli köyü yakınlarında Jandarma ile yapılan silâhlı çatışmadan kaçarak kurtulduğunun, bir kaç gün sonra Küçük Cerit Köyü civarında halk tarafından yakalandığının, sübutundan bahisle müsnet suça asli fail olarak iştirak etmesi sebebiyle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık sorgu ve savunmalarında; (4 ncü Klâsör, 6 nci dosya, sayfa 3) Öğrenciler arasındaki bir kavga dolayısıyla 29.12.1970 tarihinde hapse girdiğini, 4.2.1970 tarihinde hapisten çıkıp ailesinin yanına gittiğini, Nisan ayında MUSTAFA YALÇINER gelip kendisini bulduğunu, ve SİNAN CEMGİL'in çağırdığını söylediğini, SİNAN CEMGİL ile daha evvel Diyarbakır'da Elfetih'ten dönen ve yakalanan arkadaşlarının mahkemesinde tanıştığını, MUSTAFA YALÇINER'le beraber Akçadaş Ilıcak mıntikasına gelip guruba katıldığını, geldiğinde 15-17 kişi kadar arasında şahıs olduğunu, bunlardan SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA'yı tanıdığını, samimi arkadaş olduklarını, AHMET ERDOĞAN ve OSMAN ARKIŞ'la da tanıştığını, buradan Cibo mağarasına geçtiklerini, bir kaç kişinin daha katılarak 22 .kişi olduklarını, bu gelenlerin nereden geldiklerini ve isimlerini bilmediğini, Cibo mağarasından Sııklı Dağlarına doğru yola çıktıklarını, geceleri yol alıp gündüzleri istirahat ettiklerini, bir hafta kadar Sııklı dağında kaldıklarını, Sııklı ile Göksu arasına indiklerini, SİNAN CEMGİL'in gurubu ikiye ayırdığını, kendi guruplarında SİNAN CEMGİL Başkanlığında AHMET ERDOĞAN, KADİR MANGA, HACI TONAK, ALPASLAN ÖZDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER ve kendisinin olduğunu, yedi kişi olduklarını, yapılacak işin mahiyetini bilmediğini, çarpışma gününden iki gün evvel ayrıldıklarını, bu tarafa SİNAN'ın emri üzerine hareket ettiklerini, öbür gurubun nereye gittiğini bilmediğini, o gece HELETE'nin üst tarafındaki dağdan çıkarak saat 03.30 sıralarında İnekli köyü üzerine geldiklerini, burada baskına uğradıklarını, AHMET ERDOĞAN'la beraber sağ tarafa dereye doğru kaçtıklarını, öbür gurubun ise yukarı tırmandığını, kurtulmak için çarpışmaya başladıklarını, kendilerinin olay yerinden uzaklaştıklarını, bu esnada ve üzerinde bir mavzer, bir tabanca ve bir de HACI TONAK'ın tomsonu, iki dinamit lokumu, silâhların mermileri bulunduğunu, **ilk buldukları** noktada müfrezeye ateş ettiklerini, kendi silâhlarının 5-6 mermiyi takiben tutukluk yaptığını, kurtulabilmek için buldukları tepenin sağma doğru gittiklerini, vadiye inip yukarı çıktıklarını, öbürlerinin de çarpışmadan kurtularak ormandan faydalanıp kaçacaklarını tahmin ettiklerini, muvaffak olamadıklarını, kendilerinin kurtulduğunu, Engizek dağına gittiklerini, orada bir mağaraya silâhlarını sakladıklarını, kıyafet değiştirerek mıntıkadan uzaklaşmak istediklerini, Küçük Cerit Köyünde yakalandıklarını, kendisinin Elâzığ'dan gelip guruba katıldığını, silâhların SİNAN tarafından dağıtıldığını, gurup Başkanının SİNAN CEMGİL olduğunu, Dev Genç'e kayıtlı olmadığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensubu olduğunu, devrim kurallarına göre teslim olmayı düşünmediklerini, çarpışmalarda karşı tarafı teslim almayı düşündüklerini, örgütçülerden ihaneti görülenlerin gurup huzurunda yargılanarak ceza verildiğini icabında kurşuna dizilebileceğini veya yemek vermemek, su vermemek gibi cezalarla cezalandırıldığını, Münibüs şoförünü kaçıran Malatyaya gidip gelmeye görevli TUNCER SÜMER'le FEVZİ BAL'ın bu suçlarından dolayı yargılandığını, bir daha bu gibi işlere görevlendirilmeme cezası verildiğini, bir gün de nöbette uyuyan HASAN ismindeki arkadaşına bir öğün yemek verilmeme cezası verildiğini, şehir eylemlerine katılmadığını, örgüte katılıp Sııklı dağlarına doğru yola çıktıklarında herkese birer miktar para (530) lira verdiklerini, son olarak iki guruba ayrıldıklarından 500 lira daha verdiklerini, bu paraları SİNAN

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/28

CEMGİL'in dağıttığını, nereden geldiğini, kimin getirdiğini bilmiyorum, gayelerinin Amerikayı yurttan atmak olduğunu, onların sömürsünden memleketi kurtarmak olduğunu, bunun haricinde komünistlik veya yurdumuzu bölmek gibi gayelerinin olmadığını, beyan etmiştir.

Sanığın As. Savcı tarafından tesbit edilen 13 Haziran 1971 tarihli ifadesinde; (4 ncü Klâsör, 6 nci dosya, sayfa 8) evvelce tesbit edilen tarihli ifadesine ilâve edecek beyanı bulunmadığını, bu tarihten takriben iki ay kadar önce MUSTAFA YALÇINER'in Elâzığ'a gelerek SİNAN çağırıyor diyerek kendisini aldığını, ve Akçadağ bölgesine getirdiğini, SİNAN CEMGİL ile evvelce tanışmış olduğunu, Elfetih'e gidip döndükten sonra yakalandığını, arkadaşlarla Diyarbakır'da tanıştığını, kendisinin AHMET ERDOĞAN'la beraber Küçük Celit köyünde yakalandıklarını, silâhlarını dağda sakladıklarını, yedi kişilik bir gurupla beraber bir yere bir iş yapmaya gitmekte olduklarını, ne için gittiklerini kendisinin bilmediğini, bunu SİNAN CEMGİL'in bildiğini yorgun buldukları sırada Jandarma tarafından sarıldıklarını, çarpışmaya giriştiklerini, AHMET ERDOĞAN'la kendisinin kaçarak kurtulduklarını, hepsinin 22 kişi olduklarını, kendisinin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, bu örgütten yayımlanan bildiri üzerine haberi olduğunu, dağda gerilla liderinin SİNAN CEMGİL olduğunu, silâhların ve paranın nasıl temin edildiğinin bilmediğini, devrimcilik anlayışının Türkiyede mevcut olan Amerikan emperyalizmini ve onların askerlerini ve işbirlikçilerini kovarak halk iktidarını temin etmek şeklinde anladıklarını, Amerikanın Türkiye'de askeri, ekonomik ve siyasi varlığının bulunduğunu, derinlere doğru inildikte toprak ağalarının ve hükümetin Amerikan işbirlikçileri olduğunun anlaşılmış olduğunu, kendileri ile beraber giden subayların yurtsever, diğerlerinin Amerikan işbirlikçileri olduğunu, bunu ilerisi için söylediğini, şimdi bir şey söyleyemeyeceğini, kendi devrim anlayışlarının tahakkuku için silâhlanmadan başka yol mevcut olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık duruşma sırasındaki ifadesinde; (Duruşma zabtı sayfa 37) İddianamenin eleştirisinin arkadaşları tarafından yapıldığını, bu eleştirilere katıldığını, iddianamede hepsinin Dev Genç üyesi olduğunun iddia edildiği, kendisinin Dev Genç, üresi olmadığını, Türkiyede bağımsızlık için kurtuluş savaşı verildiğini, yurtsever subaylarında bağımsızlık savaşında yerlerini alacağını söylemek istediğini, evvelki ifadesinde bu hususun yanlış zabta geçtiğini, Anayasa'nın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs iddiasının varit olmadığını, bu isnadı kesinlikle reddettiğini, 1961 Anayasasını şimdiye kadar savunduğunu, bundan sonra da savunacağım, amaçlarının Amerikan emperyalizmi ve onun yerli ortakları olan işbirlikçi patronları, toprak ağaları, vurguncu ve tefecileri Türkiyeden kovmak olduğunu, Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs iddialarının varit olmadığını, bunları reddettiğini, eski ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün militanı olarak katıldığı kır kerillası harekâtı müsnet fiilin, suç kastı, gayesi, mahiyet ve niteliği itibarıyla, T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiile asli fail olarak iştirak etmek şeklinde tezahür ettiği, kanaat ve neticesine varılmıştır.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

11. HÜSEYİN İNAN :

As. Savcılığın tarih ve sayısı yukarıda açıklanan İddianamesinde sanığın DENİZ GEZMİŞ ve YUSUF ARSLAN'ın bütün fiillerine katıldığı ve MEHMET NAKİPOĞLU ile birlikte kır gerillası örgütüne katılmak üzere Ankara'dan ayrılıp Pınarbaşı'nda yakalandıklarının sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talep ve iddia edilmiştir.

Esas hakkındaki mütalâada; sanığın O.D.T.Ü. İdarî Bilimler Bölümün 1 nci sınıfından çıkarıldığı, işsiz olduğu, O.D.T.Ü. yurtlarında barınmakta olduğunu, 201 ve 202 numaralı odaları karargâh haline getirenlerden biri olduğu, Siyasal Bilgiler Yurtlarında da maksatlarına uygun olarak kullandıkları odaların mevcut olduğu, Türkiyenin kurtuluşunun Marksist - Leninist esaslara dayanan bir düzenin sağlanması şartına bağlı olduğuna inandığı, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu kurucu ve mensuplarından olduğu, 1969 senesi sonlarında Filistin'e Elfetih gerilla örgütüne gidip eğitim gördükten sonra sekizer kişilik iki grup halinde Türkiye'ye dönenler arasında bulunduğu, sanığın içinde bulunduğu grubun 15 kilo T.N.T., fitil, kapsül, beş tabanca ile Diyarbakır civarında diğer bazı arkadaşlarının Malatya'da yakalandıkları, dokuz ay tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildikleri, maksatlarının Diyarbakır civarındaki Amerikan hava üssünü havaya uçurmak olduğunun, sonraki fiillerinden anlaşıldığını, Kavaklıdere polis kulübesinin kurşunlanması, Türkiye İş Bankası Emek Şubesi Soygunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde görevli memurları ve yardımcılarının bağlanması, NİHAT ÇOKYÜCE'nin evine silâh tehdidi ile girilerek bağlanması ve arabasının çalınması ve Amerikan çavuşu Finley'in ve diğer dört Amerikan çavuşunun kaçırılması olaylarına katıldığı, kaçırılan dört Amerikan çavuşuna karşılık 400.000 dolar olarak tesbit ettikleri fidyenin alınması için Prof. Muammer AKSOY'u aracılığı yapmaya zorladığı ve fidye ile ilgili olarak hazırladıkları halkı, silâhli mücadeleye de çağırılan bildiriye dağıttığı, MEHMET NAKİPOĞLU ile birlikte dağdaki arkadaşlarına katılmak üzere Ankara'dan ayrıldığı ve Pınarbaşı'nda silâhları ile birlikte yakalandığının sübutundan bahisle, işlenen suçta asli fail olması sebebiyle T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği talep ve mütalâasında bulunmuştur.

Sanık srogu ve savunmalarında; Emniyetçe tesbit edilen 24.3.1971 tarihli ifadesinde; (1 nci Klâsör 2 nci dosya 84 ncü sayfa) özetle; Türkiyenin kurtuluşu için inandıkları bir gaye olduğunu, bu gayenin tahakkuku için silâh ve malzemeye ihtiyaçları bulunduğunu, bunun da parayı gerektirdiğini, parayı temin etmek için banka soymayı tasarladıklarını, kendisinin Kavaklıdere'deki İş Bankasını teklif ettiğini, SİNAN CEMGİL'in de Emek Mahallesi İş Bankası Şubesini tetkik ettiğini, ve plânladığını, soyguna katılan beşinci şahsın Rıfkı olduğunu, ideoloji bakımından hepsinin Marksist - Leninist olduğunu, YUSUF ARSLAN'ın Ponciak araba çaldığını, hadiseye beş kişinin katıldığını, Kavaklıdere İş Bankasını soymak maksadiyle bidayette harekete geçtiklerini, benzin ikmâli maksadiyle Mobil İstasyonuna yanaşıp durduklarında arabadan indikleri sırada Siyasal Bilgiler Fakültesinden kendilerini tanıyan talebelerin geçmesi üzerine burayı soymaktan vazgeçip ikinci plânda yer alan Emek Mahallesi'deki Şubeye gittiklerini, Bankaya üç kişi olarak girdik

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

lerini, kendisinin veznenin önüne dikildiğini, ilk olarak DENİZ GEZMİŞ'in girdiğini, ve eller yukarıya dediğini, Bankadan paraları aldıktan sonra DENİZ GEZMİŞ'in teşekkür ettiğini, paraları kendisinin getirdiği siyah çantaya koyduklarını, ve dışarıya çıkıp sür'atle uzaklaştıklarını, doğruca O.D.T.Ü.deki yerlerine gittiklerini, buradan çıkarak OLCA ALTINAY'ın evine geldiklerini, SİNAN'ın karısı Şirin'in de bu evde olduğunu, radyonun banka soygununu haber verdiğini, soygundan Şirin ve Olca'nın da haberleri olduğunu, radyodan ve kendi durumlarından bu işi yaptıklarını öğrendiklerini, burada kalmayı emniyet mülhazası bakımından sakıncalı bulduklarını, SİNAN CEMGİL'in yeni bir yer temin etmek maksadiyle ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ı getirdiğini, buna durumu anlattıklarını, bu sanığın da SEVİM'le konuşup haber veririm deyip gittiğini, ve konuştuktan sonra gelerek SEVİM ONURSAL'ın evde kalmalarına rıza gösterdiğini bildirmesi üzerine ikişer ikişer SEVİM ONURSAL'ın evine geldiklerini, ertesi gün sabahleyin SEVİM ONURSAL'ın geldiğini, ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın durumu evvelce SEVİM ONURSAL'a anlatmış olduğunu, bu bakımdan banka soyduklarını SEVİM'inde bildiğini, bakkala telefon eden SEVİM ONURSAL kumanya siparişi verdiğini, evde altı kişi olduklarını, saat 12.00 sıralarında kapının çalındığını, açmadıklarını, Sevim Onursal'ın bunlarla dışarıda konuşunca içeriye almak istemediğini, bunların ısrar ettiğini, ONURSAL'ın da durumu kendilerine söylediğini, ne yapayım diye sorduğunu, içeriye al dediklerini ve içeriye girdiklerini, icra memuru, avukat ve polis memurunun girdiğini, avukatın SEVİM ONURSAL'a kim bunlar diye sorduğunu, ONURSAL'ın da icraya mı geldiniz, hüviyet tetkikine mi niçin karışyorsunuz dediği, polis memurunun bunun üzerine iki arkadaş daha çağırayım dediğini, bunun üzerine saklandığı odadan çıkarak silahını çektiğini, polisin de aynı şekilde silâh çekmeye teşebbüs edince YUSUF ARSLAN'ın da arkadan polisin silâhını aldığını, polisin hüviyet ve parasını kimin aldığını bilmediğini, icra memuru, avukat ve polisi odaya soktuktan sonra SEVİM ONURSAL vasıtasıyla dışarıda bulunan şoför, çilingir ve kapıcıya da içeriye aldırıldığını, bunlar girerken tuvalete saklandığını, bu iki şahsın da önünden geçtiklerini ve bunların arkasından silâhını çekerek ötekilerin yanına soktuğunu, hepsinin el ve ayaklarını bağladıklarını, bağlama faslı başladığı zaman kendisi, SEVİM ONURSAL ve YUSUF ARSLAN'ın evi terkettiklerini, arkadan DENİZ GEZMİŞ, RIFKI, SİNAN CEMGİL ve KOR KOÇALAK'ın evi terkettiklerini, OLCA ALTINAY'ın evinde buluştuklarını, kalabalık olduklarını, SEVİM ONURSAL ve KOR KOÇALAK'ın SİBEL AY'ın evine gitmeyi teklif ettiklerini, saat 21.00 sıralarında kendisi, SEVİM ONURSAL, KOR KOÇALAK ve YUSUF ARSLAN olmak üzere dördünün SİBEL AY'ın evine gittiklerini, ertesi gün sabahleyin evden ayrılarak YUSUF'la beraber yurda döndüklerini, 124.000 liradan bir kısmını dörder bin lira şeklinde SEVİM ONURSAL'ın evinde taksim ettiklerini, kalan 104.000 liranın kendisinde durduğunu, yurttan iken 19.00 haberlerinde SEVİM ONURSAL'ın teslim olduğunu duyduğunu, bundan yarım saat sonra da DENİZ GEZMİŞ ve SİNAN CEMGİL'in yurda geldiklerini, Jandarmanın yurtları boşaltacağını duyunca dehlizlere geçtiklerini, bir hafta kadar saklandıklarını, kendisinin deşifre olmadığı için irtibatı temin ettiğini, burada fazla kalamıyacaklarını, bu bakımdan Kavaklıdere Şair Nedim sokakta Amaç Apartmanı 1 nci katındaki

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

daireyi kiradadıklarını, bankadan çalmış oldukları paranın 40.000 lirasını aralarında taksim ettiklerini, bu paradan Rifki'ya da 4.000 lira verdiklerini, Olca Altınay'a Sinan ve diğer arkadaşların para verdiklerini, kendisinin vermediğini, paranın 40.000 lirasını MUSTAFA YALÇINER'e teslim ettiklerini, bununla silâh alınacağını, kendisinin iki kere Filistin'e gittiğini, üzerindeki silâhları ilk gelişinde getirdiğini, ikinci gelişinde yakalandığını, 15 Şubat 1971 tarihinde saat 23.30 sıralarında kendisi, DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL, RIFKI ve YUSUF ARSLAN ile beraber silâh bulmak amacı ile Balgat'daki Amerikan tesislerine girdiklerini; evvelce keşfini yaptıkları depoya girdiklerini, silâh bulamadıklarını, araba içinde nöbet bekleyen zenciyi ertene ettiklerini, kapıdan çıkışta nöbetçileri gördüklerini, ateş ettiklerini, ve çıktuktan sonra Amerikalıyı 201 numaralı odaya getirdiklerini, sorguya çektiklerini, ertesi gün Amerikalıyı arkadaşlarının götürdüğünü, paralarının bitmek üzere olduğunu, tekrar banka soymayı tasarladıklarını, bu maksatla Amaç Apartmanında DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL, YUSUF ARSLAN ve kendisinin bu konuyu karara bağladıklarını, SİNAN CEMGİL ile beraber NİHAT ÇOKYÜCE'nin evine geldiklerini, kapıyı çaldıklarını, Nihat Çokyüce'nin kapıyı açtığında silâh tehdidi ile içeri girdiklerini, beraberlerinde getirdikleri iplerle bir sandalyeye bağladıklarını, arabasının anahtarını aldıklarını, ve arabayı aldıklarını, Amaç Apartmanına gittiklerini, ancak arabanın kaçırıldığının polis tarafından öğrenildiğini, telsizle dinlediklerini, ve bu bakımdan banka soygunundan vaz geçtiklerini, paraya ihtiyaçları olduğundan Amerikalı kaçırarak fidye almayı düşündüklerini, olaydan iki gece evvel tek başına Kepekli Boğazı üstündeki yere gittiğini, araziye yatarak arabaların geliş gidişlerini kaydettiğini, saat 24.05 kala Konya asfaltı üzerinden gelen içi personel dolu araba ile üsse gidip 15 dakika kadar sonra aynı şekilde dolu olarak geriye döndüklerini tesbit ettiğini, bu durumu arkadaşlarına anlattığını, ve ertesi gün bu işi yapmayı kararlaştırdıklarını, ancak zamanında olay yerine yetişemedikleri için işin akim kaldığını, olayda kullanmak üzere bir arabaya ihtiyaçları olduğunu, METE ERTEKİN'le birlikte YUSUF ARSLAN'ın gece saat 23.00 sıralarında yurttan ayrıldıklarını, 21.30 sıralarında kendisi, DENİZ, ve SİNAN'ın yurttan çıktıklarını, birbuçuk saatte olay yerine geldiklerini, yol kenarındaki demir tel ve beton direkleri sökerek hazırlık yaptıklarını, saat 24.00'e doğru da YUSUF ARSLAN ve METE ERTEKİN'in araba ile geldiklerini, barikat hazırladıklarını, yolun iki yanlarında yattıklarını, bir kişinin de arabanın geliş istikametine geçtiğini, bunun araba kaçmağa teşebbüs ettiği taktirde mani olacağını, arabanın barikatı görünce durduğunu, silâhlarla etrafı sardıklarını, şoförü çıkarıp araziye götürdüklerini, METE ERTEKİN'in şoförü götürdüğünü Amerikalıyı ikişer ikişer götürüp getirilen arabaya aktarma ettiklerini, kendisinin ve METE ERTEKİN'in Amerikalıların arabasına bindiklerini, önden hareket ettiklerini, Dikmen yoluna saptıklarını, METE ERTEKİN'in Amaç Apartmanının adresini bilmediğini, peşlerinden gelen arabanın arkadaşlarının arabası olduğunu zannettiğini, bir ara durarak arabanın yanına gitmek istediğini, kendilerine halen neden peşimizden geliyorsunuz diye soracak olduğumuz zaman arabadan inen şahsın silâh çektiğini, kendi üzerinde de Smith Velson tabanca bulunduğunu, fırsat bulup silâhını çekemediğini, kaçmaya başladığını, kaçarken silâh atmayı doğru bulma

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

diğını, zira Amaç Apartmanına çok yakın olduklarını, kaçarak doğru yurda gittiğini, METE ERTEKİN'in yakalanmış olduğunu, iki gün önce Amaç Apartmanına gittiğini, bir bildiri kaleme aldıklarını, Daktilo ederek hazırladıklarını, Bildiri başlığının Türkiye Halklarına ve bütün dünya halklarına, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun çağırışı olduğunu, bu teşekkülü Amerikalıları kaçırmayı tasarlamadan evvel kurduklarını, bunun gayesinin Türkiye'nin bağımsızlığı ve Amerikan sömürsünden Türkiye'yi kurtarmak ve idare şeklini sosyalizme götürmek olduğunu, ilk planda Halk İhtilâli, bilâhare İşçi Diktatoryası, daha sonra Komünist topluma giden bir idare sistemi kurmayı düşündüklerini, bu halk ihtilâlinin silâhlı olacağını, kendisinin yurttan kaldığı sırada bildirin arkadaşları tarafından dağıtılmış olduğunu, TRT., Anadolu Ajansı ve Türk Haberler Ajansına verilmiş olduğunu, ilk bildiri de 36 saatlik bir müddet tanındığını, bu müddetin dolduğunu, karşı taraftan kendilerine cevap gelmediğini, ikinci bildiri yazıldığını, bunun yazılmasında ve hazırlanmasında kendisinin olmadığını, ne şekilde ve nasıl dağıtıldığından da haberi olmadığını, süre dolduğu için bunları kurşuna dizmek maksadıyla eve gittiğini ve kendilerine süre doldu bunları kurşuna dizecekmiz diye sorduğunu, bir müddet daha dursunlar, gizli bir pazarlığa girişelim, belki parayı verirler dediklerini, bu işi organize etmek için bir aracı bulmayı düşündüklerini, kendisinin de artık deşifre olduğunu, Siyasal Bilgiler Fakültesine geldiğini, Muammer AKSOY'u aracı olarak uygun bulduğunu, Milliyet Gazetesinde kendilerine hitaben yayınladığı yazı sebebiyle temas kurmayı uygun gördüğünü, saat 20.30'da evine telefon ettiğini, çok önemli bir husus olduğunu, telefonla anlatamıyacağını, muhakkak gelmesi lâzım geldiğini, onun da eşini tiyatroya bıraktıktan sonra gelirim diye söylediğini, saat 21.05 de odasına çıktığını, kendisinin de yanına gittiğini, hadiseyi anlattığını, bunları kurşuna dizeceklerini, söylediğini, Amerikan Büyük Elçisi ile konuşmasını, fidyeyi vermelerini, vermedikleri taktirde fikirlerinde kararlı olduklarını, bunları kurşuna dizeceklerini, söylediğini, onun da gider görüşürüm elimden gelen yardımı yapar, parayı almaya çalışırım, vermedikleri taktirde öldürmeyin, serbest bırakın dediğini, ve Türk Hukuk Kurumunun telefon numarasını verdiğini, Muammer Aksoy'la konuştukları gecenin sabahında radyodan Amerikalıların serbest bırakıldığını YUSUF ARSLAN, DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL'in de kaçmış olduklarını öğrendiğini, arkadaşları ile irtibatlarının kesildiğini, Siyasal Bilgiler Fakültesi yurdunun muhtelif odalarında 15 gün kadar kaldığını, burada MEHMET NAKİPOĞLU ile buluştuğunu, yanında altı silâh ve 700 lira kadar para olduğunu, MEHMET NAKİPOĞLU'na Filistin'e gideceğini söylediğini, gelip gelebileceğini sorduğunu, onun da kabul ettiğini, Gölbaşı'nda Ankara'dan gelen bir taksiye bindiklerini, Pınarbaşı ilçesine kadar 500 liraya pazarlık ettiklerini, silâhlardan üç tanesini MEHMET NAKİPOĞLU'na verdiğini, 23.3.1971 günü saat 03.30'da Pınarbaşı'na geldiklerini, Tepe Mahallesinde dayısı Kemal Kalaycı'nın evine gittiklerini, bir saat kadar sonra da yakalandıklarını, beyan etmiştir.

Sanık Cumhuriyet Savcılığı tarafından tesbit edilen aynı tarihli ifadesinde; (1 nci Klâsör 2 nci dosya, sayfa 94).

O.D.T.Ü. de DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, SİNAN CEMGİL, RIFKI isimli arkadaşları ile banka soymayı kararlaştırdıklarını, kendi

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

mücadelelerine lâzım olan parayı temin etmek gayesi güttüklerini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adı altında kurulmuş olan örgütün Türkiyenin bağımsızlığı için yaptığı mücadeleyi kastettiğini, ifade ettikten sonra Banka soygunu ve SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiseleri aynı şekilde ifade etmiş, bu hadiselerde ve SEVİM ONURSAL'ın evinde İRFAN UÇAR, İBRAHİM SEVEN, NECMETTİN BACA'nın bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık As. Savcılık tarafından tesbit edilen 10 Haziran 1971 tarihli ifadesinde; (3 ncü Klâsör, 5 nci dosya, sayfa 19).

Şimdiye kadar vermiş olduğu ifadelerinin hiçbirini kabul etmediğini ve bunun nedenini Mahkemede söyleyeceğini beyan etmiştir.

Duruşma sırasında tesbit edilen ifadesinde (Duruşma zabtı 18) İddianamenin eleştirisini yapmış, politik yönünün ağır bastığını, bu maksatla hazırlandığını, Türkiye toplumunun gelişiminin tesadüflere bağlandığını, şahısları hakkında art niyetle hareket edildiğini ifade etmiş, Türkiye toplumunun kendi görüşüne göre sosyal, politik ve ekonomik gelişmesini teferruatlı olarak izah etmiş, 12 Mart muhtırasının verilmesinin nedenlerinin ve buna dair kişisel görüşlerini açıklamış, «12 Mart Türk Silâhlı Kuvvetlerinin namlularını parlemontoya ve Demirel Hükümetine çevirdiği gündür. Muhtıradan sonra hükümet çekilmiş, parlamento yerinde kalmıştır. Parlamentoda hükümet kadar suçlanmaktadır. Muhtıranın diğer kısımlarında ise yeni hükümetin Atatürk devrimlerini gerçekleştirmesi, Anayasal reformları yapması ve anarşiye son vermesi istenmektedir. Muhtıradan bu yana geçen dört aylık dönem oldukça önemlidir. Adalet Partisi iktidardan çekilmiş, fakat parlamentoda ağırlığını muhafaza etmiştir. Yeni iktidar için Adalet Partisi, Cumhuriyet Halk Partisinin çoğunluğu, Milli Güven Partisi ile diğer partilerin ittifakı ile Erim iktidarı sahneye çıkmıştır. Muhtırada Atatürk devrimlerinden ve Anayasal reformlardan bahsedilmesine rağmen böyle bir iktidarın yerine ikinci cihan savaşının hortlattığı Hacı Ömer Holding ve Akbank saltanatı Adalet Partisi tahttan inmiş, yerine Koç Holding ve Yapı Kredi Bankası saltanatı Erim iktidarı tahta geçmiştir. Aralarında menfaat çelişkisi olan bu güçler yine de birbirlerine düşman değildirler. Bu iki güç arasında önemli sayılabilecek bir fark Erim iktidarının toprak ağalığı ve tefecilik gibi konularda Adalet Partasinden daha ilerici ve dürüst bakanların bulunmasıdır. Adalet Partisi iktidardan düştü, fakat ekonomik yapıyı kontrol edebilmekte ve Amerika ile ilişkilerini devam ettirmektedir. Bu yüzden Erim Hükümeti Adalet Partisini karşısına alacak güçte değildir. Onu kendisine destek yapmak zorundadır ve böyle davranmıştır. 12 Mart muhtırası ile parlamentoya ve hükümet çevrilen namluların hedefi halâ sapmamıştır. Geçen dört ayda Erim iktidarı namluların desteği ile ve Adalet Partisi ile menfaat ilişkilerine girerek varlığını devam ettirmiştir. Şartlar eski ve yeni iktidarı zorunlu bir pazarlığa itmiştir. Bu pazarlık şudur; Adalet Partisi yargılanmaktan kurtulacak, buna karşı Erim iktidarını destekleyecektir. Böylece Adalet Partisi ve onun paralelindeki partiler silâh gölgesinde birleşerek Erim iktidarını desteklediler.»

Sanık bundan sonra toprak reformu hakkındaki kişisel görüş ve düşüncelerini beyan etmiş, yapılmak istenen toprak reformunun beyaz bir reform olacağını, arkasından getirilecek tarım vergisi ile bunun kar-

şılığının halktan alınacağını, buna rağmen yapılmak istenen toprak reformunu destekleyeceklerini beyan etmiş, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun düşünce ve eylemlerinin T.C.K.nun 146/1. maddesi ile ilgisi bulunmadığını ifade etmiştir. Sanığın hazırlık soruşturması sırasındaki ifadeleri okunup sorulduğunda; bu ifadelerde Rıfkı olarak geçen şahsın Alpaslan Özdoğan olduğunu, Nihat Çokyüce'nin evine de bununla gittiklerini, ifadelerinde geçen sosyalizm ihtilâli halk ihtilâlinde sonra kademe kademe proleterya diktatoryasına ve Komünizme geçiş şeklinde beyanların doğru olmadığını, ifade etmiş, dört Amerikalının kaçırılmasında arabayı YUSUF ARSLAN'ın getirdiğini, METE ERTEKİN'in bulunmadığını ifade etmiştir.

Sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün kurucularından bulunması, katılmış olduğu 29.12.1970 tarihli polis kulübesinin kurşunlanıp, iki polis memurunun ağır yaralanması, 11 Ocak 1971 tarihinde İş Bankası Bahçelievler Emek Şubesi soygunu, 15 Ocak 1971 tarihinde sanıklardan SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan eden görevli memurların ve yardımcılarının bağlanması, polisin yaralanması, silâhının, hüviyetinin gasbedilmesi, Avukatın şapkasının, hüviyetinin gasbedilmesi, 15 Şubat 1971 tarihinde Amerikalı Çavuş Jimm Finley'in kaçırılması, 27 Şubat 1971 tarihinde Nihat Çokyüce'nin silâh tehdidi ile evinde bağlanması, arabasının gasbedilmesi, 4 Mart 1971 tarihinde dört Amerikalı çavuşun kaçırılması ve 23 Mart 1971 tarihinde kır gerillası harekâtına silâhlı olarak iştirak etmek maksadiyle yolda yakalanması, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgüt adına bildiri yayımlanması gibi katıldığı eylemlerle tezahür eden suç kastı, mahiyeti ve niteliği itibarıyla, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını, tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçuna asli fail olarak iştirak ettiğinin kanaat ve neticesine varılmıştır.

12. MEHMET NAKİPOĞLU

As. Savcı tarih sayısı yukarıda yazılı İddianamesinde sanığın Ankara'da her hangi bir eyleme 'katıldığının tesbit edilemediğini, silâhlanmış kır gerillası örgütüne katılmak üzere yola çıktığında yakalandığını, 1970 senesi Ekim ayında bir kaç arkadaşı ile Kars'a giderek Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun örgütlendiğini, METİN YILDIRIMTÜRK'e söylediğinin ve aslî fail olduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Esas hakkındaki mütalâasında; Sanığın Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencisi olduğunu, Ankara'da O.D.T.Ü. ve Siyasal Bilgiler Fakültesi yurtlarında barınmakta olduğunu, bazı öğrenci hareketlerine katıldığını, bu hareketlerde suç niteliği görülemediğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olup, Marksist-Leninist olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun Nurhak dağlarındaki kır gerillası faaliyetine katılıp, silâhlı eyleme geçtiğini, bilâhare tekrar Ankara'ya gelerek HÜSEYİN İNAN'la birlikte Dağ Karargâhına giderlerken Pınarbaşında beş tabanca, ve mermileri ile beraber yakalandığının, asli fail olduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık sorgu ve savunmalarında; Emniyetçe tesbit edilen ifadesinde (1 nci klâsör 2 nci dosya, sayfa 87) beş ay kadar evvel Ankara Üniversitelerinden Ziraat Fakültesine kaydını yaptırmak için geldiğini, yaptıramadığını, O.D., Siyasal ve Ziraat Fakülteleri yurtlarında yatıp kalktığını, Marksist-Leninist olduğunu, 202 numaralı odada HÜSEYİN İNAN'la, DENİZ GEZMİŞ, SİNAN CEMGİL ve YUSUF ARSLAN'la tanıştığını, Ayın 21'inde Siyasal Bilgiler Fakültesi 1 nci kat 3 No.lu odada HÜSEYİN İNAN'ı gördüğünü, Filistin Elfetih teşkilâtına gitmek istediğini, HÜSEYİN İNAN'ın da aynı yere gitmek istediğini ve kendisine beraber götürmeyi teklif ettiğini, dolaplarından birinden çanta çıkardığını, içinde çeşitli silâhlar bulunduğunu, kendisine bir adet Belçika yapısı 14'lük Brovnik, bir adet İspanyol yapısı Star ve bir adet Rus yapısı Toplu Takarof tabanca verdiğini, bir de beline fişeklik kuşandığını, ayrıca ceplerine naylon torbalar içine doldurulmuş muhtelif cins tabanca mermileri aldığını, bunların yanında iki adet bezden yapılmış sırt çantası aldığını, bunların içersinde dinamit lokumları, fitil, kapsüller, yiyecek, kazak, yün başlıklar bulunduğunu, gece saat 20.00 sıralarında yurttan ayrıldıklarını, Gölbaşı geçtikten sonra bir otomobilin geleceğini HÜSEYİN İNAN'ın söylediği, aynı gün sabaha karşı Haymana Yol güzergâhında Moğan gölü kıyılarında sabahladıklarını, bu arada sırtlarında bulunan çantaların kendilerine ağırlık verdiğinden, Göl içersindeki sazlar arasına attıklarını, kendilerini bekleyen arabayı beklediklerini, çok yorgun olduğunu, arabaya bindiğinde uyduğunu, arabada başka birisinin olup olmadığını bilmediğini, saat 03.30 sıralarında Pınarbaşı ilçesine geldiklerini, arabayı terkederek HÜSEYİN İNAN'ın dayısının evine gittiklerini ve yattıklarını, biraz sonra polislerin geldiğini, teslim olduklarını, silâh ve mermilerin HÜSEYİN İNAN'ın dedesi vasıtasıyla polislere teslim ettiklerini, silâhların altı tane olduğunu, HÜSEYİN İNAN'ın kendisine 300 lira verdiğini beyan etmiştir.

As. Savcılıkça tesbit edilen ifadesinde; (3 ncü klâsör 5 nci dosya, sayfa 17) evvelce verdiği ifadesinin genel hatları ile doğru olduğunu, Ankara'ya Ziraat Fakültesine kaydolmak üzere gelmediğini, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesinin devamlı talebesi olduğu için Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesine naklini yaptırmak için geldiğini, nakil işlemleri ile uğraştığını, belirli ikâmetgâhı bulunmadığını, O.D.T.Ü., Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ziraat Fakültesi yurtlarında rastgele gidip, boş bulduğu yataklarda kaldığını, Ankara'da bulunduğu müddet içinde bir kaç talebe yürüyüşüne katıldığını, O.D.T.Ü. 202 numaralı odada 10-12 kişilik yatak olduğunu, başka odalarda kaldığı zamanlarda olduğunu, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN'ı tanıdığını, HÜSEYİN İNAN'ı da gıyaben tanıdığını, hapis yatması ve yargılanması neticesi tahliye olup O.D. ya gelmesi üzerine tanıdığını, HÜSEYİN İNAN'ın kendisine Elfetih'e gitmek teklifinde bulunduğunu, kendisinin kabul ettiğini, mevcut tabancalardan üç tanesini HÜSEYİN İNAN'ın kendisine verdiğini, Kredi ve Yurtlar Kurumundan 1000 lira aldığını, ailesi ile irtibatı olduğunu, geçiminde zorlukla karşılaşmadığını, Marksist-Leninist olduğunu, Türkiyede çeşitli halkların yaşadığını, beyan etmiştir.

Sanık duruşma sırasında tesbit edilen sorgusunda (Duruşma zabtı sayfa 28) kendilerine isnat edilen suçu kesinlikle reddettiğini, iddianamenin 20 kişiyi değil, Türkiyenin bağımsızlığı için savaşan bütün yurtse-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

verleri suçladığını, kendisinin birinci millî kurtuluş savaşını veren yurtseverlerin izinde yürüdüğünü, Türkiye'nin Amerikan emperyalizmi tarafından her sahada sömürüldüğü bu dönemde sömürüye karşı çıkmayıp Kemalist geçinmenin en azından sahtekârlık olduğunu, ve bunu ancak vatan hainlerinin yapabileceğini, hiç kimsenin kendilerini Kemalizm adına suçlayamayacağını, suçlamak isteyenlerin Damat Ferit ağzı ile suçluya- bileceğini, bu gün Türkiyede gerçek olan bir şey, Türkiye'nin bağımlı olması ve Anayasanın ön gördüğü nizamla mevcut nizamın bir birine uymaması olduğunu, Anayasa ve Atatürk ilkelerinin çiğnenmesi olduğunu, bu günkü Türkiye'yi bu haliyle Atatürk Türkiye'si diye empoze etmek isteyen ve gençlerin Atatürk ilkelerini ve de Anayasanın ön gördüğü nizamı savunmak için giriştikleri eylemlerden onlara sabır telkin edenlerin dahi vatan haini olmadıkları taktirde en azından suçlu olduklarını, kendilerinin Anayasanın öngördüğü nizamla hiç bir ilişkisi olmayan mevcut nizama karşı yaptıkları hareketlerin Anayasa nizamına karşı yapılmış olarak göstermek isteyenlerin de en azından sahtekâr olduklarını, Türkiye'nin bu gün Amerikanın çiftliği halinde olduğunu, ve kendilerinin de buna karşı çıktıklarını, emperyalistleri ülkeden atmak için tek çıkar yolun silâhlî mücadele olduğuna inanmakta olduklarını, eğer emperyalistlerin ülkeden atmak için yapılan hareketlerin suç olduğu kabul edildiği taktirde (Çizildi) birinci kurtuluş savaşını verenlerin de aynı suçu işlemiş sayılacaklarını, kendilerinin her zaman Anayasayı savunduklarını, ve bu maksatla çeşitli eylemlerde bulduklarını, beyan etmiştir. Sanığın hazırlık ifadeleri okunduğunda; ifadelerin doğruluğunu teyit etmiştir.

Sanık müdafii İzzet Kök bu sanık hakkında yaptığı ayrı savunmada müvekkilinin talep edilen isnatla ilgisi bulunmadığını, müvekkilinin Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olmadığını, sadece üzerinde silâh yakalandığını, bu fiilinden de Ankara 7 nci Asliye Ceza Hakimliğinin 15 Eylül 1971 tarih, 1971/250 Esas - 1971/564 sayılı kararlarla neticeten 6136 sayılı kanuna aykırı hareketten İKİ SENE HAPİS CEZASINA mahkum olduğunu beyan etmiş, tarih sayısı yazılı mahkûmiyet kararını da ibraz etmiştir.

Sanığın silâhlî kır gerillasına iştirak ettiği (Çizildi) ve HÜSEYİN İNAN'ı alarak Dağ Karargâhına götürmek maksadiyle Ankara'ya gelmiş bulunduğunu, As. Savcılığın mütalâa ekinde sunduğu sanık OSMAN BAHADIR'ın ifadelerinden ve hadiselerin tarzı cereyanından anlaşılmaktadır. Sanık 1970 senesinde bir kaç arkadaşı ile Kars'a gittiğinde de METİN YILDIRIMTÜRK'e Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kurulduğunu bildirmiş bulunmaktadır. Sanıkların Elfetih'e silâhsız olarak gittiklerini ve burada kullandıkları silâhların bir kısmını da beraberlerinde Elfetih'ten getirdikleri bir vakıadır. Bu durum karşısında sanığın gizli Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun silâhlî militanı olduğu, Marksist-Leninist düzenin silâh zoru ile kurulacağına inandığı ve silâhlî kır gerillası harekâtına iştirak ettiği anlaşılmaktadır.

Sanık müdafininin müvekkilinin üzerinde silâh bulunması sebebiyle Ankara 7 unci Asliye Ceza Mahkemesince 6136 sayılı kanuna muhalefet suçundan mahkûm olduğuna, başkaca bir fiili tesbit edilemediğine göre beraet kararı verilmesine ilişkin savunmaları mahkememizce kabule şayan görülemediği. Sanığın üzerinde silâh bulunması asli, maddi fail olarak tezahür eden eyleminin bir unsuru olarak görülmüştür. Nitekim

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Askeri Yargıtayın (Çizildi) 3 ncü dairesinin sanık RUHÎ KOÇ ve SARP KURAY hakkındaki 10 Eylül 1971 tarih 1971/343-346 sayılı Bozma ilâmında aynen «Sıkıyönetim Komutanının temyiz lâyihasında 1 Numaralı temyiz sebebi olarak ileri sürdüğü husus önemi itibariyle ilk olarak ele alınmış ve bu davada sanıklara atıf ve isnat olunan fiiller müstakil birer suç mu, yoksa bu fiiller halen yargılama konusu olan daha ağır eylemlerin maddi unsurlarını teşkil ettiği hususu incelenmiştir.

Filhakika: Görüldüğü ve bilindiği üzere Türkiye’de 1970 yılının Kasım ayından itibaren kesif şekilde yaratılan, caddelere, resmi ve özel binalara ve diğer yerlere dinamit koyup infilak ettirmek, banka soymak, adam kaçırmak büyük miktarlarda fidye koparmak, adam öldürmek veya buna kalkışmak gibi birtakım olaylarda Devrimci Gençlik Federasyonu örgütünün aşırı sol fikirli ve ideolojik gayeli genç elemanlarının ve sempatizanlarının önemli rolleri bulunmaktadır. Bununla memleketi içte anarşik bir duruma sokmak, bu durumdan yararlanarak, soygun ve fidye yolu ile elde edilecek büyük paralarla örgüte silâh ve malzeme tedarik edip daha müessir ve şumullü olaylar çıkararak, hükümet ve idareyi aciz bırakmak ve halkı sindirmek ve sonunda da Anayasa nizamını cebren yıkarak memlekette arzuladıkları proleter sınıf diktası rejimini kurmak gayesine erişmek istedikleri, bir vakia olarak belirmektedir. Bu dava sanıklarından RUHÎ KOÇ Dev Genç örgütünün mücadeleci bir elemanı olduğunu, dosyanın 3, 4, 5, 27, 116, 180, 181 ve 182 nci sıra numaralarındaki zabıtlarda yazılı olduğu üzere muhtelif ikrar ve ifadeleri ile belirtilmiş, sanığın bu örgütle ilişkisi cereyan eden diğer olaylar ve halen görülmekte bulunan davalar sebebiyle de müşahade olunmuş, diğer sanık SARP KURAY’ın ise Dev Genç faal ve müfrit ve sempatizanı olduğu yine dosyanın 1, 2, 17, 18, 27, 54, ile 57, 115, 177 ile 179 sıra numaralarındaki ifade zabıtlarında mevcut beyanlarında ve ayrıca bu örgüt mensupları ile olan ilişki ve münasebetlerinden anlaşılmaktadır.

Her iki sanığın durumu ve tutumu bu olduğu gibi Korgeneral Atıf Erçikan’ın ikâmetgâhına patlayıcı madde koymak ve patlatmak olayının da, bu sanıkların veya diğer örgüt mensuplarının bu yüksek rütbeli subayla resmi veya özel bir ilişkileri olmaması ve aralarında gelmiş geçmiş bir olay bulunmaması sebebiyle onun şahsı ile ilgili olmayıp, daha ziyade Türk Silâhlı Kuvvetlerine müteveccih ve Orduyu tedirgin etmek maksadına matuf bulunduğu görülmektedir. Nitekim olayı müteakip Genelkurmay Başkanlığınca kamu oyuna yayınlanan bildiride bu husus belirtilmiştir.» «Korgeneral Atıf Erçikan’ın ikâmetgâhına patlayıcı madde koymak ve patlatmak olayı dahi bahsi geçen iddianamenin 54, 55, 57 ve 65 nci sayfalarındaki olaylar kısmında zikrolunmakta, aynı iddianamenin 100 ncü ve bunu izleyen sayfalarında T.C.K.nun 146 nci maddesindeki Anayasayı ihlâl suçunun unsurları İncelenmekte ve bu inceleme yapılırken ve özellikle 105 ve 106 nci sayfalardaki tahlillerde 146 nci maddedeki cebir unsurunun aleti ve vasıtası bulunan memnu silâh taşıma ve kullanma fiilleri de dahil olarak sanıkların meydana getirdikleri bütün bu çok çeşitli olaylarla memlekette proleter bir ihtilâl yapmak hedefi güttükleri, bu olaylardaki fiil ve hareketlerin ayrı ayrı müstakil birer suç telâkki edilemeyeceği ortada tek bir suçu meydana getiren ideolojik eylemlerin mevcut olduğu, bu tek suçun da T.C.K.nun 146 nci maddesinde yazılı Ana

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

yasayı ihlâl suçu olduğu beyan olunarak RUHİ KOÇ ve SARP KURAY'- da dahil olarak 83 sanığın bu maddeye göre cezalandırılmaları istenmiş bulunmaktadır. Görülüyorki, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin kurulumuzca temyizden incelenen iş bu mahkûmiyet kararına sebep teşkil eden fiilleri İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca T.C.K.nun 146 ncı maddesinde yazılı daha ağır bir suçun unsurları olarak kabul ve tavsif olunarak, o maddeden ceza uygulaması istenmiştir. **T.C.K. nun 78 nci maddesinde mevcut ve Ceza Hukukunun genel esaslarından biri olan hükme göre başka bir cürmün unsurlarından veya teşdid sebeplerinden olan fiiller müstakil birer suç kabul olunamaz ve bunları işleyene ayrıca ceza hüküm olunamaz.** Bu kanuni engel karşısında sanık RUHİ KOÇ ve SARP KURAY haklarında T.C.K.nun 146 cı maddesindeki Anayasayı ihlâl suçunun maddi olaylarını teşkil ettiği ileri sürülen bu münferit olaylardan dolayı aynı kanunun 370, 372, 411 nci maddelerine ve 6136 sayılı kanunun 13 ncü maddesine göre **AYRICA CEZA TAYİN EDİLMESİ KANUNA AYKIRI DÜŞMEKTEDİR».**

Mahkememiz Askeri Yargıtay 3 ncü Dairesinin bu ilâmını da nazara alarak sanık MEHMET NAKİPOĞLU hakkında Anayasayı ihlâl suçunun unsurlarından birini teşkil eden 6138 sayılı kanuna muhalefet suçundan Ankara 7 nci Asliye Ceza Hakimliğince tesis edilen mahkumiyet kararını nazara almamış ve bu fiili müstakil olarak değerlendirmeyip, açıklandığı gibi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil, ilgaya cebren teşebbüs suçunun unsurları arasında mütalâa etmiştir.

Sanığın silâhlı kır gerillası eylemlerine katılması (Mütalâaname Ek-42. sayfa 16, 17) ideolojik amaç, kasıtlı Anayasal düzeni silâh zoru ile ve cebirle değiştirmek isteyen Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün militanı bulunması, dağ harekâtı ile şehir arasında irtibatı temin edenlerden bulunması ve sanık HÜSEYİN İNAN'ı gerilla harekât bölgesine kılavuz olarak götürmesi sırasında silâhlı olarak yakalanmış bulunması gibi eylemleri ile tezahür eden suç kasıt müsnet fiilin niteliği, mahiyeti itibarıyla T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen suça asli, maddi fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

13. MUSTAFA ÇUBUK :

As. Savcının tarih sayısı yukarıda açıklanan İddianamesinde sanığın diğer sanıklardan bazıları ile öteden beri tanıştığı, MUSTAFA YALÇINER, AHMET ERDOĞAN, KADİR MANGA ve ATİLLÂ KESKİN'i misafir ettiği, bu esnada seyahatte bulunan babasının eve döndüğünde dört yabancıyı kovduğu, bu sanıklarla birlikte evi terkeden sanığın bölgeyi iyi tanıdığından, kır gerillası maksadiyle yabancıların mağaralara yerleşmelerine yardımcı olup, kendisinin de aralarına katılarak silâhlı faaliyete geçtiğinin sübutundan bahisle fiilde asli, maddi fail olması sebebiyle T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâasında sanığın lise son sınıf öğrencisi olup, Haşhaş mitinginde MUSTAFA YALÇINER ve AHMET ERDOĞAN'la Malatyada tanıştığı, daha önce verdikleri karar gereğince kır gerillası harekâtına başlamak üzere AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇI-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

NER, KADİR MANGA ve ATİLLÂ KESKİN'in Bölüklü köyüne gelerek sanığa misafir olduklarının, bir kaç gün sonra bir iş sebebiyle Gaziantep'e gitmiş olan babasının eve döndüğünün ve yabancıları kovduğunun, sanığında arkadaşları ile beraber evi terkedip dağa giderek mağaralara yerleşmiş olduklarının, Türk Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunun, sanığın silâhlı mücadeleye taraftar bulunduğunun, kırsal bölgede faaliyet gösteren gerillanın faal kişilerinden olduğunun sübutundan bahisle fiilde asli, maddi fail durumunda bulunması sebebiyle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; 9.6.1971 tarihli ifadesinde (4 ncü klâsör, 9 ncu dosya, sayfa 1) evvelce Haşhaş ekimini yasaklayan karara karşı yapılan mitingde tamıdğı dört arkadaşının kendi evlerine geldiklerini, üç gün kadar misafir olduktan sonra babasının döndüğünü, ve arkadaşlarını üstü kapalı bir şekilde kovduğunu, sonra hep beraber daha evvel keşfettikleri Güvercinlik mağarasına gittiklerini, daha sonra başka arkadaşlarının da iltihak ettiğini, araziye keşfederek daha yukarıdaki Yaylalarda buldukları mağaralara doğru üs değiştirdiklerini, silâhlı bir eyleme girişecek olduklarını, fakat kendisinin biyolojik ve fizik yapısı itibariyle dağlarda dolaşacak takatta olmadığını, arkadaşlarının ayak bağı olurum düşüncesi ile bir müddet sonra ayrıldığını, beyan etmiştir.

As. Savcı tarafından tesbit edilen 13 Haziran 1971 tarihli ifadesinde; Eylül 1971 yılı Haşhaş ekiminin yasaklanması sebebiyle Malatya'da düzenlenen mitingde katıldığını, orada MUSTAFA YALÇINER ve AHMET ERDOĞAN'la tanıştığını, 1971 yılı Ocak ayı içersinde de bu iki arkadaşla birlikte KADİR MANGA ve ATİLLÂ KESKİN'in eve geldiklerini, kendilerin üç gün misafir ettiğini, bu müddetin sonunda babasının Antep'ten döndüğünü ve bunları evde görünce gitmelerini talep ettiğini ve onların da gittiğini, 1971 yılı Şubat ayı içersinde Malaiya'da TESLİM Töre'yi gördüğünü, köylerine üç Kilometre mesafede dağda bulunan Güvercinlik mağarasında arkadaşlarının olduklarını söylediğini, kendisinin de onların yanına gittiğini, TESLİM TÖRE, HACI TONAK ve HÜSEYİN CEMAL ÖZDOĞAN'ın o mntıkada olmaları sebebiyle tanıdığını, mağarada 16-17 kişi olduğunu, bir hafta kadar onlarla birlikte kaldığını, kendisini aralarına almaya karar verip vermediklerini bilmediğini, kendisine silâh vermediklerini, bacağına romatizma olduğu için tekrar eve döndüğünü, MUSTAFA YALÇINER'in günlük defterinde ismi olduğu için yakalandıklarını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isminde bir kuruluş olduğunu bilerek aralarına girmek için bu arkadaşların yanına gittiğini, devrimci olduğunu, demokratik bir ortamda silâhlı mücadele yapmaksızın devrimcilik yapmanın mümkün olmadığını, silâhlı mücadeleye taraftar olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık duruşma sırasındaki sorgusunda; (Duruşma zabtı sayfa 40) İddianame hakkında eleştiride bulunmayacağını, bu konuda arkadaşlarının yeteri kadar eleştiri yaptıklarını, onlara aynen katıldığını, kendilerine yüklenmek istenen suçta kabul etmediğini, Türkiyenin bağımsızlığı için Amerikan emperyalizmi ile çarpışmak, onların yerli ortaklarına karşı koymak, ağalara, tefecilere karşı savaş vermek, 1961 Anayasasını ortadan kaldırmak sayılıyorsa, ve bu fiil iddia makamının tarifine göre kafalarını ipe uzatıyorsa, ayağının altında bulunan sehpayı kendiisnin itebile-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

ceğini, kendi düşündükleri tek şeyin kendi gelecekleri değil, Türkiye ve Türkiye halkının geleceği olduğunu, beyan etmiştir.

Bu sanık hakkında MUSTAFA YALÇINER tarafından gerilla günlüğünde aynen şöyle denmektedir. «25 Aralık 1970 : Ankara'dan altı kişi Teslim'in getirdiği yemekleri hemşerimle Kadir'in tesbit ettiği yere taşдық, taşıma sırasında sınırlı durumlar olduysada, çabuk önlendi. **Mustafa katıldı** sonra gizli olarak bekleme devresi, ev durumlarında başarılı bir şekilde kullandık, soygunlarla ilişkili olduğumuzu açıklamıyoruz. Aramızdaki arkadaşların birinin evinden üstü kapalı şekilde kovulduk. 16 Mart 1971 : Sinan geldi, diğerleri yakalandı. Artık hürüz. Çünkü dağdayız. Mağaralarda kalıyoruz. Ben para için Ankara'ya gittim, gittiğim gün Elâzığ'lı arkadaşlar geldi. Ben para ve altı kişi ile döndüğümde silâhlarda taşındı. Artık her şeyimiz yanımızda, ekmeği Mustafa dayı getiriyor. Çekingenliği de yok olmak üzere, çok yardımı dokundu. Teslim mermi işini de halletti. Filinta başına 60 kadar mermi düşüyor. Kendimi artçı olarak düşünüyorum. İlk silâhlarımı Filinta, Simith, bir el bombası, 3-4 gün atış talim hariç eğitim yapıldı. Ben askeri işlerden sorumluyum. Tuncer keşfe çıkıyor, şimdi Çat yaylasına yakın bir mağarada kalıyoruz. Harekete hazır gibi bir durumdayız.

Mustafa : Acayip bazan iyi, bazan çok kötü, şakadan laftan anlamıyor. Çoğu her şeyi tersten alıyor. Romatizma bahanesi ile köyüne döndü, tekrar gelmekten bahsetmiş amma zor. Bunlar yoldaşların şimdiki durumları. (4 ncü klâsör, 12 nci dosya, sayfa 2/1).

Görüldüğü gibi sanık mevcut sosyal ve ekonomik ve hukuki düzenin silâh zoru ile değişmesi gerektiğine inanmış ve bu maksatla kır gerillası harekâtına katılmış, gerillanın yerleşme, barınma gibi temel iş ve problemlerinde kurucular arasında bulunmuştur. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün mahalli ve silâhlı militanıdır. Dağ yaşantısında karşılaştığı zorluk sebebiyle kısa bir müddet için ve tekrar avdet etmek üzere gerilladan ayrılmış ise de, bu ayrılışı fikri ve maddi iştirakin ve irtibatın tamamen kopması olarak görülememiş ve faal nedametın unsurlarına tesadüf edilememiştir.

Hazırlık safhasını dağda ikmâl etmiş, elverişli vasıtalara malik olunmuş ve icra başlangıcına geçmişlerdir. Sanık icra başlangıcının tam şuurlu olarak içersinde bulunmaktadır. Bu haliyle kendisine müsbet suç tezahür eden kastı cürmî, gyesinin tahakkukuna yönelen eylemlerinin niteliği, mahiyeti itibarıyla T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçuna asli, maddî fail olarak iştirak ettiği kanat ve neticesine varılmıştır.

14. HACI TONAK :

As. Savcı İddianamesinde sanığın mahalli halktan olup, diğer sanıklar arasına katıldığını, gerillacılardan birisinin sakladığı ve çobanlar tarafından bulunarak Radyolink bekçisine teslim edilen Piyade Tüfeği ve mermilerini bir ay sonra bekçilerden silâh zoru ile geriye alanların arasında bulunup, silâhlı eyleme geçtiğinin sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Esas hakkındaki mütalâada; Sanığın İlk Öğretmen Okulu 4 ncü sınıfından belge alması sebebiyle çıkarıldığının, daha önce tanıdığı KADİR MANGA ve SİNAN CEMGİL vasıtası ile dağ gerillası karargâhına katıldığının, Kırsal eyleme geçtiğinin, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olup, sanıklardan CENGİZ BALTACI'nın bir mağaraya sakladığı piyade tüfeği, dürbün ve mermilerin çobanlar tarafından bulunarak, köy yakınındaki P.T.T. Radyolink Merkezi bekçilerine teslim edildiğini, öğrenip, bunları silâh zoru ile geriye alanlar arasında bulunduğunun, Karahan gediğindeki Amerikan Radar üssünü uçurmaya giderken Jandarma ile çarpışmaya girişen yedi kişi arasında olduğunun ve kurtuluş çaresi kalmayınca teslim olmak zorunda kaldığının sübutundan bahisle fiilde aslı, maddi fail olması sebebiyle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; (4 ncü Klâsör, 11 nci Dosya, sayfa 8) 31.5.1971 tarihindeki ifadesinde özetle;

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna ALPASLAN ÖZDOĞAN vasıtasıyla katıldığını, bu şahısla Malatya'da tanıştığını, Nisan avı içersinde ALPASLAN ÖZDOĞAN, TUNCER SÜMER, FEVZİ BAL, METİN GÜNGÖRMÜŞ, SİNAN CEMGİL, MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, OSMAN ARKIŞ, OSMAN BAHADIR, RECEP SAKIN, SEMİH ORCAN, Elâzığlı YUSUF, CEMAL, SADIK SOYSETENCİ ve isimlerini hatırlıyamadığını söylediği 20-23 kişilik bir toplulukla Başyurt yaylasında birleştiğini, kendilerine burada iltihak ettiğini, SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA, ALPASLAN ÖZDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER, METİN GÜNGÖRMÜŞ ve kendisinin Malatya'dan Elbistan istikametine Nurhak dağına doğru yola çıktıklarını, diğerlerinin de sonradan Nurhak bölgesine hareket etmiş olduklarını ve Nurhak dağında buluştuklarını, Sııklı dağlarına geldiklerini, 15 gün kaldıklarını, yiyecekleri civardan para mukabilinde temin ettiklerini, parayı SİNAN ve ALPASLAN'ın beraberlerinde getirmiş olduğunu, bu param hiç bitmediğini, yapılan konuşmalardan anladığına göre Akçadağ'daki Amerikan üssüne baskın yapmak maksadiyle ayrıldıklarını, kendisine kesin olarak bir şey söylenmediğini, TUNCER'in yaptığı keşfe göre Haydarlı İstasyonunun dağlık bir bölge içersinde olduğu, buradan bir Marşandiz trenine binilerek kaçmanın mümkün olacağını, düşündüklerinde, Haydarlı İstasyonunu aramakta olduklarını, ayrıca trenle mümkün olmasa dahi yiyecek ikmâli yapmayı düşündüklerini, gün ıştırken yanlışlıkla köyün üzerine geldiklerini, aydınlık olduğundan da geri çekilmelerinin mümkün olmadığını, ağaçların altında otururken çobanlar tarafından görüldüklerini, biraz sonra dürbünle etrafı gözetlemeye çıktıklarını, birden jandarmanın geldiğini görmüşlerdir. Ateş etmeden evvel jandarmanın kendilerine teslim olun dediğini, kendisinin o anda silâhsız olduğunu ve teslim olduğunu, arkadaşlarının kaçtıklarını, arkadaşları kaçınca jandarmanın ateşe bağladığını, kendisini aşağıda bırakıp kaçan arkadaşlarının takibine başladıklarını, içindeki bulunduğu şahısların konuşmalarından anladığı kadarı ile gayelerinin Türkiye'de üretim araçlarını elinde tutan, bundan istifade ile yabancılarla işbirliği yaparak alt tabakayı sömüren kimseler olduğu, bu durumun Türkiye'yi bağımlı kıldığını, bununla mücadele etmek gerektiğini, mücadele şeklinin geçici olarak silâhlı mücadele olduğunu, çünkü Sıkıyönetim ilânından sonra mitingler, toplantılar gibi yollarla mücadele imkân-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

nının kalmadığına inanıldığını, kendisinin de bu fikirlere kısmen katıldığını, bir kere silâhli mücadeleye karşı olduğunu, halkın demokratik yollardan bilinçlendirilerek, düzenin değiştirilmesine taraftar olduğunu, bu gruba bir tesadüf neticesi katıldığını, silâhların muhtemelen kaçakçılardan temin edildiğini, kendisinin adam kaçırma, soygun gibi olaylara karışmadığını beyan etmiştir.

As. Savcı tarafından tesbit edilen ifadesinde; (4 ncü klâsör, 11 nci dosya, sayfa 29) evvelce vermiş olduğu ifadesini aynen kabul ettiğini, SİNAN CEMGİL ve arkadaşlarının grubunda olduğunu, silâhli çarpışmada yakalandığını, 1971 senesi Nisan ortalarında ALPASLAN ÖZDOĞAN' la Malatya'da tesadüfen karşılaştığını, konuştukları zaman Akçadağ bölgesinde O.D.T.Ü. den olup aranan bazı arkadaşlarının saklandığını söylediği, birlikte gittiklerini ve onlara katıldığını, bir ay geçtikten sonra silâh verdiklerini, silâhların Gaziantep ve Diyarbakır'daki kaçakçılardan temin edildiğinin, aralarında konuşulduğunu, 20-25 bin liraya kadar paraları olduğunu tahmin ettiğini, paraları MUSTAFA YALÇINER ve SİNAN CEMGİL'in taşıdığını, devrimci olduğunu, fakat devrime demokratik yollardan gitmek lâzım geldiğini düşündüğünü, bu arkadaşlarının çizgilerini beğenmediğini, zorunlu olmadıkça silâha baş vurulmasına taraftar olmadığını beyan etmiştir.

Sanki duruşma sırasındaki sorgusunda; (Duruşma zabtı sayfa 40) İddianamenin kendilerin Anayasayı tadil, tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs suçundan suçladığını, kişi olarak suçlanmalarının ve sanık sandalyesinde bulunmalarının önemli olmadığını, Türk toplumunun tarihsel gelişimi incelendiğinde, yargılananların aslında Mustafa Kemal Atatürk ve onun ilkelerinin uyanık savunucuları olduğunu, kendileri ile birlikte sanık sandalyesinde 1961 Anayasasının da oturmakta olduğunu, Anayasanın fikir özgürlüğü getirdiğini, kendilerinin de fikir özgürlüğünü savduklarını, Anayasanın diğer ilkelerini de seyahat özgürlüğü, konut dokunulmazlığı, gibi bunları da savduklarını, Türkiye halkının çoğunluğunu teşkil eden Türk köylüsünün, toprak ağalarının ve çağ dışı düşüncelerin sultanı altında bulunduğunu, bunların özgür olarak oy kullanacakları ve temsilci seçeceklerinin akla gelebileceğini, Anayasayı ihlâl edenlerin kendileri değil, toptan ağalığı müessesesini ayakta tutan, sosyal adalet ilkelerinin gelişmesine engel olan Türkiye'nin çağ dışı koşullar içerisinde yaşamasına göz yuman kimseler olduğunu, arkadaşlarının iddianameyi eleştirdiklerini, bunlara aynen katıldığını, Marksizm - Leninizm'in bir düzen değil, bilim olduğunu, doğa kanunlarının ve toplumsal olayları çözümlenmekte bir anahtar olduğunu, bir çok demokratik ülkenin Üniversitelerinde ders olarak öğretildiğini, bunun öğrenilmesinin eleştirilmesinin yasak olmadığını, Askeri savcıya verdiği ifadede düzenin demokratik yollardan değiştirilmesi gerektiğini, beyan ettiğinin, ancak bunun kişisel görüşü olduğunu, gerçek bağımsızlık için silâhli mücadelenin zorunlu olduğunu, Radyolink istasyonunu basarak silâh aldığını iddiasının doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanki ifadelerinde de açıkça belirttiği gibi silâhli kır gerillasına iştirak etmiş, Radyolink tesisini basanlar arasında bulunmuş, ve buradan sanıklardan CENGİZ BALTAÇ'ya ait olup, çobanlar tarafından dağda bir mağarada bulunan Piyade Tüfeği ve mermilerini zorla almış, Gölbaşı

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

harekâtında bulunmuş ve jandarma ile yapılan silâhlı çarpışmada teslim olmak zorunda kalmıştır. Kendisine müsnet suç tezahür eden kasti cürmî ve gayesinin tahakkukuna yönelik eylemlerinin niteliği, mahiyeti itibariyle T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçunun aslı, maddi faili olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

15. MUSTAFA YALÇINER :

As. Savcının tarih sayısı yazılı iddianamesinde; sanığın şehir gerillası faaliyetlerine katıldığını, isbatlayıcı nitelikte delil bulunmadığı, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, Elbistan Akçadağ arasındaki karargâhın kurucuları arasında bulunduğu, Jandarma ile yapılan çarpışmada yaralandığı, Dağ Karargâhına gelen örgüt üyelerine kılavuzluk yaptığı, gerilla hareketlerini ceride halinde not ettiği, profesyonel devrimci ve Marksist-Leninist devrim taraftarı bulunduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep edilmiştir.

Esas hakkındaki mütalâada sanığın O.D.T.Ü. Elektrik Bölümü 2 nci sınıfından çıkarıldığı, 1969 yılı sonlarında HÜSEYİN İNAN rehberliğinde Filistin'e giderek Elfetih gerilla örgütünde eğitim gördüğü, dönüşte arkadaşlarından bazılarının yakalandığı, sanığın ise 31.5.1971 tarihine kadar yakalanmadığı, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, Devrimin silâh zoru ile başarılacağına inandığı için, silâhlı eyleme geçerek Nurhak dağlarında bazı arkadaşları ile birlikte kır arasında irtibat kuranlardan olduğu, Dağda buldukları sürece kendisine has notlarla teşkilâtlarına dair kimselerin eleştirisini yaptığı, ve deftere kaydettiğini, bu kayıtlara göre Sıkıyönetimin devrime karşı ilân edildiğini, devletin temellerinden sarsıldığını, yakında görecekleşen şekilde not tuttuğu, aynı notlar arasında savaş vaktinin yaklaştığını da dercedildiğini, Amerikan Radar üssünü uçurmaya giden grubun içinde bulunduğu, Jandarma ile yapılan silâhlı çarpışmada yaralı olarak ele geçtiği, Marksist-Leninist ihtilâl devrim dediği, açıklanan sebpelerle fiilde aslı, maddi fail olduğunun sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi mütalâa edilmiştir.

Sanık sorgu ve savunmalarında; 31.5.1971 tarihli Gölbaşı ilçesi C. Savcılığınca tesbit edilen ifadesinde; (4 ncü klâsör, 11 nci dosya, sayfa 9) HELETE'deki dağdan yedi kişi ile birlikte indiklerini, İnekli köyünün üstündeki tepelere geldiklerinde, asfalt yola inmek istediklerini, dağda 20 kişilik bir grup olduklarını, evvelce Elfetih'e gitmiş olduğunu, haksızlıkların önüne geçmek, eşitlik sağlamak maksadiyle, dağa çıktıklarını, kendileri için her türlü yolun mübah olduğunu, gerekirse silâhda kullanacaklarını, Erim hükümetinin Türkiye'yi bulunduğu durumdan kurtarmaya gücünün yetmeyeceğine inandığını ve bu yolu seçtiğini, silâhları arkadaşlarının kaçakçılardan temin ettiğini, bunların parasının soyulan bankaların ve alman fidyelerin parasından karşılandığını, yakalandıkları ana kadar paranın bitmediğini, çarpışma esnasında altı kişi olduklarını, fakat başlangıcında AHMET ERDOĞAN'ın kaçtığını, köyün üstündeki tepelerde ağaçların altında otururken görüldüklerini, kendisinin uyukla-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/33

makta olduğunu, niçin kaçmadıklarını bilemediğini, birden silâh sesleri ile uyandığını, buldukları yerden yavaş yavaş uzaklaşıp Jandarmanın ateşine mukabele ettiklerini, iki tarafın da ateş ettiğini, elinde bir mavzer olduğunu, belindeki tabancayı hiç kullanmadığını, mavzerle ancak iki üç kurşun attığını, onu da nişan almadan attığını, o esnada her iki tarafın da bir birin kolaylıkla vurabileceğini, ilk anlarda ALPASLAN ÖZDOĞAN'la SİNAN CEMGİL'in yaralandığını, buna rağmen teslim olmadıklarını, kaçmaya çalıştıklarını, bir arkadaşın dinamit attığını, kendisinin ekin içine girdiğini, arkadaşlarının da her birisinin bir yere sığındığını, ekinin içinde iken yaralandığını, çarpışma başladığında gerek jandarmanın, gerekse kendilerinin karşılıklı olarak teslim olun diye bir birlerine bağırdıklarını, ihtarlar devam etmesine rağmen arkadaşlarının ateşe devam ettiklerini, jandarmanın da buna mukabele ettiğini, kendisine de ateş etmekte olduklarını, kendisini vurmak isteyip istemediklerini bilmediğini, kendisinin ateş etmediği ve yerinden kalkmadığını görünce yanma gelip, silâh ve cephanelikleri, eşyaları, defteri aldıklarını, kendisini köylülerin aşağıya indirdiklerini, arkadaşlarının nasıl vurulduğunu bilmediğini, teslim olmak istedikleri taktirde jandarmaların kendilerini vuracaklarını zannetmediğini, ilk başta teslim olmaya niyetleri olmadığını, yaralandıktan sonra da başka yapacak bir şey kalmayınca teslim olduğunu, beyan etmiştir.

As. Savcı tarafından tesbit edilen 14 Haziran 1971 tarihli ifadesinde; (4 ncü Klâsör, 11 nci dosya, sayfa 30).

31.5.1971 tarihinde alman ifadesinin doğru olduğunu, ancak ilâve edilmesi lâzım gelen bazı hususlar bulunduğunun, asıl gayelerinin Türkiyeyi bağımsız bir devlet haline getirmek ve Amerikayı kovmak olduğunu, silâhlı çatışmada gayelerinin jandarmaya öldürmek olmadığını, onun için de vurmaya ateş etmediklerini, kendilerini kurtarmak için ateş ettiklerini, kurtulma imkânlarının olmadığını, ancak jandarmaları ateş etmeyecek duruma soktukları taktirde kurtulma imkânı olabileceğini, o civarda 22 kişi kadar olduklarını, ana grubtan yedi kişi olarak ayrıldıklarını, Malatya'daki Amerikan radar tesislerini havaya uçurmak için gitmekte olduklarını, İnekli Köyü civarında jandarma ile karşılaştıklarını, silâhlı çatışmaya girdiklerini, kendisinin yaralanıp yakalandığını, gayelerinin Amerikaya karşı teşkilâatlanmak ve o civardaki Amerikan üslerini yok etmek olduğunu, Haşhaş mitingi dolayısıyla 15 gün kadar o bölgelerde kalmış olduğunu, silâhların nasıl alındığını araştırmadığını, kaçakçılardan alındığını söylediklerini, bir ara Ankara'ya geldiğini, ALPASLAN ÖZDOĞAN'dan 9.000 lira kadar para aldığını, ve tekrar döndüğünü, Ankaradan ikinci gidişinde yedi kişi, ilk gidişinde üç veya dört kişi olduklarını, kim olduklarını şu anda hatırlıyamadığını, Ankaradan çıkışta ana gayelerinin gerilla savaşı olmayıp gözden kaybolmak olduğunu, HÜSEYİN İNAN'dan hiç para almadığını, Filistin'e HÜSEYİN İNAN ve arkadaşları ile birlikte gittiğini, o zaman yakalanmadığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu deyimi, Ankara'da DENİZ GEZMİŞ'lerin bir bildirisi ile meydana çıktığını, kendisini bu örgütün üyesi kabul ettiğini, ilk gayelerinin Amerikayı Türkiyeden atmak olduğunu, gerisinin şartlara ve o zaman duruma göre düşünüleceğini, birlikte mücadele temek durumunda oldukları kimselerle karşı karşıya geldiklerini beyan etmiştir

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık duruşma sırasındaki sorgusunda; (Duruşma zabtı sayfa 27) Anayasayı tadil, tebdil, ilgaya cebren teşebbüs suçunu kabul etmediğini, Mahkemeye itimat etmediğini, Askeri hiyerarşinin işlediğini, Sıkıyönetim Mahkemelerinin Anayasaya uygun olmadığını, kendilerinin Anayasayı korumak ve uygulamak için mücadelenin en yüksek, en faziletlisini yani silâhlı mücadele yolunu seçtiklerini, kendilerinin bayrak açıp kelleyi koltuğa alarak ve de canlar kaybederek silâha sarıldıklarını, bununla Anayasaya ters düşmüş ve onu ilga etmiş olmadıklarını, esasen ölümü göze aldıklarını, içinde buldukları durumdan kurtulduğu, serbest olduğu taktirde, Anayasa yolunda onu korumak ve uygulamak için şartlara göre silâhlı veya silâhsız zamanın gerektirdiği en üstün mücadeleye gireceğine ve bu uğurda tekrar ölümü göze alacağına, kimsenin şüphesi kalmaması gerektiğini, kendilerinin eylemleri ile kelleyi koltuğa alarak giriştiklerini, beyan etmiş, kendi eylemleri ile milli kurtuluş savaşı arasında kıyaslamalara ve eleştirilere girişmiş, aslında iddianamede başkalarının suçlandığını ancak bunlar hakkında soruşturma açılmadığını, emperyalistlerin Türkiyeye sokulduğunu, bankalardan 20-30 milyon lira miktarında dolandırıcılıklar yapıldığını, memleketin batağa sürüklendiğini, anayasanın askıda bırakılıp uygulanmadığını, ve bu suretle ihlâl edildiğini, bütün bunların faillerinin dışarıda olduğu halde, bu hadiselerin suçlusu olarak kendilerinin itham edildiğini, Türkiyenin geri kalmasının ve 20-25 yıllık bütün pisliklerinin günahını kendileri üzerine yıkıldığını, bağımsızlık istedikleri için suçlandıklarını, mücadelelerinden şeref duyduklarını, Amerikan emperyalizmine cephe aldıklarını, tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiyenin kurulmasını istediklerini, İstiklâl savaşından sonra da getirilen düzenin demokratik olduğunu ve bunun silâhlarla, süngülerle getirilmiş olduğunu, 27 Mayısın silâhla yapılmış olduğunu, ancak hiç birinin arkasından proleterya diktatörlüğünün gelmediğini, isteklerinin tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye olduğunu, bunun Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu bildirisinde de görülebileceğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun ne Dev Genç'ten bir parça ve ne de Türkiye Halk Kurtuluş Cephesine atılmış bir adım olmadığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun bunlarla ilgisinin bulunmadığını, üyelerinden çoğunun Dev Genç'le hiç bir ilgisi olmadığını, silâhların kaçakçılardan alındığını, SİNAN CEMGİL'in gelmesinden sonra silâhların ortaya çıktığını, kır gerillası hareketinin n ezaman plânlandığını bilmediğini, kendisinin bundan 1971 yılı başlarında haberi olduğunu, Amerikan radar üssünü tahrip etmeye yedi kişi olarak hareket ettiklerini, çarpışmada üç arkadaşlarının öldüğünü, SİNAN CEMGİL'in üzerindeki 20 bin liraya yakın parayla, kendi üzerindeki 1.600 liranın ortadan yok olduğunu, Anayasada belirtilen mülkiyet hakkı, egemenlik ilkeleri, milli bütünlük, kişi güvenliği gibi temel ilkelerde hiç birine karşı çıkmadıklarını, Anayasayı cebri olarak ortadan kaldırmanın, değiştirmenin gayeleri ile taban tabana zıt olduğunu beyan etmiştir.

Sanık dağda bulunduğu sırada gerilla faaliyetlerini 25 Aralık 1970 ve 28 Mayıs 1971 tarihleri arasında not etmiş, günlük ceride şeklinde tutmuş ve arkadaşlarından bazıları kendi ölçülerine göre değerlendirmiştir. (4 ncü klâsör, 12 nci dosya, sayfa 30).

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Sanık 18 Mayıs 1971 tarihli notlarında şöyle demektedir :

«Sabah Memiş adlı bir çoban davarı ile bizim bulunduğumuz tepeye çıkınca konuşup beraber üç kişi ile onun çadırına gittik Güpe. dündüz on tane kadar çadır yanyana idi. Ve en az 20-25 çadır bizi gördü, yağ, ekmek, süt, çökelek alarak döndük. Hükümet taviz vermiyor gibi görünüp, palavra sıkıyor. Adam kaçırmalar için idam cezası koyacaklarmış, akıllarınca korkutacaklar adamı, bütün Türkiyede seri tevkifler başladı. Dergicilerin de hepsi aranıyor. Koçaş devlet ya vardır, ya yoktur diye konuşma yaptı. **Devletin temellerinden sarsıldığını görecekler.** Gece katır yüzünden güç şartlar altında yer değiştirip çok zor bir yere geldik.

21 Mayıs 1971 Cuma : Halâ bir haber yok, çok büyük lâflar ettiler. Altından kalkamıyorlar, yavaş yavaş hazırlık ve eğitim devresi diyebileceğimiz süre sona eriyor. Savaş vakti çok yakınlaştı. 2-3 güne kadar gideriz. Dün gece Nedim Öztaş yoldaşı ihbar etmişler. Vuruşarak ve dört kişi vurarak öldü. Bu adamlar aptal, şimdi de sokağa çıkma yasağı koydular. Bir günlük. Ev ev arayacaklar, her halde. Yoldaşları da geçen akşam Kayseri'den tekrar Ankara'ya götürdüler. Köylüler buralarda asker var diye Nurhak'da Başçavuşa söylemişler (Bu gün CENGİZ'in söylediği terslikleri telâfi edebilmek için KADİR bir Kulalı'ya komando numarası yaptı. Bu da ters tabii. (Cumartesi) akşam ağıllara giderken 400 lira kadarlık erzak aldık. Ağıldakiler Hükümete karşı olduğumuzu iyice anladılar.

23 Mayıs 1971 Pazar : Çok iyi ağaç altları bularak gündüzü geçirdik. Hiç dışarı çıkmadık, hiç bir arama tarama olmadı, gece bizim hemen arkamızdaki tepede bir çobandan ekmek aldık. SİNAN'lar bizden yarım saat sonra gelmiş ve diğer yere gitmişler. Öğlen Hasan'lar Memişler'den aldıkları ekmekleri gönderdiler. Üç kişi hemen hemen yattı sayılır. Şoföre bahsetmişler galiba, zaten HÜSEYİN'in gevezeliklerinden olacak. Ankara'dan 200 kişilik özel Komando birliği gelmiş, Kürecik'i ve Akçadağ'ı arıyor. Köyleri basıyormuş. İstanbul'da dün geceki aramada İsrail Baş Konsolosu ölü olarak bulundu. **Yani çocuklar kurtarılamadı. Artık bizim de bir şeyler yapmamız lâzım. İnsan gelen paralarla erzaklardan utanıyor.**

25 Mayıs 1971 Sah : Komutanlar toplanarak vaziyet görüşüldü, Teferruat yarın plânlanmak üzere bırakmakla beraber, **iki gruba ayrılarak, hem üssü basmaya, hem de Gölbaşı hareketini yapmaya karar verildi.** Muhtemelen yarın akşam üsse gidecekler, yola çıkacak bu karar bizi hem miskinlikten, hem moral bozuluğundan kurtaracak. Şöyle bir baktım da moral bozukluğu ve can sıkıntısı ile bütün günü sus pus düşünerek geçiren güvenilir yoldaşların (Bir iş yapmak aşkı ile yanıp tutuşan) gözlerinin içi güldü. Bilhassa OSMAN'ın şimdilik halledilmesi en önemli sorun iki gurubun tekrar birleşebilmesi idi. Bu da bilinmeyen bir bölgede olacak. Hemen kararın akabinde SİNAN üç kişi ile Kulla'nın ağıllarına erzak teminine gitti. Gece yarısı da çok hahim bir tepeye yer değiştireceğiz.

Görüldüğü gibi sanık mevcut Anayasal düzene karşı silâhlı mücadele yapılması gerektiğine inanmış, bunu duruşma sırasında da açıkça belirtmiş, kurtulduğu taktirde mücadelenin en zor ve faziletlisi olarak gördüğü ve seçtiğini beyan ettiği bu yoldan ayrılmıyacağını, ilk fırsatta tekrar silâhlı mücadele yoluna avdet edeceğini ifade etmiştir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/28

Kendi tuttuğu notlarda da belirttiği gibi fiil ve hareketleri ile devlet temelinden yıkmaya karar verdiklrei açıkça anlaşılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil, ilgaya cebren teşebbüs suçuna elverişli vasıtalarla başlamışlar, kastı cürminin tahakkukuna eylemleri ile yönelmişler, bankalardan Adıyaman'a gönderilen paraları soymayı ve Karahan gediğindeki Amerikan üssünü berhava etmeyi ilk hedef olarak seçmişler ve harekete geçmişlerdir. Ancak silâhlı çarpışma neticesinde kastettikleri cürmün husulüne muktezi fiilleri kendi ellerinde olmayan sebepler dolayısıyla tamamlayamamışlardır. Sanık MUSTAFA YALÇINER'in izah edilen fikir ve beyanları eylemleri (Çizildi) nin niteliği, ve tezahür eden kastı cürmü itibariyle T.C.K.nun 146/1. maddesinde ifade edilen fiilde aslı, maddi fail olduğu kanaat ve neticesine varılmıştır.

16. ATİLLÂ KESKİN :

As. Savcı İddianamesinde sanığın Filistin Elfetih gerilla örgütüne katıldığını, dönüşünde yakalanarak Diyarbakır Cezaevinde sekiz ay cidarında tutuk kaldığını, aynı yer Ağır Ceza Mahkemesinde hakkında dava açıldığını, tahliyesini takiben Ankara'ya geldiğini, bir kaç ay sonra sanıklardan MUSTAFA YALÇINER, KADİR MANGA, AHMET ERDOĞAN'la Akçadağ'daki Kır Gerilla Teşkilâtını kurduklarını, O.D.T.Ü. öğrencisi olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, Dağ Karargâhında üç aydan fazla eğitim gördüğünü, CİHAN ALPTEKİN ismindeki arkadaşını teşkilâta katmak düşüncesi ile İstanbul'a gittiğini, Haziran ayı ortasında garsonluk yaparak gizlendiği bir kahvede yakalandığını, Marksist-Leninist olduğunu, silâhlı kır eylemine başladığını sübutundan bahisle, eylemine uyan T.C.K.nun 146/1, maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâasında : Sanığın O.D.T.Ü. İdarî İlimler Bölümü son sınıf öğrencisi olduğunu, Ankara'daki eylemlere katıldığını dair kesin delil elde edilemediğini, Nurhak dağlarındaki gerilla Karargâhının kurucularından olduğunu, şehirle kır arasındaki irtibatı temin edenlerden birisi olduğunu, Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu kuruluşun başkanlığını yaptığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, faaliyetlerinin Nurhak dağları, Ankara ve İstanbul arasında cereyan ettiğini, sahte hüviyetler temin ettiğini bunları diğer sanıklar adına da düzenlediğini, dağdaki sanıkların giydikleri asker kıyafetlerini temin ettiğini, İstanbul'dan banka soygunları ve adam kaçırma yolu ile elde edilen paralardan bir defasında 150.000 lira, diğer bir seferinde do ALPASLAN ÖZDOĞAN'la birlikte 35.000'er lira olmak üzere iki ayrı seferde dağa para ve eşya götürdüğünü, TAYFUN CİNEMRE ismindeki bir arkadaşı ile Ankara'dan bir motosiklet çalarak sahte' plâka takip İstanbul'a gittiğini, dağdan verilen emre uyararak İstanbul'da bulunan CİHAN ALPTEKİN i kır gerillası teşkilâtına katmak üzere İstanbul'a gittiğini, TAYFUR CİNELİ RE ve CİHAN ALPTEKİN'in yakalanması üzerine yine sahte hüviyetle bir kahveye garson olarak girdiğini ve burada yakalandığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olduğunu, bu kuruluşun meşru olduğunu belirtircesine duruşma esnasında daha evvel Türkiye Halk Kurtuluş Or? dusu adına yayınlanmış olan beyannameyi okuduğunun ve fiilde aslı,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

maddi fail olduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiğini mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında :

As. Savcı tarafından tesbit edilen 26.6.1971 tarihli ifadesinde (4 ncü Klâsör, 12 nci dosya 81 nci sayfa).

1969 yılının sonunda KADİR MANGA, HÜSEYİN İNAN, AHMET ERDOĞAN ile beraber Elfetih'e eğitim görmek üzere gittiklerini, başka arkadaşlarının da bulunduğunu, bunların kimler olduğunu daha önceki ifadelerinde belirttiğini, Diyarbakır'da haklarında bu bakımdan soruşturma yapıldığını, 20 gün müddetle eğitim yaptığını, 1970 yılının ilk aylarında Türkiye'ye döndüğünü, yukarıda ismini verdiği arkadaşlarla beraber kararlaştırıp gittiğini, Türkiye'ye geldikten sonra yakalandıklarını, sekizbuçuk ay cezaevinde kaldıklarını, tahliye edildiğinde Ankara'ya geldiğini iki aya yakın bir zaman kaldığını, bu defa KADİR MANGA'nın kendisini alıp Malatya'ya götürdüğünü, Malatya'da AHMET ERDOĞAN, MUSTAFA YALÇINER ve OSMAN ARKIŞ'ın olduğunu, METİN ve TUNCER SÜMER'in de bulunduğunu, daha sonra SİNAN CEMGİL'in geldiğini, Malatya'da Akçadağ ilçesinin yukarısındaki dağlara çıktıklarını, mağaralarda üçbuçuk, dört ay eğitim yaptıklarını, maksatlarının kırsal gerillayı başlatmak olduğunu, mücadelelerinin antiemperyalist ve antifeodal olacağını, Amerikalıları Türkiye'den kovacaklarını, plânın stratejisini bildiğini, çok gizli tutulduğu için taktikleri hakkında bilgisi olmadığını, plânu SİNAN CEMGİL'in yaptığını, KADİR MANGA ile TUNCER SÜMER'in de bu konuda bilgileri olduklarını, halkı, işçiyi aydınlatıp onlara öncülük edecek olduklarını, şahsen halkın arasına girip bildiği kadarı ile bazı şeyler anlatmağa çalıştığını, halkı kazanabildikleri takdirde silâhlı mücadele ile proleterya diktatörlüğünün kurulacağına inanmış olduklarını, bütün sınıf ve tabakaların çalışanlarından müteşekkil bir iktidar düşündüklerini, fikir yapılarının temelinin Marksist-Leninist kitaplardan oluşduğunu, bunları okuduktan sonra kendi aralarında tartışıp ondan sonra bir neticeye vardıklarını, kuracakları düzenin Marksist- Leninist yönde düzen olacağını, geri kalmış ülkelerin böyle bir düzenle kalkınacağına inandıklarını, kendisinin banka soygunlarında bulunmadığını, 1966 yılından beri Dev Genç üyesi olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ile irtibatı olmadığını, bu irtibatı ilerde kurmayı düşündüklerini, kendisinin bu Ordunun bir mensubu olduğunu, fiili bir eylemi olmadığı için irtibatım yoktur dediğini, üyelik sıfatının bulunduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kırsal ve şehirsiz gerilla eylemlerini başlatıp, iktidar için yol alacak olduğunu, SİNAN CEMGİL gelinceye kadar liderlerinin olmadığını, SİNAN CEMGİL'in gelmesinden sonra lider olarak etrafında toplandıklarını, MUSTAFA ÇUBUK'u kendisine KADİR MANGA'nın tanıştırdığını, bunun evinde dört gün kaldığını, MUSTAFA YALÇINER'in de bu evde olduğunu, evden ayrıldıktan sonra dağdaki mağaraya gittiklerini, Nurhak dağlarındaki olaylardan haberi olmadığını, dağlarda olaylar cereyan ederken İstanbul'da bulunduğunu, CİHAN ALPTEKİN'İ oradaki arkadaşlara götürmek üzere İstanbul'a geldiğini, ancak irtibat kuramadığını, tasarlamış olduğu plânu uygulayamadığı SADIK SOYSETEN- Cİ, FEVZİ BAL, HASAN KIRTEKE, TUNCER SÜMER, TESLİM TÖRE,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

OSMAN BAHADIR, CENGİZ BALTAÇI, YUSUF BÜYÜK ARSLAN, ADEM ve Elâzıgılı CEMAL isimindeki arkadaşlarının Nurhak dağlarındaki olaylarla ilgili arkadaşlar olduğunu, bu olaylarla irtibatının olmadığını, silâhları KADİR MANGA vasıtasıyla aldığını, dağdaki arkadaşlarının her zaman için değişmekte olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık duruşma sırasındaki ifadesinde : (Duruşma zabtı 33).

Kendisinin gerek emniyette, gerek Askeri Savcılıkta tesbit edilen ifadesinin almış şekline diyecekleri olduğunu, İstanbul Emniyet Müdür- düğü 1 nci Şube Müdürünün kendisine baskı yaptığını ve küfrettiğini ifade etmiş, kendilerinin halkın kurtuluşu için çalışan vatanperverler olduklarını, 27 Mayıs Anayasasının halkın mutluluğuna ve ülkenin bağımsızlığına karşı olduğu taktirde buna karşı da cephe almış olacaklarını, Anayasayı sadece kendilerinin savduğunu, İddia Makamının olayların yapılış nedenini yanlış değerlendirdiğini, Türkiye'nin sosyopolitik yapısını yanlış değerlendirdiği için bu neticeye vardığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun kamu oyuna yayınladığı bildiriye okumakla iktifa ettiğini, Emniyette ve Askeri Savcılıkta tesbit edilen ifadesinde olaylar hariç diğer kısımlarını kabul etmediğini, beyan etmiş, ifadesi okunduğunda da olaylar kısmının doğru olduğunu, politik yöne gelince amaçlarının bütün çalışan sınıf ve tabakalardan oluşmuş bir meclisin kurulmasını sağlamak olduğunu, ifade etmiştir.

Sanık ATİLLÂ KESKİN'in Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensubu olduğunu, Akçadağ ve Nurhak dağları bölgesindeki Kır Gerillası Örgütünün kurucularından bulunduğunu, 12 Mart Muhtırasından sonra SİNAN CEMGİL'in de iltihak etmesi ile silâhların militanlara dağıtıldığı ve gerillanın teşekkül ettiğini, ATİLLÂ KESKİN'in de başlangıçta kurucu olarak bulunduğu gerillada SİNAN CEMGİL'in gelmesi ile militanı olarak gerilla içinde faaliyetine devam ettiği, gerillanın ihtiyacı bulunan para ve melbusatın bir kısmını şehir gerillasının soygun ve fidyelerden elde edilen paraları dağa götürmek suretiyle gruplar arasında irtibat kurduğu, sanığın gerilla eylemleri için Elfetih örgütüne gidip eğitim görmek suretiyle kendisini hazırladığı ve yetiştirdiği, Marksist-Leninist düzeni silâh zoru ile hakim kılma amacına yönelik faaliyetlerde, işçi ve köylü kesimini kendi ideolojik maksatlarına göre hazırlamak çabalarında bulunduğu, ve sanığın bu suretle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir tebdil, ilgaya cebren teşebbüs suçuna aslı, maddi fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

17. CENGİZ BALTAÇI :

As. Savcı 8.9.1971 tarih ve 1971/146-114 sayılı İddianamesinde : Sanığın 31.5.1971 tarihinde Gölbaşı İnekli köyü yakınında Kır gerillasından yedi kişi ile jandarmalar arasında vukua gelen silâhlı çarpışmada SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın vurularak öldürüldüğü, MUSTAFA YALÇINER'in yaralandığı, HACI TONAK'ın da sağ olarak ele geçirildiği, bu şahısların Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu adı altında gizli bir teşkilât kurarak şehir ve kırlarda gerilla faaliyetine başladıklarını, çarpışma tarihini takip eden bir hafta içersinde 12 kişilik bir grubun peyderpey yakalandıklarını, bir kısım örgüt mensuplarının

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

saklanmayı başardıklarım, sanık CENGİZ BALTAÇI'nın da bunlar arasında olduğunu, 4 Temmuz 1971 tarihinde Daday ilçesi Davut köyünde halasının evinde yakalandığımı, sanığın Nurhak dağlarında bulunmadığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isminde orya çıkan gizli örgüte mensup olan şahısları tanımadığımı, esasen 10 Mart 1971 tarihinden 1 Temmuz 1971 tarihine .kadar Ankara'da kaldığına dair beyanlarının hilafı hakikat bulunduğunu, sanığın üçbuçuk ay Kars'ta Hayati Kuru Temizleme evinde çalıştığımı, bu süre içerisinde sanıklardan METİN YILDIRIMTÜRK'ü tanıdığımı beyan ettiğimi, METİN YILDIRIMTÜRK'ü de hazırlık soruşturması ifadesinde kendisini CENGİZ BALTAÇI'nın Nurhak dağlarına götürdüğünü beyan ettiğini, bilâhare yapılan yüzleştirmede CENGİZ BALTAÇI'yı tanımadığımı, Nurhak dağlarına MUSTAFA YALÇINER ile birlikte gittiğini beyan ettiğini, sanığın Atatürk Üniversitesi Zirat Fakültesi öğrencisi olduğunu, Sosyalist Fikir Kulüplerinin kurucularından bulunduğunu, Dev Genç yürütme kuruluna seçildiğini, Kars'ta Dev Genç toplantıları tertip edip, bölücü ve sınıf mücadelesine teşvik edici konuşmalar yaptığımı, sanık ve arkadaşlarının hazırlık döneminden icraata geçtiklerini, diğer sanıklarla bir arada **ve takip** olunan yol göz önünde bulundurulduğu taktirde elverişli vasıtaya da malik olduklarını, halkın kendilerine itibar etmemsei ve Sıkıyönetim ilânı gibi elde olmayan sebeplerle fiilin teşebbüs derecesinde kaldığımı sübutun- da bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada; Sanığın Nurhak dağlarında faaliyet gösteren bir grup sanıkla birlikte bulunduğu, bu sanıklardan 12.sinin yakalanarak haklarında kamu davası açıldığı, ve halen Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemenin 1971/13 esasında kayıtlı bulunduğu, sanığın kır gerillası faaliyetine iştirak ettiğinin diğer sanıkların hazırlık soruşturmalarındaki ifadelerinden sübuta erdiğinden bahisle fiil ve hareketine uyan T.C.K.nun 148/1. maddesi uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında : Kendisine isnat olunan suçu işlemediğini. 10 Mart 1971 tarihinden 1 Temmuz 1971 tarihine kadar devamlı olarak Ankara'da kaldığını, 20-21 Nisan 1971 tarihlerine kadar Ankara Ziraat Fakültesi Öğrenci yurdunda misafir olarak kaldığını, 20 Hazirana kadar Büyük Ankara Otelinin arka tarafından bulunan bir Apartmanın çatı katında oturan soyadlarını bilmediği Ahmet ve Selim isimindeki arkadaşlarının yanında kaldığını, 20 Hazirandan sonra da Yenidoğan Altıncı Muhtarlık No. 215'deki akrabası İhsan DEMİR'in evinde kaldığını, 23 Nisan 1971 tarihinde annesi ile Ankara'da görüştüğünü, annesinin buraya, babasının ölümü sebebiyle bağlanacak dul maaşını takip etmek üzere geldiğini, Fakültenin talebe cemiyetlerinde kayıtlı olmadığını, herhangi bir faaliyetinin bulunmadığını, Kars'ta üçbuçuk ay kadar bulunduğunu, 1970 senesi içerisinde gittiğini, 1971 Martına kadar orada Hayati Kuru Temizleme Evinde çalıştığımı, Kars'a daha önce dersleri ile ilgili olarak Süt Fabrikasına inceleme yapmak üzere gittiğini, bu sebeple orada bulunduğu süre içerisinde temizleme evindeki ilgililerle tanıştığımı, METİN YILDIRIMTÜRK'ü orada bulunduğu süre içinde tanıdığımı, dükkâna gelip gitmekte olduğunu, her hangi bir samimiyeti olmadığını, yabancı ideoloji

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

leri silâhlı eylemleri tasvip etmediğini, MEHMET NAKİPOĞLU ve SADIK SOYSETENCİ'yi tanıdığını, ikisinin de kendi fakültelerinde olduklarını, FEVZİ BAL ve TUNCER SÜMER'İ şahsen görse tanıyabileceğini, FEVZİ BAL'ı Ankara'da gördüğünü, TUNCER SÜMER'İ de bir sebeple DİYARBAKIR'da yakalanıp tevkif edildiğinde gazetelerden tanıdığını, tevkif edildikten sonra bir daha görmediğini, YUSUF ARSLAN, KADİR MANGA, ALPASLAN ÖZDOĞAN, SİNAN CEMGİL, HÜSEYİN İNAN, DENİZ GEZMİŞ ve bunların arkadaşlarını tanımadığını, kendileri ile uzaktan da olsa irtibatı olmadığını, hiç silâh taşımadığını, METİN YILDIRIMTÜRK'ü Nurhak dağlarına götürmediğini, METİN YILDIRIMTÜRK, ATİLLÂ KESKİN'in ifadelerinde, MUSTAFA YALÇINER'in not defterinde ismi geçen şahsın kendisi olmadığını, bir isim benzerliği olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık tutuklanması sırasında da aynı hususları tekrar etmiş, (Dava dosyası sayfa 3, 39).

Duruşmada sorgusu sırasında da aynı hususları ifade etmiştir. Hazırlık soruşturması sırasında sanıktan Ankara'da kaldığı yerleri göstermesi istenmiş, tarif ettiği yerlere gidilip bakıldığında, sorgusu sırasında beyanları ile ilgisi olmayan kimselerin buralarda oturduğu ve ifadesinin hilâfi hakikat olduğu anlaşılmıştır.

(Yer gösterme zabıt varakası sayfa 11).

Sanığın Yıldırım Beyazıt Öğrenci yurdunda kalıp kalmadığı hususu da tahkik edilmiş, adı geçen Yurt Müdürlüğünün 8 Eylül 1971 tarih ve 800-281 sayılı yazısından (Dava dosyası sayfa 72).

Sanığın 10 Mart 1971 - 21 Nisan 1971 tarihleri arasında yurttan kalmadığı bildirilmiştir. Sanığın 20 Haziran kadar Büyük Ankara Otelinin arkasında bir apartmanın çatı katında soyadlarını bilmediği Ahmet ve Selim isimindeki arkadaşlarının yanında kaldığına dair iddiası da Emniyet Müdürlüğünün dava dosyasının 59 ncu sayfasında mevcut 14 Ağustos 1971 tarih 5 sayılı yazısı ile doğrulanmamış, sanığın bahsettiği ve belirttiği yerde apartman bulunmadığı gibi belirttiği veçhile bu isimlerde şahısların da olmadığı anlaşılmıştır. Sanık ayrıca 20 Hazirandan sonra da akrabası İhsan DEMİR'in evinde kaldığını beyan etmiş ise de, duruşma sırasında dinlenen bu tanıkta sanığın annesi ile beraber 20 Haziran 1971 tarihinde geldiğini ancak bir gece kaldıklarını ve ertesi günü ayrıldıklarını beyan etmiştir. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığının 21 Temmuz 1971 tarih 2585 sayılı dava dosyasının 33 dizisinde mevcut yazısından Fakülte Ziraat Ekonomisi Bölümü 3343 numarada kayıtlı CENGİZ BALTACI haricinde bu isimde başka bir öğrencinin bulunmadığı bildirilmiştir.

Sanıklardan METİN YILDIRIMTÜRK hazırlık soruşturması sırasında CENGİZ BALTACI'yı tanıdığını ve Nurhak dağlarına kendisini CENGİZ BALTACI'nın getirdiğini beyan etmiş, sonradan yapılan yüzleştirmede tanımadığını ve kendisini hiç görmediğini ifade etmiştir. Sanık CENGİZ BALTACI ise METİN YILDIRIMTÜRK'ü Kars'tan tanımakta olduğunu, ifade etmiş, her iki sanık beyanlarında çelişkiye düşmüşlerdir. Diğer sanıklardan HACI TONAK, ERCAN ÖZTÜRK, ATİLLÂ KESKİN, SEMİH ORCAN, CENGİZ BALTACI'nın aralarında bulunduğunu ifade etmişler. MUSTAFA YALÇINER'de tutmuş olduğu gerilla günlüğünde sanığın araların-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 19^1/23

da olduğunu belirtmiştir. OSMAN BAHADIR'da ifadesinde açıkça CENGİZ BALTACI'nın da aralarında olduğunu ifade etmektedir.

Sanığın harekât bölgesine geldiğinde beraberinde getirdiği Piyade Tüfeği, mermi ve dürbünü mağaraya sakladığı ve çobanlar tarafından bulunup F.T.T. Radyolink tesislerine verildiği, bir ay kadar sonra da HACI TONAK, SİNAN CEMGİL ve sanığın da içinde bulunduğu dört kişilik grup tarafından tesisin basılarak geri alındığı bir vakıa olarak ortaya çıkmaktadır. Sanıkların tek tek hazırlık ifadeleri ve yukarıda açıklanan yazılı belgeler, yer gösterme zabıt varakaları, Erzurum Atatürk Ünievr sitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığının dosyada mevcut Fakültede bu isimde başka bir öğrenci olmadığına dair 21 Temmuz 1971 tarihli yazısı değerlendirildiğinde, sanığın silâhlı kır gerillası harekâtına iştirak ettiği ve yukarıdan beri izah edilen silâhlı çarpışmadan sonra harekât bölgesinden kaçmağa muaffak olduğu anlaşılmaktadır.

Sanık hakkında münferit olarak açılan ve Mahkememizin 1971/24 esasına kayıtlı bulunan dava şahsi ve fiili irtibat nedeni ile 1971/13 esas numaralı dava ile birleştirilmiş ve sanıklar hakkında müştereken karar verilmiştir.

Sanığa müsnet suçun niteliği, mahiyeti, kasti cürmü ve tezahür eden eylemleri itibariyle, T.C.K.nun 148/1. maddesinde ifade edilen fiile asli, maddi fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

18. METE ERTEKİN :

As. Savcılığın 29 Haziran 1971 tarih ve 1971/60-47 sayılı iddianamesinde sanığın dört Amerikalı çavuşun kaçırılması olayına silâhlı olarak iştirak ettiği ve aynı gün polisçe takip olunarak silâhı ile birlikte yakalandığının sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talep edilmiştir.

Esas hakkındaki mütalâada; Sanığın O.D.T.Ü. Kimya Bölümü 1 nci sınıfından ayrıldığını, daha sonra Aydınlık Dergisinde, Kurtuluş Gazetesinde, sol yayınlarda çalıştığı, HÜSEYİN İNAN, ATİLLÂ SARP, SAİT KOZACIOĞLU gibi öğrenci hareketlerinin her safhasında yer alan kimselerle yakın arkadaşlığı bulunduğunu, 1970 yılı ortalarında evini terkederek O.D.T.Ü. yurtlarındaki 202 numaralı odaya yerleştiği, devrimci diye tanıttığı arkadaşları ile münasebeti ve eve geceleri geç gelmesi sebepleri ile ailesi ile münakaşa ettiği ve evinden ayrıldığı, Dört Amerikan çavuşunun kaçırılması olayına silâhlı olarak katıldığı, ve Amerikalıların aracını direksiyonda kendisi olduğu hald eHÜSEYİN İNAN'la birlikte kaçarken yakalandığını, sanığın Türkiye İş Bankası Emek Şubesinin soyulduğunu, hadisenin akabinde öğrenince O.D.T.Ü. ne gittiğini, ve bu durumdan haberdar olduğunu, Halkların varlığına inandığını, son soruşturmada bu hususu tevîl yoluna gittiğini, gaye itibariyle sanıklarla aynı yolda olduğunu ve asli maddi fail durumunda bulunduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talep edilmiştir.

Sanık sorgu ve savunmalarında; 4.3.1971 tarihinde Emniyetçe tesbit edilen ifadesinde; (2 nci Klâsör. 3 ncü dosya, sayfa 10). Okulu terketmiş olması ve gerekse bazı geceler eve gitmeyişi nedeni ile babası ile

aralarında münakaşalar olduğunu, bilhassa devrimci arkadaşlarla münasebet kurmasını istemediği, bu sebeple 15-20 gün kadar önce O.D.T.Ü. yurduna gidip yerleştiğini, ilk önceleri iki üç gün kadar 3 ncü yurt binasında yattığını, sonra 1 nci yurt binasına geçtiğini, bu yurttta 202 numaralı odada HÜSEYİN İNAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN, TEOMAN ER- METE ile birlikte yatıp kalkmağa başladığını, HÜSEYİN İNAN'ı fikir kulübünden tanıdığını, fikir kulübünün üyesi olduğunu, O.D.T.Ü. den ayrıldıktan sonra bir müddet Aydınlık Dergisinde teknik yönetmen, Kurtuluş Gazetesinde ve sol yayınlarda çalıştığını, HÜSEYİN İNAN ve 11 arkadaşının Elfetih'ten dönerken yakalanıp cezaevine kapatıldığını, kendisine ATİLLÂ SARP ile haber gönderdiğini, bunun üzerine Diyarbakır'a gittiğini, duruşma günü mahkemeye gittiğini, cezaevinde de kendisini ziyaret ettiğini, tahliyelerinden sonra HÜSEYİN İNAN, ALPASLAN ÖZDOĞAN ve TEOMAN ERMETE ile birlikte Ankara'ya gelip O.D.T.Ü. ne yerleştiklerini, samimiyetlerinin ilerlediğini, 2 Mart 1971 Salı günü HÜSEYİN'in gelerek bir yere gideceklerini söylediğini, bir taksi geldiğini, ikisinin binip Küçükesat'a geçtiklerini, Günüz Sokak 11 Numaralı Apartmanı göstererek burayı iyi belle, buraya gelinecek dediğini, bilâhare O.D.T.Ü. ne döndüklerini, akşam saat 21.30 - 22.00 sıralarında HÜSEYİN İNAN'ın botları istediğini, ve giyip TEOMAN ERMETE ile birlikte çıktıklarını, geç vakit 1.30 sıralarında tekrar döndüklerini, HÜSEYİN İNAN'ın giydiği botların çamur içinde olduğunu, ertesi gün saat 20.00 sıralarında tekrar kendisini çağırdığını, araba kullanıp kullanamayacağını sordu, müsbet cevap verdiğini, HÜSEYİN İNAN'ın Kepekli de Amerikalıların radar üsüne giden yerden kaçacaklarını, bu işte arabayı kullanmasını istediğini beyan etmesi üzerine, HÜSEYİN İNAN'ın bu teklifini kabul ettiğini, beş kişi olduklarını öğrendiğini, aynı zamanda koltuk altı kılıfı ile birlikte polisler tarafından yakalanan 14'lü tabancayı da aldığı, kazağın üzerine ve parkenin altına bu kılıfı ve tabancayı yerleştirip odadan çıktıklarını, bu sırada saatin 21.30 olduğunu, tepeye doğru yürümeğe başladıklarını, Konya asfaltına 150-200 metre mesafede yol üzerinde duran kalasları taşıdıklarını, 15-20 dakika kadar sonra da DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, gözlüklü Hulusi diye tanıtılan (SİNAN CEMGİL) şahısların geldiğini, kalasları onların yardımı ile hazır hale getirdiklerini, saat 00.20 sıralarında Amerikalılara ait otonun görüldüğünü, kendisinin yolun kenarında dur işareti verdiğini, arabanın barikatın önünde durduğunu, arkadaşlarının buldukları yerlerden fırlayıp silâhları doğrultup arabayı çevirdiklerini, kendi elinde de silâh olduğunu, şoförü indirdiklerini, şoförün koluna girip araziye doğru götürdüğünü, Amerikalıları iki grup halinde ilerde beklemekte olan arabaya götürdüklerini, Amerikalıların götürülmesinden sonra HÜSEYİN İNAN koşarak geldiğini, sivil şoförü arabaya alıp arabayı çalıştırdıklarını, kendisinin düz vites olup olmadığını sorduğunu, şoförün müsbet cevap verdiğini, farların nereden açılıp kapandığını sorduğunu, bilâhare şoförü indirdiklerini, HÜSEYİN'in şoförü uzaklaştırdığını, arabayı çalıştırdıklarını, Dikmen yoluna saptıklarını, Taksinin de arkadan kendilerini takip ettiğini, bu arada yolu şaşırdıklarını, bilâhare ana caddeye çıktıklarını, Dikmen caddesini takiben indikten sonra Meclis duvarı arkasından Aşağı Ayrancı istikametine saptıklarını, arkadan arabanın da peşlerini takip ettiğini, Güven sokağa geldiklerini, bu sokağı iyi tanıdığını, bir arkadaşının bu semtte oturduğunu, dolmuş durağına gelince HÜSEYİN'in isteği ile durduğunu, Me-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Harar No. : 1971/23

neviş sokağın başında durduklarını, durması ile birlikte Hüseyin İNAN'ın arabadan aşağı indiğini, arkaya doğru dur diye işaret verdiğini, ancak birden ileri fırlayıp kaçmakta olduğunu, arabanın kapısının açıldığını, ve polislerin kendisini yakaladıklarını, Amerikalı er Jimm Finley'in kaçırılması ile ilgisi olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık Cumhuriyet Savcılığı tarafından tesbit edilen 4.3.1971 tarihli ifadesinde : (2 nci klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 17).

Hadiseyi genel olarak aynı şekilde izah etmiştir.

Sanık son soruşturmadaki ifadesinde (Duruşma zabtı 43) Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun üyesi olmadığını, Dev Genç üyesi olmadığını, sadece dört Amerikalının kaçırılması olayına katıldığını, hazırlıktaki ifadelerini işkence ve baskı altında verdiğini, Hıdır ALTINAY isimli Devrimci Gençin elektrik işkencesine tabi tutulup öldürüldüğünü ve pencereden aşağı attıklarını, kalbinin patlamış olduğunu, kalp patlamasının ancak elektrik şokundan olabileceğini, bu şartlar altında ifade verdiğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu beyannamesi yayımlandıktan sonra kendisinin atfedildiğini, polisin kendisine işkence etmekten vakit bulup doğru şekilde ifadesini tesbit edemediğini, arabada bulunan tabancanın HÜSEYİN İNAN'a at olduğunu, beyan etmiştir.

Sanıklardan ERCAN ÖZTÜRK, YUSUF ARSLAN hazırlıktaki ifadelerinde bu sanığın da Jimm Finley'in kaçırılması hadisesine iştirak ettiğini, beyan etmişlerdir. Jimm Finley'de kendisini kaçırılanların yedi kişi olduğunu beyan etmektedir.

Sanık METE ERTEKİN'in tabancanın HÜSEYİN İNAN'a ait olduğu, kendisinin hadisede silâhsız bulunduğunu, sadece boş arabayı getirdiğine dair savunmaları dinlenen tanık NECATİ ÖZDEMİR (Duruşma zabtı sayfa 73), Molla YÜCE (Duruşma zabtı 77), Hüseyin KARABUDAK (Duruşma zabtı 78), İsmail OKŞAK'ın (Duruşma zabtı 85), (İkinci klâsör, 3 ncü dosya, 6 nci sayfa) beyanları karşısında kabule şayan görülememiştir. Sanığın öteden beri O.D.T.Ü. 201 ve 202 Numaralı odalarını fikir ve eylem karargâhı haline getiren Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu isimli gizli örgütün kurucuları bulunan DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL'in aynı karargâh içersinde beraber teşriki mesai etmiş bulunması karşısında bu şahısların faaliyetleri ile ilgilenmediğini beyan etmesi, (Çizildi) tabiatı eşyaya aykırılık teşkil etmektedir. Sanığın diğer sanıklarla fikri beraberlik ve ayniyet içersinde bulunması ve hadiselerin tarzı cereyanı da sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olmadığı, Amerikalıların kaçırılmasında sadece boş arabayı kullandığı, silâhı olmadığı yolundaki beyanlarını da doğrulamamak- tadır. Kaldığı dinlenen yeminli tanık Necati Özdemir yeminli ifadesinde; sanığın yanında 14'lü tabir edilen otomatik tabanca bulunduğunu, ve koltuk altı kılıfı olduğuna dair tuttıkları zabtın doğru bulunduğunu, diğer tanık Molla Yüce sanığın üzerinde koltuk altında tabanca kılıfı bulunduğunu ve arabada kanepede üzerinde 14'lü tabir edilme atışa hazır, ağzında mermi olan tabanca bulduklarını, diğer tanık Hüseyin Karabudak'ta sanığın sol koltuk altında boş bir tabanca kılıfı bulduklarını, kanepede üzerinde 14'lü tabir edilen ağzında mermisi olan atışa hazır vaziyette tabanca bulduklarını, beyan etmişlerdir. Tanık İsmail Okşak hadise gecesi Ameri

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

kalıların bindiği araba ile servis yaptığını, saat 24.00 sıralarında değiştirilen nöbetçileri Ankara'ya getirmekte olduğunu, Ahlatlı Belden ana yola çıkmadan önce, yolun barikatla kapatıldığını, silâhlı beş altı kişi tarafından çevrildiğini, ve aracın etrafını çevirenlerin silâhlı olduğunu, bir kısmında makinalı tabanca bulunduğunu, kendisini araçtan uzaklaştırdıklarını, kendisinin yanında da silâhlı bir kişi bıraktıklarını, diğerlerinin Amerikalılarla beraber gittiğini, sonradan bir kişinin daha arabanın yanına geldiğini ve tamam diye söylediğini, bunların arabanın düz vites olup olmadığını sorduklarını, kendisinin yanında kalan silâhlı şahsın kendisini yolun dışına ittiğini, yerinden kıpırdama, sesini çıkarma döver vururuz dediğini, kendisinin kaldığını ve diğer iki kişinin araba ile ittiklerini, hadisenin gece cereyan ettiğini, esasen parkalarla yüzlerinin kısmen kapalı olduğunu, teker teker teşhis yapmasına imkân bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanıkların birbirlerini teyit eden ifadelerinden mağdur tanık İsmail Okşak'ın yanında kalan silâhlı şahsın METE ERTEKİN olduğu ve HÜSEYİN İNAN'ın Amerikalıları YUSUF ARSLAN'ın getirdiği arabaya bindirdikten sonra tekrar hadise yerine gelerek tamam diyen kimse olduğu anlaşılmaktadır.

Sanıklar bir çok ifadelerinde birbirlerine atfi cürmî yoluna da gitmektedirler. HÜSEYİN İNAN hazırlık ifadesinde; (1 nci klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 80). Amerikalıların kaçırıldıktan sonra bindirildiği arabayı METE ERTEKİN ve YUSUF ARSLAN'ın şehirden çalıp getirdiklerini, kendilerinin de barikatı hazırladıklarını beyan etmekte, METE ERTEKİN is eHÜSEYİN İNAN'la beraber yaya olarak hadise yerine gittiklerini ve barikatı kendilerinin hazırladıklarını ifade etmektedir. Sanıkların hadiselerin hemen hepsinde birbirlerini atfi cürmî de buldukları görülmektedir. Sanığın bu hadiseye tesadüfen karışmış olduğu ve sadece boş arabayı getirdiğine dair iddiaları açıklanan deliller karşısında mahkememizce varit ve kabule şayan görülememiş ve sanığın Türkiye Halk Kuruluş Ordusunun Marksist-Leninist düzen getirmek kasıt ve gayesine dayanan fikirlerini benimseyen ve bunu tatbik alanına koymaya çalışan militanı olduğu ve bu maksatla Ahlatlı Bel üssünden kaçırılan dört Amerikalı çavuş ve erin kaçırılma olayına iştirak ettiği, sanığın gizli örgütün fikri ve eylem tezahürü olarak sübuta eren Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçuna aslî, maddî afil olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

19. İRFAN UÇAR :

As. Savcı tarih sayısı yukarıda açıklanan iddianamesinde; sanığın .OD.T.Ü. öğrencisi olduğunu, Türkiye İş Bankası Emek Şubesi soygunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde yetkili memur ve arkadaşlarının bağlanma olayına adı karıştığını, kendisini yakalayan jandarmanın elinden kaçtığını, HÜLAGÜ CAN ismindeki Amaç Apartmanındaki dairesini kiralayarak şebeke karargâhı olarak kullanılması sağladığı, Marksist-Leninist olduğunu, eylemlerinin Atatürk'ün Kurtuluş savaşını başlatmasına benzettiğini, kendi saflarında olmayanları vatan ihaneti ile itham ettiğini, Mustafa Kemal'i en iyi savunanların Marksist-Leninistler olduğunu, İstanbulda İlyas Aydın isimli bir şahsın evinde yakalandığının sübutundan

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

bahisle, tezahür eden eylemlerinin T.C.K. nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada; sanığın O.D.T.Ü. Makine Bölümü son sınıf öğrencisi olduğu Dev Genç Onur Kurulu üyesi bulunduğu, Dev Genç'in kanuni olan Afis asmak, bildiri dağıtmak gibi eylemlerine giriştiğini, Marksist-Leninist olduğunu, Mustafa Kemal'in en iyi savunucularının Marksist-Leninist'ler olduğunu, Mustafa Kemal'in sosyalizmle çelişen fikirleri olduğunu, bunlara katılmadığını, müsbet tarafları ile düşündüğünü sadece Türkiye'nin kurtuluşunun değil, insanlığın kurtuluşunun Marksist-Leninist ilkelerde bulunduğunu, İkinci Milli Kurtuluş savaşının Türkiye'nin kurtuluşu olduğunu, bu savaşın sonunda milli demokratik devlet, milli demokratik iktidar kurulacağını, bundan sonra sosyalist devlet ve sosyalist bir iktidarın gerçekleşeceğini, savaşlarının millî kurtuluş savaşı olduğunu, bu savaşa katılanların devrimci, kemalist, katılmıyanların ise vatan haini olduğunu, Türkiyede Kürt halkı olduğunu, bunun dışındakilerin asimile edildiğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olmadığını, bu hadiselere kasten isminin Demirel polisleri tarafından karıştırıldığını, sanığın HÜLAGÜ CAN'a ait Amaç Apartmanındaki daireyi kiraladığını, gidip geldiğinin tanık HÜLAGÜ CAN, Hüda ERDOĞAN'ın ifadeleri ve Adli Tıp raporu ile sübuta erdiğini, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu sanıklarla fiili beraberlik içerisinde olduğunun anlaşıldığını, sübutundan bahisle, SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan eden olaylarla, Amaç Apartmanında daire kiralamasının birlikte değerlendirildiği ve sübutuna kanaat getirildiği taktirde, T.C.K.nun 146/1. Amaç Apartmanında daire kiralaması ve münferiden ele alındığı ve sübutu tereddütsüz olan bu fiil işlediği kabul edildiği taktirde T.C.K.l nun 146/3. 173/3. maddeleri gereğince tecziyesi, T.C.K. nun ayrıca 31, 33 maddelerinin tatbik edilmesi mütalâasında bulunulmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında;

As. Savcı tarafından tesbit edilne 27.6.1971 tarihli ifadesinde (3 ncü Klâsör 4 ncü dosya sayfa 16) 1969 yılında Fikir Kulüpleri Federasyonuna üye olduğunu, bilâhare bu kulübün Dev Genç adını aldığını, ve Dev Genç'in üyelik sıfatını iktisap ettiğini, Dev Genç'in bütün eylemlerine katılmadığını, sadece Komer'in arabasının yakılması olayında bulunduğunu, O.D.T.Ü. de işgal olayına katıldığını, Balgattaki Amerikan deposunun yakılmasına isminin karıştığını, iştirak etmediğini, katılanların da kendisinden silâh aldıklarını, ifade ettiklerini, Dev Genç'in kanuni olan bildiri dağıtmak, afiş asmak gibi eylemlerine iştirak ettiğini, Fikir yapısını bütün sol yayınları okumak suretiyle tamamladığını, sosyalist fikirli olduğunu, Marksist-Leninist olduğunu, Mustafa Kemal'in en iyi savunucusunun Marksist-Leninist'ler olduğunu, Mustafa Kemal'in sosyalizm'le çelişen fikirleri olduğunu, bu fikirlere katılmadığını, Mustafa Kemal'i müsbet yanları ile düşündüğünü, Mustafa Kemal'ci olmak için ondan daha ileri düşünmek gerektiğini, kendisinin daha ileri düşündüğünü, Marksist-Leninist fikirlerin Mustafa Kemal'i aştığını, sadece Türkiye'nin değil insanlığın kurtuluşunun Marksist-Leninist fikirlerde olduğunu, Türkiye'nin kurtuluşunun Mustafa Kemal'in bağımsızlık ilkesine sarılarak ikinci millî kurtuluş savaşının başlamasında bulunduğunu, bu savaşın başlayıp neti

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/23

ceye ulaştığında Türkiyenin kurtulmuş olacağını, sonunda Millî Demokratik devlet, Millî Demokratik iktidarın kurulacağını, bundan sonra da sosyalist devlet ve sosyalist iktidarın gerçekleşeceğini, Sosyalist devlet ve sosyalist iktidarın işçi sınıfının iktidarı altında kurulacağını ve işçi sınıfının hakimiyetinde olacağını, proleterya diktatoryası tabirini kullanmadığını, çünkü iktidarın çoğunlukla işçi sınıfının lenide olacağını, Savaşlarının ikinci millî kurtuluş savaşı olduğunu, bu savaşa katılanların devrimci, gerçek Kemalist, katılmayanların ise vatan haini olduğunu, Türkiyede Kürt halkı bulunduğunu, bunun dışındaki etnik grupların asimile edildiğini, savaşın Türkiye halkının savaşı olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun üyesi olmadığını, emperyalizme karşı vurulan her darbeyi desteklediğini, bu örgütün Amerikan emperyalizmine darbe vuran her hareketini desteklediğini, Türkiye İş Bankası soygununa karışmadığını, SEVİM ONURSAL'ın evinde kalmadığını, kimlerin kaldığını da bilmediğini, Ankara'da Şair Nedim sokaktaki Amaç Apartmanını kiralamadığını, böyle bir şey bilmediğini, O.D.T.Ü. de Jandarma ile bir hadise çıkarmamak için olay yerinden uzaklaştığını, Ankara'da saklanmadığı için İstanbul'a geldiğini, bir müddet kendisini gizli tutmak istediğini, üç defa tutuklandığını, neticede tahliye edildiğini, yine uzun müddet suçsuz yere tutuklu kalmak endişesi ile kaçmaya karar verdiğini, İstanbul'a 15 Mayıs 1971 tarihinde trenle geldiğini, Feriköy'de Konya yurdunun karşısında Yüzbaşı İlyas Aydın'a ait bir Apartman Dairesinde kaldığını, bu yüzbaşının kendi durumunu bildiğini, bunu Ankara'dan tanıdığını, bu yüzbaşınında fikri yapı itibariyle ilerici olduğunu, şehir ve kır gerillasını, Amerikan emperyalizmine darbe vurduğu sürece desteklediğini, Türkiye'de bu gün için kır gerillası olmadığını, şehir gerillasının mevcut bulunduğunu, ifade etmiştir.

Sanık son soruşturmadaki ifadesinde (Duruşma zabtı 51).

27 Mayıs 1971 tarihinde İstanbul'da yakalandığını, İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1 ve 2 nci Şubeye getirildiğini, ve burada işkenceye maruz kaldığını bundan sonra da tedavisinin ve ilk yardımı kendi arkadaşlarından gördüğünü, daha sonra Haydarpaşa Askeri Hastanesine nakledildiğini, ve burada tedavi edildiğini, beyanla bu hususların tesbiti maksadiyle Adli Tıbbı sevkini talep etmiş, ancak Mahkememizce sanığın İstanbul Haydarpaşa 1000 Yataklı Askeri Hastahenisinden her zaman için bu konularda rapor alabilmesi ve iddia ettiği hususların resmen bu yolla tevsik ve tesbiti mümkün bulunduğundan, sanık vekilleri ve sanığın bu yoldaki talebini kabule şayan görmemiştir. Sanık müteakip celsedeki duruşmada, (Duruşma zabtı 55) ifadesine devam etmiş, Marksist-Leninist olduğunu, işçi sınıfının dünya görüşü olan bilimsel sosyalizme inandığını, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve il-gaya cebren teşebbüs suçunu temelden ve kesinlikle reddettiğini, Anayasayı kan ve ateşle savunduklarını, Anayasanın Türk Halkına sağlamış olduğu bütün demokratik hakların, bütün Türkiye halkı tarafından kullanılması maksadiyle öncülük ettiklerini, işçilerin anayasal haklarının tahakkuku için direndiklerinde yanlarında olduklarını, köylülerin toprak ağalarına karşı direndiklerinde yanlarında ve önlere olduklarını, meşruiyetini kaybetmiş Amerikancı Demirel iktidarına karşı direnme haklarını kullandıklarını, bu iktidarın Anayasaya ve kanunlara karşı işledikleri bütün suçlara karşı tepki gösterdiklerim, Anayasanın 1961 yılında

halk tarafından oylandığı tarihten itibaren ırzına geçen daha sonra rafa kaldıran ve bugün katletmek üzere olanların parlamentoda anayasanın başına leş kargaları gibi çöktüklerini, beyanla, arkadaşlarının 11 Ocak 1971 tarihinde Türkiye İş Bankası Emek Şubesinin günlük hasılatına Türkiye halkı adına el koymaları v ebu paraları kamulaştırdıklarını, isminin bu olaya Demirelin polisleri tarafından kasten karıştırıldığını, 18 Ocak 1971 tarihine kadar hiç bir şekilde gizlenip saklanmadığını, isminin ilk olarak bu tarihte Adalet Gazetesinde yayınlandığını, Üniversiteye gittiğini, kapıdaki güvenlik kuvvetlerine şebekesini göstererek içeri girdiğini, 19 Ocak 1971 salı günü Türk Haberler Ajansından iki muhabirin kendisi ile görüşmek istediğini, kendisine soru sorduklarını, Gazetelerde isminin çıktığından bahisle sual teyçih etiklerini, gazetelerin istedikleri şekilde yazı yazabileceklerini beyan ettiğini, saklanmadığını, evine polisin gelmediğini, aranmadığını, savcılıktan da her hang bir davet almadığını söylediğini, öğleden sonra saat 15.00 sıralarında rektörlük binasına gidip rektörle görüşmek istediğini, bir saat kadar beklediğini, bu arada Jandarmalarla konuşup sohbet ettiğini, saat 16.00 sıralarında rektör tarafından kabul edildiğini, rektörün kendisine gazetelerde isminin çıktığını, Üniversite olarak kendilerini zor durumda bırakmamasını beyan ettiğini, ve teslim olmayı teklif ettiğini, Rektöre teslim olacak durumun olmadığını, ilgili makamlardan davet almadığını beyan ettiğini, kendisi hakkında savcılığın her hangi bir yazısı olup olmadığını sorduğunu, olmadığını, Üniversite kaleminden öğrendiğini, ve normal olarak iki gündür derslerine girip çıktığını rektöre söylediğini, rektörün bunun üzerine Vali'ye durumu telefonla sorduğunu, Üniversiteye resmi yazının gelmediğini söylediğini, Vali'nin de kendisi hakkındaki durumu bilmediğini, Rektöre beyan etmiş olduğunu, bunun üzerine rektörün kendisine derslerine devam edebilirsin dediğin ve dersine gittiğini, bundan sonra rektör vekilinin kendisini çağırttığını, gittiğini, hakkında Gıyabi tutuklama kararı olduğunu, rektör vekilinin beyan ettiğini, ve kendisinin teslim olmasını istediğini, tutuklama müzekkeresinin gelmesinden sonra teslim olup olmama konusunda kendilerinin bir karar vereceğini beyan ettiğini, ve rektörlükten ayrıldığını, bu sırada bir uzatmalı çavuşun kolundan tutup beklemesini ve kendisini alıp götürceğini beyan ettiğini, tutuklama müzekkeresi olmadan götürmeyeceğini söyleyip, yürüdüğünü, bunun üzerine jandarmanın silâhını çekip beklemesini ve götürceğini ilâve ettiğini, bir kaç dakika sekreterlik odasında beklediğini, bu sırada merdivenlerden öğrenci ve jandarmaların gelmekte olduğunu, uzatmalı çavuşun çay ocağının bulunduğu odada sten tabancasını alıp şarjör takarken pardüsüsünü çıkardığını, kenara koyup yürüyerek ayrıldığını, (Çizildi) öğrencilerle jandarma arasında üzücü her hangi bir hadiseye sebebiyet vermemek maksadiyle ayrıldığını, İş Bankası Emek Şubesi hadisesi, SEVİM ONURSAL'ın evindeki bağlama hadisesi ve Amaç Apartmanındaki üç numaralı dairenin kiralanması olaylarına karışmadığını ve katılmadığını, bu olaylara isminin polisler tarafından kasten karıştırıldığını, 11 Ocak 1971 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesi kantininde bulunduğunu, 15 Ocak 1971 tarihinde SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerin cereyanı sırasında İnşaat Mühendisleri odasında bulunduğunu, zaman ve mekân şahitlerinin mevcut olduğunu ifade etmiştir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

Tanık Mehmet Karaçalı son soruşturmada; yaptırılan teşhiste SEVİM ONURSAL'ın evinde bulunanlar arasında İRFAN UÇAR'ı KOR KOÇALAK'ı DENİZ GEZMİŞ'i göstermiş ve teşhis ettiğini ve bu şahısların kendilerine tabanca çektiğini beyan etmiş, İBRAHİM SEVEN'i hatırlıyamadığını ifade etmiştir. (Duruşma zabtı 60).

Tanık Nihat Aksoy sadece DENİZ GEZMİŞ'i teşhis etmiş, diğer sanıkları hatırlıyamadığını beyan etmiştir. (Duruşma zabtı 62).

Tanık Mustafa Yıldırım duruşma sırasında SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerle ilgili olarak NECMETTİN BACA, İBRAHİM SEVEN, KOR KOÇALAK, DENİZ GEZMİŞ, SEVİM ONURSAL'ı teşhis ettiğini beyan etmiş, diğerlerini hatırlıyamadığını, İRFAN UÇAR gösterildiğini bilmediğini hatırlıyamadığını beyan etmiştir. (Duruşma zabtı

64) ,

Diğer tanık RECEP BAŞARAN, SEVİM ONURSAL ve DENİZ GEZMİŞ dışında kalan sanıkları huzurda teşhis edememiş, İRFAN UÇAR gösterildiğinde tanıyamadığını beyan etmiştir. (Duruşma zabtı

65) .

Tanık Dursun Kayıkçı; sanıklardan sadece DENİZ GEZMİŞ ve SEVİM ONURSAL'ı huzurda teşhis edebilmiş, diğerlerini tanıyamadığını ifade etmiştir. İRFAN UÇAR gösterildiğinde hatırlıyamadığını beyan etmiştir. ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ı, YUSUF ARSLAN'ı SEVİM ONURSAL'ı, DENİZ GEZMİŞ'i ve İRFAN UÇAR'ı huzurda teşhis ettiğini beyan etmiş, knedisine ilk defa tabanca ilk vuranın İRFAN UÇAR olduğunu ifade etmiştir. Tanık İRFAN UÇAR'ın hadise tarihinde daha zayıf olduğunu ve kendisi ile biraz boğuştuklarını beyan etmiştir. (Duruşma zabtı 68, 69).

Tanık Veli Kurt; Amaç Apartmanı 3 Numaralı dairesini kiralayan

Tanık Cemal Şeker, İbrahim SEVEN'in hadise yerinde olmadığını beyan etmiş, şahsı sanıkların arasında göremediğini ifade etmiştir (Duruşma zabtı 74).

Tanık Recep Yelkesen; sanık İRFAN UÇAR'ı kesin olarak teşhis edememiş, Çene kısmını benzetebildiğim ifade etmiştir. (Duruşma zabtı 75).

Tanık Hülagü Can; yeminli ifadesinde Amaç Apartmanındaki 3 Numaralı dairesini kendisini Orhan Sel olarak tanıtan İRFAN UÇAR'ın 1000 lira aylık bedelle tuttuğunu, mukaveleyi Atatürk Bulvarı üzerinde F-3 Bezik salonunda imzaladıklarını ifade etmiş ve sanıkların arasında isim zikredilmeden teşhis etmesi istendiğinde tereddüt etmeden sanık İRFAN UÇAR'ı teşhis etmiştir. (Duruşma zabtı 81).

Tanık Hüdayi Erdoğan; Rüya sokaktaki Bakkaliyede çalıştığını, Amaç Apartmanında oturan gençlerin kendisinden alış veriş yaptıklarını, bir teğmen ve bir de kardeşi olduğunu beyan ettiği sivil şahsın alış verişe geldiklerini, sivil şahsın kendisini Kimya Mühendisi olarak tanıttığını, bunun günde iki üç defa gelip alış veriş ettiğini, Teğmenin sadece iki defa geldiğini, bunları görmüş olduğu taktirde tanıyabileceğini ifade etmiş, huzurda bulunan şahıslar gösterildiğinde, Teğmen elbiseli olarak gelen şahsın sanıklar arasında İRFAN UÇAR olduğunu beyan

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

etmiş ve sanığı göstermiştir. Mahkememiz kira mukavelesindeki imza ile sanık İRFAN UÇAR'ın huzurda tesbit edilen yazıları Adli Tıpta mukayesesinin yaptırılmasına karar almış ve Adli Tıp Fizik Şubesinin 24 Ağustos 1971 tarih ve 1748-18413 sayılı raporunda; «tatbiki medar olarak göndermiş bulunan huzurda yazılmış el yazısının bağlantısız kitap harfi tipinde yazılmış olduğunu, gerek huzurda atırılmış, gerek ifadesi altındaki bulunan İRFAN UÇAR imzalarının ise bağlantılı el yazısı tipinde atılmış olduklarını. Bu itibarla yazı ve imzaların aynı vasıflarda olmadıklarını, tetkik konusu kira kontratındaki kiracı yazısı altında bulunan pul üzerine ve bu pulun sol tarafına atılmış bulunan iki adet Orhan imzasının İRFAN UÇAR'a ait imzalar tipinde bağlantılı el yazısı ile atılmış olduklarını, meyil ve istikametleri, ifadesi altındaki imzalara uygun olduğunu, harflerinin tersim şekli, eb'ad nisbetleri, işleklik ve sür'at dereceleri presyon derecesi ve itiyat itibariyle tetkik konusu imzaların tatbiki medar İRFAN UÇAR'a ait imzalarla uygunluk ve benzerlikleri görüldüğünden, **aynı el mahsulü oldukları sonucuna varıldığını**, tetkiki biten vesikaların mühürlü olarak aynen iade edildiğini bildiri rapordur» denmektedir.

Tanık Hülagü Çan'ın yeminli ifadesi huzurda okunup tereddütsüz teşhisi keza diğer tanık Hüdayi Erdoğan'ın huzurda diğer sanıklar arasında tereddütsüz teşhisi ve teşhis ve beyanları teyit ve itham eden Adli Tıp Fizik Şubesinin raporu (Duruşma zabtı sayfa 100 ekinde).

Amaç Apartmanındaki dairenin sanık İRFAN UÇAR tarafından tutulduğu evvelce ika edilen ve Anayasanın cebren ilgasına yönelen suç failleri ile sanığın arasında kasıt ve gaye yönünden birlik ve beraberlik olduğu ve sanığın fikir yapısı Marksist ve Leninist görüşlerin işçi sınıfının hakimiyetinde tahakkuk amacına yönelen eylemlerinde diğer faillerle iştirak halinde bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

Sanık DENİZ GEZMİŞ ifadelerinde İRFAN UÇAR'ın kendileri ile fiili beraberliği olmadığını, Amaç Apartmanını YUSUF ARSLAN ve SİNAN CEMGİL'in beraber tuttuklarını, Dairenin oturulacak hale getirilmesi ve hazırlanmasıyla HÜSEYİN İNAN ve METE ERTEKİN'in meşgul olduğunu, ilgilendiğini beyan etmiş.

YUSUF ARSLAN ise duruşma sırasındaki ifadesinde Amaç Apartmanını MİTHAT ORHAN ismi ile kendisinin tuttuğunu, mukaveleyi Amaç Apartmanında imza ettiklerini ve aktettiklerin beyan etmiştir.

Sanıkların bu beyanları birbirleriyle çelişmiş bulunmaktadır. Bu sanık tarafından ikame olunan müdafaa tanığı Sahir Bekel 11 Ocak 1971 günü sanık İRFAN UÇAR'ın saat 13.00 sıralarında kantinde Halûk Al- tay, Doğan Fırtına ve isimlerini hatırlıyamadığı dört beş arkadaşı ile oturmakta bulunduğunu, saat 18.00'e kadar beraber kaldıklarını ifade etmiştir. Diğer tanık Halûk Altay da aynı şekilde beyanda bulunmuştur. (Duruşma zabtı 102 ve 103).

Diğer tanık Melih Altınoklar SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan eden olayların vuku bulduğu (Çizildi) sırada saat 12.30 sıralarında İnşaat Mühendisleri arasında oturmakta olduğunu ve bu sırada İRFAN UÇAR'ın geldiğini, saat 15.00'e kadar beraber kaldıklarını beyan etmiştir. Müdafaa tanıklarının beyanları ve SEVİM ONURSAL'ın evindeki

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/33

olaylarla ilgili olarak dinlenen tanıkların, bu sanık hakkında kesin teşhis yapamadıklarına dair beyanları birlikte değerlendirilmiş ve İRFAN UÇAR'ın SEVİM ONURSAL'ın evinde vuku bulan olaylar sırasında diğer sanıkların arasında olmadığı kanatına varılmıştır. Sanığın Anayasal düzenin cebren ilgasına matufen işlenen ve işlenecek fiillerde aslî faillere önceden bilerek müzahir olması, faillerin ve kaçıracakları kimselerin muhafaza edildikleri (Çizildi) yerin temin edilmesini sağlaması fer'- an iştirak olarak kabul edilmiş ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını, yağyır, tebdil veya ilgaya ve bu kanunla müesses Türkiye Büyük Millet Meclisini vazifesinden men'e cebren teşebbüs suçuna fer'i fail olarak iştirak ettiği kanaat ve neticesine varılmıştır.

20. ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK:

As. Savcı tarih sayısı musarrah İddianamesinde sanığın SİNAN CEMGİL'in arkadaşı olduğunu, İş Bankası Emek Şubesi soygununu takiben soyguncuların saklanması için SEVİM ONURSAL'ın evini temin ettiğini, söz konusu evde buldukları sırada, İcra Memuru, ve yanındakilerin eve geldiğini, polis memurunun telefonla yardımcı istemek niyetini belirtmesi üzerine, zor kullanarak ve darbda bulunarak tabancasını aldıklarını, altı kişi silâh tehdidi ile bağlayarak evi terkettiklerini, KOR KOÇALAK'ın silâhlı ve uzun süre diğer arkadaşları ile aynı yerde gizlendikten sonra teslim olduğunun sübutundan bahisle, hadisede aslı fail olması sebebiyle T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada; sanığın Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun Dağ Karargâhı Lideri durumundaki SİNAN CEMGİL'in arkadaşı olduğunu, Grafik ressamlığı yaptığını, Amerikan Haberler Merkezinde görev aldığı, ve bu sırada SEVİM ONURSAL'la ileri derecede samimiyet peyda ettiği, SİNAN CEMGİL'in saklanacak bir yer bulmasını istemesi üzerine durumu SEVİM ONURSAL'a anlattığı ve muvafakati ile Türkiye İş Bankası Emek Şubesinin soyguncularını SEVİM ONURSAL'ın evine götürdüğünü, bu evde görevli icra memuru ve yanındakilerinin bağlanarak hürriyetlerinin tahdit olunmasında, polis memurunun yaralanıp tabancasının alınmasında, Avukat Mehmet Karaçalı'nın şapkasının gasb edilmesinde faaliyet gösterdiği, silâhlı bulunduğu, Türkiye İş Bankası Emek Şubesi soygunundan elde edilen paralardan bir kısmının DENİZ GEZMİŞ tarafından kendisine verildiğinin sübutundan bahisle tezahür eden eylemleri, fer'i, madde şerik olarak sübuta erdiğinden, eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. 31, 33 ve 173/3 maddeleri uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; 26.3.1971 tarihli Cumhuriyet Savcılığınca tesbit edilen ifadesinde; (1 nci Klâsör 4 ncü dosya, sayfa 95) özetle; Ankara İş Bankası Emek Şubesi soygununda bulunmadığını, Perşembe günü sabahı OLCA ALTINAY'ın eve telefon ederek SİNAN CEMGİL'in kendisini çağırdığını, bunun üzerine sabahleyin Kızılay Gökdelen önünde Asansör boşluğunda randevu verdiğini, gittiğinde OLCA'yı gördüğünü, beraberce OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini SİNAN CEMGİL ve HÜSEYİN İNAN'la karşılaştıklarını, saklanacak ev bulmasını istediklerini Banka soygununu kendilerinin yapıp yapmadığını sor

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

duğunda, kendilerinin yaptıklarını söyledikleri, bunun üzerine SEVİM ONURSAL'la konuşup neticeyi bildireceğini, SEVİM ONURSAL'ın evinde kendisini bulduğunu, bir saata yakın konuştuklarını, ve bunları saklayabilip saklayamayacağını sorduğunu, banka soygunu dolayısıyla polis tarafından arandıklarını bildirdiğini, bunların Devrimci Gençler olduğunu, saklamalarının uygun olacağını, beraberce düşündüklerini, SEVİM ONURSAL'ın da bunları açıkta bırakmalarının uygun olmadığını beyan ettiğini, bunun üzerine aynı gün saat 14.00 sıralarında OLCA ALTINAY'ın evine gittiğini, durumu anlattığını, plânlarını hazırlamalarını söylediğini, akşam üzeri tekrar geleceğini beyan ederek evden ayrıldığını, ve SEVİM ONURSAL'a gelerek gelecek dediğini, bu sanığın da peki dediğini, kendisine anahtar verip sen getirirsin dediğini, sanıkların iki grup halinde eve getirdiğini, altı kiş olduklarını, OLCA ALTINAY'ın da ilk seferinde kendileri ile beraber geldiğini, sonra döndüğünü, kendisinin bundan sonra evden ayrıldığını, 15.1.1971 günü öğleye doğru tekrar SEVİM ONURSAL'ın evine gittiğini, gelen şahısların arasında NECMETTİN BACA ve İBRAHİM SEVEN'in bulunmadığını, İRFAN UÇAR'ı tanımadığını, SEVİM ONURSAL'ın telefonla bu şahısların ihtiyaçları olan yiyecekleri bakkala ısmarlamış olduğunu, SEVİM ONURSAL'ında dışarı çıkmış olduğunu, bunun yokluğunda kapı zilinini çaldığını, arkasından SEVİM ONURSAL'ın sesini duyduklarını, kapı Önünde bazı konuşmaların devam ettiğini, SEVİM ONURSAL'ın kapıyı açıp içeri girdiğini, ve görevlilerin icra takibine geldiklerini söylediğini, arkadaşlarının da içeri girmekte ısrar ettikleri taktirde içeriye al şeklinde SEVİM ONURSAL'a talimat verdiklerini, SEVİM ONURSAL'ın tapuyu ve senedi alıp dışarıda icra memuruna gösterdiğini, fakat avukatın içeri girmekte ısrar ettiğini, kendilerinin dipteki odaya gittiklerini, oda da kendilerini görünce SEVİM ONURSAL'a bunlar kim diye sorduklarını, bunun da hacze mi geldiniz, şahısları mı soruyorsunuz diye cevap verdiğini, polisin telefon etmek için yürüdüğünü ve arkadaşlarının tabanca çektiklerini, kendisinde tabanca olmadığını, masanın üzerinde boşa kalan tabancayı kendisinin aldığını, şahıslara tevcih etmediğini, polisin tabancasının YUSUF ARSLAN tarafından alındığını, bundan sonra dışarıda kalan üç kişiyi de içeri aldıklarını, kendisi, YUSUF ARSLAN ve SEVİM ONURSAL ile beraber dışarı çıktıklarını, SEVİM'in kardeşi Günay ile karşılaştıklarını, bağlama işinin yukarıda cereyan etmiş olduğunu, nasıl hareket ettiklerini, nasıl bağladıklarını bilmediğini, OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini, buradan da HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN, SEVİM ONURSAL, OLCA ALTINAY'la beraber SİBEL AY'ın evine gittiklerini ve geceyi geçirdiklerini, YUSUF'un üzerinde bu sırada üç tabanca olduğunu, SİBEL AY'ın kendilerini daha fazla misafir edemeyeceğini beyan temesi üzriene SEVİM ONURSAL'ın kalacağı bir yer aradıklarını, Sema ve Necmettin Karaerkek'in evlerinin hatırına geldiğini, bu hususta anlaştıklarını ve SEVİM ONURSAL'ı gönderdiklerini, Cumartesi akşamı OLCA ALTINAY'ın evinde toplandıklarını, geceyi orada geçirdiklerini, pazar günü 19.00 haberlerinde SEVİM'in teslim olduğunu radyo haberinden öğrendiklerini, bunun üzerine evi terkettiklerini, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN, SİNAN CEMGİL ve diğer iki kişi ile beraber O.D.T.Ü. 1 No.lu yurdun 201 No.lu odasına gittiklerini, OLCA ALTINAY'ın evinde kaldığını, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN ve kendisinin Gazetelerde res-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

mi çıktığı için dışarı çıkmadıklarını, kapıyı içerden kilitlediklerini, ihtiyaçlarını HÜSEYİN İNAN ve SİNAN CEMGİL'in getirmekte olduğunu, 180 cık 1971 günü gazetelerde SİNAN'ın da resminin çıktığını, bunun üzerine onunda odaya kapandığını, İRFAN UÇAR'n rektörlük binasında jandarma tarafından yakalanıp tekrar kaçtığı gün arkadaşlarına teslim olacağını bildirerek, tabancayı masanın üzerine bıraktığını, onların da kendisini zorla tutmadıklarını, teslim olup olmama hususunu kendi bileceği bir iş olduğunu söylediklerini, ancak kendisinin o anda polisin eline geçmek arzusunda olmadığını ve saklanmaya devam ettiğini, O.D.T.Ü. yurtlarında arama yapılacağını duyulması üzerine gruptan ayrıldığını, İRFAN UÇAR'ın kaçtığı gün karanlıkta yurdu terkettiğini, ve Siyasal Bilgiler Fakültesi yurduna gittiğini, Hüseyin İNAN'ı aradığını, burada kaldığını, O.D.T.Ü. yurtlarına tekrar döndüğünü ve 201 numaralı odaya tekrar geldiğini, bir gece arkadaşlarının Amerikalı zenci ile birlikte geldiklerini, gelen grubun takriben 10 kişi kadar olduğunu, hepsinin de postallarının çamurlu vaziyette bulunduğunu, araziden geldiklerinin belli olduğunu, zenciyi sorguya çektiklerini, ertesi gün zenci ile birlikte geldiklerini, gelen grubun takriben 10 kişi kadar olduklarını, telsizle polislere (Çizildi) küfrettiklerini, aradan bir müddet geçtikten sonra sabaha karşı YUSUF'la SİNAN'ın geldiğini, YUSUF'un üzerinde Üsteğmen elbisesi bulunduğunu, bir saat kadar sonra DENİZ GEZMİŞ'in yalnız olarak geldiğini, daha sonra da HÜSEYİN İNAN'ın geldiğini, dördünün küçük odaya girip konuştuklarını, ne konuştuklarını duymadığını, ertesi günü odada geçirdiklerini, hava karardıktan sonra METE ERTEKİN'in geldiğini, aralarında tekrar konuştuklarını, saat 22.00-23.00 arasında hepsinin çıkıp gittiğini, ertesi günü sabahleyin HÜSEYİN İNAN'ın geldiğini, METE ERTEKİN'in yakalandığını, kendisinin kaçtığını söylediğini, dört Amerikalıyı kaçırdıklarını beyan ettiğini, HÜSEYİN İNAN, METE ERTEKİN'in polise yerlerini söylemesinin muhtemel olduğunu, burayı terketmesinin uygun olacağını söylediğini, bunun üzerine tekrar Siyasal Bilgiler Fakültesi yurduna geldiğini, muhtelif odalarda kaldığını, hiç dışarı çıkmadığını, Dev Genç'le ilgisi olmadığını, SEVİM ONURSAL'ın evinde icra memurları geldiğinde çıkacakları sırada DENİZ GEZMİŞ'in cebinden bir tomar para çıkararak verdiğini, miktarını saymadığını, bu parayı DENİZ GEZMİŞ'in cebinden çöördüğünü zannetmediğini, paket halinde HÜSEYİN İNAN'ın taşıdığı paradan dağıttığını, beyan etmiştir.

se bu paradan dağıtıldığını, beyan etmiştir.

10 Haziran 1971 tarihinde As. Savcı tarafından tesbit edilen ifadesinde; (3 ncü klâsör 5 nci dosya, sayfa 20).

Cumhuriyet Savcısı tarafından tesbit edilen ifadesinin genel hatları ile doğru olduğunu, Banka soygunu ile ilgisi olmadığını, SİNAN CEMGİL'i tanımış olması ve saklanacakları bir yer bulmasını rica etmesi üzerine SEVİM ONURSAL'ın evin bulduğunu, bundan maksadının da Ankara'da 20 kadar Devrimci öğrencinin öldürüldüğü, faillerinin meçhul kaldığı, Ankara polisinin bu şahısları vurmak için emir almış olduğunu, dürbünlü tüfeklerle bazı evleri bastığı, bu sebeple SİNAN CEMGİL'i bir kaç gün için sakladığı, Amerikalı çavuş Jimm Finley'i getirenlerin 10 kişi kadar olduğunu, O.D.T.Ü. öğrenci, zabıta kuvvetleri çar-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

pışmasında, HÜSEYİN İNAN, YUSUF ARSLAN ve DENİZ GEZMİŞ'in bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık son soruşturmadaki ifadesinde; (Duruşma zabtı 45).

İddianamenin kapsamı içine alınması sebeplerinin gerçek dışı olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu olmadığını, huzurdaki sanıkların hiç birini evvelce tanımadığını, Dev Genç üyesi olmadığını, profesyonel devrimci, Marksist-Leninist olmadığını, Atatürk ve 27 Mayıs ilkelerine yürekten inanan bir kimse olduğunu, devrimcilik anlayışının bu çizgide olduğunu, tek sorumlu olduğu eylem ve konunun SİNAN CEMGİL ve arkadaşlarının Emek İş Bankası soygunundan bir süre sonra SEVİM ONURSAL'ın evinde saklanmasını temin etmiş olmaktan ibaret olduğunu, SEVİM ONURSAL'ın banka soygunundan haberi bulunmadığını, evde gizlenenler arasında İRFAN UÇAR, NECMETTİN BACA, İBRAHİM SEVEN'in kesinlikle bulunmadığını, SİNAN CEMGİL'e karşı olan arkadaşlık anlayışı ile bu şekilde hareket ettiğini, o günlerde sanıklar hakkında polise vur emrinin verildiğinin açıklanmış olduğunu, A.P. iktidarının güdümünde olan polis ve polis himayesindeki bir takım kişilerin 20'ye yakın öğrencinin katili olduklarını, SİNAN CEMGİL ve arkadaşlarının sanık olarak yargıç önüne sağ çıkma olanaklarının mevcut olmadığını, 12 Mart muhtırasının 1 nci maddesinin bütün vatanseverler gibi kendisinin de endişe ve kaygılarını dile getirdiğini, SEVİM ONURSAL'ın evine haciz maksadiyle gelenlerin enterne edilme olayına sadece kısmen tanık olduğunu, bu olayda kimseye silâh tevcih etmediğini, masa üzerinden aldığı silâhı O.D.T.Ü. yurdunda SİNAN CEMGİL ve arkadaşlarına geri verdiğini, SEVİM ONURSAL ile beraber teslim olmaya kararlı olduğunu, ancak ertesi gün banka soyguncusu olarak ilân edildiğini, bunu devrin İçişleri Bakanı Haldun Menteseoğlu'nun bizzat açıkladığını, 12 Mart muhtırasının verilmesi, Süleyman Demirel ve kabinesinin iktidardan uzaklaşması ile teslim olma imkânını bulduğunu, kaçak bulunduğu süre zarfında hiç bir olaya karışmadığını, METE ERTEKİN'i yakalayan polislerin evvelâ kendisi zanniyle 50 santim mesafeden ateş etmek istediklerini, teslim olma olanakları ve ortamı bulduğunda teslim olduğunu, SEVİM ONURSAL'ın evinde 5-6 kişi olduklarını, İRFAN UÇAR'ın SEVİM ONURSAL'ın evinde bulunmadığını, beyan etmiştir.

Tanık Mehmet Haraçalı yeminli ifadesinde ve huzurda yaptırılan teşhiste Sanık KOR KOÇALAK'ın kendilerine tabanca çekenler arasında olduğunu, ifade etmiştir. (Duruşma zabtı 60).

Tanık Mustafa Yıldırım yeminli ifadesinde sanığı teşhis etmiş ve tabanca çektiğini, kendisini bağlayanın da sanık olduğunu ifade etmiştir. (Duruşma zabtı 64).

Tanık Cemal Şeker'de sanığı teşhis etmiştir. (Duruşma zabtı sayfa 68).

Sanık ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın kendisine müsnet fiilin suç vasfını tayine müessir olan, suç kastı, aslî fiille illiyet rabitası incelendiğinde, sanığın sadece SİNAN CEMGİL ve arkadaşlarını saklamak gayesiyle hareket ettiği, Mahkeme önüne çıkma olanaklarının mevcut bulunmadı-

ğından, gizlemek zorunda kaldığına dair beyanlarına neden itibar edilmediği* açıkça görülecektir. Şöyleki; sanıklardan SİNAN CEMGİL esasen hiç bir zaman Mahkeme önüne çıkma olanaklarını kullanmamış ve bunu arzu dahi etmemiştir. Diğer sanıklar da ya yaralanarak ek geçirilmişler veya teslim olmak zorunda bırakılmışlardır. SİNAN CEMGİL çarpışma sırasında yaralandığı halde teslim olmamış, çarpışmaya devam etmiş, ancak ölü olarak ele geçirilebilmiştir. Sanığın bu beyanları hadiselerle tamamen ters düşmektedir. Sanık asli failler gurubu ile evvelce konuşmuş, anlaşmış bir kimsedir. SİNAN CEMGİL yakın arkadaşı bulunmaktadır. (Çizildi) SİNAN CEMGİL ve temsilcisi olduğu gurubun ideolojik yapı ve maksatlarını kamu oyu bilmektedir. Sanığın bunlardan haberi bulunmadığı yolundaki iddialarını samimiyetle badaştırmaya imkân görülememektedir.

Asli failler müsnet fiiller münferiden ve temelinden ideolojik gayeye dokunulmadan değerlendirilmesi mümkün bulunsaydı, silâhlı gasp ve hürriyeti tahdit şeklinde mütalâa edilebilir, bu taktirde de fer'i failin durumunu bu tavsiye göre tayin ve tesbit etmek lüzumu doğardı. Ancak hadisemizde fiiller tek başına ele alınmamış, cürmî kastinin bir bütün olarak mütalâası gerekmiştir.

Kaldı ki, sanık sadece asli, maddi faillere gizlenmeleri yönünden yer bulmamış, SEVİM ONURSAL'ın evinde bunlarla beraber ve müştereken silâh tehdidi ile görevlileri bağlamış ve banka soygunundan elde ettikleri paranın 20.000 lirasını müştereken paylaşmışlar, ve sanık da hissesine düşeni veya DENİZ GEZMİŞ tarafından verilen miktardaki parayı almış bulunmaktadır.

Sanık SEVİM ONURSAL'ın evinde görevlilere tevcih ettiği silâhı uzun müddet beraberinde bulundurmuş, O.D.T.Ü. yurdunda asli faillerle beraber uzun müddet kalmış, dört amerikalının kaçırılışın ve METE ERTEKİN'in 4 Mart 1971 günü sabaha karşı yakalanmasına kadar da asli faillerden ayrılmamış, ancak O.D.T.Ü. yurtlarının jandarma birlikleri tarafından boşaltılacağı haberini aldığı anda ve HÜSEYİ İNAN tarafından aynı gün sabahı METE ERTEKİN'in yakalandığı haberi kendisine iletdikten sonra yurttan ve faillerden ayrılmak zorunluğunu hissetmiştir. Zira; asli faillerde bu tarite Amaç Apartmanında kaçırılmış buldukları dört Amerikalı ile beraber bulunmakta ve O.D.T.Ü. 1. No.lu yurdunu terketmiş bulunmaktadırlar.

Sanık buradan Siyasal Bilgiler Fakültesi yurduna gelmiş, 23 Mart 1971 tarihine kadar da Emniyet Makamlarının veya ilgili makamlara teslim olmamıştır. Bu arada Silâhlı Kuvvetlerce 12 Mart muhtırası verilmiş ve yeni hükümet kurulmuş bulunmaktadır. Asli faillerden bir çoğu bu tarihte Ankara'yı terketmiş, DENİZ GEZMİŞ ve YUSUF ARSLAN kır gerillası bölgesine gittikleri sırada 16 Mart 1971, tarihinde birisi yaralı olmak üzere yakalanmış, HÜSEYİN İNAN ve MEHMET NA- KİPOĞLU 23 Mart 1971 tarihinde Pınarbaşı ilçesinde keza dağ karargâhına gittikleri sırada ve yolda yakalanmış bulunmaktadırlar. SİNAN CEMGİL ise esasen bu tarihlerde kır gerillasının lideri olarak Dağ Karargâhındaki idareyi ele almış ve gerillayı faaliyete geçirmiş bulunmaktadır. Sanık KOR KOÇALAK Ankara'da yalnız kalmış bulunmaktadır.

* "neden" ve edilemediği" sözcükleri metne el yazısıyla eklenmiştir.

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/28

Bu sebeple 26 Mart 1971 tarihinde teslim olmak zorunluğunu hissetmiştir.

İzah edilen durum karşısında sanığa münnet fiil sübut ve vasıf yönünden Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya ve bu kanunla müesses Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs suçunu, ikinci fıkrada gösterilenden gayri surette fer'i iştirak olarak görülmüş ve mahkememize sanığın fer'i fail olduğu yolunda kanaat gelmiştir.

21. SEVİM ONURSAL :

As. Savcı tarih sayısı yazılı iddianamesinde sanığın ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın arkadaşı bulunduğunu, soyguncuların evinde barınmalarına rıza gösterdiği, onların fikirlerine katıldığını, icra memuru ile diğer şahısların evde bağlanmakta iken soyguncularla birlikte evi terkettiklerini, birlikte gizlendiklerini, daha sonra ayrıldıklarını, gizlenmek istediği bazı dostların tavsiye ve telkinleri ile teslim olduğunu ve hadisede asli fail durumunda bulunduğunun sübutundan bahisle eylemine uygun T.C.K.nun 146İ/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada sanığın Amerikan Haberler Merkezinde çalışmakta iken işinden çıkarıldığını, aynı yerde çalışan KOR KOÇALAK'la tanıştığını, samimiyet peydah ettiğini, Türkiye İş Bankası Emek Şubesi ni soyanları KOR KOÇALAK vasıtası ile yine alarak onlara yiyecek temin ettiğini, evine gelen icra memuru ve diğer ilgililerin hürriyetlerinin tahdit edilmesine yardımcı olduğunu, evini terkederek soyguncularla birlikte OLCA ALTINAY ve SİBEL AY'ın evinde saklandıktan sonra SEMA ve NECMETTİN KARAERKEK isimindeki arkadaşlarının tavsiye ve telkinlerine uyararak Ankara Cumhuriyet Savcılığına teslim olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna mensup kişilerin diğer fiillerine katıldığına, ve kendisinin bu gizli örgüte mensup olduğuna dair bir delil elde edilemediğini, evinde barındırdığı sanıkların tanımadığını, beyan etmekte ise de, icra memuru ve diğer beş kişiyi bağladıktan sonra evi terkeden sanıklardan birisinin çocuklarınız elimizde, bu işler senin yüzünden başımıza geldi diyerek tehdit etmiş olmaları karşısında, önceden tanışmakta oldukları neticesine varılabileceğini, eylemi itibariyle fer'i maddi şerik durumunda bulunduğunun sübutundan bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. 173/3. 31, 33 maddeleri uyarınca tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; Emniyetçe tesbit edilen 17.1.1971 tarihli ifadesinde (1 nci Klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 56) 15.1.1971 Cuma günü sabahı saat 09.30-10.00 sıralarında kız kardeşinin evinden kendi evine geçtiğini, kapıyı açıp içeri girdiği zaman KOR KOÇALAK ile beraber tanımadığı beş kişi ile karşılaştığını, kim olduklarını sorduğunu, arkadaşları olduğunu söylediğini, bu şahısların da söze karıştıklarını, hepsinin silâhlı olup silâhlarının üzerlerinde görüldüğünün, kendisini tehdit ettiklerini, ve ses çıkaramadığını, manav ve kasaba uğrayıp, beş altı kişilik yiyecek maddesi siparişi verdiğini, bir ara dışarı çıktığını, kız kardeşine telefon etmek istediğini, bu arada polis memuru, icra me-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

murı ve avukatın geldiklerin gördüğünü, aralarında çilingirin de bulunduğunu, içerde haciz yapacaklarını söylediklerini, burasının kendisine ait olduğunu, beyan ettiğini, buna dair senetleri tetkik ettiklerini, ancak içeri girmekte ısrar ettiklerini, kendisinin içeri girdiğini, gelenlerin de kapıya ayak koyduklarını ve içeri girdiklerini, üç kişinin içeri girdiğini, şoför, çilingir ve kapıcının dışarıda kaldıklarını, dipte sol tarafta bulunan odaya girdikleri zaman, bunlardan odada oturmakta bulunan üç kişiyle karşılaştıklarını, polis memurunu görünce ayağa kalktıklarını, polis memurunun şüphelendiğini, polis çağırırım dediğini, bunun üzerine içeride bulunan üç kişinin silâhlarını çektiğini, diğer oda ve tuvaletten çıkan şahısların polis memurunu yakaladıklarını, DENİZ GEZMİŞ'in elindeki tabanca ile polis memurunun başına vurduğunu, polisin tabancasını aldıklarını, üçüncü bir odaya koyduklarını, kendisini dışarı gönderip dışarıdakileri çağırtdıklarını, kendisinin gidip çağırtdığını, şoförün gelmek istemediğini, ancak ısrar üzerine geldiğini, bunların üzerlerini aradıklarını, KOR KOÇALAK, YUSUF ARSLAN ve ismini bilmediği esmer bir sanıkla aşağıya indiğini, buradan OLCA ALTINAY'ın evine gittiklerini, buradan da geceleyin SİBEL AY'ın evine gittiklerini, SİBEL AY'ın kendilerini muhafaza edemeyeceğini söylediğini, sabahleyin OLCA ALTINAY'ın ve YUSUF ARSLAN'ın evden çıktıklarını, kendisinin de barınacak yer aradığını, SEMA KARAERKEK'in evine gitmeyi düşündüğünü ve geceyi adı geçen arkadaşının evinde geçirdiğini, 17 Ocak 1971 Pazar günü öğlene kadar kaldığını, ve evi terketmek mecburiyetinde kaldığını, sanıkların evdeki konuşmalarından bankayı soyanların olduğunu anladığını, kendisinin her hangi bir siyasi teşekküle dahi olmadığını, Marks'ın fikirlerini öğrenmek için çalışmakta olduğunu, beyan etmiştir.

17 Ocak 1971 tarihinde C. Savcılığınca tesbit edilen ifadesinde; (1 nci klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 43) Olayları genel olarak aynı şekilde anlatmıştır.

18 Ocak 1971 tarihinde sorgu hakimliğince tesbit edilen ifadesinde; (1 nci Klâsör, 3 ncü Dosya, sayfa 68) 18 Ocak 1971 tarihinde C. Savcılığına verdiği ifadesinin doğru olduğunu, hadise günü KOR KOÇALAK'ın altı arkadaşı ile beraber kapıyı açıp eve girdiklerini, ertesi gün sabahleyin kendisinin gittiğini, kapıyı anahtarla açtığını, kendilerinin burada kalacağını söylediklerini, ve KOR KOÇALAK'la beraber içerde yedi kişi olduğunu, kendisinin de bunlara yiyecek siparişi verdiğim, bir arada dışarıda bulunduğu sırada polis ve icra memurlarının geldiğini, beyanla hadiseleri evvelce olduğu gibi ifade etmiştir.

Sanık son soruşturmadaki ifadesinde (Duruşma zabtı 47) İddianameyi elşetirmeyi gerekli görmediğini, bu konuda kendini yetenekli bulmadığını, kendisine taallük eden kısımları dışında söyleyecek sözü olmadığını, Dev Genç Üyesi olmadığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusuna intisap etmediğini, bu örgütlerin varlığından ve eylemlerinden gazete havadisi olarak her hangi bir vatandaş gibi bilgi sahibi olduğunu, Anayasayı tadil, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs suçu ile ilgisi veya irtibatı bulunmadığını, böyle bir şey düşünmediğini, amacı bu olduğu iddia olunan bir örgüte girmediğini, T.C.K.nun 146/1. maddesi ile suçlanmasını mübalağalı bulduğunu, İş Bankası Emek Şubesini soyanları evinde sak

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

lamış olmasının eylemi yapmadan evvel kendisi ile yaptıkları bir anlaşma gereğince olmadığını, eve gelenlerden SİNAN CEMGİL'i KOR KOÇALAK'ın arkadaşı olması sebebiyle tanıdığını, evdeki memurların bağlanması olayına KOR KOÇALAK'la beraber karışmadığını, bundan evvel müteaddit defa ifade verdiğini, Cumhuriyet Savcılığına teslim olduğu 17 Ocak 1971 tarihindeki ifadesini olayların heyecanı içersinde verdiğini ve yeterli olmadığını, 18 Ocak 1971 günü Sulh Hakimi önünde ve 10 Haziran 1971 tarihinde Askeri Savcılığında verdiği ifadesinin tam doğru olduğunu, KOR KOÇALAK'ın bazı arkadaşlarının bir iki gün gibi kısa bir müddet evinde kalacağını söylediğini, banka soygunu ile ilgili olduğunu söylemediğini, bunun yanlış anlaşıldığını, örneğin olayları ile ilgili olarak saklanmak zorunluğunda bulduklarını zannettiğini, bunların bankadan paraları nasıl aldıklarını söylemediklerini, sadece aradaki konuşmalardan bunu anladığını, İRFAN UÇAR'ı tanımadığını, NECMETTİN BACA ve İBRAHİM SEVEN'in evde bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK hakkında suç kastı, fiili ve hukuki illiyet rabıtası yönünden ifade edilen hususlar, bu sanık hakkında da varit bulunmaktadır.

Sanık banka soyguncularının kimler olduğundan evvelden haberdar bulunmaktadır. Evde gizlenmelerine rıza röstermeden önce 14 Ocak 1971 tarihinde Perşembe günü sanık KOR KOÇALAK bu guruptan kendisine haber getirmiş, durumu anlatmış, hadisenin mahiyetini de bu sanığa intikal ettirmiş bulunmaktadır.

Sanık muvaffakatı ile beraber evin anahtarını da KOR KOÇALAK'a vermiştir. SİNAN CEMGİL gurubunun ideolojik yönünü bilmediği iddialarını kabul etmek mümkün bulunmamaktadır. Sanık müdafinin suç işlenmezden evvel müzaheret, muavenet vadi ve anlaşması olmadığına, fiilin T.C.K.nun 298 nci maddesinde yazılı «Evvelce ittifak etmiş ve cürmü neticelendirmekte yardımcı dokunmuş olmaksızın bir kimsenin o cürümden istifadesini temine veya hükümetçe icra olunacak tahkikatı yanlış yola sevketmeye yahut hükümetin araştırmalarına veya hükmün icrasına karşı faili gizlemeye yardım eder» maddesinde ifade edilen «Cürüm işleyenleri evvelce ittifak etmeksizin ve cürmü neticelendirmeye yardımcı olmaksızın saklamak» olarak tavsif edilebileceğine T.C.K. nun 146/3. maddesi ile suçlanmasının mümkün bulunmadığına, müvekkilinin fiil işlenmeden evvel failerle anlaşma yapmadığını, banka soygunundan sonradan haberdar olduğuna, kendi evinde zorunlu olan bir durumda meydana gelen hadiselere karışmadığına dair beyan ve savunmaları mahkememizce kabule şayan görülememiştir.

Aslı suç ve aslı failer hukuki ve fiili illiyet rabıtası şuurlu olarak kurulmuştur. Sanık Marks'ın eserlerini okuyarak kendini yetiştirmeye ve bu konudaki noksanlığını gidermeye çalışmakta, devrimci denen failer gurubu ile de KOR KOÇALAK vasıtası ile tanışmış bulunmaktadır. SİNAN CEMGİL yakın arkadaşları olmaktadır. SİNAN CEMGİL gurubunun ideolojik amaçlarının tahakkukuna yönelik banka soygunundan haberdar bulunmaktadır. Bu bilginin banka soygunundan evvel veya banka soygunundan sonra sanık tarafından ittila kesbedilmesinde kendine müsnet fiilin mahiyet ve niteliği yönünden ehemmiyeti bulun-

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

mamaktadır. Sanık Anayasayı ihlâl kastı ile ve örgüt halinde çalışan kimselere suurlu olarak müzaheret ve muavenette bulunmuştur. Bu halde fer'i fiilin vasfının da asli füle göre tezahür edeceği izahtan varestedir.

T.C.K.nun 146/3. maddesi aynen «Birinci fıkrada yazılı suça ikinci fıkrada gösterilenden gayri surette iştirak eden fer'i şerikler hakkında BEŞ SENEDEN ONBEŞ SENEYE kadar ağır hapis ve amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyet cezası hükmolunur» demekte, İkinci fıkrası ise «65 nci maddede gösterilen şekil ve suretlerle gerek yalnızca gerek bir kaç kişi ile birlikte, kavli veya tahriri veya fiili fesat çıkararak veya meydan ve sokaklarda veya nasın toplantı mahallerde nutuk irat ederek v yahut yahta talik ve neşriyat icra ederek, bu cürümleri işlemeye teşvik edenler hakkında, yapılan fesat teşebbüs derecesinde kalsa dahi İDAM CEZASINA hükmolunur» demektedir.

Görülüyor ki, Kanunumuz bir tehlike suçu olan bu kabil fiilleri gayet ağır şekilde müeyyide altına almış ve fiillerin kapsamını da geniş tutmuş bulunmaktadır.

Kanunumuz tehlike fiillerini tarif etmemiştir. Fer'i şerikler hakkında genel iştirak kastının aranacağı tabii bulunmaktadır. İştirak kastı cürmün icrasına yönelen fiillerden evvel vücut bulacağı gibi, fiillerin icrası sırasında da fiillere sonradan iştirak eden failerde vücut bulabilir.

Nitekim Askeri Yargıtay bu kabil suçları çok failli suç olarak kabul etmeyip, iştirak halinde işlenmiş suç olarak kabul etmektedir. Hadisede sanık SEVİM ONURSAL'ın banka soygunundan sonra asli faillerle müştereken hareket etmek, evinde bilerek gizlemek ve evinde cereyan eden hadiselerde asli faillere müzahir olmak, polis memuru, icra memuru ve avukatın bağlanması sırasında dışarıda kalan kapıcı, çilingir ve şoförü içeri davet etmek ve bunların da bağlanmalarında yardımcı olmak suretiyle, sanıklara müzahir olmuş ve fiillerine fer'i olarak iştirak etmiş bulunmaktadır.

İzah edilen durum karşısında, sanığa müsnet fiil suç kastı niteliği ve mahiyeti yönünden Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya ve bu kanunla müesses Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs suçuna T.C.K.nun 146/3. maddesinde gösterilen 2 nci fıkrada gösterilenden gayri surette fer'i iştirak olarak görülmüş ve sanığın fer'i fail olduğunu kanaat ve neticesine varılmıştır.

22. İBRAHİM SEVEN :

As. Savcı tarih sayısı musarrah iddianamesinde; sanığın banka soygunu, SEVİM ONURSAL'ın evindeki olay sebebiyle sanık olarak arandığını öğrenince teslim olduğunu, Elfetik gerillacılara katıldığını, Sosyalist Gazetenin Ankara Bürosunda çalıştığını, şahit ve mağdurlar tarafından teşhis edildiğini, banka soygunu olayı ile ilgisi olmadığını anlaşıldığını, SEVİM ONURSAL'ın evindeki şahıslar arasında bulunduğu söylentilerinin mevcudiyetinden bahisle delillerin suçluluklarını sübuta er

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

dirdiği taktirde T.C.K.nun 146/3. 31, 33 ve 173/3. maddeleri gereğince tecziyesini talep etmiştir.

Esas hakkındaki mütalâada; sanığın O.D.T.Ü. İnşaat Bölümü 2 nci sınıfından ayrıldığını, Filistin Elfetih gerilla örgütünde eğitim yaptığını ve görev aldığını, O.D.T.Ü. öğrencisi iken bazı eylemlerinin mevcut olduğunda, Doktor Hikmet Kıvılcımlı'nın çıkardığı Sosyalist Gazetenin Ankara Bürosunda çalıştığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ismindeki örgüte mensup olduğunu gösterir eylemine rastlanmadığını, SEVİM ONURSAL'ın evinde icra memuru, ve ilgili diğer kişileri bağlayanlar arasında bulunduğunu, icra memuru, şoför, çilingir ve polis teşhis ettiğini, sanığın aynı saatlar İş Bankasından para çektiğini beyanla fiili katılmadığını, banka soygunu ile soygunun failleri ile ilgisi bulunmadığını, SEVİM ONURSAL'ın evindeki şahıslar arasında olmadığını bildirdiğini, mağdurlardan Mehmet Karaçalı'nın teşhiste yanıldığını, teşhislerin kesinlik arzmemekle beraber suçluluğuna kanaat getirildiği taktirde fer'i maddi şerik olarak eylemine uyan T.C.K. nun 146/3. 31, 33 ve 173/3. maddeleri gereğince tecziyesi gerektiği mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu savunmalarında; 21.1.1971 tarihinde Emniyetçe tesbit edilen ifadesinde (1 nci Klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 95).

Banka soygunu ile ilgisi bulunmadığını, 11.1.1971 Pazartesi günü Mükremin Neşeli isimdeki arkadaşı ile Gazanfer Bilge firmasına ait Otobüsle Ankara'ya hareket ettiğini, ve aynı gün saat 14.30 sıralarında Ankara'ya geldiğini, getirmiş oldukları Sosyalist gazetelerini Ankara Bürosuna getirdiklerini, ve gazeteleri büroya koyduklarını, yanında Cevdet Oral, Mehmet Tuncer ve Mükrim Neşeli ile beraber 23.00'e kadar büroda kaldığını, 15 Ocak 1971 Cuma günü kendisi ile birlikte büroda yatıp kalkın Olcay Nalbantoğlu ile büroda bulunduğunu, öğleyin bazı arkadaşlarının geldiğini, yemekten sonra saat 14.00-14.30 sıralarında Necatibey İş Bankası Şubesinden 200 lira para çektiğini, SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerle uzaktan yakından ilgisi bulunmadığını, kendisini resimlerden teşhis eden Avukat Mehmet Karaçalı'yı Hukukçular Derneğinde bulduğunu ve kendisi ile beraber Emniyete davet ettiğini, Avukatın gelmediğini, suçu bulunmadığını beyan etmiştir.

22 Ocak 1971 tarihinde Cumhuriyet Savcılığınca tesbit edilen ifadesinde; (1 nci Klasör, 3 ncü dosya, sayfa 92).

Bu konuda polise ifade verdiğini, buna ilâve edecek beyanı bulunmadığını, kendisine gösterilen şahısların hiç birini tanımadığını, Avukat Mehmet Karaçalı'yı Hukukçular Derneğinde gördüğünü, gazetede ismi çıktığı için durumu tavzih etmek bakımından beraber emniyete gitmeyi teklif ettiğini, kendisinin kesin olarak orada olmadığını, söylediğini, ancak emniyet çağırdığı taktirde gidebileceğini ifade ettiğini, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

As. Savcı tarafından tesbit edilen ifadesinde; (3 ncü Klâsör, 5 nci dosya, sayfa 16).

Genel olarak aynı ifadeleri tekrarlamış, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun fikir ve eylemlerine karşı olduğunu, bunları asla tasvip et

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/28

mediğini, aylardan beri suçu olmadan haksız yere tutuklu kaldığını, gazetelerde ismini görür görmez, kendiliğinden gidip polise teslim olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık son soruşturma sırasındaki (6 nci Klâsör, Duruşma zabtı 49) ifadesinde;

Aynı hususları tekrarlamış, 15 Ocak 1971 tarihinde bankadan para çektiğine dair tasarruf cüzdanını ibraz etmiş ve tasarruf cüzdanı tetkik edildiğinde, beyanları ile mutabakat arzettiği görülmüştür. Duruşma sırasında dinlenen tanık Mehmet Karaçalı bu sanığın SEVİM ONURSAL'ın evinde olmadığını, başlangıçta emniyette resim üzerinde yanlış teşhis yaptığını, sanığın Hukukçular Derneğinde kendisini bulduğunu, ve durumu anlattığını, halise sırasında evde olmadığını beyan etmiştir.

Tanık Nihat Aksoy teşhis yapamamış, Mustafa Yıldırım bu sanığı teşhis ettiğini beyan etmiş, Recep Başaran, Dursun Kayıkçı İbrahim Seven'i teşhis edemediklerini beyan etmişlerdir.

Tanık Cemal Şeker'de İbrahim Seven'in hadise yerinde olmadığını kesinlikle beyan etmiştir.

Dinlenen tanık beyanları ve sanık tarafından ibraz edilen tasarruf cüzdanı münderecatı karşısında sanığı suçlayacak yeterli delil bulunmadığı kanat ve neticesine varılmıştır.

23. NECMETTİN BACA :

As. Savcı İddianamesinde sanığın SEVİM ONURSAL'ın evinde bulunup icra memuru ve diğer beş kişiyi bağlamaktan suçlandığını, bu olayın cereyan ettiği sırada başka yerde olduğuna dair şahit ikame etmekte bulunmakta ise de, bir kaç kişi tarafından kendilerini bağlayanlardan birine benzetildiğini, delillerin taktiri mahkemeye ait olmak üzere suçun sübutu halinde T.C.K.nun 146/3., 31, 33 ve 173/3. maddeleri gereğince tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada; Sanığın Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi olduğunu, bu üniversitenin temel bilimsel şubesi bulunmadığı için öğrenimine Hacettepe Üniversitesinde devam ettiğini, her hangi bir öğrenci hareketine katıldığına dair delil bulunmadığını, SEVİM ONURSAL'ın evinde icra memuru ile refakatindekileri bağlayanlardan birine benzetildiğini, ancak sanığın aynı saatlerde başka mahallerde bulunduğu dair şahit ifadelerinin mevcut olduğunu, bu durum karşısında daha evvelki teşhislerle son teşhisler bir arada mütalâa edildiği takdirde yeterli delil olmadığından BERAET kararı verilmesi talebinde bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında; Cumhuriyet Savcısı tarafından tesbit edilen 22.1.1971 tarihi ifadesinde (1 nci Klâsör, 3 ncü dosya, sayfa 90).

15 Ocak 1971 tarihinde SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan ettiği iddia olunan olaylara karışmadığını, banka soygunu ile de alakası olmadığını, isminin bu olaylara karıştığını duyunca hemen teslim olduğunu, SEVİM ONURSAL, DENİZ GEZMİŞ ve arkadaşlarını tanımadığını,

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/23

isminin radyoda NECMETTİN BORA diye geçtiğini, hemen gelip teslim olduğunu, hadise günü nişanlısı ŞÜKRAN SOYLU ile Yiba çarşısında olduğunu, bundan sonra da Aydınlık evlere gittiklerini beyan etmiştir.

As. Savcı tarafından tesbit edilen 10 Haziran 1971 tarihli ifadesinde (3 ncü Klâsör, 5 nci dosya, sayfa 18).

Aynı hususları tekrarlamıştır.

Sanık son soruşturması sırasında tesbit edilen ifadesinde (Duruşma zabtı 9).

Kendisine müsnet fiillerle uzaktan yakından ilgisi bulunmadığını, bu konuda evvelce ifade verdiğini, hadise günü nişanlısı Şükran Soylu ile Yiba çarşısında olduğunu, kendisini yanlış teşhis ettiklerini, bu teşhislerin hatalı olduğunu, bu teşhislerden birinde Hürriyet Gazetesi Muhabiri İbrahim Hitay ve birinde de Polis Memurunun mağdurlar tarafında suçlu olarak teşhis edildiğini, DENİZ GEZMİŞ ve arkadaşlarını tanımadığını, bunlarla ilk defa burada Cezaevinde tanıştığını ve burada karşılaştığını beyan etmiştir.

Tanık Mehmet Karaçalı sanığı teşhis edememiş, Nihat Aksoy keza teşhis edememiş, Mustafa Yıldırım bu sanığın hadise yerinde olduğunu beyan etmiş, Recep Başaran teşhis edememiş, Dursun Kayışçı kesin teşhis yapamamış, Cemal Şeker teşkil ettiğini beyan etmiş, müdafaa tanığın Şükran Soylu hadise tarihinde Yiba Çarşısında beraber bulduklarını, öğleye kadar beraber kaldıklarını, öğleden sonra da beraberce Aydınlikevlere gittiklerini beyan etmiştir. Ayten Şakarca da sanığın hadise tarihinde Yiba çarşısında bulunduğunu, öğleye kadar beraber olduklarını ve beraber yemek yediklerini, öğleden sonra ayrıldıklarını beyan etmiştir.

Polis Memuru Cemal Şeker huzurda yaptırılan teşhiste; evvelâ NECMETTİN BACA'yı göstermiş, ancak yanlış olduğunu beyan ederek bu defada daimi olarak gözlük kullanan ATİLLÂ KESKİN'i göstermiştir. Sanığın SEVİM ONURSAL'ın evinde cereyan eden görevlilerin bağlanması, gasp olaylarına karıştığına dair yeterli delil elde edilememiştir. Polis memuru Cemal Şeker, şoför Mustafa Yıldırım'ın teşhisleri, müdafaa tanıklarının beyanları, (Çizildi) karşısında Mahkememizce kabule şayan görülememiştir.

Sanığın suçluluğuna yetecek kâfi delil olmadığı kanaatine varılmıştır.

24. HÜSEYİN CEMAL ÖZDOĞAN :

As. Savcı iddianamesinde sanığın mahalli halktan olup köylerine dört saat mesafedeki mağaraya giderek örgüte katıldığını, ancak her ne sebepten ise bilâhare kaçarak yanlarından ayrıldığını, sübutundan bahisle fiil ve eylemine uyan T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur.

Esas hakkındaki mütalâada sanığın Akçadağ halkından olduğunu, Ortaokul mezunu bulunduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensuplarının dağda karargâh kurduklarını işittiğini ve aralarına kendi is

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/18
Karar No. : 1971/23

teği ile katıldığını, bunların maksat ve gayelerini bilmediğini, aralarında bir kaçgün kaldıktan sonra katıldığına pişman olarak kaçma çarelerini aradığını, kendisinden şüphelenilmesine rağmen kaçabildiğini, MUSTAFA YALÇINER'in not defterinde sanığın kaçtığı, yakalandığı taktirde yargılanacağını yazılı olduğunu, sanığın aralarına katıldığı kimselerin proleter devrimcisi olduklarını anlayınca kendilerini terkettiğini, icra hareketine karışmadığını, suç işlemek kastı olmadığından bahisle beraet kararı verilmesi mütalâasında bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmalarında;

10 Haziran 1971 tarihinde Jandarma tarafından tesbit edilen ifadesinde; (4 ncü Klâsör, 10 ncü dosya, sayfa 1) Şat mağarasında bazı devrimci gençlerin bulunduğunu, merak saiki ile yanlarına gittiğini, 20 Nisan 1971 günü gittiğini, yirmi kadar genç olduğunu, oturup kendileri ile görüştüğünü, kendisinin şahsen demokratik sola taraftar olduğunu, bunların silâhlı bir proleter ihtilâline taraftar olan kimseler olduğunu konuşmalarından anladığını, kendisinin buna inanmadığını, bu bakımdan aralarında ihtilaf çıktığını, kendisini enterne ettiklerini, 23 Nisan 1971 tarihinde Çevirme Köyüne haberci olarak göndermek istediklerini, çok rahatsız olduğunu, önce gidemiyeceğini beyan ettiğini, fakat sonradan buradan kaçıp uzaklaşmak için bunun bir fırsat olduğunu düşündüğünü ve koşarak Çevirmeye gittiğini, ve oradan kendi köyüne döndüğünü, bir daha yanlarına uğramadığını, kendisini yakalamak ve bulmak için 26 Nisan 1971 tarihinde Çevirmeye geldiklerini ve kendisi yargılamak istediklerini beyan etmiştir.

13 Haziran 1971 tarihinde As. Savcı tarafından tesbit edilen ifadesinde; (4 ncü Klâsör, 10 ncü dosya, sayfa 3). Aynı hususları tekrarlamış, yanma gittiği kimselerin kendisine polis gözü ile baktıklarını, yanlarından kaçtığını, yakaladıkları taktirde kendisini yargılayacaklarını, kendisinin Komünizm ve anarşizm'e karşı olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık son soruşturması sırasındaki (Duruşma zabtı 42) ifadesinde;

Kendisine isnat olunan suçu işlemediğini, kabul etmediğini, bu güne kadar hiç bir eyleme katılmadığını, KADİR MANGA ve arkadaşlarını daha evvel tanımadığını, hiç bir ilişkide kurmadığını, yanlarına sadece merak saiki ile gittiğini, arkadaşlarının yanında sadece dört gün kaldığını, bunların kendisinden şüphelendiklerini, köyüne döndüğünü, beyan etmiş Malatya İl Jandarma Alay Komutanlığınca tesbit edilen ve As. Savcılıkça tesbit edilen ifadeleri okunduğunda, bu ifadelerin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanığın beyanına ve ifadesine diğer sanıklar teker teker tepki göstermişler ve bazı konulardaki beyanlarını kabul etmediklerini ifade etmişlerdir. Sanık vekili Niyazi Ağırnaslı sanığın fikri seviyeden mahrum olduğu, saçma sapan konuştuğunu dermeyan ederek vekillikinden istifa etmiştir.

Sanıklardan MUSTAFA YALÇINER'in tutmuş olduğu gerilla günlüğü tetkik edildiğinde; 23 Nisan 1971 tarihli not hanesinde; aynen «23 Nisan Cibo'dan bayağı ağır olan malzemeyi naklettikten sonra beş kişi ile Çata ekmek ve yiyecek almaya indik, pek yiyecek gelmemiş, sabaha

Evrak No. : 1971/146
Esas No. : 1971/13
Karar No. : 1971/28

karşı nöbetçiler uyumuş. Sabah Hüseyin emirlere karşı gelerek bir sancı bahanesi ile bir saatlik yola gelemeyeceğinden İsrar .Etti. Sonra at gibi koşarak Çevirmeye gitti. Büyük bir disiplinsizlik ve emirlere itaatsizlik örneği, döneceğini söyledi ama, yargılanacak kanaatımca. Ya çok ağır alır, ya tekrar aramıza kabul edilmez» 28 Nisan 1971 Pazartesi tarihli notta; aynen «Öğle TUNCER ve OSMAN döndü, akşamda SİNAN'lar geldi, tek ata yok, Ato hariç tam hazırız. Kadir köye gitmeye gönüllü, dört arkadaş ve YUSUF'la önceden kararlaştırılan yere ekmek almağa gittiler. Köyün 200 metre dışında beklemesi gereken adamımız orada yokmuş. Terslik (haberi HÜSEYİN'le yollamıştık) HÜSEYİN'in eşşekliği bu. Çünkü o ekmek alacağımız evi biliyordu, gidenler çok sinirli döndüler. KADİR beni içlerinde gideceğimi tahmin edip beraber gelmemekle suçladı. Benim niyetim sadece HÜSEYİN orada ise onunla karşılaşmamaktı. Onlar HÜSEYİN'İ yanımıza getireceklerdi, yargılamak için.» demektedir.

Sanığın samimi beyanı ve beyanları teyit eden MUSTAFA YALÇINER'in gerilla günlüğündeki ifadeler karşısında suç kastını zaire çıkaracak yeterli delil olmadığı kanaat ve neticesine varılmıştır.

YEDİNCİ BÖLÜM

HÜKÜM VE NETİCE :

1. Sanık DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ARSLAN, HÜSEYİN İNAN. ATİLLÂ KESKİN, AHMET ERDOĞAN, METİN YILDIRIMTÜRK, RECEP SAKIN, MEHMET ASAL, OSMAN ARKIŞ, ERCAN ÖZTÜRK, SEMİH ORCAN, HACI TONAK, METİN GÜNGÖRMÜŞ, GENGİZ BALTAÇI, MUSTAFA YALÇINER, MEHMET NAKİPOĞLU, MUSTAFA ÇUBUK ve METE ERTEKİN'in Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek suçuna aslı maddi fail olarak iştirak ettikleri sübuta erdiğinden T.C.K.nun 146/1. maddesi uyarınca **ÖLÜM CEZASI İLE TECZİYELERİNE, TAHFİFE MAHAL OLMADIĞINA**, tutukluluk hallerinin devamına,

2. Sanık İRFAN UÇAR'ın gizli bir örgüt olan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun mensuplarınca kaçırılan dört Amerikalının barındırıldığı Amaç Apartmanı 3 No.lu Dairesini kiralamak suretiyle yukarıda yazılı suçta maddi fer'i şerik olarak iştirak ettiği sübuta erdiğinden eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. maddesi uyarınca TAKTİREN BEŞ SENE MÜDDET AĞIR HAPİS CEZASI İLE TECZİYESİNE, aynı kanununun 173/3. maddesi uyarınca BİR SENE SEKİZ AY MÜDDET SİNOPTA GENEL GÜVENLİK GÖZETİMİ ALTINDA BULUNDURULMASINA, KAMU HAKLARINDAN SÜREKLİ OLARAK YASAKLANMASINA, TAHFİFE MAHAL OLMADIĞINA,

Sanığın her an için kaçabileceği ihtimali mevcut bulunmakla 353 sayılı kanununun 132 nci maddesi delâletiyile aynı kanununun 71/A maddesi uyarınca TUTUKLANMASINA ve hakkında yeteri kadar tutuklama müzekkeresi tanzim edilmesine, T.C.K.nun 40 ve 353 sayılı kanununun 251/1. maddeleri uyarınca 27 Mayıs 1971 - 6 Eylül 1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen müddetle hüküm tarihinden itibaren tutuklulukta geçecek olan müddetin hükümlülük müddetinden mahsubuna,

Diğer sanık ŞÜKRÜ KOR KOÇALAK'ın aslı failere saklanmaları maksadiyle ev bulmak ve SEVİM ONURSAL'ın evindeki hadiselerde sonıklara müzahir olmak suretiyle yukarıda açıklanan suçta fer'i maddi fail olarak iştirak ettiği sübuta erdiğinden, eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. maddesi uyarınca BEŞ SENE MÜDDET AĞIR HAPİS CEZASI İLE TECZİYESİNE, T.C.K.nun 173/3. maddesi uyarınca BİR SENE SEKİZ AY MÜDDET AMASYA'DA GENEL GÜVENLİK GÖZETİMİ ALTINDA BULUNDURULMASINA, KAMU HAKLARINDAN SÜREKLİ OLARAK YASAKLANMASINA, TAHFİFE MAHAL OLMA (Çizildi) DIĞINA, 26 Mart 1971 tarihinden itibaren tutuklulukta geçen müddetin T.C.K.nun 40 ve 353 sayılı kanununun 251/1. maddesi uyarınca hükümlülük müddetinden mahsubuna ve tutukluluk halinin devamına.

Diğer sanık SEVİM ONURSAL'ın asli faillerin saklanmaları maksadiyle bilerek ve isteyerek, anlaşarak evini tahsis etmek ve evindeki hadiselerde asli faillere müzahir olmak suretiyle yukarıda açıklanan suçta ger'i maddi fail olarak iştirak ettiği sübuta erdiğinden eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. mad. uyarınca beş sene müddet ağır* HAPİS CEZASI İLE TECZİYESİNE, aynı kanununun 173/3. maddesi uyarınca BİR SENE SEKİZ AY MÜDDET KİRŞEHİR'DE GENEL GÜVENLİK GÖZETİMİ ALTINDA BULUNDURULMASINA, KAMU HAKLARINDAN SÜREKLİ OLARAK YASAKLANMASINA, TAHFİFE MAHAL OLMADIĞINA, 17 Ocak 1971 tarihinden itibaren tutuklulukta geçen müddetin T.C.K.nun 40 ve 353 sayılı kanununun 251/1. maddeleri uyarınca hükümlülük müddetinden mahsubuna ve tutukluluk halinin devamına.

1. Diğer sanıklar NECMETTİN BACA, İBRAHİM SEVEN ve HÜSEYİN CEMAL ÖZDOĞAN'a müsnet suç; delil yetersizliği sebebiyle sübuta ermediğinden BERAETLERİNE, Sanık HÜSEYİN CEMAL ÖZ- DOĞAN hakkındaki tutukluluk kararının kaldırılmasına ve başka suçtan tutuklu veya hükümlü bulunmadığı takdirde tahliyesi için Askeri Savcılığa müzekkere yazılmasına.

2. Sanıklar tarafından suçta kullanılan, kullanılmak maksadiyle hazırlanan ve Askeri Savcılık emanetinde bulunan silâh, mermi ve eşyaların T.C.K.nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE.

Suçtan elde edilen ve Askeri Savcılık emanetinde olan paraların İş Bankası Bahçelievler Emek Şubesi Müdürlüğüne iadesine;

Talebe uygun, kabili temyiz olmak üzere oy birliği ve sırası ile karar verildi. Verilen iş bu karar İddia Makamında Askeri Savcı Hakim Yarbay Kerametdin Çelebi ve Yüzbaşı Baki Tuğ. Tutanak Katipliğinde Halil Kurt hazır oldukları halde, sanıklardan İBRAHİM SEVEN ve NECMETTİN BACA'nın yokluğunda, diğer sanıkların ve sanık vekillerinden Niyazi Ağırnash, Halit Çelenk, Kamil Savaş, Refik Ergün, Kemal Yücel, Mükerrrem Erdoğan, Sadık Akıncılar, Zeki Oruç Erel, İzzet Kök, Hamdi İskender, Erşen Sansal, Özden Timurkaynak ve Saffet Nezihî Bölükbaşı'nın yüzlerine karşı alenen tefhim kılımp, temyiz yol ve süresi açıklandı. 9 Ekim 1971.

* "eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. mad. uyarınca beş sene müddet ağır" sözcükleri metne el yazısıyla eklenmiştir.

Ali ELVERDİ
Tuğgeneral
Başkan
(1944 -104)

Ahmet TETİK
Hâkim Albay
Üye
(1949 -P- 62)

Mehmet TURAN
Hâkim Yarbay
Üye
(1950-P-1)

ASLI GİBİDİR
Ahmet TETİK
Hâkim Albay
Kıdemli Hâkim
(Mühür ve İmza)